

**OKO DO SVĚTA
DIVOČINY**

**ZOOLOGICKÁ
ZAHRADA
OLOMOUC
VÝROČNÍ
ZPRÁVA 2018**

ZOOLOGICAL
GARDEN OLOMOUC
THE ANNUAL REPORT 2018

ZOOLOMOUC

**OKO DO SVĚTA
DIVOČINY**

ÚVODNÍ SLOVO ŘEDITELE

Vážené dámy, vážení pánové, příznivci zoo, dovoluji mi, abych v krátkosti zhodnotil uplynulý rok 2018, který považuji za velmi úspěšný. Do naší zoo zavítalo 357 221 návštěvníků, což je téměř o 20 000 lidí více než v loňském roce. Tato návštěvnost sice není rekordní, ale svědčí o stále oblíbenosti olomoucké zoo.

Významný posun nastal v oblasti výstavby a celkového rozvoje zoologické zahrady. Realizací a zpřístupněním Afrického pavilonu Kalahari za finanční podpory statutárního města Olomouce jsme nejen vybudovali expozici pro 18 druhů živočichů z pouště Kalahari, ale současně vytvořili velmi zajímavý a atraktivní pavilon i pro naše návštěvníky. Další nemalé finanční prostředky cíleně mířily do výstavby třetí etapy safari v Zoo Olomouc a celkové opravy ptačí voliéry pod názvem „Bábovka“.

Velké částky investujeme jak do návštěvnické části zoo, tak do jejího zázemí. Instalací nového kapacitního mrazicího boxu a výměnou střešní krytiny na skladu sena jsme přispěli ke zlepšení podmínek na krmivářském úseku.

Obrovský kus práce byl odveden i v oblasti projekční činnosti. Vedle projektu Afrických mokřadů je téměř před dokončením navazující projekt, který řeší problematiku hospodaření s povrchovými vodami. Koncept inženýrských

sítí je další velmi důležitý a zásadní projekt pro rozvoj zoo, který se blíží k finální podobě. Zoologická zahrada Olomouc v posledních letech prochází významnou proměnou.

Pokračující kůrovcová kalamita mění složení lesa a tím i vzhled areálu. Smrková monokultura postupně ustupuje mladému smíšenému lesu, vznikají nová odpočinková místa s geologickou tematikou, přibyla dětská hřiště a dalšími drobnými úpravami dostává areál kompaktnější podobu.

V naší zoo je momentálně chováno 1 898 zvířat ve 409 druzích. V průběhu roku 2018 přibýlo 9 nových druhů zvířat, které byly umístěny převážně v pavilonu Kalahari. Jednou z nejzajímavějších novinek je medojed kapský, který není běžně chovaným druhem v zoologických zahradách. Narodilo se 327 mláďat, což můžeme považovat za výsledek srovnatelný s předešlými lety.

Závěrem bych chtěl poděkovat našemu zřizovateli statutárnímu městu Olomouci, Ministerstvu životního prostředí ČR, Olomouckému kraji, mnoha dalším institucím a všem příznivcům Zoo Olomouc, kteří nás podporují v činnosti a v našem poslání. Rád bych poděkoval i svým spolupracovníkům, kteří zajišťují každodenní chod zoologické zahrady a mají nemalý podíl na spokojenosti návštěvníků. Věřím, že i v dalších letech najdeme společnou řeč a udržíme si pozici jednoho z významných turistických cílů ČR a nejnavštěvovanějšího turistického místa v našem kraji.

Dr. Ing. Radomír Habáň,
ředitel Zoo Olomouc

ZOO OLOMOUC

NÁZEV

Zoologická zahrada Olomouc

SÍDLO

Darwinova 29
779 00 Olomouc – Svatý Kopeček
Czech Republic

PRÁVNÍ FORMA

Příspěvková organizace
IČO: 000 96 814
Tel.: +420 585 151 601
GSM brána: +420 774 450 419
E-mail: info@zoo-olomouc.cz
reditel@zoo-olomouc.cz
zoolog@zoo-olomouc.cz
Internet: www.zoo-olomouc.cz

ZŘIZOVATEL

Název: Statutární město Olomouc
Sídlo: Horní náměstí 583
779 11 Olomouc
Právní forma: Obec
IČ: 002 99 308

PRIMÁTOR STATUTÁRNÍHO MĚSTA OLOMOUCE /Mayor/

Jméno: Mgr. Miroslav Žbánek, MPA
Datum narození: 3. 1. 1973
Bydliště: Olomouc

ŘEDITEL – STATUTÁRNÍ ZÁSTUPCE ZOO OLOMOUC

/Director/
Jméno: Dr. Ing. Radomír Habáň
Datum narození: 5. 5. 1971
Bydliště: Brodek u Přerova
Telefon: 585 151 605, 774 450 413

VEDENÍ ZOO

Ekonomická náměstkyně /Assistant director/
Ing. Otilie Pernecká

Vedoucí údržby

/Construction and maintenance/
Ing. Radek Dvořák

Vedoucí návštěvnického servisu /Visitor service/
Mgr. Ivana Mrtvá

Vedoucí gastro provozu /Catering service/
Ing. Mgr. Ivica Rusko

Vedoucí péče o zeleň /Care of greenery/
Robert Nádvorník, DiS.

Vedoucí dopravy /Transportation service/
Ing. Petr Matyáš

ZOOÚSEK

Zoolog /Zoologist/
RNDr. Libuše Veselá

Ing. Jitka Vokurková
Krmivářka /Nutritionist/

Mgr. Dana Smičková
Privátní veterinářka /Veterinary/
MVDr. Lenka Chrastinová

TISKOVÁ MLUVČÍ A KONTAKT S VEŘEJNOSTÍ /Public relations/

Iveta Gronská

Průměrný přepočtený počet zaměstnanců
za rok 2018 činil 77 osob.

REDAKCE VÝROČNÍ ZPRÁVY

Milan Kořínek, Ing. Karla Břečková, RNDr. Libuše Veselá, Mgr. Pavel Javůrek, Ing. Jitka Vokurková, Iveta Gronská, Lucie Skřípská
FOTO: Milan Kořínek, RNDr. Libuše Veselá, Ing. Jitka Vokurková, Ing. Karla Břečková, Mgr. Pavel Javůrek, Josef Drtil, Ing. Lucie Čizmarňová

TELEFONNÍ SEZNAM A KONTAKTY NA PRACOVNÍKY ZOO OLOMOUC

Oddělení	Jméno	Mobil	Telefon	E-mail
VEDENÍ ZOO				
Ředitel Zoo Olomouc	Dr. Ing. Radomír Habáň	774 450 413	585 151 605	reditel@zoo-olomouc.cz
Ekonomická náměstkyně	Ing. Otílie Pernecká	774 450 412	585 151 603	pernecka@zoo-olomouc.cz
Vedoucí údržby	Ing. Radek Dvořák	774 450 423	585 151 607	dvorak@zoo-olomouc.cz
Návštěvníký serv., asist. ředitele	Mgr. Ivana Mrtvá	774 450 425	585 151 600	mrtva@zoo-olomouc.cz
Vedoucí gastro provozu	Ing. Mgr. Ivica Rusko	774 450 014	585 151 636	ivica.rusko@zoo-olomouc.cz
Vedoucí péče o zeleň	Robert Nádvořník, DiS.	774 450 414	585 151 607	nadvornik@zoo-olomouc.cz
Doprava	Ing. Petr Matyáš	774 450 420	585 151 607	matyas@zoo-olomouc.cz
ZOÚSEK				
Zoolog	RNDr. Libuše Veselá	774 450 417	585 151 634	vesela@zoo-olomouc.cz
Zoolog	Ing. Jitka Vokurková	774 450 415	585 151 608	vokurkova@zoo-olomouc.cz
Krmivářka	Mgr. Dana Smičková	774 450 418	585 151 608	smickova@zoo-olomouc.cz
Veterinářka	MVDr. Lenka Chrastinová	603 360 312	585 151 634	info@zoo-olomouc.cz
Asistent veterináře	Lubomír Veselý	774 450 421	585 151 608	info@zoo-olomouc.cz
Zimoviště afrických zvířat	Pavel Vidlář	774 450 428	585 151 604	info@zoo-olomouc.cz
Pavilon šelem, akvária	Josef Drtil	774 450 424		info@zoo-olomouc.cz
Úsek ptáků	RNDr. Libuše Veselá	774 450 417	585 151 634	vesela@zoo-olomouc.cz
Pavilon opic		774 450 429		info@zoo-olomouc.cz
MARKETING				
Tisková mluvčí	Iveta Gronská	608 101 325	585 151 609	gronska@zoo-olomouc.cz
Marketing, adopce zvířat	Ing. Karla Břečková	774 450 411	585 385 382	breckova@zoo-olomouc.cz
Marketing, fotograf	Milán Kořínek	774 450 416	585 151 609	korinek@zoo-olomouc.cz
Marketing, výukové programy	Mgr. Pavel Javůrek	774 450 427	585 151 609	javurek@zoo-olomouc.cz
Marketing, dopoledne ošetrovatelem	Lucie Skřípská	778 735 003	585 385 382	skripska@zoo-olomouc.cz
DALŠÍ DŮLEŽITÉ KONTAKTY				
Účetní	Zdeňka Šolcová		585 151 606	solcova@zoo-olomouc.cz
Účetní	Bc. Jana Kešeláková		585 151 606	keselakova@zoo-olomouc.cz
Účetní	Věra Geroldová		585 151 606	geroldova@zoo-olomouc.cz
Personalistka, referentka pro GDPR	Bc. Šubová Šárka DiS.		585 151 606	subova@zoo-olomouc.cz
Sklad	Stanislava Kořínková		585 151 630	korinkova@zoo-olomouc.cz
Pokladna zoo			585 310 411	info@zoo-olomouc.cz
Vrátnice, GSM brána		774 450 419	585 151 601	info@zoo-olomouc.cz

OBSAH

ZOOOLOMOUC

ÚVODNÍ SLOVO ŘEDITELÉ	2
INFORMACE O ZOO OLOMOUC	4
TELEFONNÍ SEZNAM A KONTAKTY NA PRACOVNÍKY ZOO OLOMOUC	5
OBSAH	7
CHOVATELSKÁ ČINNOST V ROCE 2018	8
SAVCI - ŠELMY	9
PRIMÁTI	15
KOPYTNÍCI	20
OSTATNÍ SAVCI	28
AFRICKÝ PAVILON KALAHARI	32
PTÁCI	36
REPATRIACE SOV PÁLENÝCH	43
TERÁRIA	44
AKVÁRIA	49
ODSTRAŇOVÁNÍ FOSFÁTŮ Z MOŘSKÉ VODY	52
DALŠÍ AKTIVITY CHOVATELSKÉHO ÚSEKU	55
VÝZKUM	55
SPOLUPRÁCE SE STUDENTY	55
IN SITU PROJEKT PRO OCHRANU GIBONŮ VE VIETNAMU	56
PUBLIKAČNÍ ČINNOST	57
SOUTĚŽ O „ODCHOV ROKU“	58
ZÁCHRANNÝ PROGRAM KUKANG	58
DEN PRO OUTLONĚ VÁHAVÉ	60
DERBIANUS CONSERVATION	61
SVOPAP VZDĚLÁVACÍ CENTRUM, S. R. O., V OLOMOUCI	61
DOBROVOLNÍCI V ZOO OLOMOUC	62
SPOLUPRÁCE S DOMEM DĚTÍ A MLÁDEŽE OLOMOUC	62
STANICE PRO HANDICAPOVANÁ ZVÍŘATA	63
EXPOZICE DRAVCŮ	64
VETERINÁRNÍ PÉČE	66
ZDRAVOTNÍ PROBLÉMY U MRAVENEČNÍKŮ ČTYŘPRSTÝCH VERSUS VÝŽIVA	66

LÉČBA A ODCHOV MLÁDĚTE BINTURONGA	69
VÝŽIVA A KRMENÍ	71
MARKETING ZOO	73
NÁVŠTĚVNOST ZOO OLOMOUC V ROCE 2018	73
PROPAGACE ZOO	75
POMÁHEJME NAŠIM PTÁKŮM	78
GEOSTEZKA	78
NÁVŠTĚVNICKÝ SERVIS A SUVENÝRY	80
KALENDÁŘ AKCÍ V ZOO V ROCE 2018	82
SPOLUPRÁCE S MÉDII	98
VZDĚLÁVÁNÍ V ZOO OLOMOUC	100
SPONZOŘI ZOO OLOMOUC	102
ZÁKLADNÍ EKONOMICKÉ ÚDAJE	106
GASTRO	111
VÝSTAVBA A ÚDRŽBA	115
PÉČE O ZELEŇ	119
KONFERENCE A SEMINÁŘE V ROCE 2018	122
ZASEDÁNÍ ODBORNÝCH KOMISÍ UCSZOO	124
THE ANNUAL REPORT 2018 - ENGLISH VERSION	134
PŘEHLED CHOVANÝCH DRUHŮ ZVÍŘAT V ROCE 2018	152
SAVCI (MAMMALIA)	152
PTÁCI (AVES)	157
PLAZI (REPTILIA)	160
RYBY (OSTEICHTHYES)	162
PARYBY (CHONDRICHTHYES)	165
BEZOBRATLÍ (EVERTEBRATA)	165
PŘEHLED CHRÁNĚNÝCH DRUHŮ ŽIVOČICHŮ	168
ZPRÁVA NEZÁVISLÉHO AUDITORA	173

CHOVATELSKÁ ČINNOST V ROCE 2018

Ke dni 31. 12. 2018 chovala Zoologická zahrada Olomouc celkem 409 druhů a 1 898 kusů zvířat v celkové evidenční hodnotě 7.784.032,31 Kč. V porovnání s hodnotami z předchozího roku je to o 9 druhů více, ale o 26 jedinců méně.

Rok 2018 byl v mnoha směrech chovatelsky úspěšný. Narodila se celá řada mláďat, po delší přestávce se podařilo odchovat mláďata lvů berberských, fenků berberských a kočkodanů husarských a ani další zvířata se nenechala zahanbit. Skvělým počinem jsou dvě prosperující mláďata mravenečníků čtyřprstých, druhu, který rozmnožujeme jako jediní v UCSZOO. U binturongů jsme rekordně odchováli trojčata, kosmani bělocelí měli dokonce devět mláďat ve třech vrzích. Opakovaně se podařilo rozmnožit kaloně zlaté, lemury kata, vari černobilé, oba druhy kozorožců, kozy šrouborohé, silky vietnamské, zubry, kosmany stříbřité i zakrslé, kotuly veverovité, oryxe jihoafrické, soby polární, makaky červenolící, vlky Hudsonovy, surikaty, damany skalní, adaxe, pakoně běloocasé a mnoho dalších savců. U ptáků si nejvíce ceníme odchovu plameňáků růžových, ibisů skalních, jeřábů mandžuských a zoborožců šedolících. Na úseku terárií se úspěšně rozmnožili leguánci modří, gekoni obrovští a felsумы, akvaristům se podařilo odchovat parnovce skvělé, perlovky skvrnitě a celou řadu korálnatců.

PŘEHLED DRUHŮ A KUSŮ ZVÍŘAT CHOVANÝCH V ZOO OLOMOUC K 31. 12. 2018

	Druhů	Kusů	Deponovaná zvířata [kusů]	Cena [Kč]
Savci (<i>Mammalia</i>)	99	726	125	5.969.166,75
Ptáci (<i>Aves</i>)	61	393	47	1.005.367,45
Plazi (<i>Reptilia</i>)	37	116	16	210.348,24
Ryby (<i>Osteichthyes</i>)	112	326	0	140.771,33
Paryby (<i>Chondrichthyes</i>)	4	5	0	352.939,00
Bezobratlí (<i>Evertebrata</i>)	96	332	1	105.439,54
Celkem	409	1 898	189	7.784.032,31

Zpracovala: Ing. Jitka Vokurková

SAVCI - ŠELMY

ZOOOLOMOUC

U největších cibetkovitých šelem binturongů se nám v roce 2018 podařilo odchovat rekordní počet mláďat. Narodila se tři a všechna byla samičího pohlaví. Jedno mládě muselo být nějakou dobu přikrmováno, neboť bylo mnohem menší než sourozenci a pravděpodobně by v konkurenci samo neobstálo. Koordinátor pro ně našel velmi záhy umístění a do konce roku již dvě opustila naši zoo, radovat se z nich mohou v italské Zoo Pistoia a v nizozemské Zoo Zie. Poslední samička odcestuje v lednu roku 2019. U mangust liščích chováme pouze samčí skupinu k expozičním účelům. Chov dalšího druhu – mangust tmavých se nedaří a mláďat jsme se prozatím nedočkali. Surikatky byly přesunuty do nového pavilonu Kalahari a v ubikaci ve spodní části zoo zůstala již jen jedna starší samice. O novém druhu šelem – medojedech kapských, stejně jako o surikatách, je pojednáno v kapitole Kalahari.

Chov malých koček má u nás dlouholetou tradici. Rysi část roku pobývali v náhradní ubikaci na starém medvědinci, protože říjnová vichřice v roce 2017 poškodila oplocení jejich výběhu. I přesto odchováli mládě samičího pohlaví a následně byli na podzim dočasně deponováni do liberecké zoologické zahrady. Tamní podhorský vzduch jim svědčí a daří se jim výborně.

Mláďata binturonga (*Arctictis binturong*)
/Binturong cubs/

Odrostlé mládě binturonga
/A young Binturong/

Mangusta tmavá (*Crossarchus obscurus*)
/Long-nosed Cusimanse/

Mangusta liščí (*Cynictis penicillata*)
/Yellow Mongoose/

Surikata (*Suricata suricatta*)
/Meerkat/

Rys karpatský (*Lynx lynx carpathicus*)
/European Lynx/

Kočka rybářská (*Prionailurus viverrinus*)
/Fishing Cat/

Kočka krátkouchá (*Prionailurus bengalensis euptilurus*)
/Amur Leopard Cat/

Kočka evropská (*Felis silvestris silvestris*)
/European Wildcat/

Serval stepní (*Leptailurus serval serval*)
/Serval/

Sameček levharta mandžuského (*Panthera pardus orientalis*)
/A young Amur Leopard male/

Spojování jaguárů (*Panthera onca*)
/Pairing of Jaguars/

Samice jaguára Inti
/Jaguar female Inti/

Samec tygra ussurijského (*Panthera tigris altaica*) Amur
/Amur Tiger male Amur/

Páření lvů berberských (*Panthera leo leo*)
/Mating of Barbary Lions/

Rodina lvů berberských
/Barbary Lion family group/

Lvice Lilly s mládětem
/Barbary Lion female Lilly with a cub/

Mládě Iva berberského Thembi
/Barbary Lion cub named Thembi/

Lviče Thembi se samičí
/Lion cub Thembi with his mother/

Gepard štíhlý (*Acinonyx jubatus*)
/Cheetah/

Oslava narozenin mladých baribalů (*Ursus americanus*)
/Black Bear cubs' birthday celebration/

Mladí medvědi se samičí
/Black Bear female with her cubs/

Charza žlutohřdlá (*Martes flavigula*)
/Yellow-throated Marten/

Fenek (*Vulpes zerda*)
/Fennec/

Vlk Hudsonův (*Canis lupus hudsonicus*)
/Hudson Bay Wolf/

Mládě vlka Hudsonova
/Hudson Bay Wolf puppy/

Na základě doporučení koordinátora odcestoval samec kočky rybářské do Zoo Rotterdam. Naše samice byla dočasně přesunuta do pavilonu šelem, a to z důvodu rekonstrukce jejího chovatelského zařízení na vrstevnicové cestě. V chovu koček krátkouchých a evropských k žádným změnám nedošlo. Kočky krátkouché byly na rozmnožování příliš mladé a evropské jsou pro změnu již v seniorském věku a jejich rozmnožení nepředpokládáme. U servalů došlo k porodu mláďat, bohužel kvůli velkému ruchu u okolí jejich ubikace je samice nezvládla odchovat.

Část velkých kočkovitých šelem neměla povolení k rozmnožení, a to převážně z důvodu nedostatku možného umístění mladých odstavených jedinců do jiných zařízení. Mladý samec levharta mandžuského dostal doporučení na přesun do Zoo Colchester, kam v dubnu také odcestoval. Chovný pár levhartů mandžuských je již ve vysokém věku a u samce jsme se potýkali se zdravotními potížemi, které jsou u takto starých kočkovitých šelem běžné. Prozatím neúspěšně jsme se pokoušeli o spojení jaguárů, a tím i o za-

březnutí samice. Budeme to zkoušet i v příštím roce. Tygři ussurijští nedostali doporučení k chovu, a tak ani v roce 2019 nebudou mít mláďata. Nicméně pesimismus není na místě, neboť náš pár lvů berberských odchoval po delší přestávce samečka. Další dva sourozenci se narodili mrtví. Malý lev se má čile k světu a ve výběhu je tak dostatečně veselo. Tento druh je v přírodě již vyhynutý a jeho momentální populace, která žije pouze v zoologických zahradách, čítá 152 jedinců, z toho 11 mláďat se narodilo v posledních 12 měsících.

V současné době chováme dva poddruhy vlků. Očekáváme příchod samce k samici vlka arktického, která se narodila v naší zoo. Smečka vlků Hudsonových odchovala letos tři mláďata. Jejich přesun do nového výběhu v Safari Amerika se opozdil z důvodu potřeby delšího času na plánované úpravy a zabezpečení. Alfa samec, který byl již vyššího věku, bohužel v druhé polovině roku uhynul. I alfa samice je starší, a tak pro další období budeme muset sestavit smečku novou. Samec šakala čabrakového,

Smečka vlků Hudsonových
/Hudson Bay Wolf pack/

poslední představitel tohoto druhu psovitých šelem u nás, byl přesunut do Plzně, a tím jsme jeho chov ukončili.

V chovu medvědů jsme zaznamenali několik změn. Mláďata baribalů postupně dospěla, proto jsme je museli od samice odstavit a připravit na odchod do Zoo Sainte-Crox, kam odcestovali na konci září. Podle zpráv z této zoo byla naše medvíďata umístěna k dalším přibližně stejně starými baribalům a všichni společně si užívají hrátek v novém rozlehlém výběhu. Samici jsme

Šakal čabrákový (*Canis mesomelas*)
/Black-backed Jackal/

pustili k samci a během zimy se budeme těšit na další mláďata. Co se týká naší staré malajské medvědice, občas se potýká se zdravotními problémy typickými pro zvířata vysokého věku, nicméně žádný zásadní zdravotní problém nemá. Návštěvníci ji stále mohou vidět ve starém výběhu vedle pavilonu opic.

Zpracovala: Ing. Jitka Vokurková

Vlk arktický (*Canis lupus arctos*)
/North American Arctic Wolf/

PRIMÁTI

ZOOLOMOUC

Chovu poloopic se v naší zoo dlouhodobě daří. Podařilo se odchovat mláďata dvou druhů lemurů, dvě samičky vari černobílých a čtyři mláďata lemurů kata. U lemurů běločelých se bohužel odchov nepodařil a u lemurů tmavých chováme momentálně jen samice. Všechny madagaskarské poloopice patří mezi velmi ohrožené druhy. Důvodem je úbytek jejich životního prostoru, lov těchto zvířat pro chov jako domácích mazlíčků a také slouží domorodcům jako potrava. Velké množství malgašského obyvatelstva trpí chudobou a není snadné v této zemi uživit rodinu. Dochází k vypalování lesů, zakládání nových políček pro pěstování základních plodin, převážně rýže. Velkým problémem je, že domorodci nedokáží půdu smysluplně dlouhodobě využívat tak, aby nepotřebovali další plochy. Mnoho programů, které chrání poloopice a další ohrožená zvířata na tomto ostrově, zaměřuje svou činnost i na práci s obyvatelstvem. Jedná se hlavně o osvětu vedoucí k tomu, aby obyvatelé začali zvířata chránit, a ne je lovit. Velmi důležité je takto pracovat i s dětmi a mládeží. Je to generace, která je budoucností pro všechna zvířata a rostliny Madagaskaru. Další činností ochranářů je naučit obyvatele smysluplněji využívat přírodní zdroje a pracovat s půdou tak, aby přinášela větší výnosy a nebylo potřeba likvidovat další oblasti. Ostrov trpí rovněž přelidněním, aktuálně zde žije 26,5 milionu obyvatel, což je za posledních 50 let více než pětinasobný nárůst. Pokud tento trend bude pokračovat, brzy na ostrově bude nedostatek místa pro endemické druhy fauny a flory. Aktuálně byl mezi ohrožené druhy lemurů zařazen i lemur kata, který dlouho patřil k druhu vyskytujícímu se na relativně velké ploše jižní části

Mláděta lemura vari (*Varecia variegata*)
/Black-and-white Ruffed Lemur babies/

Lemuri kata ve výběhu (*Lemur catta*)
/Ring-tailed Lemurs in outdoor enclosure/

Lemuri kata odchovali čtyři mláděta
/Ring-tailed Lemurs reared four young/

Samice lemura tmavého (*Eulemur macaco macaco*)
/Black Lemur female/

Samec lemura běločelého (*Eulemur albifrons*)
/White-headed Lemur male/

Kosman běločelý (*Callithrix geoffroyi*)
/White-fronted marmoset/

Mladý kosman běločelý
/Young White-fronted Marmoset/

Mládě kosmana stříbritého (*Mico argentatus*)
/Young Silvery Marmoset/

ostrova v dostatečném počtu. Lemuři kata jsou v zoo velmi oblíbení, poněvadž se jedná o zvířata s denní aktivitou a návštěvníci tak mohou sledovat dovádějící mláďata, slunící se dospělé, či tulící se skupinky. Během komentovaného krmení je možné lemury pozorovat při požívání listů stromů a pampelišek. Mláďata se rodí na jaře, zpočátku je matka nosí na bříše a zhruba ve věku tří týdnů se přesunou na její záda, kde stráví tři až čtyři měsíce. Ostatní u nás chované druhy jsou aktivní za soumraku, podobně jako velká většina jiných lemurů. Vari černobílí i s mláďaty jsou aktivní v časných ranních či pozdně odpoledních hodinách. Během dne zvířata pospávají schoulená někde ve stínu, podobně jako v přírodě. V oblastech, kde se vyskytují, jsou během dne velmi vysoké teploty a je tedy pro ně důležité se před pálicím sluncem dostatečně ukryt.

Malé drápkaté opičky, které chováme v pravé polovině pavilonu opic, jsou skřítky z jihoamerických pralesů, kde nemají na různých ustláno. I zde dochází k intenzivnímu kácení, a tím úbytku životního prostoru. Jednotlivé druhy zpravidla žijí na omezené ploše převážně ohraničené říčními toky. Aktuálně chováme sedm druhů těchto zajímavých, ale zároveň i chovatelsky velmi náročných zvířat. Největší „babyboom“ nastal u kosmanů běločelých. Během roku se jedné samici narodilo celkem devět mláďat ve třech vrzích a podařilo se je všechna odchovat. Je to rekord, protože délka březosti u tohoto druhu je přibližně 150 dní. Mláďata se narodila v lednu, červnu a listopadu. Další úspěšné odchovy proběhly u kosmanů stříbřitých a kosmanů zakrslých. Kalimika a tamaríny vousaté chováme pouze jako expoziční zvířata. U lvičků zlatých nám koordinátor doporučil sestavení nového chovného páru, a tak se na odchovy těchto krásných, v přírodě velmi ohrožených, primátů budeme těšit v blízké budoucnosti. Tento druh je ukázkovým příkladem toho, jak mohou i zoologické zahrady pomoci ke

Samice kosmana stříbřitého s mláďátek
/Silvery Marmoset female with a young one/

zvýšení jejich populace v přírodě. Dobře vedený ex situ chov lvičků v zoologických zahradách a dalších institucích posílil počty v jejich domovině. Díky ochranářům byly propojeny jednotlivé transekty, kde zvířata žila v oddělených populacích. Část zvířat odchovaných v lidské péči byla po důkladné přípravě vypuštěna zpět do přírody. V roce 1991 žilo v brazilských pralesích na pobřeží Atlantského oceánu posledních 200 lvičků zlatých. Tento druh byl v červené knize ohrožených druhů zařazen do kategorie „kriticky ohrožený“ a byla jen velmi malá naděje na jeho přežití. Nicméně po malých krůčcích jednotlivců se to nakonec podařilo. Momentálně se v brazilských pralesích pohybuje přibližně 3 000 lvičků zlatých. Téměř třetina těchto zvířat je příbuzná s jedinci odchovanými v lidské péči. V současné době je tento druh v červené knize ohrožených druhů zařazen do kategorie „ohrožený“. Lviček zlatý se stal brazilským národním symbolem, dokonce se jeho vyobrazení vyskytuje na místní bankovce a během olympijských her se stal jejich maskotem. Kotuli veverovití odchováni během roku 2018 celkem osm mláďat. Některá se narodila na začátku roku a zbývající v průběhu listopadu a prosince. Samec, který se narodil ve Vídni, ale k nám přicestoval ze Zoo Zlín, se i přes počáteční potíže v chovu osvědčil a páchil většinu samic. Celkovou úpravou krmné dávky a přidáváním kyseliny listové březím samicím se nám

Kosman zakrslý (*Callithrix pygmaea pygmaea*)
/Pygmy Marmoset/

Samice kosmana zakrslého s mládětem
/Pygmy Marmoset female with a baby/

Tamarín bělovousý (*Saguinus mystax*)
/Moustached Tamarin/

Lviček zlatý (*Leontopithecus rosalia*)
/Golden Lion Tamarin/

Kotul veverovitý (*Saimiri sciureus*)
/South American Squirrel Monkey/

Skupina kočkodanů husarských (*Erythrocebus patas*)
/Group of Patas Monkey/

Kočkodani husarští s mládětem
/Patas Monkeys with a baby/

Makak červenolící (*Macaca fuscata*) s mládětem
/Japanese Macaque with a young one/

podarilo vyřešit část reprodukčních problémů u tohoto druhu. Koordinátor přislíbil umístění nadbytečných mladých samců letos na jaře pravděpodobně do Zoo Bratislava. Skupina prospívala velmi dobře a během letních měsíců si užívala prostorný výběh a enrichment, který jim pravidelně připravujeme.

Ze starosvětských primátů chováme dva druhy. Prvním jsou kočkodani husarští, u kterých konečně dospěl mladý samec Lenon, a tak jsme se koncem roku dočkali narození mláděte. Po pauze, kdy se ve skupině mláďata nerodila, se o mládě chtěly starat všechny samice, to si tak užívalo péče ze všech stran. Aktuálně jsou březí i další samice a mláďata očekáváme v roce 2019. Naši kočkodani využívají krásný přírodní výběh s vzrostlými stromy, po kterých hojně šplhají. S mláďaty v něm bude mnohem rušnější. Také makaci červenolíci letos odchovali dvě mláďata a ve výběhu se kromě dospělých jedinců prohání celkem sedm mláďat narozených v průběhu posledních tří let. Neustále vymýšlejí všelijaké rošťárny, mladší se učí od starších sourozenců a matky mají plné ruce práce uhlídat dovádějící mláďata. Ve výběhu byla dokončena stavba ubikace sloužící k odchytům a krmení makaků z obou našich výběhů. Makaci se zde mohou přes nepříznivé zimní období ukrýt a využít částečně temperovanou podlahu. Pro ošetřovatele je také mnohem snadnější odchytit jednotlivá zvířata na vakcinaci či jiný veterinární zákrok. Výběh je velmi atraktivní, a i v letošním roce jím prošlo velké množství dětí i dospělých, kteří měli možnost pozorovat zvířata z bezprostřední blízkosti a absolvovat komentovaná krmení, která probíhala na mostě, z něž bylo vidět na upravená krmná místa. Návštěvníci tak mohli sledovat veškeré dění s patřičným nadhledem.

Gibony chováme ve čtyřech rodinách. K narození mláďat nedošlo, protože koordinátoři všech chovaných druhů nepovolili reprodukci z důvodu malého množství zařízení vhodných k umístění odstavených mladých jedinců. Dalším problémem chovu gibonů v lidské

Siamang (*Hylobates syndactylus*)
/Siamang/

péči je, že se rodí větší procento samců než samic. I přesto v našich rodinách během roku proběhla spousta změn. Z rodiny gibonů larů odcestovala dospívající samička do německé Zoo Wuppertal. Od gibonů zlatolících odcestovali dva dospívající bratři do Zoo Košice. U gibonů rodu *Nomascus* dlouhodobě spolupracujeme na výzkumech ČZU týkajících se vokalizace a výživy těchto zajímavých a v přírodě málo prozkoumaných zvířat. Výzkum v podobě bakalářských, diplomových a dizertačních prací bude pokračovat i v roce nadcházejícím. Naše zoologická zahrada je také zapojena do in situ projektu na ochranu tohoto druhu ve Vietnamu.

Zpracovala: Ing. Jitka Vokurková

Samice gibona zlatolícího (*Nomascus gabriellae*)
/Yellow-cheeked Gibbon female/

KOPYTNÍCI

ZOOLOMOUC

AFRICKÉ SAFARI A AFRIČTÍ KOPYTNÍCI

Výběh oryxů jihoafrických již několik let funguje jako Safari Afrika a po celou sezónu se návštěvníci setkávají s jeho obyvateli bez bariér při průjezdu vláčkem. Délka pobytu oryxů ve výběhu záleží vždy na počasí. V roce 2018 jsme mohli vypustit oryxe s mláděty do výběhu již v druhé polovině dubna poté, co se výrazně a trvale oteplilo. Tento rok byl nejteplejším rokem od počátku měření a teplé počasí panovalo dlouho do podzimu, proto jsme poprvé v historii chovu mohli tyto antilopy ponechat venku až do poloviny listopadu. Provoz safari výběhu byl i letos bez závažných problémů, pomineme-li osobní dialog samice Marcely s jedním z řidičů safari vláčku. Dá se říci, že u řady oryxů klesá plachost a zvyšuje se zvědavost. Jako každým rokem prakticky ihned po vypuštění nastává synchronizovaně u všech samic říje. Protože v tomto roce se tak stalo poměrně brzy – už v polovině dubna, první dvě mláďata následující sezóny se narodila ještě před koncem roku a samička Bedřiška se tak stala posledním mládětem roku 2018. Drobná změna v krmné dávce (tj. navýšení obsahu proteinů v granulované směsi) se zřejmě projevila na mírném zvýšení porodní hmotnosti narozených mláďat, která v roce 2018 byla mezi 12,2 až 13,7 kg, zatímco obvykle se pohybuje mezi 10 až 12 kg. Záslouhou kvalitní potravy i příznivého počasí jsme téměř po celý rok u oryxů neřešili vážné zdravotní problémy a o dobré péči svědčí i zvyšující se dosažený věk samic, z nichž dvěma nejstarším Gisele a Zdeně je již 22 a 20 let.

U žiraf Rothschildových nedošlo v průběhu roku 2018 k porodu ani úhynu, nová žirafa

Oryx jihoafrický (*Oryx gazela*)
/Gemsbok/

do naší zoo nepřibyla, ani ji žádná neopustila, proto početní stav stáda a jeho složení je stále stejné. V jedné části pavilonu žiraf u oryxího výběhu je velmi cenný chovný samec Marc, starší samice Samantha a tříletý samec, který čeká na pokyn koordinátora chovu k přesunu do jiné zoo. V druhé části se nachází skupina devíti samic, které jsou všechny dcerami nebo vnučkami samce Marca, a dále nejstarší samice 18letá Zaira, která je zde z důvodu problémů s chůzí. Chov těchto žiraf, jejichž počet v přírodě se pohybuje na hranici vyhubení, řídí evropský záchranný program a my věříme, že v následujícím roce bude k našim samicím přidělen vhodný nepřibuzný samec.

Letní sezónu tráví zebry Chapmanovy ve společném travnatém výběhu s žirafami. U tohoto druhu v současné době chováme dvě starší samice a do dalšího chovu jsme si ponechali tři mladé klisny narozené v letech 2016 a 2017. K nim plánujeme přivést nového mladého hřebečka. Smíšené stádo žiraf a zebber mohou návštěvníci pozorovat z vyhlídky, pod kterou je malý výběh štětkounů afrických. Pro samice Mable a Mrs. Piggie byl koordinátorem chovu vybrán samec. Tato prasata zatím stále čekají na vyřešení své bytové otázky na afrických mokřadech, které by měly být vybudovány v následujícím roce.

Ze stejné vyhlídky mohou návštěvníci vidět i kriticky ohrožené antilopy adaxe, kteří jsou v přírodě téměř vyhubení. V zoologických zahradách však žije dostatečná populace k zachování tohoto druhu a je řízená velmi dobře vedeným evropským záchranným programem.

Oryxi po vypuštění do výběhu
/Gemsboks in outdoor enclosure/

Chov těchto antilop v naší zoo se komplikuje vzájemnou extrémní nesnášenlivostí jednotlivých zvířat – a to i samic. V roce 2017 dostaly naše samice doporučení k odchovu, proto všechny alespoň určitou omezenou dobu pobýly ve výběhu se samcem Heinerem. U dvou adaxích babiček, 19leté Wendy a 17leté Lindy, nebyl předpoklad zabřeznutí. Ze dvou mladých zabřežla jen Vlasta a odchovála samičku. Na jaře 2018 jsme opět celou skupinu vypustili a jednotlivá zvířata se postupně ve výběhu vystřídala. Výsledek jejich společného pobytu budeme znát až v prvních měsících roku 2019. Částečně zalesněný výběh našeho posledního druhu afrických antilop pakoně běloocasého je zatím z větší části skryt před zraky návštěvníků. V létě 2017 jsme pozdrželi samce Noira v zimní ubikaci až do srpna, tím se podařilo posunout porody všech tří samic až na dobu, kdy jsme je mohli vypustit do výběhu, kde také porodily. Vyhnutí jsme se tak komplikacím při vypouštění samic s malými mláďaty. Narodila se tři mláďata v poměru pohlaví 2,1. Chovu

Žirafa Rotschildova
/Rotschild's Giraffe/

Samec žirafy Rothschildovy (*G. camelopardalis rothschildi*)
/Rothschild's Giraffe male/

Zebra Chapmanova (*Equus quagga chapmani*)
/Chapman's Zebra/

Zebry Chapmanovy ve výběhu
/Chapman's Zebras in outdoor enclosure/

Adax (*Addax nasomaculatus*)
/Addax/

Mládě adaxe
/Addax calf/

Pakůň běloocasý (*Connochaetes gnou*)
/White-tailed Gnu/

Stádo pakoňů s mláďaty
/Herd of White-tailed Gnus with their calves/

Kozorožec sibiřský (*Capra sibirica*)
/Siberian Ibex/

pakoňů běloocasých se chceme v budoucnu věnovat více, protože početní stavy tohoto druhu v přírodě klesají, a rovněž v zoologických zahradách je jejich populace velmi omezená. Z tohoto důvodu je velkým problémem sehnat nepřibuzného samce, kterého bychom velice potřebovali, protože chceme do dalšího chovu zařadit samičky odchované v letech 2017 i 2018. Tato temperamentní a démonická zvířata má ve svých kolekcích pouze 21 evropských zoologických zahrad zařazených do evidenčního systému ZIMS a ve většině z nich jsou chována jen jako expoziční zvířata.

Zpracovala: RNDr. Libuše Veselá

SAFARI EUROASIE A OSTANNÍ KOPYTNÍCI

Zatímco žirafy, zebry a africké antilopy si užívají horkého léta, pro některá zvířata pocházející ze severovýchodních oblastí znamenalo toto počasí velkou zátěž. Možná větším problémem než vysoké teploty byl pro ně nedostatek okusu a zeleného krmení způsobený suchem, které ovšem na druhou stranu určitě pozitivně ovlivnilo parazitologickou situaci.

Poté co v prosinci 2016 uhynul chovný samec kamzíka alpského, bylo stádo samic celý rok 2017 bez samce. Nového jsme měli připraveného v Zoo Košice, ale z veterinárních důvodů ho bylo možné dovézt až na konci ledna 2018. Samice tedy nebyly připuštěny v řádném termínu, ale protože se říje opakovala, zabřezly v únoru a mláďata se tím pádem narodila v červenci. Po celé léto a podzim jsme u kamzíků bojovali s respiračními chorobami. Nevíme, zda příčinou určité ztráty imunity byl nedostatek okusu a zeleného krmení, nebo jestli musíme hledat problém jinde. Jedna mláďata samice uhynula následkem komplikace při porodu. Celkem se narodila čtyři mláďata, což je dosud nejvyšší počet mláďat narozených v jednom roce. V průběhu roku byli všichni přebyteční samci odesláni do oborových chovů, takže do dalšího roku vstupujeme s po-

četem zvířat 3,7, včetně odchovaných mláďat. V létě náhle uhynul kozel šrouborohý. Nový kozel, kterého nám doporučila koordinátorka evropského chovu, se narodil v zoologické zahradě v Helsinkách. Protože se jedná o potomka rodičů, které helsinská zoo získala z Moskvy, má kozel slovenské jméno Jaromír. V roce 2018 bylo od tohoto druhu odchováno 8 kůzlat, samičky z těchto mláďat by měly zůstat v naší zoo. Pokud se mláďata narodí i v příštím roce, bude již jejich otcem Jaromír. Na podzim mu bylo teprve něco přes rok, proto nevíme, jestli se mu podařilo aktivně se zúčastnit říje. Všechny přebytečné samce odchované v posledních letech jsme převezli z části do asijského safari v zoologické zahradě v Ostravě a z části do oborového chovu na Slovensku.

V roce 2018 jsme měli mnoho starostí se soby. Na podzim roku 2017 jsme připustili do skupiny budoucích matek samce odchovaného v naší zoo v roce 2015, pět samic jsme však oddělili do vedlejšího výběhu. Jedna z nich je jeho matka, samice Baytrilka nebyla ve zcela dobré kondici a tři sobice byly oddělené z důvodu vysokého věku. V únoru jsme přišli o starou 15letou samici Marušku. Na jaře proběhlo 6 porodů, z nich zůstalo 5 živých mláďat, která velmi dobře prosperovala. Extrémně horké a suché léto bylo pro soby určitě velmi nepřijemné, navíc se u některých druhů horských a severovýchodních zvířat objevily bakteriální infekce, kterým se zvířata s oslabenou imunitou těžko bránila. V tuto dobu uhynuly dvě zbýva-

Stádo kozorožců kavkazských (*Capra caucasica*)
/Herd of West Caucasian Tur/

Samec siky vietnamského (*Cervus nippon pseudaxis*)
/Vietnamese Sika Deer male/

Samice siky vietnamského
/Vietnamese Sika Deer female/

Daněk mezopotámský (*Dama mesopotamica*)
/Mesopotamian Fallow Deer/

Zubr evropský (*Bison bonasus*)
/European Bison/

Mladata zubrů evropských
/European Bison calves/

Transport zubra
/Transporting European Bison/

Kamzík alpský (*Rupicapra rupicapra rupicapra*)
/Alpine Chamois/

Mládě kamzíka alpského
/A young Alpine Chamois/

Samice soba polárního (*Rangifer tarandus*) s mládětem
/Reindeer female with its young/

Mládě soba polárního
/Young Reindeer/

Pižmoň severní (*Ovibos moschatus*)
/Muskox/

Velbloud dvouhrbý (*Camelus bactrianus*)
/Bactrian Camels/

Transport samce velblouda
/Transporting of Bactrian Camel male/

Ošetřovatelé s velbloudy pracují
/Keepers working with Bactrian Camels/

Lama alpaka (*Vicugna pacos*)
/Alpaca/

Stříhání alpak
/Alpaca shearing/

jící staré samice Baruška a Holandanka ve věku 16 a 19 let, s čímž jsme museli počítat, protože takto vysoký věk u sobů je výjimečný. Následně jsme ztratili i tři slabší mladé samičky. Ze sobů odchovaných v předchozím roce byl jeden jelen odeslán do chovu Zoo Miskolc v Maďarsku, jeden do polského Krakova a dva spolu s jejich otcem do soukromého oborového chovu. U jednoho z odchovaných samců jsme několik týdnů bojovali se zdravotními problémy, které nakonec vedly k utracení tohoto zvířete. Na podzim jsme všechny samice spojili s novým chovným samcem Václavem přivezeným z brněnské zoo. Oddělili jsme jen dvě mladé samičky narozené v letech 2017 a 2018. Ke konci roku můžeme říci, že celé stádo je opět ve velmi dobré kondici. V následujícím roce se pokusíme zabránit podobné situaci, která proběhla letos v létě, ovšem vzhledem k určitému posunu klimatických podmínek, musíme i my přikročit k jistým změnám. Samec pižmoně, který byl v současné době

Koza zakrslá (*Capra hircus*)
/Dwarf Goat/

jediným zástupcem svého druhu v olomoucké zoo, v letošním roce uhynul. Pižmoni jsou v rámci evropského záchranného programu pro české zoologické zahrady velmi těžko dostupní, ale zároveň je to pro nás jako chovatele výzva. V současné době je tedy velmi těžké říci, jestli jsme chov tohoto severana ukončili nebo jen přerušili.

Zatímco za posledních 20 let se toho u velbloudů dvouhrbých mnoho nestalo, uplynulý rok byl plný převratných událostí a zjištění. V posledních letech jsme podnikli řadu kroků k tomu, abychom v našich velbloudech dvouhrbých probudili sexuální aktivitu, která by vyústila v zabřeznutí samic. Výsledkem veškerého snažení byla zvýšená agresivita samce Zeta vůči chovatelům v období říje, ale mláďat jsme se nedočkali. Samec proto definitivně ztratil naši důvěru a na jaře 2018 jsme pro něho našli jiné ubytování. O něco později na jeho místo nastoupil roční sameček Lorenzo z ostravské zoo. Aby samice nemusely čekat až do jeho dospělosti, požádali jsme soukromého chovatele a majitele velblouda Safíra, zda bychom k němu nemohli naše velbloudice Terezu a Maryszu na určitou dobu převést. Safír naší důvěru má, protože o něm víme, že je otcem několika mláďat a předpokládali jsme, že by mohl i naše samice učinit matkami. Po dvou měsících se obě vrátily a my jsme začali zkoumat výsledek jejich cesty. Na základě stanovení hladiny progesteronu nakonec můžeme s jistotou říci, že samice Marysza březí je, zatímco Tereza, u které proběhla v předchozím roce falešná březost, v nejbližší době matkou nebude. Uděláme tedy vše pro to, abychom v roce 2019 po mnoha letech opět odchovali malého velblouda. Lamy alpaky žádné reprodukční problémy nemají a v roce 2018 odchovaly 5 mláďat. O tato zvířata je stále velký zájem a kromě toho, že je mají rádi návštěvníci, reprezentují spolu s dalšími domácími zvířaty zoologickou zahradu na různých marketingových akcích.

V letošním roce byl chov horských kopytníků negativně poznamenán velkým suchem a nedostatkem pastvy pro mladá zvířata.

Pony shetlandský (*Equus caballus*)
/Shetland Pony/

Výhodou naopak bylo nižší množství parazitů, se kterými každoročně v době, kdy se zvířata pasou, bojujeme pomocí odčervovacích preparátů. Kozorožcům sibiřským se narodilo osm mláďat. Do konce roku se jich odchovalo šest. U kozorožců kavkazských je situace ještě o něco horší. Porodily pouze čtyři samice a jedno mládě – samička, která byla hodně slabá, během léta uhynula. Mláďatům chyběla pastva, případně dostatek šťavnaté píče. Kvůli suchu si musela zvířata vystačit pouze se senem a okusem. Stádečko koz bezoárových odchovalo šest mláďat. Chováme je společně s daňky mezopotámskými, sikami vietnamskými a muflony ve velkém safari výběhu. U sik vietnamských porodily čtyři samice, některé až v letním období, všem mláďatům se daří dobře. Další samice ve stádě už jsou starší a porody u nich neočekáváme. Mufloni odchovali pět mláďat. Daňkům mezopotámským se odchov v letošním roce nezdařil. Dvě mladé samice zubrů z roku 2017 se nám podařilo přesunout do švédské Zoo Nordens

Ark. Chovné samice si to hned vynahradily a porodily další dvě samičky. S koordinátorem budeme jednat ohledně jejich zařazení do repatriačního programu.

Naše samice hrošíka liberijského narozená v roce 1986 v Zoo Ústí nad Labem má krásných 32 let. Společně s malajskou medvědicí, se kterou sdílí stejný pavilon, patří mezi seniory naší zoo. Protože se u ní objevily problémy na nohou, upravili jsme pro ni část výběhu jako měkké lůžko, které pravidelně využívá. Také dostává pravidelně léky na artrózu.

*Zpracovaly: RNDr. Libuše Veselá,
Ing. Jitka Vokurková*

OSTATNÍ SAVCI

ZOOLOMOUC

Morčata divoká si ve výběhu lenochodů a mravenečníků čtyřprstých dobře zvykla a předvádějí se i před návštěvníky. Pravidelně se rozmnožují a zaplňují spodní část výběhu. Horní patro výběhu využívají lenochodi a mravenečníci čtyřprstí.

Chov klokánek králikovitých zaznamenává změny, které postupně vedou k sestavení nového chovného páru. Samice odcestovala do Jihlavy, neboť u nás již nebyla vhodná k dalšímu chovu. Momentálně máme geneticky cenného samce původem z Maďarska a v roce 2019 dovezeme vhodnou mladou samici.

U tohoto druhu jsme začali do krmné dávky přidávat houby. Klokánci je žerou i v přírodě, a i těm našim opravdu velmi chutnají, neboť z misky zmizí jako první.

Každým dnem očekáváme doporučení na přesun mladého samečka mravenečníka velkého narozeného v roce 2017. Chovná samice je v této době březí a porod by měl proběhnout začátkem roku 2019. U samce se trvale potýkáme s chronickým onemocněním kůže. Někdy je kůže zcela bez příznaků a pak nastanou dny, kdy se mu na kůži objeví hnisavé rány. Chov mravenečníků čtyřprstých se letos opravdu dařil. Starší samici Taře se podařilo úspěšně odchovat samečka, který se

Morče divoké (*Cavia aperea*)
/Brazilian Guinea Pig/

narodil poslední den roku 2017. Koncem roku 2018 Tara porodila další mládě, o které vzorně pečuje. V říjnu přivedla na svět své první mládě také mladší samice Morgana. I přes prvotní potíže s nedostatkem mléka se odchovu zhostila výborně a mladá samička už pomalu prozkoumává svůj výběh. V tomto roce jsme byli jedinou institucí, která během jednoho roku odchovála tři mláďata od dvou samic. Všechna mláďata jsou zdravá, pravidelně přibývají na váze a těší se ze vzorné péče svých matek. Ani samec Toby, který od nás odcestoval v roce 2017 do Londýna, nezaháel a zplodil v roce 2018 dva potomky. Posledními zástupci chudozubých na jihoamerickém pavilonu jsou lenochodi, u mladší samice očekáváme porod v průběhu roku 2019. Pevně doufáme, že se mládě narodí životaschopné a matka pěči o něj zvládne. Starší samice v současné době chováme v zázemí společně s dalšími jihoamerickými druhy zvířat.

Aktuální počet kaloňů rodriguezských vyhovuje velikosti prostoru v pavilonu netopyřů. Před koncem roku se nám podařilo na základě doporučení koordinátora přesunout devět samců do Zoo Emmen v Holandsku. Během roku 2018 se narodilo sedm mláďat těchto velmi zajímavých letounů, které proslavil a zároveň s velkou pravděpodobností zachránil před vyhynutím spisovatel Gerald Durrell. Noční pavilony nepatří v zoologických zahradách mezi příliš oblíbené, proto není snadné nadbytečná zvířata umístit v krátkém časovém horizontu v jiných zoo. Část návštěvníků se nočním pavilonům vyhýbá a ani ten náš není výjimkou. Ještě stále přetrvává mýtus o tom, že se jim kaloni zamotají do vlasů, a tak asi třetina návštěvníků obejde pavilon velkým obloukem. Kromě hlavního zástupce z řádu letounů zde ještě chováme klokánky králikovité, v zimním období aguti středoamerické a výřečky malé. Ve střední části pavilonu je samostatná ubikace pro pár fenků berberských. Po několika neúspěšných pokusech o odchov se zadařilo a mláďata narozená v prosinci se těší dobrému zdraví a je možné je pozorovat i s rodiči ve výběhu. Posledním druhem chovaným v tomto pavilonu

Klokánek králikovitý (*Bettongia penicillata*) /Brush-tailed Bettong/

Mravenečník velký (*M. tridactyla*) s mládětem /Giant Anteater with its young/

Samice mravenečníka čtyřprstého Morgana /Southern Tamandua female Morgana/

Mládě mravenečníka čtyřprstého /Southern Tamandua young/

Samice mravenečníka čtyřprstého s mládětem
/Southern Tamandua female with its young/

Lenochod dvouprstý (*Choloepus didactylus*)
/Southern Two-toed Sloth/

Mládě urzona kanadského (*Erethizon dorsatum*)
/North American Porcupine young/

Klokan rudý (*Macropus rufus*)
/Red Kangaroo/

Psoun prériový (*Cynomys ludovicianus*)
/Black-tailed Prairie Dog/

Dikobraz srstnatonosý (*Hystrix indica*)
/Indian Crested Porcupine/

Mládě dikobraza srstnatonosého
/Indian Crested Porcupine young/

Osinák africký (*Atherurus africanus*)
/African Brush-tailed Porcupine/

jsou mirikiny – noční jihoamerické opice, které svým vzhledem připomínají sovy. Proto jsou v angličtině nazývány „sovími primáty“ – Owl Monkey.

Ve společném výběhu klokanů a psounů chováme klokany rudé, kterých jsme v lednu měli 16 jedinců a v prosinci jich byl stejný počet. Neznamená to však, že by u nich nedošlo v průběhu roku k žádným událostem. Hned na začátku roku odcestovali dva samečci na Ukrajinu do Zoo Berdyansk, se kterou dlouhodobě spolupracujeme. V průběhu roku uhynul jeden ze dvou chovných samců, a to ten, který byl před lety dovezen z Hamburku, dále následkem úrazu zemřel mladý sameček Rudolf. Několik klokanů bylo průběžně i opakovaně léčeno na nekrobacilózu a v této souvislosti došlo k pár komplikacím při odchovech. Také jsme přišli o jednu mladou samici. Poslední den roku uhynul i starý veliký samec, který už nezasaňoval do reprodukce, protože byl vykastrován. Několik odchovaných mláďat v průběhu roku opustilo matčin vak, a tak jsme při závěrečném sčítání napočítali 2 samce a 14 samic. U klokanů parma jsme přišli o chovného samečka, otce zatím tři mláďat, která již opustila vak. Na jeho místo ihned nastoupil sameček dovezený ze Zoo Salzburg.

Výborně se daří psounům, jejichž nory se objevily ve všech výběžích v horní části zoologické zahrady. Vyskytují se u pakoňů, sobů, koz šrouborohých, ovcí i ve výběhu velbloudů. Samozřejmě nejsilnější skupina se nachází v průchozím výběhu klokanů, kde psouni odchováli asi tři vrhy mláďat a jako jediný druh se po celou letní sezónu účastnili komentovaného krmení v počtu asi 20 kusů. Podchodem pod asfaltovou cestou se psouni dostali i do výběhu oryxů, ale v rámci soudržnosti kolonie nepřekročili cestu, která odděluje výběh oryxů od kozího výběhu.

Dikobrazům se v olomoucké zoo v posledních letech nebývale daří a vloni porodily tři samičky, které odchovály celkem 5 mláďat a v určitou dobu jsme v dikobrazí ubikaci měli rekordní počet 14 kusů. Počet dikobrazů nemůžeme a ani nechceme dále navyšovat,

Kaloň rodriguezský (*Pteropus rodricensis*)
/Rodríguez Flying Fox/

takže jsme přesunem 8 zvířat do různých jiných chovatelských zařízení zredukovali jejich stav na 6 kusů.

Na Velikonoční pondělí porodila nejstarší samice urzona kanadského mládě samčího pohlaví, porod byl bohužel komplikovaný a samice uhynula. Narozené mládě bylo velmi vitální, mělo poměrně velkou porodní hmotnost 780 g. Snažili jsme se ho krmit uměle z injekční stříkačky, ale vzhledem k anatomii urzona a k porostu jeho těla to byl nelehký

Pásovec štětinatý (*ChaetophRACTUS villosus*)
/Large Hairy Armadillo/

Ježek bělobřichý (*Atelerix albiventris*)
/Four-toed Hedgehog/

úkol. Už třetí den jsme však zpozorovali, že malý urzon je schopný přijímat potravu sám. Mládě bylo tedy odchováno tak, že jeho klasická potrava, (jablka, mrkev a různá další zelenina), byla obohacena o bílé pečivo namočené do mléka Tatra. Po celou dobu odchovu neměl malý urzon žádný zdravotní problém. Asi o 14 dnů později porodila další samička, druhé mládě však bylo mrtvé a zřejmě nebylo zcela vyvinuté.

V budově izolace máme ubytované damany, kteří odchováli dvě mláďata, samečka a samičku. Damani by měli být v novém pavilonu Kalahari, tam však pro ně musíme ještě provést drobnou úpravu vnitřního prostoru. Úkolem pro další rok je dovezení nepříbuzného samečka pro mladé samičky. Nesmíme zapomenout ani na pásovce štetinaté, které nemáme umístěné v expozici, ale často je používáme ke vzdělávacím účelům.

*Zpracovaly: Ing. Jitka Vokurková,
RNDr. Libuše Veselá*

AFRICKÝ PAVILON KALAHARI

Dne 11. května 2018 jsme otevřeli pro veřejnost dlouho připravovaný pavilon Kalahari, který se nachází v těsné blízkosti zimoviště afrických zvířat a logicky navazuje na Safari Afrika s oryxí jihoafrickými, jež se vyskytují ve stejné oblasti jako surikaty, v polopoušti Kalahari. Původním záměrem bylo přiblížit návštěvníkům surikaty jako velmi oblíbená zvířata ve větším a lépe dostupném výběhu, ale nakonec bylo rozhodnuto představit veřejnosti i další unikátní druhy fauny subsaharské Afriky, a to hrabáče, medojedy, veverky a damany, z nichž všichni nesou druhový název kapský.

Jako první se do nového pavilonu nastěhoval párek veverek kapských. Tato zvířata se pohybují výhradně po zemi a hrabou si podzemní nory, takže u nich nehrozí, že by opustily vnitřní nebo venkovní výběh překlenutím bariéry. Možnost jejich společného chovu se surikatami, které jsme přidali následně, je prověřena i v jiných zoolo-

Africký pavilon Kalahari
/African pavilion Kalahari/

Vypouštění hrabáčů do pavilonu
/Releasing Aardvarks into pavilion/

Hrabáč kapský (*Orycteropus afer*)
/Aardvark/

Pár hrabáčů kapských
/Couple of Aardvarks/

Typická poloha hrabáčů při odpočinku
/Aardvarks in typical position during rest/

Představení hrabáčů médiím
/Introducing Aardvarks to media/

Daman kapský (*Procavia capensis*)
/Rock Hyrax/

Medojed kapský (*Mellivora capensis*)
/Honey Badger/

Medojeďi jsou nově chovaným druhem
/Honey Badgers is the new species/

gických zahradách. Sestavení jedné větší skupiny surikat ze dvou menších není vůbec jednoduché, protože jednotlivé rodinné skupiny proti sobě obvykle bojují. Využili jsme skutečnosti, že pro obě rodiny se jednalo o nové teritorium, zvířata jsme si označili a dávali velký pozor, jak se který jedinec chová. Seznamování nakonec nebylo až tak dramatické a podařilo se nám sestavit skupinu, ve které byla samička z našeho chovu se dvěma dospělými mláďaty a pět samečků ze Dvora Králové. Předpokládali jsme, že surikaty budou schopny odchovávat mláďata jen ve vnitřní ubikaci, kde je vyhřívána podlaha. Venkovní výběh se jim velice líbil a hned po vypuštění si společnými silami s veverkami vybudovaly labyrint chodeb a doupat, v nichž dominantní samička porodila, a to bohužel právě den před silným přivalovým deštěm. Surikaty jsou však prozíraví stavitelé a nory vyhloubily tak, že déšť nejen že mláďata nevyplavil, ale podařilo se je úspěšně odchovat.

Surikaty (*Suricata suricatta*) ve vnitřní ubikaci
/Meerkats in indoor enclosure/

Dalšími obyvateli nového pavilonu jsou hrabáči. Sameček Bakari přicestoval do olomoucké zoo již zhruba před rokem z dalekého Uralu. Narodil se v zoologické zahradě v Jekatěrinburgu, kde byl odchován rodiči pocházejícími přímo z Afriky, je tedy nepřibuzný k celé evropské populaci hrabáčů a otevřel nám cestu k získání samičky. Zatímco Bakariho po příjezdu do Česka nikdo neznal, samička Nyota přijela na počátku roku 2018 už jako mediálně známé zvíře, protože byla za velké pozornosti veřejnosti odchována v pražské zoo. Do nového pavilonu se hrabáči stěhovali společně. V létě měli i přes noc přístupný venkovní výběh, do kterého Nyota chodí velmi ráda, ale Bakari se k vycházce ven zatím nechce odhodlat.

Vnitřní i venkovní výběh s hrabáči by měli sdílet také damani a skutečně tam určitou dobu byli, ale dočasně jsme je přesunuli zpět do zázemí, protože v jejich prostoru bude třeba udělat ještě drobnou vnitřní úpravu. Damani totiž nesdíleli náš názor, že jim nejlépe bude na vyhřívané a dobře viditelné skále. Protože se nejen rádi vyhřívají, ale mají rádi i skalní štěrbinu, zalézali do těžko přístupného prostoru u stropu ubikace, kde se schovávali před zraky návštěvníků.

Zatímco všichni ostatní obyvatelé čekali na zprovoznění pavilonu Kalahari, medojeďi jako poslední druh se o 4 měsíce opozdili. Sehnat medojeďy není jednoduché. Na světě je chová jen 16 zoologických zahrad zahrnutých do evidence ZIMS a odchovy se daří ojediněle. Tyto kunovité šelmy obývají v přírodě otevřené stepi a polopouště, akáciové porosty, mořská pobřeží i porosty afroalpinského pásma ve velké části Afriky a nepatří mezi ohrožené druhy, i když v posledních letech z některých lokalit mizí. Žijí samotářsky nebo ve dvojicích, žijí se různými drobnými živočichy, odklízí mršiny, jejich velmi oblíbenou potravou je společensky žijící hmyz. Mají pověst velmi silných predátorů, kteří se umí postavit

i lvům a vynikají velkou inteligencí. Nám se podařilo získat tříletou samičku a čtyřletého samečka ze soukromého zařízení z Johannesburgu. Jejich příchodu předcházela zpráva o jejich agresivitě a o krmné dávce (žerou všechno včetně ošetřovatelů). Po příchodu do naší zoo strávili medojeďi měsíc v budově izolace, kde se chovali jako vcelku bezproblémoví tvorové. Po přemístění do pavilonu Kalahari se však ukázalo, že jsou to zvířata nesmírně pohyblivá, technicky nadaná, inteligentní a pozorná, že se vejdou do neuvěřitelně malého prostoru, a že není úplně jednoduché odporovat jejich názoru. V krátké době ve své ubikaci demontovali elektroinstalaci a doufáme, že nebudou v následujícím období realizovat své nápady, kterých se v jejich dokonalých mozcích rodí spousta.

Pro dokreslení dojmu africké přírody jsme nad výběh surikat a veverek umístili ještě hejno složené ze tří druhů snovačů – snovače rudozobé, zahradní a Jacksonovy. Ptáci se volně pohybují v prostoru pavilonu a nesaňají se jej opustit, nejsou ani předmětem většího zájmu surikat a největší nebezpečí pro ně představuje sklo na výběhu hrabáčů. V letní sezóně ukázali návštěvníkům, jak si za vydatného štěbetání pletou z čerstvé trávy kulovitá hnízda připomínající košíky. Svoje úsilí však zatím nedotáhli do konce, protože vždy těsně před dokončením, jako kdyby nebyli s výsledkem spokojeni, hnízdo zase rozpletili.

Na podzim se ve venkovním výběhu surikat náhle objevil baobab. Polopoušť Kalahari pokrývají z větší části spíše travnaté a křovinaté porosty s akáciemi, ale tento strom vypadající jako kdyby rostl kořeny nahoru, je typickou, velmi nápadnou dominantou savan celé subsaharské Afriky, ve kterých periodicky přichází období sucha. Nám však ve výběhu nevyrostl, ani jsme jej sem nepřestěhovali a ani se neobjevil z ničeho nic, jak tomu věří Křováci, ale byl vybudován z betonu na kovové konstrukci a středem jeho kmenu vede chodbička

Surikaty s malými mláďaty ve výběhu
/Meerkats with cubs in outdoor enclosure/

ústící do vrcholu koruny. Předpokládáme, že surikaty budou využívat tuto cestu, aby se dostaly na nejvyšší místo, odkud budou mít nejlepší přehled po okolí.

Zpracovala: RNDr. Libuše Veselá

Skupina surikat
/Meerkat group/

Veverka kapská (*Xerus inauris*)
/Cape Ground Squirrel/

Zoologická zahrada Olomouc chová různé druhy vzácného ptactva, mnohé z nich zde pravidelně rozmnožuje a snaží se je představit v co nejlepším světle veřejnosti. V roce 2018 proběhla podstatná část opravy jedné z velkých voliér. Celá konstrukce byla prověřena, natřena, potažena novou sítí a došlo v ní k důkladnému vyčištění sedimentační nádrže. V letních měsících zde bylo přechodně ubytováno několik ptáků, ale tato voliéra ještě stále není pro naše opeřené svěřence obyvatelná v plném rozsahu. I některá další zastaralá chovatelská zařízení si vyžadují značné finanční prostředky včetně velké pracovní síly k opravám, a proto zatím stále nemáme k dispozici dostatek expozičních voliér a chybí nám i vyhovující zimní ubikace. Přesto se našim ošetrovatelům podařilo odchovat řadu velmi zajímavých mláďat. Nejvzácnějším ptačím odchovem v roce 2018 byla čtyři mláďata ibisů skalních. Tento kriticky ohrožený druh se v olomoucké zoo rozmnožuje pravidelně každým rokem. V hejnu, které jsme měli na začátku roku v zimní ubikaci, převažovali ptáci samčího pohlaví, a proto před začátkem sezóny byli tři z nich v rámci chovného programu přesunuti. Zbývající část hejna ve složení pět samců a šest samic jsme na jaře vypustili do voliéry. Tři samičky však byly z odchovu z předchozích dvou let, a proto bylo pravděpodobné, že zahnízdí jen tři páry, což se také stalo. Dva páry vyvedly po jednom mláďeti a zbývající pár měl mláďata dvě. Určitě by bylo možné odchovat i více ibisů skalních, avšak ve voliére u pavilonu šelem jsou stále velké ztráty na snůškách a asi i na malých mláďatech způsobené zásahem škodné. V současné době budujeme pro tyto vzácné ptáky nové chovatelské zařízení.

Další přírůstek u ptáků, kteří jsou v přírodě ohrožení a kterých si velmi považujeme, jsme zaznamenali u vzácných jeřábů mandžuských, i když bychom měli ještě větší radost, kdyby naše mládě spatřilo svět v oblasti svého přirozeného výskytu. I v uplynulém roce jsme byli připraveni zapojit se do programu, který v rámci organizace EARAZA v České republice realizuje brněnská zoologická zahrada, a který spočívá v převezení oplozených vajíček jeřábů mandžuských a bělošijích do místa jejich přirozeného výskytu, kde jsou inkubována a mláďata jsou odchována v přirozeném prostředí. Na Dálný východ měla být kromě oplozených vajíček z naší a brněnské zoo odvezena ještě vejce ze Zooparku Chomutov a z vídeňské zoo v Schönbrunnu, bohužel veterinární orgány v místě příjemce transport nepovolily z důvodu výskytu aviární chřipky na severu Německa. Druhý ze vzácných druhů jeřábů chovaných v naší zoo – jeřáb bělošijí, je momentálně mimo reprodukci. Poté, co byla samice zabita škodnou, máme pouze jednoho dospělého a dva mladé samce. Na základě doporučení koordinátora evropského chovu bude tato situace řešena hned na začátku roku 2019. Příběh se šťastným koncem se odehrál u jeřábů panenských. Samičku, která v předchozím roce doprovázena dvěma bažanty Wallichovými přicestovala ze Zoo Košice, se podařilo dopárovat dovozem samečka ze Zoo Chleby. Oba ptáci byli umístěni ve velké voliérie, avšak chovali se tak, jako by k sobě vůbec nepatřili. Na podzim tito dva vcelku krotcí jeřábi reprezentovali naši zoologickou zahradu na výstavě Exota Olomouc, odkud se vrátili nejen s oceněním v podobě poháru a medaile, ale také jako nerozlučný pár. Podařilo se sestavit i pár bažanta Wallichova, a proto doufáme, že v následujícím roce navážeme na dřívější dobré výsledky v chovu tohoto druhu. Nejatraktivnější expozicí pro návštěvníky je voliéra jihoamerických papoušků na vrstevnicové cestě. Ke dvěma druhům

papoušků ara, ze kterých se návštěvníci mohli radovat už v předchozím roce, přibývali tři krásní amazoňani modročelí jako dar od soukromé chovatelky. Pro samečka nepříliš často chovaného druhu amazonka šupinkového se podařilo sehnat samičku a sestavili jsme také tři mladé páry aratingů slunečních. S chovem těchto velmi pohledných papoušků nemáme zatím mnoho zkušeností a při pobytu ve společné voliérie jsme se obávali nesnášenlivosti mezi jednotlivými páry. Ukázalo se však, že svou agresivitu zaměřili na mnohem větší ary, proto jsme je museli ze společné expozice odstranit a při obsazení voliéry bude třeba zvolit jinou kombinaci druhů. V zázemí zoo máme ještě mladý a perspektivní pár arů vojenských a dva páry amazonků černotemenných, od kterých jsme v tomto roce odchovali jedno mládě. Bohužel postrádáme expoziční prostory pro dvě velké skupiny agapornisů – agapornisy hnědohlavé a růžovohlavé, a také pro papoušky mniší, které chováme v zázemí zoo.

U návštěvníků jsou velmi oblíbení také plameňáci, které jsme opakovaně rozmnožili. I u tohoto druhu však v uplynulém sezóně byly dost velké ztráty na snůškách, a to spíše vlivem deštivého počasí, které bylo sice krátkodobé, ale bohužel přišlo ve špatnou dobu, zrovna když si plameňáci stavěli hnízda a snaželi první vejce. Některá hnízda byla vyplavena a šest vajec vytažených z bláta jsme se pokusili inkubovat v líhni. Vylíhlo se jedno mládě, u kterého

Ibis skalní (*Geronticus eremita*)
/Waldrapp/

Jeřábí mandžušti (*Grus japonensis*) s mláďaty
/Red-crowned Cranes with their chicks/

Odstuplé mládě jeřába mandžuského
/ Young and adult Red-crowned Crane/

Jeřáb panenský (*Anthropoides virgo*)
/Demoiselle Crane/

Bažant Wallichův (*Catreus wallichii*)
/Cheer Pheasant/

Amazoňan modročelý (*Amazona aestiva*)
/Blue-fronted Parrot/

Agapornis hnědohlavý (*Agapornis nigrigenis*)
/Black-cheeked Lovebird/

Aratinga černohlavý (*Aratinga nenday*)
/Nanday Parakeet/

Skupina plameňáků růžových (*Phoenicopterus ruber roseus*)
/A group of Greater Flamingo/

Hadilov písář (*Sagittarius serpentarius*)
/Secretary bird/

Čája obojková (*Chauna torquata*)
/Southern Screamer/

Orel stepní (*Aquila nipalensis*)
/Steppe Eagle/

Sovice sněžní (*Nyctea scandiaca*)
/Snowy Owl/

Kroužkování sov pálených (*Tyto alba*)
/Ringing of Common Barn Owls/

Sýček obecný (*Athene noctua*)
/Little Owl/

Turako Schalowův (*Tauraco schalowi*)
/Schalow's Turaco/

Toko Deckenův (*Tockus deckeni*)
/Von Der Decken's Hornbill/

Mládě zoborožce šedolícího (*Ceratogymna brevis*)
/Silvery-cheeked Hornbill young/

z důvodu zcela nepřehledné situace na začátku hnízdění nebylo vůbec jasné, kdo jsou jeho rodiče. Někteří ptáci si navíc mezi tím pořídili náhradní snůšku, a proto jsme mládě dali místo vajíčka na hnízdo páru podle našich záznamů nejdéle sedícího na hnízdě. K naší velké radosti se tento postup ukázal jako dobrý a ptáci vyklubané mládě přijali. Celkem se vylíhlo pět mláďat, čtyři z nich byla odchována. Pokusy o sestavení nového páru čájí obojkových schopného reprodukce zatím nebyly završeny úspěchem. V rámci spolupráce se Zoo Schönbrunn jsme z Vídně přivezli samečka. Ten se na předchozím působišti a zpočátku i v naší zoo jevil jako velice bázlivý. Následně jsme zjistili pravděpodobnou příčinu jeho chování, ukázalo se, že je slepý na jedno oko. V naší zoo měl možnost vybrat si ze dvou samiček. Na jaře po přemístění do velké voliéry nejprve stále seděl v rohu, případně narážel do různých překážek, ale v průběhu sezóny se naučil ve voliéře pohybovat,

Snovač zahradní (*Ploceus cucullatus*) u rozestavěného hnízda
/Village Weaver is building nest/

vybral si starší ze samic. Pár si zvolil místo k hnízdění, které společně začali bránit a bylo pozorováno i páření. Nakonec však nezahnízдили.

Jeden z nejvýznamnějších přesunů uplynulého roku na úseku ptáků byl dovoz samečka hadilova písáře, který přicestoval v rámci chovného programu ze zoo z Plancenkendaelu, aby vytvořil pár se samicí pocházející ze Zoo Zlín. Sameček je mladý, částečně dokrmovaný ošetřovatelkou a zatím spíše než o samicí jeví zájem o komunikaci s pracovníky zoo. Věříme, že změna nastane po společném pobytu v zimní ubikaci.

Orli stepní se ve svých provizorních podmínkách jedné z nejstarších voliér v zoo cítí dobře a každoročně odchovávají po dvou mláďatech. Ani rok 2018 nebyl výjimkou. Jedno z mláďat jsme opět předali sokolníkům. Naopak kondoři královští nejsou zdaleka tak zodpovědnými rodiči. Jejich pokusy o hnízdění spadají, jak se sluší a patří na ptáky z jižní polokoule, spíše do zimního období a snůška bývá i opakovaná. Pokud ale nestihneme snesené vejce ihned opatrně odebrat, kondoři ho okamžitě rozbijí. Tak tomu bylo i letos. První neoplozené vejce této sezóny bylo sneseno ještě před Novým rokem, v únoru snesli a ihned rozbili druhou snůšku, vejce z náhradní snůšky snesené v dubnu bylo opět neoplozené.

O chovnou samici sovice sněžní nás připravila aspergilóza, takže jsme v uplynulém roce tyto sovy neodchovali. Novou samicí jsme výměnou za naše mládě získali ze Zooparku Chomutov a z deponace v Hodoníně se nám vrátil sameček, což jsou dva ptáci, se kterými bychom chtěli zatím v chovu pokračovat.

Zoologická zahrada Olomouc chová i dva druhy sov, které patří mezi chráněné druhy naší avifauny. První z nich jsou dva páry sýčka obecného. Jeden pár odchoval v roce 2018 jedno mládě, druhý pár tři mláďata. U dvou z nich se však projevila závažná vada zraku, která je velmi pravděpodobně

Snovač rudozobý (*Quelea quelea*)
/Red-billed Quelea/

Emu hnědý (*Dromaius novaehollandiae*)
/Emu/

Nandu pampový (*Rhea americana*)
/Greater Rhea/

Hrdlička damarská (*Streptopelia roseogrisea*)
/Ring-necked Dove/

dána geneticky. Aby se tento problém neopakoval, byli všichni ptáci, kterých se toto postižení týká, vyřazeni z chovu a sestavili jsme nové chovné páry. Sovy pálené chováme jednak v původní staré voliére u výběhu makaků a dále v novém chovatelském zařízení. Hned na začátku roku odchovaly sovy ve staré voliére jednu samičku, ta byla použita pro sestavení dalšího páru. Na vrstevnicové cestě byly odchovány nejprve tři mladé sovy, které byly zařazeny do přípravy na vypuštění v záchranné stanici v Bartošovicích, a dále dvě mláďata, která byla podložena do hnízda taktéž za účelem vypuštění. Nový druh obohacující kolekci exotických ptáků je turako Schallowův. Jedná se o jednoho z menších druhů turak, který obývá stálezelené a galeriové lesní porosty v Keni, Zambii, Tanzanii, Malawi a v dalších zemích jižně od rovníku. V oblasti svého přirozeného výskytu zatím nepatří k příliš ohroženým druhům. Živí se z větší části

různými plody a v době rozmnožování podstatnou část jejich jídelníčku tvoří hmyz. Náš pár pochází z odchovu soukromého chovatele z roku 2017 a 2018, oba ptáci se velmi dobře aklimatizovali, komunikují s ošetřovateli a zajisté budou ozdobou voliéry na vrstevnicové cestě. V expozičním prostoru na vyhlídce u žiraf jsme nahradili toko šedé barevně výraznějším tokem Deckenovým. K mladé samičce toka šedého získané ze soukromého chovu potřebujeme v následujícím roce doplnit mladého samečka. Z dalších exotických ptáků nám velkou radost udělal chovný pár zoborožců šedolících, kteří se po roční přestávce opět rozmnožili. Poté, co od března samice trávila čas zazděná v budce, jsme v červnu zřetelně zaznamenali, že se ozývají mláďata. V červenci se samička s mladými zoborožci vyzdila a bylo jasné, že se jedná o samečka a samičku. Nově sestavený pár se samcem importovaným ze zahraničí zatím nehnízdil, ale ptáci spolu harmonizují a očekáváme,

Husička dvoubarvá (*Dendrocygna bicolor*)
/Fulvous Whistling-duck/

Mládě sovy pálené (*Tyto alba*)
/Barn Owl young/

že by mohli zahájit reprodukci v následujícím roce.

V horní části zoologické zahrady se volně pohybují a velké pozornosti návštěvníků se těší pávi korunkatí. Naše hejno, zásahem škodně postupně zredukované jen na samce, jsme posílili dovozem čtyř párů pávů z Bratislavy. Část hejna momentálně chováme v obří voliře.

Zoologická zahrada Olomouc nemá dostatek chovných zařízení především pro malé druhy ptáků. Proto máme radost, že jsme mohli jako doplnění kolekce zvířat nového pavilonu Kalahari návštěvníkům představit hejno složené ze tří druhů snovačů. Tito snovači se pokoušeli i o hnízdění, zatím však neúspěšně. Odchov snovačů není úplně běžná záležitost, v nadcházející sezóně chceme více stimulovat jejich tok, abychom je rozmnožili.

Při výčtu chovaných ptáků nesmíme zapomenout také na pštrosy emu a nandu. Zatímco nandu mají svůj vlastní výběh, jehož velká část je v klidném prostředí mimo dohled návštěvníků, emu jsou pouze doplňkovým druhem v průchozím výběhu klokanů. U obou druhů jsme v roce 2018 zaznamenali snůšku většího množství vajec, a to více než 30 kusů u emu a podobný počet u nandu. Ani u jednoho z nich jsme v tomto roce nedosáhli odchovu, i když dva nanduové seděli na hnízdech velmi vytrvale.

Zpracovali: RNDr. Libuše Veselá,
Lubomír Veselý

Sovy před repatriací kroužkuje
(Owls are ringing before repatriation)

REPATRIACE SOV PÁLENÝCH

V roce 2018 jsme byli velmi úspěšní v repatriaci sov pálených. Během dvou snůšek se podařilo odchovat celkem pět mláďat, což je historicky nejvyšší počet. Mláďata byla předána panu Karlu Poprachovi ze spolku TYTO, z. s. Všechna pět jedinců bylo podloženo do budek v přírodě volně hnízdících párů sov pálených. Bezpečné budky pro hnízdění sov pálených jsou instalovány převážně v zemědělských objektech a jsou pravidelně monitorovány. Ideální je, pokud okroužkovávaná mláďata narozená v lidské péči jsou podsazena k mláďatům, která se sovám páleným již vyklubala. Z hlediska monitoringu je důležité vybrat pár, jehož mláďata jsou přibližně stejně stará jako mláďata odchovaná v zoo. Rovněž je důležité, aby mláďat v budce nebylo příliš mnoho a rodiče je zvládli všechna dokrmit a připravit na život v přírodě. Tímto bychom chtěli poděkovat panu Karlu Poprachovi za skvělou spolupráci. Zároveň děkujeme i panu Karlu Matonovi, který je vždy připraven přijet okroužkovat naše mláďata určená k repatriaci.

Zpracovala: Ing. Jitka Vokurková

Rok 2018 byl na terarijním úseku velmi plodný, protože se nám podařilo hned několik odchovů. Stávající expozice neustále vylepšujeme a rozšiřujeme o nové druhy.

V africkém teráriu expozice Jeden svět v pavilonu Žiraf došlo k menší změně druhové skladby – samec trnorepa skalního (*Uromastyx acanthinura*) odcestoval do Zooparku Chomutov, kde nahradil jejich uhynulého.

Vzniklé prázdné místo jsme mohli obsadit novým druhem v naší zoo, a to skupinou scinků dlouhonohých (*Eumeces schneideri*).

V budoucnu plánujeme do této expozice trnorepy skalní opět doplnit a popřípadě i některé z velkých ještěrek rodu *Timon*. V dohledné době bychom měli získat samici k samci želvy skalní (*Malacochersus tornieri*). Rozhodli jsme se zkušebně přesunout z této expozice také jednoho samce želvy tuniské (*Testudo graeca nabeulensis*), abychom otestovali, jestli bude možný jejich chov i v rámci velkého expozičního terária v pavilonu Kalahari. Vše zatím nasvědčuje bezproblémovému fungování a do této expozice přemístíme i ostatní samce těchto atraktivních malých želv.

S nově vybudovaným pavilonem Kalahari se nepojí pouze vlajkové druhy zvířat, pro které byl v první řadě postaven, ale i zájem z řad teraristů, kteří si zde mohou přijít na své.

I když interiér pavilonu není největší, podařilo se nám do něj zabudovat devět terárií, která vhodně doplňují celkový ráz expozičních prostor. Základní kostra terárií byla postavena z tvárnice Ytong potažených kovovými sítěmi a na ně byl nanesen stříkaný beton. Na závěr se provedlo barvení a povrchová úprava umělých skal uvnitř i vně terárií a to tak, aby jejich vzhled korespondoval s kameny, které jsou hlavní dekorací pavilonu Kalahari. Přední část

terárii tvoří prosklené nerezové rámy. Vzniklo tak jedno velké terárium určené pro chov větších skupin zvířat ve více druzích a pět středně velkých. Tři nejmenší terária byla zakomponována do skály, na jejímž vrcholu dominuje umělý strom, ta budou sloužit především k chovu bezobratlých živočichů. Po sérii dalších úprav – dokončení zadních stěn, zakomponování umělých a živých rostlin, instalaci osvětlení, přípravě substrátů a doplnění dekorací – jsme mohli konečně začít pomýšlet na vypuštění zvířat, která jsme získali jak ze soukromých chovů, tak i od obchodníků a zoologických zahrad. Konečný výběr se ustálil na pěti druzích ještěřů – kruhochvostech nížinných (*Cordylus tropidosternum*), plochoještěrech obecných (*Platysaurus intermedius*), agamách černokrkých (*Acanthocercus atricollis*), ještěřkovicích žlutohrdlých (*Gerrhosaurus flavigularis*) a ještěřkovicích (*Gerrhosaurus validus*). Dále jsme vybrali tři druhy hadů – užovky domácí (*Boaedon fuliginosus*), kobříky kapské (*Aspidelaps lubricus lubricus*) a hroznýšky pestré (*Gonylophis colubrinus*). Výčet uzavírají bezobratlí – saranče stěhovavá (*Locusta migratoria*), saranče všežravá (*Schistocerca gregaria*) a mnohonožky (*Archispirostreptus gigas*, *Dendrostreptus macracanthus*, *Pelmatojulus ligulatus*). Po necelém roce fungování můžeme říct, že se druhová skladba ve výše zmíněném složení ustálila a mezi zvířaty nedochází k potyčkám a výraznějším problémům. Prozatím se nepodařilo většinu zvířat rozmnožit, s výjimkou užovek domácích, které jsou však hojně rozšířené u celé řady teraristů a jejich odchovy jsou běžnou záležitostí. V průběhu roku jsme zaznamenali i několik dalších odchovů. Nejeproduktivnější byli gekoni obrovští (*Gekko gekko*) s 11 odchovanými mláďaty, bohužel došlo k úhynu samice a reprodukce této skupiny se pozastavila. Budeme se snažit samce opět dopárovat, i když dostupnost samic je v dnešní době velmi špatná. Do budoucna chceme předejít podobné situaci, proto jsme se rozhodli ponechat si dvě mláďata z našeho odchovu. Inkubace

Krokodýl čelnatý (*Osteolaemus tetraspis tetraspis*)
/West African Dwarf Crocodile/

vajec probíhala buď v teráriu s rodiči nebo i mimo něj, a to vyjmutím celé korkové dutiny společně s vejci. U tohoto druhu není nutné ukládat vejce do inkubátoru, s nižší teplotou se však délka inkubační doby prodlužuje. Další chovatelské úspěchy jsme měli u leguánků modrých (*Sceloporus cyanogenys*), kde se nám podařilo odchovat dvě mláďata. Podobně jako u gekonů obrovských inkubujeme vejce i v felsum (*Phelsuma grandis*), umísťujeme je v krabičkách mimo terárium, inkubace tímto způsobem probíhá necelé 3 měsíce. Koncem listopadu 2018 se vylíhla první dvě mláďata a jejich odchov probíhá prozatím bez komplikací. Jako potrava jsou jim předkládány malé nymfy cvrčků poprášené vitamíno-minerálním přípravkem.

Kromě úprav, obměn osazenstva expozic a odchovů zažila olomoucká teraristika jednu mnohem zásadnější změnu – po pěti letech opustila řady ošetřovatelů Eva Šlosarčíková, která se zasloužila o vylepšení stavu a druhového složení terarijních expozic a celkově

Kobřík kapský (*Aspidelaps lubricus*)
/Cape Coral Cobra/

Užovka domácí (*Boaedon fuliginosus*)
/Brown House Snake/

Užovka amurská (*Elaphe schrenckii*)
/Amur Ratsnakes/

Krajíta zelená (*Morelia viridis*)
/Green Tree Python/

Ještěrkovec žlutohrdlý (*Gerrhosaurus flavigularis*)
/Yellow-throated Plated Lizard/

Ještěrkovec obrovský (*Gerrhosaurus validus*)
/Giant Plated Lizard/

Kruhochvost nížinný (*Cordylus tropidosternum*)
/Tropical Girdled Lizard/

Plochoještěr obecný (*Platysaurus intermedius*)
/Common flat lizard/

Varan Mertensův (*Varanus mertensi*)
/Mertens's Water Monitor/

Agama černokrká (*Acanthocercus atricollis*)
/Blue-throated Agama/

Leguán fidžijský (*Brachylophus fasciatus*)
/Fiji Banded Iguana/

Chameleolis vepří (*Anolis porcus*)
/Oriente Bearded Anole/

Mládě fělsumy (*Phelsuma grandis*)
/A young Madagascar Giant Day Gecko/

Scink Schneiderův (*Eumeces schneideri*)
/Schneider's Skink/

Tilíkva obrovská (*Tiliqua gigas*)
/Giant Bluetongue Skink/

Trnorep zdobený (*Uromastix ornata*)
/Ornate Mastigure/

Želva bahenní (*Emys orbicularis*)
/European Pond Turtle/

Mnohonožka (*Pelmatojulus ligulatus*)
/Chocolate Banded Millipede/

udala teraristice v Zoo Olomouc konkrétní směr. Její místo nahradil Ondřej Hlavinka, který se seznamuje s prací v tomto ne zcela typickém terénu a snaží se tak najít si cestu k těmto, mnohými neprávem opovrhovaným, zvířatům.

V zázemí se nám podařilo menším úklidem uvolnit některá terária, upravit jejich rozmístění pro lepší a snadnější údržbu a manipulaci ze strany ošetřovatelů. Do některých z nich jsme umístili nové druhy, např. šest mláďat želv bahenních (*Emys orbicularis*) přivezených ze Zooparku Chomutov. (Tato želva je jediným druhem, který se historicky vyskytoval na území ČR – o původu populací, které jsou recentně doložené z ČR se vedou spory.) Pořídít dospělé jedince želv, což byl původní záměr, byl ovšem problém. Ve voliéře plameňáků jsme vymezili pro jejich chov jedno nevyužité jezírko a zabezpečili ho proti uprchnutí nízkou ohrádkou. Vše bude muset zatím počkat, než „želvičky“ dorostou do „neúnikové“ velikosti. Prozatím jsou

Interiér malých terárií v pavilonu Kalahari
/Interior of small terrariums in the Kalahari Pavilion/

V největším teráriu chováme agamy a ještěrkovce
/Plated lizards are kept in the largest terrarium/

drženy v akvateráriu, jako potravu dostávají cvrčky a granule pro mláďata vodních želv. Ze Zooparku Chomutov k nám nedoputovaly pouze želvy, ale také trojice užovek amurských (*Elaphe schrenckii*). Jedná se o klidné hady, které budeme moci prezentovat i školám, na táborech, rovněž návštěvníkům v rámci našich různých akcí.

Jsme sami zvědaví, co přinese nadcházející rok a kam se opět v naší chovatelské praxi posuneme. Budeme se snažit rozšiřovat druhovou nabídku, abychom mohli vyjít vstříc všem lidem, kteří sdílí společně s námi vztah k tomuto krásnému chovatelskému oboru.

Zpracovali: Mgr. Pavel Javůrek,
Ondřej Hlavinka

Saranče pustinná (*Schistocerca gregaria*)
/Desert Locust/

V roce 2018 nebylo nutné výrazněji zasahovat do našich akvariijních expozic v pavilonu šelem, protože vše fungovalo tak, jak mělo. Dalším důvodem, proč neprovádět výrazné změny, je dlouho plánovaná rekonstrukce akvárií. Až k tomu dojde, budeme muset čelit problému dočasného umístění všech obyvatel výstavních nádrží v už tak zaplněném zázemí.

Přesto jsme doplnili expozice o několik nových živočichů, konkrétně o parmovce skvělé (*Pterapogon kauderni*) v počtu deseti kusů, které nám věnovala ze svého odchovu Zoo Ostrava. Tyto expozičně krásné ryby jsme po karanténě a dochování do větší velikosti umístili do nádrže s převážně měkkými korály a menšími druhy ryb, se kterými vytvořili krásné hejno. Také nám se podařil odchov těchto atraktivních ryb. Jelikož jsou zatím malé, máme je umístěné v zázemí, než dorostou do expoziční velikosti.

Dále jsme pořídili čtyři druhy ryb, které nám v minulosti uhynuly, a to hranobřicha Bennettova (*Canthigaster bennetti*), pyskouna rozpúleného (*Labroides dimidiatus*), kněžika žlutého (*Halichoeres chrisus*) a kněžika zelenopruhého (*Halichoeres chloroptherus*). Druhovú skladbu korálnatců byla doplněna o rifovníka (*Acanthastrea* sp.), dírkovníka (*Alveopora* sp.), útesovníka (*Favia* sp.) a turbinatku (*Euphyllia paraancora*), které nám daroval bývalý ředitel Zoo Olomouc Ing. Zdeněk Slavotínek. Z akvaristické komise konané v Zoo Brno jsme si dovezli pórovníky (*Stylophora* sp. a *Seriatopora* sp.), montipóru prstovitou (*Montipora digitata*) a sasankovce v růžové a zelené barvě (*Zoanthus* sp.). Posledním dvěma zmíněným se u nás moc nedaří, ostatní jsme již z větší části rozmnožili.

Žralok lagunový (*Triaenodon obesusus*)
/Cow-nosed Ray/

Siba atlantská (*Rhinoptera bonasus*)
/White Tip Reef Shark/

Chňapal dlouhoploutvý (*Symphoricichthys spilurus*)
/Blue and Gold Striped Snapper/

Ploskozubec dvoubarevný (*Cetoscarus bicolor*)
/Bicolor Parrotfish/

Ostnatec červený (*Bodianus diana*)
/Indian Diana's Hogfish/

Klipka měsíčková (*Chaetodon lunula*)
/Halfmoon Butterflyfish/

Kanic tečkovaný (*Chromileptes altivelis*)
/Highfinned Grouper/

Pilnikotrň trásnitý (*Chaetodermis penicilligerus*)
/Leafy Filefish/

Bičonoš zobanovitý (*Zanclus cornutus*)
/Moonish Idol/

Sapínek Talbotův (*Chrysiptera talboti*)
/Talbot's Damsel/

Šavlatka kopinatá (*Equetus lanceolatus*)
/Donkey Fish/

Kanic žlutomodrý (*Epinephelus flavocaeruleus*)
/Blue and Yellow Grouper/

Havýš rohatý (*Lactoria cornuta*)
/Horned Boxfish/

Slizoun pruhovaný (*Salaria fasciatus*)
/Banded Blenny/

Perlovka skvrnitá (*Hemichromis elongatus*)
/Banded Jewel Cichlid/

Mláďata perlovky skvrnité
/A young Banded Jewel Cichlid/

Piraña Nattererova (*Pygocentrus nattereri*)
/Red Bellied Piranha/

Z dalších bezobratlých živočichů nám přibývaly tři ježovky diadémové (*Diadema setosum*) a jedna ježovka pruhaná (*Echinothrix calamaris*), které efektivně likvidují nežádoucí řasy v nádržích, ty jsme zatím v některých akváriích postrádali. V našem druhém největším akváriu se sibijskými ježovkami jsme navýšili počet hvězdic, a to o hvězdice strukovitě (*Pentacaster mammillatus*) a čtyři kusy hvězdice Linckovy (*Protoreaster linckii*). Krásně zde rostou a nepotřebují zvláštní péči, jelikož se živí zbytky potravy po rybách. Jsou expozičně velmi pěkné a návštěvnický atraktivní.

Perlovku skvrnitou (*Hemichromis elongatus*), zmiňovanou v loňské výroční zprávě, již úspěšně rozmnožujeme. Představuje rybu u nás zatím nechovanou, importovanou v roce 2017 ze západního Kamerunu. První jedinci z našich odchovů jsou k vidění v expozici krokodýlů čelnatých. V zázemí máme ještě další čtyři výtěry, které čekají na dosažení potřebné velikosti a vypuštění do této expozice. V budoucnu, po rekonstrukci akvárií, prav-

Parmovec skvělý (*Pterapogon kauderni*)
/Banggai Cardinal Fish/

děpodobně nebudeme moci tohoto krásného endemita dále odchovávat, a to z důvodu zrušení sladkovodních nádrží v zázemí. Akvárium ve vstupní hale zoologické zahrady nadále prosperuje. V roce 2018 jsme museli opět provést několik větších zásahů do rozrůstajících se kolonií korálů. Zejména turbinatky rodu *Euphyllia* musely být zkráceny a olámany, neboť zaplnily velkou část akvária, dorostly až k hladině a při poklesu hladiny se vlastní vahou rozpadly. Odebrané fragmenty se nám podařilo z větší části rozdělit jiným chovatelům nebo zoologickým zahradám. Ryby ani jiné živočichy jsme zde nemuseli doplňovat, stávající kolekce je stabilní. Ve filtraci byly provedeny pouze drobné změny a výměny filtračních médií. Parametry vody se nám daří držet v předepsaných hodnotách a na základě laboratorních rozborů doplňujeme potřebné stopové prvky. Koncem roku došlo k mírnému zvýšení obsahu fosfátů nad doporučenou hodnotu, což jsme vyřešili použitím odstraňovače fosfátů na bázi Lanthanu. Uvidíme, zda se tento preparát osvědčí.

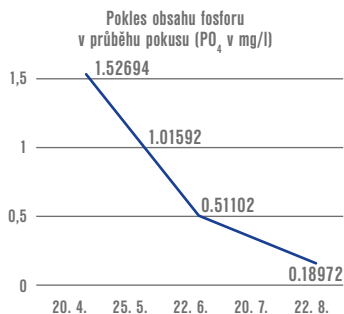
ODSTRAŇOVÁNÍ FOSFÁTŮ Z MOŘSKÉ VODY

Z důvodu zvyšujícího se obsahu fosfátů ve velkých hustě zarybněných nádržích jsme se rozhodli vyzkoušet metodu odstraňování fosfátů z mořské vody pomocí chloridu železitého $FeCl_3$. S touto metodou chemické filtrace jsme se seznámili při návštěvě akvária v holandské Zoo Arnhem, kde jsme získali základní informace a zkušenosti. Filtr používaný v této zoo jsme pro naše potřeby zmenšili z 500 litrů na 50 litrů a rovněž průtok a dávkování chloridu železitého byl snížen na desetinu. 40% roztok chloridu železitého se používá jako vložkovací přísada i v čističkách odpadních vod. V mořské vodě reaguje s molekulami fosfátů PO_4 za vzniku nerozpustných vloček fosforečnanu železitého. Sráží se ovšem také s molekulami OH_3 za vzniku hydroxidu železitého, čímž snižuje uhlíčitanovou tvrdost vody. Tu je třeba průběžně měřit a případně zvyšovat na požadovanou hodnotu.

Filtr na odstraňování fosfátů
/Phosphate removal filter/

Obsah PO_4 v přírodní mořské vodě je přibližně 0,02 mg/l. V mořských akváriích se ho snažíme držet na co nejnižších hodnotách: u reefových akvárií do 0,2 mg/l a u smíšených a rybích systémů do 1,5 mg/l. Tvrdé korály při hodnotách nad 0,5 mg/l omezují svůj růst a ostatní lárčkovci přestávají prosperovat při 1,5 mg/l. Obsah nad 5 mg/l může působit na nižší živočichy toxicky. Samotný filtr se sestává ze dvou částí. V první části je velmi důležité důkladné promíchání směsi mořské vody a chloridu železitého pomocí čerpadla. Další částí filtru je sedimentační nádrž s různými filtračními médii a filtrační vatou. Po vyvločkování se zde fosforečnan železitý usadí a zpět do akvarijního systému odchází už jen čistá voda. Důležité je zajištění stabilního malého průtoku vody filtrem (6–12 litrů za hodinu) a přesné dávkování chloridu železitého, nejlépe pomocí dávkovacích čerpadel. Vývod tohoto filtru je doporučeno napojit do nasávacího čerpadla pískového filtru, nebo alespoň do odpěňovače, a to z důvodu odstranění případných reziduí. Použití této filtrace je poměrně jednoduché, levné a při dodržení několika zásad i bezpečné. Hned od prvního dne použití jsme měli možnost sledovat postupné zanášení sedimentačního filtru vznikajícím kalem a na výstupu filtru ve vytékající vodě jsme naměřili podstatně nižší hodnoty fosfátů. Během čtyř měsíců se nám podařilo v karanténní nádrži s velkými rybami snížit obsah fosfátů z hodnoty 1,5 mg/l na 0,2 mg/l.

Odchované a odeslané korály v roce 2018

Druh	[ks]
Větevnik <i>Acropora elegans</i>	2
Větevnik útlý <i>Acropora tenuis</i>	7
Větevnik <i>Acropora tumida</i>	1
Větevnik proměnlivý <i>Acropora valida</i>	8
Větevnik <i>Acropora yongei</i>	1
Laločnick <i>Anthelia</i> sp.	4
Laločnick <i>Capnella</i> sp.	2
Útesovník <i>Caulastrea</i> sp.	2
Útesovník <i>Caulastrea</i> sp. green	4
Laločnice <i>Cladiella</i> sp.	2
Stolon <i>Clavularia</i> sp.	4
Stolon <i>Coelogorgia</i> sp.	2
Dendrofyla vousatá <i>Duncanopsammia axifuga</i>	1
Útesovník <i>Echinopora</i> sp.	3
Sasanka čtyřbarevná <i>Entacmea quadricolor</i>	2

Sasanka čtyřbarevná <i>Entacmea quadricolor</i> green	18
Turbinatka <i>Euphyllia</i> sp.	40
Turbinatka <i>Euphyllia paraancora</i>	3
Druh	[ks]
Útesovník <i>Favia</i> sp.	1
Útesovník <i>Favia</i> sp. green	1
Houbovník <i>Fungia</i> sp.	6
Okulína <i>Galaxea</i> sp.	1
Rohovitka <i>Gorgonia</i> sp.	4
Útesovník pichlavý <i>Hydnophora exesa</i>	3
Útesovník rozvětvený <i>Hydnophora rigida</i>	3
Laločnice <i>Lobophytum</i> sp.	3
Trsovník <i>Menella</i> sp.	1
Merulína <i>Merulina</i> sp.	1
Montipóra <i>Montipora capricornis</i> green	1
Montipóra <i>Montipora capricornis</i> red	1
Montipóra <i>Montipora confusa</i>	1
Montipóra prstovitá <i>Montipora digitata</i> green	1
Montipóra prstovitá <i>Montipora digitata</i> red	1
Turbinatka <i>Nemanzophyllia</i> sp.	1
Houbovník <i>Pachyseris</i> sp.	4
Houbovník kaktusový <i>Pavona cactus</i>	1
Houbovník lupenitý <i>Pavona decussata</i>	4

Papírník <i>Pectinia</i> sp.	1
Sasanka <i>Phymanthus</i> sp.	1
Laločník <i>Pinigorgia</i> sp.	7
Druh	[ks]
Pórovník <i>Pocillopora</i> sp.	5
Dírkovník <i>Porites</i> sp.	1
Korálovník <i>Rhodactis</i> sp. green	3
Laločnice <i>Sarcophyton</i> sp.	1
Pórovník úhledný <i>Seriatophora caliendrum</i>	3
Pórovník bodlinatý <i>Seriatopora histrix</i>	3
Laločnice <i>Sinularia</i> sp.	2
Laločnice <i>Sinularia</i> sp. green	4
Pórovník <i>Stylophora</i> sp.	1
Varhanitka červená <i>Tubipora musica</i>	6
Dendrofyla <i>Turbinaria</i> sp.	1
Laločník <i>Xenia</i> sp.	2
Celkem	186

Zpracovali: Tomáš Podhorka, Josef Drtil

DALŠÍ AKTIVITY CHOVATELSKÉHO ÚSEKU

VÝZKUM

Zoologická zahrada Olomouc spolupracuje na výzkumu s mnoha univerzitami a dalšími institucemi z ČR a dalších států. Řada studentů v naší zoo zpracovává bakalářské, diplomové a doktorandské práce a někteří zde získávají cenné zkušenosti během praxí.

Výzkum vnitrostátní:

- Spolupráce při řešení problémů s vnitřními parazity u exotických zvířat (Ústav parazitologie VFU Brno)
- Flexibilita vokalizace u gibbonů zlatolících (P. Bolechová, M. Hradec; ČZU)

Výzkum zahraniční:

- Conservation of cranes of Eurasia (T. Kashentseva; Zoo Moskva)

Studenti UPOL na exkurzi
/UPOL students at excursion/

- Genetická studie rysa karpatského (*Lynx lynx carpathicus*) (B. Tám; Zoo Bojnice)

SPOLUPRÁCE SE STUDENTY

Bakalářské práce:

- Hodnocení úrovně welfare lemurů kata ve vybraných zoo (V. Šmídová; VFU)
- Zhodnocení zoohygienických podmínek chovu přezývkavců v zoologických zahradách (D. Mánková; Mendelova univerzita)

Diplomové práce:

- Hodnocení tělesné kondice (body scoring) u sobů (K. Toporová; ČZU)

Studenti VFU v Brně obor Welfare
/VFU Brno students, field Welfare/

- **Vliv složení potravy na zdravotní stav gibonů rodu *Nomascus*** (T. Šindelářová; ČZU)
- **Značkování u několika druhů lemurů chovaných v lidské péči** (T. Sommerlík; Ostravská univerzita)
- **Vliv složení potravy na zdravotní stav a chování u kočkodanů husarských** (T. Míšková; ČZU)
- **Analýza výskytu gastrointestinálních parazitů v chovu velkých kočkovitých šelem a gepardů v zoologických zahradách ČR** (I. Brada; ČZU)

Středoškolská odborná činnost:

- **Etologické pozorování varí černobílého** (S. Tomášková; Gymnázium Brno-Řečkovice)

Praxe studentů v Zoo Olomouc:

- **Střední škola zemědělská Přerov** – 2 studenti
- **Střední odborné učiliště Uherský Brod** – 1 student
- **Tauferova střední odborná škola veterinární Kroměříž** – 6 studentů
- **Střední odborná škola veterinární Hradec Králové** – 1 student
- **Střední škola zahradnická a technická Litomyšl** – 5 studentů
- **Střední škola zemědělská a zahradnická Olomouc** – 17 studentů
- **Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre** – 1 student, praxe 2 měsíce

- **VFU Brno, Ochrana zvířat a welfare** – 2 studentky ČZU v Praze, Institut tropů a subtropů – 2 studenti
- **SVOPAP Praha** – 2 studenti, praxe 14 dní
- **Mendelova Univerzita Brno** – 1 student

Zpracovala: Ing. Jitka Vokurková

IN SITU PROJEKT PRO OCHRANU GIBONŮ VE VIETNAMU

Giboni rodu *Nomascus* se řadí mezi velmi ohrožené druhy primátů. Projekt je lokalizován do Národního parku v Kon Ka Kinh ve Vietnamu a je zaměřený na druh *Nomascus annamensis*. Tento projekt od roku 2016 navazuje na podobný projekt zaměřený na gibona zlatolícího (*Nomascus gabriellae*) v přírodní rezervaci Nam Nung. Do projektu je zapojeno mnoho zoologických zahrad, které tento druh chovají. Oba druhy (severní *Nomascus annamensis* a jižní *Nomascus gabriellae*) mají vysokou ochrannářskou prioritu z důvodu velmi malé populace v přírodě. Hlavními příčinami úbytku těchto primátů jsou: ztráta životního prostředí, jejich lov pro maso i za účelem prodeje mláďat jako domácích mazlíčků a využití v tradiční čínské medicíně.

U gibonů rodu *Nomascus* je velmi dobře patrný pohlavní dimorfismus díky rozdílnému zbarvení mezi samci a samicemi. Samice jsou

Leták k ochraně gibonů ve Vietnamu
/Leaflet on protection of gibbons in Vietnam/

zbarveny do žluta a samci jsou černí. Nápadný je také jejich zvukový projev tzv. „giboní zpěv“. Songy samců a samic se od sebe liší a rovněž jsou rozdílné podle druhu. Zvukovým projevem giboni hájí své teritorium a zároveň také slouží k vyhledávání partnera opačného pohlaví. Giboní zpěv je slyšet i na několikakilometrovou vzdálenost.

Kon Ka Kinh National Park byl oficiálně založen v roce 2002 a jedná se o největší park ve Vietnamu. Rozkládá se na 4 000 hektarech, v nadmořské výšce v rozmezí 600 až 1 748 m n. m. Toto území je hodnotné pro svou velkou biodiverzitu. Jsou v něm rozdílné klimatické podmínky i vegetační stupně. Žije zde mnoho endemických a ohrožených druhů – 42 druhů savců, 160 druhů ptáků a 51 druhů plazů. V národním parku se kromě gibonů vyskytuje dalších pět druhů primátů včetně langura duka (*Pygathrix cinerea*). Projektové aktivity monitorují rodiny gibonů, probíhá trénink rangerů v metodách monitoringu a identifikaci jednotlivých zvířat. Komunikuje se s místními obyvateli ohledně nutnosti ochrany zvířat a pracuje se s dětmi v místních školách.

Zpracovala: Ing. Jitka Vokurková

PUBLIKAČNÍ ČINNOST

Zoologická zahrada Olomouc vydává každoročně výroční zprávu, jejíž první číslo vyšlo již v roce 1995. Na zpracování výroční zprávy se podílí pracovníci všech úseků zoo. Kromě zhodnocení chovu jednotlivých zoologických skupin zvířat, výživy, veterinární péče, odborných článků a podrobných přehledů chovaných zvířat ve formě tabulek, zde čtenář najde i celou řadu dalších informací o chodu zoo, jejím marketingu, ekonomice či stavební činnosti. Publikace obsahuje zhruba 350 aktuálních fotografií.

V roce 2018 vydala zoologická zahrada také sborník odborné komise UCSZ00 pro poloopice, již 19. v pořadí. Ve sborníku je celá řada odborných článků, překladů ze zahraniční literatury, zprávy a stavy poloopice

Sborník komise UCSZ00 pro chov poloopice
/Proceedings on the rearing of Prosimians/

z jednotlivých členských zahrad UCSZ00. Všechny zoo, které chovají poloopice, obdržely tento sborník v tištěné i elektronické podobě na zasedání odborné komise pro poloopice v Zoo Ohrada.

Zpracovala: Ing. Jitka Vokurková

Výroční zpráva 2017
/The Annual Report 2017/

SOUTĚŽ O „ODCHOV ROKU“

Dne 6. května 2018 se ve Fulneku v prostorách bývalého kapucinského kláštera uskutečnilo vyhlášení výsledků 24. ročníku soutěže Bílý slon 2017, kterou organizuje Sdružení Česká ZOO a Unie českých a slovenských zoologických zahrad jako poděkování chovatelům za jejich práci. Svě odchovy přihlásila i Zoologická zahrada Olomouc, a i když se tyto odchovy tentokrát neumístily na stupních vítězů, zástupci zoo se slavnostního vyhlášení výsledků zúčastnili. Při ceremoniálu pan Jaroslav Svoboda připomněl samce nosorožce severního bílého (*Ceratotherium simum cottoni*) Súdána, který na počátku roku uhynul. Byl to poslední samec svého druhu v Keni a zbývají zde už jen dvě samice.

Výsledky

Kategorie savci:

1. Hrabáč kapský (*Orycteropus afer*) – Zoo Dvůr Králové
2. Ocelot dlouhoocasý – margay (*Felis wiedii*) – Zoo Jihlava
3. Nosorožec indický (*Rhinoceros unicornis*) – Zoo Plzeň

Kategorie ptáci:

1. Hadilov písaví (*Sagittarius serpentarius*) – Zoo Liberec
2. Kondor královský (*Sarcorhamphus papa*) – Zoo Ostrava
3. Holub černobronzový (*Henicophaps albifrons*) – Zoo Praha

Kategorie ostatní:

1. Lianovec kapský (*Thelotornis capensis*) – Zoo Dvůr Králové
2. Leguán fidžijský (*Brachylophus fasciatus*) – Zoo Jihlava
3. Želva pavoukovitá (*Pyxis arachnoides brygooi*) – Zoo Brno

Vítězem kategorie Přestavba roku se stala Zoo Ostrava a její pavilon Evoluce.

Vítězem kategorie Stavba roku se stala Zoo Brno a Africká vesnice.

Zpracovala: RNDr. Libuše Veselá

ZÁCHRANNÝ PROGRAM KUKANG - OCHRANA OUTLONĚ VÁHAVÉHO NA SUMATŘE

Nadace pro zachování divokých zvířat (Yayasan Peduli Kelestarian Satwa Liar), kterou jsme založili pro zaštitění všech našich indonéských aktivit na ochranu outlonů váhavých na Sumatře, má za sebou rok svého fungování. V rámci nadace pokračuje i výuka angličtiny a environmentální výchovy v nově postavené škole, kde vyučují tři indonéské učitelky a navštěvuje ji 30 žáků.

„Záchranný program Kukang“ (The Kukang Rescue Program) se také zaměřuje na konflikt farmářů s divokými zvířaty v chráněných lokalitách. Tento rok jsme vydali publikaci „Jak svou farmu ochránit před zvířaty, a přitom je nechat žít“. Tu jsme rozdali farmářům, s nimiž spolupracujeme v naší terénní oblasti, a která se v budoucnu stane místem pro vypouštění rehabilitovaných outlonů. Tuto publikaci budeme rozdávat i v dalších chráněných lokalitách. Následně vyhodnotíme její vliv na snížení konfliktu mezi farmáři a divokými zvířaty.

Naším novým projektem je „Třídění odpadu v Kuta Male“. Cílem projektu je redukce znečištění části chráněného ekosystému v přílehlé oblasti národního parku Gunung Leuser pomocí managementu nakládání s odpady ve vesnici Kuta Male. Snahou je seznámit tamní obyvatele všech věkových kategorií se základním principem třídění odpadu a jeho dalším zpracováním. To by mělo přispět k ochraně jedinečné biodiverzity tohoto území s výskytem kriticky ohrožených živočichů, jako je např. orangutan sumaterský, luskoun jávský, outloň váhavý, binturong, siamang a další. Projekt byl finančně podpořen Zoo Ostrava. Zavedení nového systému redukce a třídění odpadu neproběhlo pouze ve zmíněné vesnici, ale i v sídle záchraného a rehabilitačního centra programu Kukang ve vesnici Bandar Baru. Na obou místech byly instalovány odpadkové koše na tříděný odpad. Díky crowdfundingové kampani „Inhalační anestezie pro outloní kliniku!“ byla na webu darujme.cz vybrána částka 166.400 Kč, za kterou bylo toto zařízení koupeno. Do kliniky jsme dostali darem také sterilizátor. Všem dárcům mnohokrát děkujeme. Rovněž pokračuje monitoring terénní oblasti pro budoucí vypouštění rehabilitovaných outloňů. V této oblasti plánujeme také projekt na podporu místní komunity

Indonéský kukang tým
/Indonesian kukang team/

Rozdávání vzdělávacích brožur farmářům
/Handing out educational brochures to farmers/

Nová anglicko-environmentální škola
/New English-Environmental School/

Projekt na třídění odpadu
/Waste sorting project/

Vzdělávací fotografie kampaně Ukradená divočina /Stolen Wilderness educational campaign/

spečivající v produkci eco-friendly Kukang kávy. Káva pěstovaná způsobem šetrnějším k životnímu prostředí přinese farmářům lepší zisky díky jejímu odkupu naším programem. Tyto aktivity směřují k ochraně veškeré fauny (vesnicí prosazovaný zákaz lovu divokých zvířat vyjma divokých prasat) a zabezpečení oblasti, předchází vypuštění rehabilitovaných outloňů.

Dalším velkým projektem, jehož je kukang program spoluzakladatelem, je nová kampaň „Ukradená divočina“, která podokrývá přehlížená fakta o ilegálním obchodu se zvířaty. Hlavními pilíři jsou webové stránky www.ukradenadivocina.org a výstava fotografií umístěná již v devíti českých zoologických zahradách a na několika dalších místech po celé České republice. Tisková data k realizaci výstavy jsou zdarma ke stažení.

Program Kukang je aktivní i v České republice, kde letos pod vedením českého týmu proběhlo několik přednášek doplněných prodejním stánkem, jehož zisk je určen na podporu programu. Příkladem je každoroční akce „Den pro outloň“ v Zoo Olomouc nabízející návštěvníkům zahrady zajímavé informace o outloňích a záchraném programu samotném. Děti mají možnost si vyzkoušet spoustu netradičních dovedností nebo si vyrobit něco na památku.

Rodina zoologických zahrad, které podporují naše snahy v boji proti ilegálnímu obchodu se zvířaty a ochraně outloňů váhavých na Sumatře se rozrostla o Zoo Hodonín a Zoo Wrocław. Tyto zahrady se připojily

k jednotné chovatelské a ochranné strategii moderních zoologických zahrad, jejichž filozofie je ochrana druhů nejen ex situ, ale zejména in situ, tedy v místě přirozeného výskytu chráněných druhů.

Všechny aktivity a novinky ohledně „Záchraného programu Kukang“ a kampaně „Ukradená divočina“ můžete sledovat na našich webových stránkách www.kukang.org či facebooku www.facebook.com/project.kukang, www.facebook.com/IAmNotYourToy a www.facebook.com/ukradena.divocina.

*Zpracovala: Ing. Lucie Čizmářová,
terénní zooložka Zoo Olomouc*

DEN PRO OUTLOŇE VÁHAVÉ

Již tradičně zoo organizuje akci na podporu „Záchraného programu Kukang“, která se uskutečnila v neděli 9. září. Návštěvníci měli možnost seznámit se s outloňi žijícími v jihovýchodní Asii, ale také s tím, co jejich existenci v přírodě přímo ohrožuje. Nedaleko vstupu do zoo byla stanoviště, kde dobrovolníci pracující při zoologické zahradě se členy oddílů Rysi a Křišťál, kteří fungují pod občanským sdružením Duha, seznamovali děti a jejich rodiče se vším, co s outloňi a jejich životním prostředím úzce souvisí. Děti měly možnost hledat outloňe pomocí GPS navigace, pokusit se je najít ukryté v lese dalekohledem, vyzkoušet si, jaký mají outloňi čich a sluch, nebo třeba zjistit, čím se živí. Pro mladší účastníky byla připravená výroba papírových maňásků či skládání obrázků. Za

Den pro outloňe v Zoo Olomouc
/Loris Day at the Olomouc Zoo/

splnění úkolů byly připraveny drobné odměny. Zvidavým návštěvníkům odpovídali na všechny dotazy pracovníci, kteří se na chodu programu podílejí přímo na ostrově Sumatra. Na akci byl stánek se suvenýry, jejichž zakoupením bylo možné program podpořit. Dobrovolníci, kteří s programem dlouhodobě spolupracují na celorepublikové úrovni, připravili zastavení, kde si děti mohly něco pěkného vyrobit. Akce se vydařila a organizátoři odcházeli domů s pocitem dobře vykonané práce, která snad pomůže outloňům k jejich přežití na naší planetě.

Zpracovala: Ing. Jitka Vokurková

DERBIANUS CONSERVATION

Zoologická zahrada Olomouc je již třetím rokem členem sdružení Derbianus Conservation, které se zabývá záchranou kriticky ohroženého druhu největší antilopy na světě – antilopy Derbyho – v zemi jejího přirozeného výskytu.

9. září jsme uspořádali akci Den s antilopou, na kterou přijely kolegyně z pražského ústředí tohoto sdružení. Ve stánku, který byl tentokrát umístěn na vyhlídce u Safari Afrika, měli návštěvníci možnost dozvědět se spoustu aktuálních informací o tomto sdružení, mohli si zakoupit trička a různé propagační předměty s motivem největší antilopy. Děti využily možnosti stát se po zbytek dne žirafou, gepardem či jiným zvířetem, jehož tvář si nechaly namalovat na obličej. Výtěžek z této úspěšné akce putoval samozřejmě na záchranou činnost ve prospěch antilopy

Akce „Den s antilopou“
/Antelope Day event/

Derbyho. Letošní Den s antilopou byl velice působivý, protože v těsné blízkosti stánku stála maketa antilopy Derbyho v životní velikosti. Ta spolu s informačním panelem zůstává trvale na tomto místě a návštěvník si zde může přečíst, čím a jak může přispět, a tím pomoci k záchraně této antilopy.

Zpracovala: RNDr. Libuše Veselá

SVOPAP VZDĚLÁVACÍ CENTRUM, S. R. O. V OLOMOUCI

Od pátku do neděle 13.–15. července probíhal v naší zoologické zahradě již čtvrtým rokem výukový blok rekvalifikačního kurzu „Chovatel zvířat v zoo“. Program tohoto kurzu se týkal výživy zvířat v zoo, základů biologie, chovu malých savců a chovu psotvárných. Studenti měli možnost se podrobně seznámit se zvířaty jednotlivých řádů, jichž se výuka týkala, i v chovatelských prostorách, a rovněž výuka výživy zahrnovala i praktickou část. Během praktické výuky se pracovalo se sušenou pící, určovaly se jedovaté rostliny, připravovaly se krmné dávky pro různé druhy zvířat apod. Absolventi tohoto kurzu se mohou ucházet o místa v zoologických zahradách a stávající chovatelé ze zoo si díky kurzu rozšířili své znalosti. Kurzisté mohou využít získané vědomosti v soukromých chovech či v prodejnách se zvířaty. Na části výuky se podíleli také zaměstnanci naší zoo.

Zpracovala: Ing. Jitka Vokurková

Účastníci kurzu „Chovatel zvířat v zoo“
/Participants of the course for animal keeper/

Dobrovolníci pomáhali s vyřezáváním dýní
/Volunteers helped with carving of pumpkins/

DOBROVOLNÍCI V ZOO OLOMOUC

Dobrovolnická činnost v Zoo Olomouc začala v roce 2013 a stále pokračuje. Dobrovolníci jsou všech věkových kategorií a mají o spolupráci velký zájem. V tomto roce pomáhali celkem na čtyřech akcích:

- 10. 6. Výroba hmyzích hotelů
- 18. 8. Den bez palmového oleje
- 9. 9. Den pro outloně
- 20. 10. Dlabání dýní na Večer duchů

Největší účast dobrovolníků byla při výrobě hmyzích hotelů. Tuto akci jsme zařadili do dobrovolnické činnosti poprvé a zúčastnilo se jí přes dvacet lidí. Celkem deset hmyzích domečků vyrobených z přírodních materiálů, který jsme nasbírali ve zdejších lese (např. šišky, větvičky, kůru, mech), jsme rozmístili po celém areálu zoo.

Druhou nejobsazenější akcí byl tradičně „Den pro outloně váhává“. Jeho cílem bylo seznámení široké veřejnosti se „Záchranným programem Kukang“, který zajišťuje ochranu outlonů na Sumatře. Naše zoologická zahrada je jedním z hlavních partnerů tohoto programu. Dobrovolníci obsluhovali stanoviště, která byla rozmístěná v celém areálu zoo. Návštěvníci na nich plnili různé úkoly týkající se outlonů. Kromě dobrovolníků nám pomáhali i členové přírodovědného oddílu Duha Rysi.

V roce 2019 budou dobrovolníci opět vítáni a plánujeme pro ně i nové akce. Chceme jejich činnost více zaměřit na výrobu enrichmentových prvků pro zlepšení welfare zvířat a zcela

jistě přidáme i přípravu okusu pro primáty na zimu, kterou jsme letos museli kvůli nefunkčnímu mrazáku vynechat.

Věříme, že dobrovolníci budou mít stále velký zájem podporovat naši zoo. Všem zájemcům o dobrovolnickou činnost moc děkujeme a těšíme se na další spolupráci v nadcházejícím roce.

Zpracovala: Mgr. Dana Smičková

SPOLUPRÁCE S DOMEM DĚTÍ A MLÁDEŽE OLOMOUC

Spolupráce s Domem dětí a mládeže Olomouc vzkvétala i v uplynulém roce. Zooklub, který se v areálu zoo schází každý čtvrtek, navštěvovalo 25 dětí ve věku 7 až 15 let. Kroužek pracuje pod vedením RNDr. Evy Havlíkové a Kateřiny Valušové, kterým pomáhají odrostlé zooklubačky Klárka a Anička. V předchozím školním roce se děti jako cestovatelé seznamovaly se zvířaty různých světadílů. Od října 2018 se hlavní náplní kroužku stala celoroční hra na reportéry, při které děti vytvářejí reportáže z celého světa, samozřejmě týkající se zvířat. Novinářská práce děti naprosto uchvátila – jednotlivé týmy psaly články týkající se eurosíjské části olomouckého safari, také měly za úkol napsat příspěvek do bulvárního časopisu. Týmům se podařilo sestavit celé číslo dětského časopisu věnovaného přírodě And. Jejich výtvoři jsou skvělou inspirací pro pracovníky zoo, děti nám tak ukazují, co je baví a co chtějí dělat. Poslední prázdninový týden se uskutečnil velmi vyhledávaný příměstský tábor, který vedla Mgr. Hana Matysová. Zúčastnilo se ho 35 dětí a 2 instruktorky, a protože byl určen především pro malé děti, program nazvaný Škola zvířátek obsahoval spíše jednoduché a hravé činnosti. Na příměstském táboře i na schůzkách Zooklubu hrajeme s dětmi spoustu her, ale také se snažíme, pokud je to možné, vzít je do zázemí zoo. Chceme, aby se osobně seznámily se zvířaty a zjistily, že starat se o zvířata není vůbec jednoduché, že zvířata nejsou na hraní, ale naopak mají různé potřeby a právo na odpočinek i soukromí. Můžeme tak v dětech probouzet a dále pěstovat lásku ke zvířatům i přírodě a potřebu chránit je. Během roku jsme uspořádali tři výlety –

Setkání Zooklubu s hroznýmšem
/Zoo club encounter boa/

o jarních prázdninách jsme se vydali do Světa techniky v Ostravě-Vítkovicích, v květnu jsme navštívili Zoo Bojnice, kam se vypravil autobus plný dětí ze Zooklubu, někteří rodiče, bývalí zooklubáci a další kamarádi. Podzimní prázdniny zpestřila cesta vlakem do Zoo Ostrava. Tento výlet nám sice zkomplikovalo počasí a souhra nepříznivých okolností, ale zooklubákům se přesto velmi líbil.

Kolegyně z DDM Olomouc RNDr. Eva Havlická a Kateřina Valušová pořádají ve spolupráci s pracovníky zoo řadu různých akcí, především pro malé návštěvníky zoologické zahrady. Tradiční velkou akcí, kterou v plném rozsahu připravují a personálně zajišťují pracovníci DDM posílení o instruktory a děti ze Zooklubu, je oslava Dne země, která se letos uskutečnila 21. dubna. Jako téma zvolili psovité šelmy, a to v souvislosti s připravovaným safari výběhem pro vlky. V den konání akce Den země navštívilo zoologickou zahradu velké množství návštěvníků, kteří se formou her a interaktivních soutěží dozvěděli spoustu zajímavých informací o způsobu života vlků. 22. prosince se uskutečnila další tradiční oblíbená společně pořádaná akce pro veřejnost – zdobení vánočních stromků pro zvířata. Ozdoby v podobě šišek obalených v loji a semínkách, řetězů z oříšků nebo jablek ozdobených sádlem a hroznkami vyrobily děti ze Zooklubu během posledních prosincových schůzek.

DDM Olomouc se podílel i na přípravě Večera duchů. Zooklubáci vyřezali spoustu krásných dýní, které přispěly k výzdobě areálu zoo.

Schůzka Zooklubu v zoo
/Zoo club meeting in the zoo/

Společně s DDM jsme také připravili jarní stezku s otázkami a úkoly, které souvisely se zahájením sezóny, podzimní stezku ke Světovému dni pro zoologické zahrady informující veřejnost o poslání zoologických zahrad a o jejich spolupráci v rámci Unie českých a slovenských zoo i na mezinárodní úrovni. Obrovských zkušeností kolegyně z DDM Olomouc jsme využili rovněž při realizaci dalších přírodovědných stezek, které pořádáme pro děti v průběhu celého roku.

*Zpracovali: RNDr. Eva Havlická,
RNDr. Libuše Veselá*

STANICE PRO HANDICAPOVANÁ ZVÍŘATA

Z důvodu nálezové situace již od roku 2010 není možné do stanice přijímat zejména ptáky, ale ani žádné jiné volně žijící či exotické živočichy. Při nálezů poraněných nebo jinak handicapovaných ptáků nebo jiných živočichů je nutné obrátit se na tyto organizace:

Děti se v Zooklubu seznámí s kontaktními zvířaty
/Contact animals are introduced to children/

Rozloučení Zooklubu před prázdninami
/Zoo club holidays farewell/

**Záchranná stanice a centrum ekologické výchovy,
ZO ČSOP Nový Jičín, 742 54 Bartošovice
na Moravě**

Působnost: Bílovec, Bohumín, Bystřice
pod Hostýnem, Český Těšín, Frenštát pod
Radhoštěm, Frýdek-Místek, Frýdlant nad
Ostravicí, Havířov, Hlučín, Hranice, Jablunkov,
Karviná, Kopřivnice, Kravaře, Krnov, Lipník
nad Bečvou, Nový Jičín, Odry, Opava, Orlová,
Ostrava, Rožnov pod Radhoštěm, Třinec,
Vlašské Meziříčí, Vítkov, Vsetín
Telefon: 556 758 675, 723 648 759,
602 271 836
E-mail: zachr.stanice.bartosovice@csopnj.cz
Web: www.csopnj.cz

**Záchranná stanice dravců a sov Stránské, ZO ČSOP
Sovinecko, Stránské 55, 793 51 Břidličná**

Působnost: Bruntál, Litovel, Mohelnice, Rýmařov,
Šternberk, Uničov, Zábřeh
Telefon: 554 291 000, 777 256 577
E-mail: p.schafer@seznam.cz
Web: www.stanicestranske.mistecko.cz

**Stanice pro zraněné a handicapované živočichy ZO
ČSOP Haná, Komenského náměstí 38, 798 27
Němčice nad Hanou**

Působnost: Bučovice, Konice, Prostějov, Slavkov
u Brna, Vyškov
Telefon: 602 587 638
E-mail: d.knourek@seznam.cz

**Záchranná stanice pro živočichy ORNIS,
ornitologická stanice Muzea Komenského
v Přerově, p. o.**

Bezručova 10, 750 02 Přerov
Působnost: Přerov, Olomouc
Telefon: 581 219 910, 724 947 543
E-mail: ornis@prerovmuzeum.cz

**Záchranná stanice Ruda nad Moravou ZO ČSOP
Šumperk, M. R. Štefánika 947/11, 787 01
Šumperk**

Působnost: Jeseník, Šumperk, Zábřeh
Telefon: 724 618 060, 731 663 801

Azyl pro exotická terarijní zvířata Olomouc
(hadi, ještěrky, želvy)
p. Šimek, Olomouc
Telefon: 775 204 327, 731 886 641

**Útulek pro psy LOZ ČR Olomouc, areál letiště,
Neředin 726, 779 00 Olomouc**
Telefon: 583 210 759, 776 462 998 (poho-
tovost)
E-mail: olomouc.utulek-loz@seznam.cz
Web: www.olomouckyutulek.cz

**AOPK Olomouc, RNDr. Jiří Šafář (volejte pouze
v případě nálezu netopýrů)**
Telefon: 602 205 589
E-mail: jiri.safar@nature.cz

**Další stanice sdružené v Národní síti záchranných
stanic**
Oblasti působení a kontaktní údaje naleznete
na webové adrese: www.csop.cz.

Zpracoval: Milan Kořínek

EXPOZICE DRAVCŮ

Expozice dravců v Zoo Olomouc byla zřízena
v roce 1996 s cílem seznámit návštěvníky
s péčí o nalezené a zraněné dravce, kteří byli
přijati do Záchranné stanice pro handicapované
živočichy, kde je připravují na návrat do volné
přírody a zajišťují doživotní zázemí pro dravce
s trvalými následky. Od června 2002 je expo-
zice celoročně volně přístupná. Poděkování
patří všem návštěvníkům zoo, kteří během roku
2018 přispěli na provoz expozice a na péči
o handicapované dravce částkou 61.500 Kč.

Sokolníci předvádí výra návštěvníkům zoo
/Falconers show eagle-owl to zoo visitors/

Činnost expozice dravců bude v roce 2019 nadále spočívat v aktivní pomoci zoo při působení na širokou veřejnost v oblasti ekologické výchovy, a to formou oblíbených prezentací dravců v areálu zoo, propagací ochrany našich dravců a sov, oživením historie a významu českého sokolnictví, které bylo v roce 2011 zapsáno do seznamu UNESCO jako kulturní dědictví. V současné době je umístěno v expozici sedm dravců trvale handicapovaných, dva

Káně lesní (*Buteo buteo*)
/Buzzard/

dravci deponovaní ze zoo a tři sokolnicky vedení dravci.

Počty a druhy umístěných dravců

- 0,4 káně lesní (*Buteo buteo*)
- 1,0 výr velký (*Bubo bubo*)
- 1,2 poštolka obecná (*Falco tinnunculus*)
- 1,0 orl stepní (*Aquila rapax*)
- 0,1 sovice sněžní (*Bubo scandiacus*)
- 1,0 ještáb lesní (*Accipiter gentilis*)
- 1,0 raroh velký (*Falco cherrug*)

Zpracoval: Milan Hulík

VETERINÁRNÍ PÉČE

ZOOLOMOUC

Veterinární péči v Zoologické zahradě Olomouc zajišťuje i nadále MVDr. Lenka Chrastinová a spolu s ní MVDr. Ivana Amoussa. V případě potřeby veterinární lékařku zastupuje Veterinární klinika MVDr. Michaela Mazocha, která sídlí v Čechově ulici v Olomouci. Během celého roku probíhala spolupráce s SVÚ Olomouc a zoologická zahrada byla pod dohledem KVS SVS pro Olomoucký kraj.

V letošním roce jsme kromě preventivních úkonů zahrnujících vakcinace, odčervení a jeho následnou kontrolu, úpravu krmných dávek podle aktuálního zdravotního stavu zvířat, preventivních odběrů krevních vzorků a jejich vyhodnocení, řešili tyto případy:

Dermatologičtí pacienti: mravenečník velký, lama alpaka, levhart mandžuský, jaguár, binturong, pony, nosáli, medvědice malajská.

Stomatologičtí pacienti: samice jaguára, klokani rudí i parma, králíci.

Ophthalmologické případy: geneticky podmíněná změna tvaru duhovky u sýčka, změna barvy duhovky po úrazu u lemura katy, poranění víček u kočkodana, makaka a kotulů.

Péče o geriatrické pacienty: artróza velbloudice dvouhrbé a žirafy Rothschildovy, opakující se problémy dýchacího a oběhového aparátu medvědice malajské, problémy s pohybem u lva berberského, chronické změny na kůži hrošíka liberijského, COPD u poníka.

Neonatologičtí pacienti: zaostávající mládě binturonga se podařilo po přeléčení vrátit k samici.

V oblasti reprodukce jsme započali se sonografickým měřením velikosti mláďat mravenečníka stromového intrauterinně a rádi bychom vytvořili na základě měření tabulku poměru velikosti a délky gestace, a tím přesněji stanovili dobu porodu.

Letošní netradičně dlouhé a horké léto přispělo k závažnějším průběhům onemocnění u severských zvířat, horských koz a kamzíků, jež měly většinou perakutní průběh, někdy s fatálním koncem.

Zpracovala: MVDr. Lenka Chrastinová

ZDRAVOTNÍ PROBLÉMY MRAVENEČNÍKŮ ČTYŘPRSTÝCH VERSUS VÝŽIVA

Mravenečníky stromové chováme u nás v zoo už od roku 2003, kdy jsme získali dva zástupce tohoto druhu, Tamu a Dartu. Tato dvě zvířata už nemáme, ale jejich potomci se u nás množí dál. Prvních 6 mláďat bylo odchováno bez problémů, ale pak se nám přestalo dařit. Ve výroční zprávě z roku 2017 jsme popsali, jaké zdravotní problémy, které vedly až k úhynu některých jedinců, jsme u mravenečníků řešili. Došli jsme tehdy k rozhodnutí vrátit se k původní krmné dávce, která se u těchto zvířat osvědčila na počátku jejich chovu u nás, a která neobsahovala Termant ani jinou podobnou směs. Vypadalo to, že všechny problémy se zažíváním se rychle vyřešily.

Samice Tara, v pořadí druhý mravenečník čtyřprstý odchovaný v naší zoo v roce 2009, přivedla 31. 12. 2017 na svět zdravé mládě, samečka Kryštofa. Po zkušenostech z předchozího roku jsme i tuto samici převedli na krmnou dávku bez přídavku Termantu. Tara ochotně přijímala nové krmení, ona i mládě zdárně prospívali. Sameček Kryštof po narození vážil 500 g a už ve třech měsících jeho váha dosahovala bezmála 3 kg, tzn. že odpovídala zhruba váze, kterou měla mláďata v době, kdy chov těchto zvířat byl v naší zoo bezproblémový. Přibližně v pěti měsících se začal pomalu seznamovat se svými spolubydlicemi, s otcem Chacem a druhou samicí Morganou. Brzy si na sebe zvykli a návštěvníci mohli v letních měsících vidět ve výběhu celou rodinku pohromadě.

Samice Morgana začala přibírat na váze a koncem února se už její váha přiblížila

Ošetření klokana rudého
/Nursing of red kangaroo/

Ošetření křídla plameňáka růžového
/Nursing of flamingo's wing/

Imobilizace jaguára na rentgenové vyšetření
/X-ray examination of jaguar under anesthesia/

RTG snímek čelistí jaguára
/X-ray photograph of jaguar's jaw-bone/

Rentgenové vyšetření končetiny kočkodana husarského
/X-ray examination of patas monkey's leg/

Ultrazvukové vyšetření geparda
/Sonographical examination of cheetah/

Ošetření oka lamy alpaky
/Nursing of young alpaca's eye/

Ultrazvukové vyšetření oka soba polárního
/Sonographical examination of reindeer's eye/

Čipování narozených mláďat koz šrouborohých
/Application of microchips in markhor kids/

Zkrácení křivého rohu oryxe
/Cutting of curved horn in gemsbok/

Odvoz imobilizovaného oryxe z výběhu
/Transport of narcotized gemsbok/

Přesun imobilizovaného oryxe do zimoviště
/Moving of narcotized gemsbok to the stable/

Dermatologické ošetření mravenečnicka
/Dermatological nursing in tamandua/

k 8 kg. V této době bylo spatřeno i páření s Chacem. Další páření už nikdo nezaznamenal, předpokládali jsme proto, že samice je březí, bohužel v dubnu pravděpodobně potratila. Další páření bylo zaznamenáno v červnu. Morgana si už delší dobu udržovala svou váhu kolem osmi kilo a byla ve výborné kondici. Březost byla potvrzena ultrazvukem, a tak se samice přestěhovala do porodního kotce, kde 19. 10. 2018 porodila zdravou samičku. Porodní váha tohoto mláděte byla 460 g, ale trochu nám dělalo starost, že již v prvních dnech po narození jsme viděli Morganino prvorozené mládě olizovat matčinu kaši, a že jeho váha klesla až na 420 g. Mládě jsme jednorázově přikrmili a dál sledovali jeho hmotnost, která se držela několik dnů na stále stejné hodnotě. Teprve po 14 dnech se začala váhová křivka pomalu zvedat a 75. den po porodu už malá samička vážila 1 560 g. Mezitím nám udělala radost, ale i trochu starost, samička Tara, která 21. 12. 2018 porodila další mládě. Je to už naše jedenácté mládě v pořadí. Věděli jsme, že Tara je březí, a tak trochu jsme doufali, že bude rodit až po Novém roce, aby se stačila vystřídat s Morganou v porodním kotci. Malá Fida, tak jsme pojmenovali mládě Morgany, je velice čiperná a zvydavá, proto jsme se jí zatím neodvážili ubytovat s matkou v ubikaci u lenochodů, kde by pro ni horolezecké výpravy nemusely být zcela bezpečné. Zkušená Tara byla u lenochodů zvyklá, a tam také porodila. Návštěvnici

Kontrola hmotnosti mláděte mravenečníka
/Checking of the weight of tamandua baby/

mohou tedy vidět matku s malým mládětem ve společnosti lenochodů. Porodní váha mláděte byla 481 g a ve svých 14 dnech už váží 601 g. Naši dva samci, Chaco a Kryštof, zatím dostali náhradní ubytování mimo pavilon, kde si pomalu zvykali. Nyní již zdárně prospívají, ale určitě se těší, až se znovu přestěhují do Jihoamerického pavilonu.

Vše tedy nasvědčuje tomu, že některým z našich mravenečníků, především odchovávaným mláďatům, mnohem více než průmyslově vyráběné směsi pro hmyzožravé savce, vyhovuje naše původní krmná dávka.

Zpracovala: Hana Dostálová

Chov mravenečníků se nám opět daří
/We are successful in breeding again/

LÉČBA A ODCHOV MLÁDĚTE BINTURONGA

Jeden z případů úspěšně řešených v naší veterinární ordinaci byla léčba mláděte binturonga. K vrhu tří mláďat těchto cibetkovitých šelem s ovíjivým ocasem došlo 1. ledna a malí binturongové se tak stali prvními mláďaty roku 2018. Prvních pár týdnů jsme do odchovu vůbec nezasahovali a zachovávali jsme v okolí ubikace co nejméně klid. 14. 2. se u jednoho z mláďat projevil známky onemocnění, které nasvědčovaly buď infekci centrální nervové soustavy, nebo se s větší pravděpodobností jednalo o následky úrazu po pádu z palandy na tvrdou podlahu. Mládě bylo celkově zesláblé a projevovalo se u něho

Váhové přírůstky mláďat mravenečníků při různých krmných dávkách

Jméno	Narození	Hmotnost [g]					Poznámka
		Porodní	9 dnů	18 dnů	3 měsíce	4 měsíce	
Indy	2006	500	479	632	3320	3980	původní krmná dávka bez Termantu
Tara	2009	490	584	810	3300	3900	
Tessa	2010	513	600	638	2700	2800	přídavek Termantu
Dorotka	2011	437	547	650	3000	3800	
Ellie	2012	440	509	707	2700	3700	
Tequilla	2013	482	621	780	3200	3500	pouze Termant
Toby	2015	470	480	569	1387	2000	
Kryštof 1	2016	480	620	760	2180	2340	pouze Termant, úhyň v 8 měsících, hmotnost 1 920 g
Kryštof 2	2017	500	660	840	2940	3320	přechod na původní KD bez Termantu
Fida	2018	460	420	590	1820	2360	matka Morgana 09/2018
Diego	2018	481	591	680			matka Tara 12/2018

U malých binturongů se objevily i kožní potíže
/Skin disease occurred in binturong cubs/

nervové příznaky, proto bylo odděleno a nakrmeno kaší z rozmixovaného banánu, žloutku, medu a jogurtu. Byla mu aplikována antibiotika, kortikoidy a další léky. Po dvou dnech akutní příznaky vymizely, mládě však bylo slabé a potřebovalo intenzivní péči. Čtvrtý den se opět objevily velmi silné nervové příznaky a křeče, při kterých mládě nechtělo přijímat potravu. Podávali jsme mu velké dávky magnesia a vitamíny prostřednictvím Supradynu. Následující den se stav mláděte začal zlepšovat, dobře přijímalo náhradní potravu v podobě kaše a naředěného mléka Tatra, které ošetřovatelka podávala zhruba každé 2 hodiny v dávce zpočátku kolem 20 ml na jedno krmení. Dávka se dále zvyšovala a interval krmení se prodlužoval. 22. 2. bylo rozhodnuto, že mládě je natolik silné, aby se mohlo vrátit zpět k matce. V ubikaci jsme nastlali velkou vrstvu slámy, která měla zbrzdit případný pád z větší výšky. Matka samička Tereza nezklamala naši důvěru, mládě si okamžitě vzala, přidala si ho k ostatním a hned ho začala kojit. V tuto dobu bylo zcela bez příznaků onemocnění, ovšem bylo z mládřat nejmenší. Ochotně přijímalo i kaši stejně jako ostatní. 24. 2. jsme začali nechávat malou samičku s ostatními binturongy také přes noc. Ještě několik týdnů jsme mládě přikrmovali a podle možností i pravidelně vážili. Celkové množství přijaté potravy však není možné určit, protože všechna mláďata dostávala krmení společně a také pila mateřské mléko. Žádné další zdravotní problémy se u této samičky již neprojevovaly, rozdíl ve velikosti se

Mládě binturonga
/A Binturong cub/

pomalou srovnával, mládě postupně ostatní sourozence přerostlo a nakonec je z nich největší.

Datum	Věk [v týdnech]	Hmotnost [kg]
14. 2.	6 týdnů a 2 dny	0,90
26. 2.	8	1,15
28. 2.		1,30
1. 3.		1,40
5. 3.	9	1,55
14. 3.		1,80
19. 3.	11	1,95
21. 3.		2,15
26. 3.	12	2,30
3. 4.	13	2,85
1. 5.	17	4,90
10. 5.	18	5,20

Zpracovaly: Dana Reisigová,
MVDr. Lenka Chrastinová

VÝŽIVA A KRMENÍ

V roce 2018 bylo spotřebováno krmivo v hodnotě 5.833.090,86 Kč. Náklady na jeden krmený den tedy činí 15.981 Kč. Část nákladů byla hrazena z dotace Ministerstva životního prostředí, a to ve výši 1.021.130 Kč.

V letošním roce jsme kvůli suchému počasí krmili zeleným krmením, které je bohaté na bílkoviny a vitamíny, pouze krátkou dobu. Z důvodu nedostatku tohoto krmení byla zvířata v horší kondici, proto jsme se na podzim rozhodli obohatit krmnou dávku travní senáží. Tento speciální druh siláže má vyšší obsah sušiny (většinou nad 50 %) a nižší obsah rozpustných cukrů. Jelikož na ni nebyla zvířata zvyklá, zpočátku ji hůře přijímala. Nyní senáž nabízíme žirafám, velbloudům, lamám, kozám šrouborohým i jiným zvířatům, kterým velice chutná.

V únoru probíhala v Ostravě komise pro výživu zaměřená na malé savce. Prezentace byly velmi zajímavé, přínosné a přispěly svými informacemi ke zlepšení našich současných krmných dávek.

U klokánků králikovitých se zjistilo, že ve své domovině žerou také plodnice hub, proto jsme jim začali přidávat do krmení žampiony, aby bylo co nejvíce přizpůsobeno podmínkám ve volné přírodě.

Další změna v krmení byla u mangust a pásovců, kteří jsou nároční na potravu s vysokým podílem hmyzu, o nějž jsme jejich krmnou dávku navýšili a přidali granule Mazuri Insectivore. Tyto granule obsahují větší podíl vlákniny ve formě chitinu a celulózy, taurin, vitamíny, minerální látky, omega-3 mastné kyseliny a kyselinu arachidonovou. Chovu losů se v naší zoologické zahradě dlouhodobě nedaří. Už v roce 2017 jsme vyměnily stávající granule za granule

Zelené krmení tvoří v létě základ krmné dávky
/Green feed is the base of the feed rations/

Moose Breeder Diet od firmy Mazuri, jejichž základem je vysoký obsah rostlinných proteinů doplněný vyrovnaným množstvím všech živin. Letos jsme krmnou dávku losů doplnili o listovou siláž, která byla dovezena z Chorvatska. Listáží krmíme v zimním období, kdy je nedostatek okusu. Přidali jsme také kvalitní lísťčkové seno, které zvířata velmi ráda přijímají. Úpravou krmné dávky se zlepšil zdravotní stav losice, a tím i její kondice. Novým druhem přichozím do Zoo Olomouc z Afriky jsou medojedi kapštví. V chovech nejsou výrazně rozšířeni, v České republice je chovají pouze další dvě zoologické zahrady. Z toho důvodu je složitější sestavit pro ně krmnou dávku tak, aby obsahovala všechny potřebné živiny. Hlavní složkou je biologické krmení sestávající z kuřat, morčat, holubů, křepelek a potkanů. Dále se jim přidává kuřecí a hovězí maso, syrová vejce a med, který běžně vyhledávají i ve volné přírodě. Ten je bohatým zdrojem vitamínů a minerálních látek.

Úklid kamenů z pole pro osetí vojtěškou
/Cleaning stones from a field for sowing/

Příprava krmení v zimovišti afrických zvířat
/Preparing feed for Giraffes/

Hovězí maso tvoří základ krmné dávky šelem
/Beef forms the basis of beast of prey feed/

Saranče jsou výborné krmení pro mnoho živočichů
/Grasshoppers are excellent feed for many animals/

Želvy vyžadují dostatek zeleného krmení
/Turtles need a lot of green feed/

I v letošním roce bychom rádi poděkovali sponzorům poskytujícím naší zoologické zahradě přírodní dary, které jsou součástí krmných dávek. Zejména se jedná o firmy Dajana Pet, s. r. o., AHOLD Czech Republic, a. s., a mnoho dalších.

Spotřeba vybraných druhů krmiv v roce 2018

Krmivo	Náklady [Kč]
Maso (hovězí, vepřové, skopové, kuřecí)	1.351.953
Ovoce a zelenina	873.762
Granule pro kopytníky	944.012
Granule pro ptáky	192.425
Granule pro opice	109.695
Seno, sláma	768.735
Zrniny	128.516
Hlodavci, králíci	386.491
Hmyz	214.218
Mořské plody	70.000
Vejce	44.200
Mazuri Termant	15.000
Arabská guma	21.809
Luvos	7.455

Zpracovala: Mgr. Dana Smičková

MARKETING ZOO

NÁVŠTĚVNOST ZOO OLOMOUC V ROCE 2018

Uplynulý rok 2018 svou návštěvností velmi mile překvapil, jelikož se stal nejsilnějším od roku 2012. Celková návštěvnost dosáhla úctyhodných 357 221 návštěvníků, což je oproti loňskému roku o 18 tisíc více (ve srovnání s rokem 2015 je to dokonce nárůst o více než 31 tisíc osob).

V průběhu roku návštěvnost samozřejmě kolísá, a to především s ohledem na počasí, školní prázdniny či státní svátky. Nejnižší návštěvnost mají vždy mimosezónní zimní měsíce. V roce 2018 se nejslabším měsícem stal únor, i když měl velmi slušnou návštěvnost 4 557 osob. V pořadí druhým nejslabším byl listopad s 5 920 návštěvníky, následován lednem se 7 300 návštěvníky. Ostatní měsíce ovšem zaznamenaly návštěvnost nad 10 tisíc osob.

Nejvíce lidí prošlo branami zahrady již tradičně v červenci (celkem 67 421), ale absolutně největší nápor zažily pokladny a turnikety na Velikonoční pondělí 2. dubna, kdy během jediného dne odbavily celkem 5 368 osob. Slunné dubnové počasí, které lákalo k prvním jarním výletům, se postaralo o další zástupy před branami zoologické zahrady, kdy téměř každý dubnový víkend přesahovala denní návštěvnost počet 4 tisíce osob. Ukázkovým počasím i návštěvností se prezentovaly oba víkendy, na něž navazovaly státní svátky 1. a 8. května, které v tomto roce vyšly na úterý, což spousta pracujících využila k prodloužení víkendu a některé školy vyhlásily žákům a studentům ředitelské volno.

Ve srovnání s předchozími dvěma lety byla celková návštěvnost ve všech třech let-

Podzimní návštěvnost byla velmi dobrá
/Autumn visitor attendance was very good/

ních měsících nejslabší (oproti loňskému roku v součtu až o 14 tisíc osob nižší), avšak podzimní a zimní měsíce to úspěšně vynahrádily. Vše završil prosinec s krásným výsledkem 13 076 osob, přičemž jen v období od 22. 12. do 31. 12. přišlo do zoo hledat klid a nasát vánoční atmosféru, či zúčastnit se tradičních večerních prohlídek celkem 10 417 návštěvníků.

Konec října naopak příliš nepřál oblíbenému Večeru duchů. Po celý den bylo sychravé počasí s vytrvalým deštěm, takže i přes veškerou snahu velkého počtu strážidel a dalších účinkujících se do zahrady přišlo od 14 hodin bát jen 1 455 návštěvníků. Lehce navlhli účastníci se při odchodu tvářili spokojeně, takže nezbyvá než jim poděkovat za přízeň a těšit se na méně škodolibé počasí v dalších letech.

Detailnější informace o vývoji návštěvnosti a změnách v jednotlivých měsících za poslední dva roky vám přiblíží tabulky a grafické znázornění.

Večerní prohlídky zaujaly mnoho návštěvníků
/Christmas evening tours attracted many visitors/

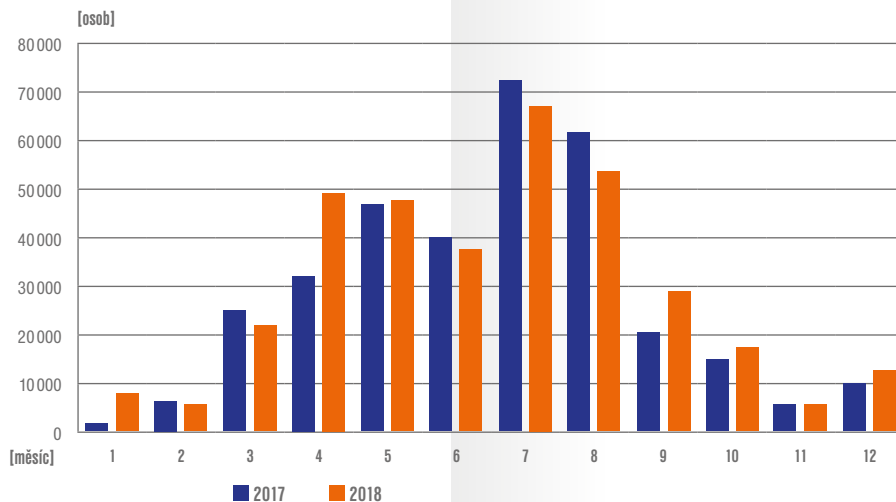
Vývoj návštěvnosti v roce 2018 a její srovnání s rokem 2017

2017	Leden	Únor	Březen	Duben	Květen	Červen	Červenec	Srpen	Září	Říjen	Listopad	Prosinec	Součet
Dospělí	854	2 488	8 497	16 258	21 621	14 866	35 616	28 377	10 315	6 506	2 750	4 334	152 482
Mládež	391	1 448	4 784	7 817	10 230	7 215	22 295	20 874	5 434	5 338	1 349	3 717	90 892
Sponzoři	230	1 061	8 040	2 940	2 787	674	192	945	185	444	452	220	18 170
Škola	25	5	146	764	4 153	11 199	50	32	635	536	253	158	17 956
Zlevněné vstupné	176	887	3 043	3 360	4 355	3 117	7 354	6 875	2 107	1 387	547	1 397	34 605
Platící celkem	1 676	5 889	24 510	31 139	43 146	37 071	65 507	57 103	18 676	14 211	5 351	9 826	314 105
Neplatící	69	269	290	374	819	1 703	2 416	1 458	273	217	123	211	8 222
Děti do 3 let	78	307	709	1 471	2 322	1 450	3 751	3 193	1 363	1 407	328	456	16 835
Celková návštěvnost	1 823	6 465	25 509	32 984	46 287	40 224	71 674	61 754	20 312	15 835	5 802	10 493	339 162
Kumulativní	1 823	8 288	33 797	66 781	113 068	153 292	224 966	286 720	307 032	322 867	328 669	339 162	

2018	Leden	Únor	Březen	Duben	Květen	Červen	Červenec	Srpen	Září	Říjen	Listopad	Prosinec	Součet
Dospělí	2 835	1 949	7 528	26 292	22 508	14 128	33 563	25 440	14 047	7 429	2 879	5 255	163 853
Mládež	1 347	1 117	3 944	12 764	11 271	6 870	21 353	18 017	6 696	5 288	1 438	4 215	94 320
Sponzoři	1 758	557	7 370	1 213	1 174	998	36	216	1 567	577	119	645	16 230
Škola	25	38	134	1 349	4 187	8 650	654	760	779	822	215	227	17 840
Zlevněné vstupné	863	591	2 470	4 761	4 799	3 777	7 074	5 853	2 894	2 022	691	1 890	37 685
Platící celkem	6 828	4 252	21 446	46 379	43 939	34 423	62 680	50 286	25 983	16 138	5 342	12 232	329 928
Neplatící	119	92	230	519	1 016	1 272	768	923	846	841	216	355	7 197
Děti do 3 let	353	213	1 023	3 161	2 733	1 793	3 973	3 100	1 983	913	362	489	20 096
Celková návštěvnost	7 300	4 557	22 699	50 059	47 688	37 488	67 421	54 309	28 812	17 892	5 920	13 076	357 221
Kumulativní	7 300	11 857	34 556	84 615	132 303	169 791	237 212	291 521	320 333	338 225	344 145	357 221	
Porovnání měsíční	5 477	-1 908	-2 810	17 075	1 401	-2 736	-4 253	-7 445	8 500	2 057	118	2 583	
Porovnání kumulativní	5 477	3 569	759	17 834	19 235	16 499	12 246	4 801	13 301	15 358	15 476	18 059	

Zpracovala: Mgr. Ivana Mrtvá

Graf vývoje návštěvnosti v roce 2017 a 2018

PROPAGACE ZOO

Nabídka možností, jak smysluplně trávit volný čas, se stále rozšiřuje. Každý rok přibývají nové atrakce nabízející nejen zážitek, ale i poučení pro všechny věkové kategorie. Rovněž stoupá počet zoologických zahrad a různých zoo koutků. Aby si subjekt udržel pozornost návštěvníků, je velmi důležité věnovat se propagaci všeho, co nabízí. K šíření a udržování povědomí o Zoo Olomouc využíváme celou řadu nástrojů. Zahrada je propagována prostřednictvím médií, která přímo informují veřejnost o našich aktivitách. Tuto formu doplňují billboardy a další reklamní plochy, jako například projekční stěny. Distribuci informací dále zajišťujeme pomocí našich partnerů, mezi něž patří příspěvkové organizace statutárního města Olomouce, významné olomoucké sportovní kluby a dodavatelé, dále Pevnost poznání, EXOTA, Šantovka, CineStar a další. Nezanedbáváme ani webové stránky a facebook – média s jednoznačně nejrychlejším šířením zpráv všeho druhu. Celkový počet označení naší facebookové stránky „To se mi líbí“ stoupl o 1 073 na 14 392 „lajků“ k 31. 12. 2018. Velkou péči věnujeme budování dobrého jména, které posléze odvádí skvělou práci samo o sobě. To, jak si lidé návštěvu zoo užívají a s jakým pocitem odchází, se následně projeví v tom, zda se k nám opět vrátí, nebo doporučí tento výlet příbuzným a známým. Základem zoo jsou samozřejmě zvířata, velkou roli také hraje vzhled areálů, budování nových expozic, nabídka doplňkových atrakcí a služeb, práce s lidmi v rámci nabízených programů (výukové programy, akce Dopoledne ošetřovatelem, komentovaná krmení, komentované prohlídky...) i přístup zaměstnanců zoo, kteří s návštěvníky přicházejí do styku. To vše vytváří tvář zahrady, jejíž výraz se snažíme udržovat milý a vlnidný.

Vzhled nejbližšího okolí obchůzkové trasy doplňují vzdělávací panely. Jejich prostřednictvím nejen rozšiřujeme nabízenou škálu informací o námi chovaných zvířatech, ale zároveň reagujeme na vzniklé situace (například změny způsobené kůrovcem a vichřicemi) a využíváme jich ve prospěch zvýšení zájmu lidí o životní prostředí. Naším cílem je tvorba nových i obnova starších panelů s ohledem na stále se zvyšující požadavky na hodnotu předkládaných informací. Proto se zaměřujeme na vytvoření poutavého vzhledu, korespondujícího s vizuálním stylem naší zoo a doplňujeme ho interaktivními prvky, které zaujmou nejen děti, ale i dospělé. V pěti pavilonech jsou nainstalovány televizní obrazovky přehrávající videoprojekce o zoologické zahradě i o ochrannářských projektech, se kterými spolupracujeme. Budování nových a úprava starších objektů tak, aby odpovídaly vysokému standardu chovatelských a expozičních potřeb, pokračovalo i v roce 2018. Nejvýznamnějším počinem bylo otevření nového pavilonu KALAHARI. Nepodařilo se dokončit a otevřít další etapu Safari Amerika s bílými vlky, protože smečka přivedla na svět mláďata dříve, než bylo možné vlky přestěhovat. Přes letní období byly úpravy zastaveny a opět spuštěny až na podzim. Začalo se pracovat na opravě a úpravě největší ptačí voliéry, zrodil se projekt Africké mokřady a v kozím výběhu vyrostlo Králikovství.

Naše facebooková stránka už má 14 392 „lajků“
/Our Facebook page already has 14,392 "like"!

V areálu přibyla celá řada naučných panelů
/The number of educational panels has grown/

AFRICKÝ PAVILON KALAHARI

Začátkem roku prošla stavba pavilonu Kalahari, která je spolufinancovaná statutárním městem Olomouc, dokončovacími pracemi, jež zahrnovaly úpravy a dovybavení interiéru. Následovalo ubytování zvířecích obyvatel, jejich zabydlení a test odolnosti ubikací, které si vyžádaly ještě pár drobných zásahů. Pak už zbývalo upravit venkovní výběhy. Stále se vracející mrazy udržely půdu dlouhou dobu zmrzlou, poté následoval déšť a bahno omezující zásah techniky. Když se počasí konečně umoudřilo, bylo nutné navézt zeminu, vymodelovat terén, doplnit nepostradatelný písek a na závěr usadit obří kameny. Umělý baobab tvořící dominantu venkovního výběhu surikat přišel na řadu až po sezóně. Za důležitější jsme považovali otevření pavilonu Kalahari, aby mohli návštěvníci celé léto obdivovat slibovaná zvířata. V říjnu byla do pavilonu doplněna poslední zvířata (z Afriky přivezený pár medojedů) a v listopadu „vyrostl“ ve venkovním prostoru tři metry vysoký baobab.

Od letošního roku mají návštěvníci možnost vidět v naší zahradě hrabáče, medojedy, snovače, damany, kruhochovosty, mnohonožky, plochoještěry, užovky domácí, ale také kobříka kapského, což je první jedovatý had v naší kolekci zvířat. Surikaty získaly ubikaci, která je atraktivní nejen pro ně, ale i pro jejich zvědavé pozorovatele.

Pavilon Kalahari byl otevřen v květnu
/Kalahari Pavilion was opened in May/

SAFARI AMERIKA

Třetí budovaná etapa safari v naší zahradě bude navazovat na prostorný areál Euroasie. Dvojitá brána oddělí velká stáda kopytníků od bílých vlků pohybujících se ve svažitém terénu před výběhem makaků červenolicích. Původní menší vlčí výběhy ve spodní části zoo se tak spojí a dále se rozšíří o část svahu za cestou, po které bude jezdit vláček s návštěvníky. Ztráty na původním lesnatém porostu způsobené v posledních letech kůrovcem a vichřicí zapříčinily narušení stability celého svahu. Deštivé jaro roku 2016 vyústilo v utržení krajní části hlavní návštěvnické cesty. Projekt musel být doplněn o výstavbu opěrné „zídky“ v délce téměř 150 metrů. Všechno zlé je ovšem pro něco dobré, úprava zídky zároveň umožní rozšíření části této cesty a vybudování krásné vyhlídky pro ty, kteří nepojedou vláčkem, ale budou se chtít pokochat pohledem na arktické vlky z běžné návštěvnické trasy. Nezbytné administrativní úkony jsou časově náročnou záležitostí, proto tuto novou atrakci uvedeme do provozu až v následujícím roce.

AFRICKÉ MOKŘADY

Centrální část zoo díky zbrusu novému pavilonu a krásně opravené voliře získala na atraktivnosti. Rybníček, který rok a půl trpělivě fungoval jako zázemí pro stavbu pavilonu Kalahari, si svůj neutěšený vzhled rozhodně nezasloužil. Plánuje se zvětšení jeho vodní plochy, vytvoření ostrůvku a úprava prostoru směrem k voliře. Geografickým pojetím se začlení do afrického kontinentu a zabydlí se

Stavba opěrné zdi amerického safari
/Construction of the Safari retaining wall/

na něm velmi zajímaví zástupci tamní fauny. Stavba měla být spuštěna na podzim, avšak v průběhu projektování vyvstala otázka týkající se nejnvhodnějších technologií čištění vody. V souvislosti se stále delšími suchými letními obdobími a vypsáními dotačními výzvami na zásahy zajišťující zadržení dešťové vody v krajině, považujeme za velmi vhodné projekt rozšířit o úpravy umožňující co nejlepší využití místních srážek ve prospěch zoo. Tím se sice prodlouží přípravné období stavby, ale věříme, že výsledek bude mít pozitivní dopad nejen na tuto expozici.

VOLIÉRA „BÁBOVKA“

Naše největší, bezmála třicet let stará voliéra, která v době svého vzniku přitahovala pozornost nejen v naší republice, potřebovala vyměnit kabát. Na tom starém si počasí vybralo svou daň natolik, že na podzim roku 2017 měla být demontována síť a zahájena rekonstrukce. Po odstěhování ptactva se však zhoršily povětrnostní podmínky a práce musely být odloženy. Zkázou dokončila říjnová vichřice, když na voliéru shodila jeden ze vzrostlých stromů z okolí. V dubnu 2018 zahájila svou činnost odborná horolezecká firma. Do začátku prázdnin měla „Bábovka“ zkontrolovanou a natřenou základní konstrukci, upravenou obvodovou podezdívku a nataženou novou síť. Přes léto mohli návštěvníci ve voliére pozorovat kondory krocانovitě a zoborožce kaferské. Koncem léta byli ptáci odchyceni a přesunuti, aby mohla nastoupit firma, která měla za úkol postavit čedičové skálisko s hnízdními prostory. Během doby, kdy jim

Vizualizace areálu „Africké mokřady“
/Visualisation of the "African wetlands" area/

to počasí dovolilo, vytvořili kompletní kovovou konstrukci. Ta tvoří základ, na který budou na jaře 2019 nanášet beton, modelovat, impregnovat a dobarvovat vše tak, aby konečný výtvar byl k nerozeznání od skutečných čedičových píšťal proslavených pohádkou Pyšná princezna. Dále je třeba vybudovat chovatelské zařízení a upravit interiér voliéry tak, aby mohlo dojít k realizaci vize ze začátku 90. let – ke vzniku moderní průchozí expozice, kde se budou lidé pohybovat přímo mezi ptáky.

KRÁLÍKOVSTVÍ

Vyhledávaný kozí výběh, kde se mohou návštěvníci dostat přímo mezi zvířata, dát jim krmení zakoupené u vstupu nebo v automatech a také čtyřnohé obyvatele hladit, jsme obohatili o novou atrakci. Během června zde byl vybudován vnitřní prostor založený na stejném principu, jen s jiným osazenstvím. Je oplocený akátovým dřevem a doplněný o tři domečky pro králíky a dvě „pergolky“, které poskytují zvířatům v létě stín a úkryt před deštěm. Děti

Ve voliére začala vyrůstat umělá skála
/An artificial rock started to rise/

Areál „Králikovství“
/“Rabbitdom” exhibition/

i dospěl se zde ocitnou mezi ušáky. Výběh byl pár týdnů ve zkušební provozu, to abychom si ověřili, jestli funguje podle našeho očekávání. Po jeho zpřístupnění se zprávy o něm velmi rychle rozšířily a tamní králíci se těšili minimálně stejně přízni jako kozy pohybující se v jejich okolí.

Zpracovala: Ing. Karla Břečková

POMÁHEJME NAŠIM PTÁKŮM

V roce 2018 jsme za podpory dotačního programu Ministerstva životního prostředí vytvořili novou odpočinkovou a vzdělávací zónu pro návštěvníky v podobě dřevěného altánu zasazeného v lesním prostředí. Do jeho interiéru jsme nainstalovali několik typů ptačích budek připevněných na panelech s vizuálem prostředí, které je vhodné pro jejich smysluplné umístění. Vytváření ptačích budek v krajinně je ukázkovým příkladem, jak může kdokoliv pomoci stavu české přírody. Mezi našimi druhy ptáků se vyskytuje velké množství dutinových hnízdičů, kteří vzhledem k úbytku vhodných míst mají výrazně sníženou možnost nalézt prostor pro vyvedení mláďat a pokud nenaleznou místa, kde se mohou rozmnožovat, jejich počty v přírodě klesnou. Ptačí budky úspěšně slouží jako alternativa umožňující ptákům zahnízdit. Vzhled ptačí budky, velikost jejího vletového otvoru a další náležitosti musí konkrétnímu druhu vyhovovat, aby ji k hnízdění využil.

Dřevěný altán bude sloužit i jako odpočinková zóna
/Wooden gazebo will also serve as relaxation zone/

Naším záměrem je vytvořit stanoviště, které návštěvníkům propojí hned několik informací: vzhled budky – ptáka, pro kterého slouží – jak vypadá jeho hnízdo – a jak ho poznají po hlase. Do altánu jsme vybrali a nainstalovali budky pro sýkoru koňadru, rehka domácího, kosa černého, lejska bělokrkého, sýce rousného a rorýse obecného. Do budek je možné nahlédnout – uvnitř jsou umístěny plstěné makety ptáků v životní velikosti sedících na skutečných hnízdech. Zvukové zařízení umístěné vedle budky doplní vizuální vjem o příslušný hlasový projev. V okolí altánu rozmístíme sýkorníky sloužící k zahnízdění volně žijících ptáků.

Zpracoval: Mgr. Pavel Javůrek

GEOSTEZKA

V rámci vzdělávání a environmentální výchovy jsme pro naše návštěvníky započali koncem roku 2016 připravovat projekt geostezky. Vzniklo první stanoviště – zastavení č. 2 na-

Plstěná maketa kosa v budce
/Felt model of a blackbird in nest box/

Zastavení geostezky č. 5 a 6 u vyhlídkové věže
/Geo trail 5 and 6 stops at the observation tower/

zvané „Sopečná kaldera s vytékajícím lávovým proudem“. O rok později pokračovalo budování dalších stanovišť: č. 1 „Krytalické břidlice – amfibolity“, č. 8 „Usazené horniny – krasové kameny“, č. 9 „Kamenný potok: přeměněné horniny – krystalické břidlice“, č. 10 „Přeměněné horniny – krystalické břidlice, migmatity“ a č. 12 „Skarn“. Letos bylo realizováno společné stanoviště č. 5 „Usazené horniny“ a č. 6 „Moravská droba“ umístěné pod vyhlídkovou věží. Celá trasa bude po dokončení obsahovat dvanáct zastavení.

Na každém zastavení se nachází vždy několik geologických objektů, které si zájemci mohou zblízka prohlédnout a osahat. Ty doplňují dva druhy panelů, jeden z nich je popisný a představuje nainstalované geologické objekty s jejich odbornými názvy a krátkými popisy. Druhý je naučný, objasňuje historické pochody vzniku těchto hornin, vyjmenovává významné lokality jejich výskytu v ČR i ve světě a jejich praktické využití. Návštěvník se dozví i další zajímavosti. Některá stanoviště jsou doplněna odpočinkovými místy s gabionovými lavičkami a stoly. Popisné panely jsou umístěny u všech dokončených stanovišť. Samostatné naučné panely doplnily zastavení č. 2, 8, 12 a jeden společný je pro č. 9 a 10. V přípravě jsou „Usazené horniny“ a „Moravská droba“ pro nově vzniklé stanoviště. Informace na tabule připravují geologové, panely jsou dodávány grafickým studiem a po výrobě je pak svépomocí instalujeme na určená místa.

Vzniká tak ucelená geologická expozice rozmístěná po celém areálu zahrady, jenž bude sloužit

Naučná a popisná tabule „Usazené horniny“
/“Sedimentary Rocks“ educational signboard/

základním školám jako prvek praktické výuky geologie přímo v přírodním prostředí. Zároveň ji může využívat i široká veřejnost při běžných návštěvách zoo.

Geostezka – jednotlivá zastavení

Realizované:

- 1 Krystalické břidlice – amfibolity
- 2 Sopečná kaldera s vytékajícím lávovým proudem
- 5 Usazené horniny – slepence, prachovce, jílovce a břidlice
- 6 Moravská droba
- 8 Usazené horniny – krasové kameny
- 9 Kamenný potok: přeměněné horniny – krystalické břidlice
- 10 Přeměněné horniny – krystalické břidlice, migmatity
- 12 Skarn

V přípravě:

- 3 Žilné vyvřeliny: rozpracované, je hotová příprava terénu

Gabionová lavička na zastavení geostezky č. 12
/Gabion bench on geo trail 12/

- 4 Pískovce: rozpracované, je hotová příprava terénu
- 7 Organogenní usazeniny: zatím bez terénních příprav
- 11 Hadce: rozpracované stanoviště

Zpracoval: Milan Kořínek

NÁVŠTĚVNICKÝ SERVIS A SUVENÝRY

Hlavním cílem provozu zoologických zahrad jsou spokojená zvířata, ale také návštěvníci přicházející sem strávit chvíle poznání i odpočinku, a proto jsme se snažili jim i v letošním roce poskytnout co možná nej kvalitnější servis, služby a zázemí.

Naším cílem bylo jako každoročně zajistit především plynulé odbavení návštěvníků při prodeji vstupenek a suvenýrů, a také při průchodu turnikety. To se nám díky stálému personálu a nemalému počtu brigádníků, snad až na dny s nejvyšší návštěvností, dařilo, stejně jako usměrňovat provoz našeho malého parkoviště věčně „praskajícího ve švech“. Průběžnou práci úklidového servisu není nutné zmiňovat, je vidět na každém kroku. Letos se nám například povedlo stylově zastřešit a lépe rozmístit stanoviště pro popelnice podél prohlídkové trasy v celém areálu tak, aby návštěvníci měli dostatek možností odpadky odhodit.

Velmi žádaným a vítaným krokem byla instalace bankomatu u východu z areálu zoo. Do května 2018 byl nejbližší bankomat pro výběr hotovosti ve Velké Bystřici, nebo

Nový nerezový nápis na budově vstupu
/New inscription on the entrance building/

v Olomouci, nový bankomat je nyní využíván nejen návštěvníky a procházejícími turisty, ale i místními obyvateli.

Návštěvníky zoo zajisté potěší možnost nákupu pamětních mincí s různými motivy zvířat a logem naší zahrady. Celkem 6 automatů s pamětními mincemi, které jsou umístěny na různých místech zahrady, doplňují další 2 automaty na směnu bankovek na mince. U pavilonu Kalahari je měnička mincí umístěna v bezprostřední blízkosti kozího výběhu a automatů na krmení, v sezóně je hojně využívána. Letos se bohužel nepodařilo obnovit provoz lanového centra Lanáček. Návštěvníkům byl však k dispozici oblíbený safari vláček a vyhlídková věž. Děti sice netvoří většinu návštěvníků zahrady, ale chodí jich k nám opravdu hodně, čehož jsme si plně vědomi. Proto se snažíme plnit jim přání, a během jara jsme vybudovali tři zcela nová hřiště s obřími prolézacími kmeny. První z nich nahradilo několik letitých houpadel na dětském hřišti pod restaurací Archa. Další jsme umístili v blízkosti populárního kozího výběhu a třetí za terasu restaurace Pod věží. Cílem bylo nabídnout dětem netradiční „opičí dráhy“ a houpačky, které doplní lesní charakter naší zahrady. V příštím roce se děti budou moci těšit ze zcela nově vybudovaného Lanáčku a připravujeme další postupné rozšiřování atrakcí a služeb.

Prodej propagačních a dárkových předmětů

Již druhým rokem v prostoru vstupní haly blízko pokladen je celoročně provozována prodejna propagačních a dárkových předmětů.

Dětské hřiště u vyhlídkové věže
/Children's playground at the observation tower/

Nové suvenýry
/New souvenirs/

tů. I když rozloha prodejny je poměrně malá, snažíme se návštěvníkům nabídnout co nejširší spektrum zboží, které zaujme nejen děti, ale i dospělé. Sortiment přizpůsobujeme aktuálním ohlasům a požadavkům zákazníků, zařazujeme i nové a „neokoukané“ zboží.

V letošním roce jsme sortiment rozšířili zejména o předměty propagující nově otevřený pavilon Kalahari s africkými obyvateli. Do prodeje byla zařazena například trička pro dospělé s motivem surikat a v poslední době velmi oblíbené plecháčky s motivy zvířat z pavilonu Kalahari.

Dále přibýly dřevěné dárkové předměty – magnetky, bloček s dřevěnými deskami a „retro“ káča s logem zoo. Vášnivý sběratel turistických vizitek dozajista potěšilo rozšíření nabídky o turistický deník s motivem naší zahrady. Radost návštěvníkům jistě udělaly i další propagační předměty: psací potřeby, gumové hračky, autíčka, a hlavně plyšová zvířátka všech velikostí, zejména těch druhů, která chováme v naší zoo.

Z provozních důvodů došlo ke zrušení dřevěného domečku s prodejem krmiva a drobných suvenýrů, který byl v minulých letech sezónně provozován na dětském hřišti. To způsobilo občas drobné komplikace, avšak návštěvníci, kteří si nevyšli informační cedule a byli zvyklí kupovat krmení pro kozy až zde (po průchodu turnikety), měli možnost se pro krmivo vrátit zpět na pokladny, nebo si jej zakoupit v nových a posílených automatech přímo u kozího výběhu.

Tričko „Kalahari“
/“Kalahari“ T-shirt/

Snad nám návštěvníci tuto změnu odpustili a doufáme, že v příštím roce se nám bude dařit plnit jejich přání k ještě větší spokojenosti.

Zpracovala: Mgr. Ivana Mrtvá

KALENDÁŘ AKCÍ V ROCE 2018

ZOOOLOMOUC

V roce 2018 došlo ke zrušení několika menších akcí, ale zařadili jsme do celoročního programu nové s větším potenciálem, například May Day, Den bez palmového oleje a Den pro zoologické zahrady. Mezi nejvýznamnější tradiční akce opět patřily Velikonoce, Víkend dětí, Večer duchů, Vánoce a stále oblíbená komentovaná krmení, která probíhají pravidelně od května do září. Vypadá to, že trvalé místo si získala i Zoohra – návštěvníci hojně využívají možnost zpestřit si návštěvu zoo touto aktivitou, která je provede celým areálem.

1. a 2. 1. NOVÝ ROK V ZOO A VEČERNÍ PROHLÍDKY

V prvních dnech roku navštíví zoo obvykle mnohem více lidí než po zbytek měsíce ledna. Letos přišlo první den 758 a druhý 256 osob. Zvláštním poděkováním za to, že se vzdají povánočního lenošení a vyrazí na čerstvý vzduch, byly večerní prohlídky s průvodcem. Odpovědní pracovníci takto provedli zahradou celkem 119 návštěvníků ve třech skupinách.

31. 1. - 4. 2. ZOOINVENTURA

Do každoroční inventury zvířat se letos zapojilo 36 návštěvníků, kteří se při prohlídce

Nasvětlená vánoční zoo
/Illuminated zoo at Christmas/

Zooinventura patří k oblíbeným soutěžím
/Zoo inventory is among popular competitions/

zoo pokusili spočítat vybraná zvířata uvedená na hrací kartičce, kterou získali na pokladně. Nejlepší sčítací komisaři s nejpřesnějším odhadem toho, kolik se u nás v únoru narodí mláďat, byli odměněni hodnotnými cenami.

6. 2. BESEDA VE VLASTIVĚDNÉM MUZEU

Besedy se zaměstnanci Zoo Olomouc pro učitele-důchodce se zúčastnily Libuše Veselá a Karla Břečková v doprovodu kontaktních klokaních mláďat.

24.-25. 3. VÍTÁNÍ JARA V ZOO

Zábavná stezka na téma JARNÍ PŘÍRODA připravená DDM Olomouc a bezpočet čerstvě narozených mláďat přilákaly poslední březnový víkend do zoo spoustu návštěvníků, v sobotu 1 710 a v neděli 991 osob.

20. 3. KOMENTOVANÁ PROHLÍDKA PRO ÚČASTNÍKY ZASEDÁNÍ O RAMSARSKÉ ÚMLUVĚ

Účastníci tohoto mezinárodního setkání měli na programu i návštěvu naší zoologické

Velikonoční dílny pro děti
/Easter workshops for children/

Velikonoční akce a soutěže
/Easter events and competitions/

zahrady, byla pro ně připravena prohlídka areálu s průvodcem.

29. 3. - 1. 4. VELIKONOCE V ZOO

29.-30. 3. Velikonoční dílničky ve vstupní budově

31. 3. - 1. 4. Velikonoční tradice a komentovaná krmení v areálu

Možnost vyzkoušet si některé z tradic jiných států světa a vysvětlení důvodu, proč se Velikonoce slaví, nabízel program připravený v zoo v rámci oslav tohoto svátku. Ve čtvrtek a v pátek se na tvůrčích dílnách pletly pomlázky a vyráběly dekorace na sváteční stůl, samozřejmě z přírodních materiálů.

O víkendu jsme v areálu zoo připravili pět stanovišť, na kterých mohli formou soutěží, tvořivých úkolů, bádání a hledání děti i dospělí procestovat nejen Evropu, ale třeba i Filipíny. Tento víkend proběhly u deseti druhů zvířat premiéry komentovaného krmení. Od čtvrtka do pondělí navštívilo Zoo Olomouc 11 676 osob.

Velikonoční jarmark na náměstí v Olomouci
/Easter fair in Olomouc square/

Den Země v zoo
/Earth Day at the zoo/

2.-8. 4. DEN PŤACTVA

V průběhu tohoto týdne byla v areálu zoo nainstalována naučná stezka věnovaná zajímavostem ze života opeřenců běžných v naší přírodě. Stezka byla k dispozici 13 091 návštěvníkům a během pracovních dnů jí využily i školy.

21. 4. DEN ZEMĚ V ZOO

Tématem zábavného programu pro malé i velké, který připravil DDM Olomouc, byly šelmy psovité. Areál zoologické zahrady oživila zábavná stanoviště s hravými úkoly a spoustou zajímavých informací. Celkem 4 845 lidí se tak mohlo poučit o nezastupitelné roli psovitých šelem v přírodě.

1. 5. - 30. 9. KOMENTOVANÁ KRMENÍ

Komentovaná krmení přináší návštěvníkům zajímavosti ze světa zvířat. První z nich probíhají o velikonočním víkendu, další v květnu, červnu a v září o víkendech a svátcích; v čer-

Komentované krmení tygrů
/Commented feeding of tigers/

Nově bylo zařazeno komentované krmení surikat
/Newly added narrated feeding of meerkats/

venci a srpnu každý den. Kompletní seznam krmení s rozpisem časů pro uplynulý rok:
10.00 plameňák růžový
10.30 klokani, psouni, velbloudi
11.00 květen – gepardi, od června – surikaty (KALAHARI)
11.30 mravenečník velký
12.00 velbloud dvouhrbý
12.30 kočkovité šelmy
13.30 medvěd baribal
14.00 makak červenolící
14.30 lemur kata
15.00 žirafa Rothschildova

1. 5. - 30. 6. JARNÍ FOTOSOUTĚŽ O NEJHEZČÍ MLÁDĚ

I letos byli v této soutěži nejlepší profesionální i amatérští fotografové oceněni fotografickou publikací „ZOO OLOMOUC V OBRAZECH“, propagačními materiály a dalšími cenami. Jejich úlovy následně zveřejňujeme na webových stránkách Zoo Olomouc, na našem facebooku a v časopise ORYX.

Vítězná fotografie fotosoutěže 2018
/Winning photo of the Photo Competition 2018/

Slavnostní otevření pavilonu Kalahari
/Kalahari Pavilion opening ceremony/

9. 5. ZELENÁ STEZKA - ZLATÝ LIST

Krajské kolo přírodovědné ekologické soutěže proběhlo v ZŠ Břidličná a členy odborné komise se již potřetí stali Karla Břečková, Pavel Javůrek, Libuše Veselá a Eliška Veselá ze Zoo Olomouc. Na svém stanovišti měli připravené vědomostní otázky z oblasti našich obojživelníků a ověřovali znalosti žáků, kteří byli rozděleni do tří věkových kategorií.

11. 5. SLAVNOSTNÍ OTEVŘENÍ PAVILONU KALAHARI

V pátek dopoledne proběhlo slavnostní otevření nového pavilonu Kalahari za přítomnosti zástupců statutárního města Olomouce, architektů, stavebních firem podílejících se na jeho výstavbě a médií.

12. 5. MAY DAY

Členské organizace Evropské asociace zoologických zahrad a akvárií (EAZA) přispívají k ochraně ohrožených druhů a ekosystémů na celém světě. Ochranařské kampaně

Nový pavilon se těší zájmu návštěvníků
/New pavilion is of interest to visitors/

Instalace kampaně „Silent Forest“
/Installing “Silent Forest” campaign/

EAZA jsou jedinečným nástrojem schopným upoutat pozornost milionů návštěvníků zoo. Nová kampaň s názvem SILENT FOREST nás tentokrát zavádí do jihovýchodní Asie, která je domovem těch nejpozoruhodnějších druhů zpěvných ptáků. Některé z nich se kvůli nadměrnému lovu a nelegálnímu obchodu dostaly až na hranici vyhuby. Podobně jako v ostatních zoologických zahradách jsme i my zorganizovali kampaňový den, který měl za úkol rozšířit povědomí o problémech dotýkajících se ptáků nejenom v jihovýchodní Asii, ale i o tom, že ani v Evropě nemají na různých ustláno. Na jejich ochraně se může podílet každý z nás. V areálu zoologické zahrady bylo pro návštěvníky připraveno několik stanovišť: ornitologové z ČSO, kteří veřejnosti osvětlovali aspekty terénní ornitologie, sokolníci ze záchranné stanice Stránské na dětském hřišti nabízeli bližší kontakt s handicapovanými zvířaty, v altánku vedle výběhu oryxů byly vystavené klece, ve kterých jsou v jihovýchodní Asii ptáci drženi, dále zde byly informační

Stanoviště ČSO na May Day
/Czech Society for Ornithology stand on May Day/

Komentovaná prohlídka pro Globus
/Guided tour for Globus/

panely a propagační materiály. Celkem 2 714 návštěvníků mělo v průběhu dne možnost absolvovat naučnou stezku s nejrůznějšími informacemi nejen o kampani, ale i o našich druzích ptáků. Tento kvíz pokračoval po celý měsíc pro školy a žáci si mohli zasoutěžit o věcné ceny.

16. 5. KOMENTOVANÁ PROHLÍDKA PRO KLUB DŮCHODCŮ PŘI PDF UP

Zájemci z řad profesorů na odpočinku navštívili zahradu, a protože jsou stále dychtiví po informacích, nesměl při jejich prohlídce areálu chybět průvodce.

16. 5. KOMENTOVANÁ PROHLÍDKA PRO VÝHERCE TIPOVACÍ SOUΤĚŽE S OBCHODEM GLOBUS

Pro správné řešitele soutěže byla odměnou komentovaná prohlídka, zúčastnilo se jí 50 osob.

21. 5. KOMENTOVANÁ PROHLÍDKA PRO TYFLOCENTRUM OLOMOUČ

Dotyková zoo a kontaktní zvíře zpřijemnilo dopoledne v zoo klientům olomouckého Tyflocentra.

27. 5. DĚTSKÝ DEN V DROŽDÍNĚ

Na dětském dni v Droždíně byla velkou atrakcí kontaktní zvířata z naší zoo v doprovodu ošetrovatelky Hany Dostálové.

2. 6. ARMÁDNÍ DEN

Naše pracovnice Eliška Veselá a Michaela Valová se s kontaktními zvířaty účastnily

Sokolníci na Víkendu dětí
/Falconers during the Children's Weekend/

dětského dne pořádaného Armádou České republiky na stadionu Lokomotivy Olomouc.

2.-3. 6. VÍKEND DĚTÍ

Na oslavu Mezinárodního dne dětí jsme na kraji lesíka hned za vstupem do zoo připravili soutěžní stezku, na níž pohádkové bytosti rozdávaly dětem odměny za splnění úkolů. Na dětském hřišti mohli malí návštěvníci sledovat ukázky sokolnické práce, dostali odpovědi na otázky týkající se této zajímavé a u nás tradiční práce a jako bonus měli možnost vyfotit se s některým z kontaktních zvířat ze záchrané stanice Stránské. I letos se první víkend v červnu konalo v zahradě také několik dalších akcí pořádaných společnostmi, se kterými spolupracujeme.

Za sobotu a neděli navštívilo zoo 3 527 lidí.

2. 6. S VYSLOUŽILCI ZDARMA DO ZOO

Při této akci firma ELEKTROWIN plně uhradila 15 dětem vstupenku do zoo výměnou za starý elektrospotřebič, kterému zajistila ekologickou likvidaci.

2.-3. 6. NÁRODNÍ ŽRALOČÍ TÝDEN

Osvětová akce s názvem „Národní žraločí týden 2018“ pořádaná při příležitosti světového dne moří a oceánů v naší zoo skupinou obránců divočiny „FOREST“ seznámila veřejnost s mořskými predátory důležitými pro ekosystém moří či oceánů.

3. 6. - 31. 12. ZOOHRA - TAJEMNÁ KALAHARI

V červnu odstartovalo další pokračování soutěžní hry, tentokrát věnované nově

Soutěže na Vikendu dětí
/Competitions during the Children's Weekend/

otevřenému pavilonu Kalahari. Oblíbená hra nejen zpestřila prohlídku zahrady, ale zároveň prověřila vědomostní, dovednostní a orientační schopnosti návštěvníků. Hrát mohli všichni, kdo umí číst a psát – děti i dospělí, malí i velcí, mladí i staří. V areálu zoo bylo rozmístěno deset stanovišť a na každém z nich čekaly na soutěžící tři úkoly. Na pokladně pak vyměnili vyplněnou hrací kartu za zaslouženou odměnu.

10. 6. DĚTSKÁ NEDĚLE V CINESTAR

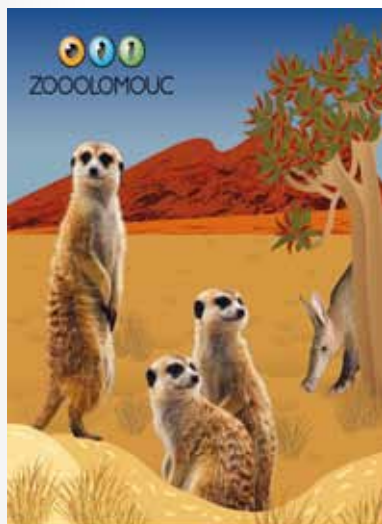
Kino při promítání filmu „Příšerky z vesmíru“ navštívila kromě malých diváků i kontaktní zvířata s ošetřovatelkou Petrou Vysloužilovou.

16. 6. NOC SNŮ V ZOO

Zážitková akce určená handicapovaným osobám, kterým jsme na několika stanovištích v blízkosti hlavního vstupu umožnili setkání s našimi kontaktními zvířaty. Skupině handicapovaných dětí s doprovodem tvořilo více než 100 osob.

Národní žraločí týden v Zoo Olomouc
/National Shark Day at the Olomouc Zoo/

OBJEVTE **TAJEMNOU KALAHARI!**
HRACÍ KARTU DOSTANETE NA POKLADNĚ.

Karta ke hře „Tajemná Kalahari“
/Card for “Mysterious Kalahari” game/

16.-17. 6. SVĚTOVÝ DEN ŽIRAF

Soutěžní stezka nabízela 5 787 lidem informace a kladla jim otázky ze života žiraf, které slaví svůj mezinárodní den 21. 6. Jako bonus proběhlo v 15.00 komentované krmení.

22. 6. VALNÁ HROMADA ZOO OLOMOUC

Pravidelné setkání zaměstnanců zahrady zahájil ředitel Zoo Olomouc shrnutím předchozího roku a představením plánů pro rok následující.

Noc snů v zoo
/Night of Dreams in the zoo/

Valnou hromadu zahájil ředitel zoo
/General Meeting was opened by the zoo director/

Akce se konala na venkovní terase restaurace Pod Věží pod stanovým přístřeškem, kde mohli účastníci setkání hodovat, diskutovat i tančit až do nočních hodin.

23. 6. LÉČEBNÉ SLAVNOSTI ŠTERNBERK

Králici, dvě klokaní mláďata a surikaty v doprovodu Libuše Veselé a Karly Břečkové navštívily akci, která se konala v areálu Psychiatrické kliniky Šternberk.

2.-6. 7. TÁBOR RADÍKOV

Třikrát během prvního prázdninového týdne přivezl do zoo valník tažený koňským spřežením děti a vedoucí z pobytového tábora v nedalekém Radíkově. Libuše Veselá a pracovníci propagace pro ně připravili program plný informací, setkání s kontaktními zvířaty a dalších zážitků spojených se životem v zoo.

9. 7. - 17. 8. PŘÍMĚSTSKÉ TÁBORY BIG JUMBO

V naší zoo proběhlo šest týdenních táborových turnusů (9.-13. 7., 16.-20. 7., 23.-27. 7.,

Foto z valné hromady
/Photo from the General Meeting/

Léčebenské slavnosti ve Šternberku
/Healing festivities in Šternberk/

30. 7. - 3. 8., 6.-10. 8., 13.-17. 8.), kterých se zúčastnilo celkem 189 dětí. Ty se seznámily se životem zvířat v zahradě a smyslem její existence. Nahlédly do zákulisí naší zoo a zkusily si navrhnout své vlastní zahrady. Bohatý program měl za úkol ukázat dětem světlé i stinné stránky naší práce a přimět je k zamyšlení nad soužitím lidí a zvířat.

29. 7. DĚTSKÁ NEDELE V CINESTAR

Čekání na promítání filmu „Úžasňákovi 2“ přijemnila ve foyer multikina Petra Vyslouzilová s kontaktní samicí skunka a zároveň pozvala přítomné k návštěvě Zoo Olomouc.

7. 8. KOMENTOVANÁ PROHLÍDKA PRO SONS ČR

Pro skupinu zrakově postižených byly velkým zážitkem dotyková zoo a setkání s kontaktním zvířetem.

11. 8. S 211 DO ZOO ZA DOBRODRUŽSTVÍM

Zdravotní pojišťovna Ministerstva vnitra uspořádala v našem areálu akci pro rodiny s dětmi.

Děti se na táboře seznámí blíže se zvířaty
/Children get acquainted with animals at the camp/

Príměstský tábor Big Jumbo
/Big Jumbo suburban camp/

16. 8. FLASHMOB

Nic netušící návštěvníci byli příjemně překvapeni, když začali umělci z Kreativního kempu sborově zpívat postupně na několika nejfrekventovanějších místech zahrady.

18. 8. GEOCACHING EVENT

Do zoo přišlo hledat keše 92 „kačerů“.

18. 8. DEN BEZ PALMOVÉHO OLEJE

V zoologických zahradách po celé ČR i SR proběhla tato akce již poněkolidkrát a letos poprvé se k ní připojila i Zoo Olomouc. O problémech souvisejících s pěstováním palmy olejné a jeho důsledcích na biodiverzitu se tak mohlo dozvědět 2 660 osob, jež tento den navštívily zahradu. Proběhla speciální komentovaná krmení gibbonů, binturongů a kočkodanů husarských, zvířat, kterých se úbytek přirozeného prostředí vlivem vysazování palmy olejné přímo dotýká. Na několika stanovištích se návštěvníci mohli seznámit s možnostmi, jak se palmovému oleji v běžném životě vyhnout.

25. 8. DEN REKORDŮ

Poslední sobotu v srpnu jsme opět zkoumali, zkoušeli a ověřovali rekordy a superschopnosti z říše zvířat. Pro děti i dospělé byla připravena řada her, pokusů a spousta zajímavých informací, ti šikovní si odnesli vlastnoručně vyrobenou skákací žabku. Celou akci doplňovali zástupci záchranné stanice Stránské se svými kontaktními svěřenci. Návštěvnost zoo vyšplhala na 2 391 lidí.

Děti na táborech plnily řadu úkolů
/Children on camps accomplished many tasks/

Akce zdravotní pojišťovny MV
/MI Health insurance Company event/

Den bez palmového oleje v zoo
/Day without palm oil in the zoo/

Foto z akce „Den bez palmového oleje“
/Photo from the “Day without palm oil” event/

Den rekordů v zoo
/Day of records in the zoo/

20.-24. 8. TÁBOR RADÍKOV

Ve druhé polovině srpna se dětem z letního pobytového tábora v Radíkově po tři dny věnovali Libuše Veselá a zástupci marketingu.

27.-31. 8. PŘÍMĚSTSKÝ TÁBOR DDM OLOMOUC

Jako každoročně prázdniny v zoo zakončoval příměstský tábor organizovaný DDM Olomouc, na kterém se dětem věnovala Libuše Veselá za asistence marketingu.

30. 8. AKCE KRAJSKÉHO ÚŘADU PRO ZAMĚSTNANCE A JEJICH DĚTI

Krajský úřad Olomouc uspořádal v areálu zoo akci pro své zaměstnance a jejich rodinné příslušníky. Jako zázemí jim sloužil party stan na dětském hřišti, kde si účastníci mohli sníst na ohni upečený špekáček. Zoo připravila pro děti soutěžní stezku rozmístěnou po obchůzkové trase a všichni účastníci využili možnost projet se safarivláčkem.

31. 8. MEZINÁRODNÍ NOC PRO NETOPÝRY

Program o letounech pro malé i velké začal prezentací pro ty méně zkušené. Hravou formou jsme představili zvyky, způsob odchytu, měření i vážení létajících savců. Při společné procházce večerní zoologickou zahradou proběhlo setkání s u nás chovanými kaloni zlatými i s volně žijícími netopýry. Poslední částí programu byla přednáška specialisty na slovo vzatého RNDr. Jiřího Šafáře, člena České společ-

Mezinárodní noc pro netopýry
/International night for bats/

nosti pro ochranu netopýrů, a na závěr byl promítnut krásný film. Zúčastnilo se 32 dětí a dospělých.

1.-2. 9. FLORACANIS OLOMOUC (NÁRODNÍ VÝSTAVA PSŮ)

Expozici prvního ročníku národní výstavy psů pořádané na Výstavišti Flora doplňovaly lamy, ovce a kozy.

1. 9. CESTA POHÁDKOVÝM LESEM

Na této tradiční akci nesmějí chybět zástupci našeho kozího výběhu. Obec Tověř je adoptivním rodičem jednoho z kozlíků, kteří zajišťují pravidelné a hojně přírůstky zakrslých kůzlat v zoo. Děti i rodiče se v zástupu střídali u ohrádky připravené pro kozy a kůzлата, aby jim servirovali nejchutnější sousta trávy.

5. 9. KOMENTOVANÁ PROHLÍDKA PRO KLÍČ

Skupina handicapovaných osob z centra sociálních služeb Klíč byla nadšena ze setkání s kontaktním zvířetem, dotykové zoo i komentovaného krmení.

7.-9. 9. CHOVATELSKÁ VÝSTAVA 2018 A DOŽÍNKY OLOMOUCKÉHO KRAJE

Na obou akcích na Výstavišti Flora Olomouc tvořily součást živé expozice naše ovce, kozy a lamy v salaši.

8. 9. DEN S ANTILOPOU

Zoo Olomouc a sdružení Derbianus se společně podílí na záchraně kriticky ohro-

Dožínky olomouckého kraje
/Olomouc Region harvest festival/

ženého největšího druhu antilopy na světě, antilopy Derbyho. Začátkem září mělo možnost přispět i 2 002 návštěvníků, a to nákupem krásných propagačních předmětů s motivem antilop. Výtěžek prodeje byl použit přímo na záchrannářskou činnost v Senegalu. Součástí akce byly samozřejmě i soutěže a malování na obličeje.

8. 9. DEN PRO ZOOLOGICKÉ ZAHRADY

Jedním z cílů renomovaných zoologických zahrad je vedle chovu a ochrany širokého spektra zvířat žijících na naší planetě také šíření informací o nich a probouzení pozitivního vztahu k přírodě u návštěvníků. Vzdělávací stezka rozmístěná po zoo tentokrát poukázala na zvířecí schopnosti, které u lidí vzbuzují obdiv a úctu, ale také na zajímavosti o zoologických zahradách u nás i v zahraničí.

8. 9. DĚTSKÝ DEN RADÍKOV

Naše kontaktní zvířata v doprovodu ošetřovatelky Michaely Valové dělala radost dětem na dětském dni v Radíkově.

9. 9. DEN PRO OUTLONĚ

Na několika stanovištích v areálu poskytovali zaměstnanci zoo i zástupci projektu KUKANG na záchranu outloňů váhavých na Sumatře zajímavé informace o těchto nočních primátech. Děti si vyzkoušely různé netradiční dovednosti nebo si vyrobily něco na památku. Druhou neděli v září prošlo zahradou 2 402 návštěvníků.

Foto z akce „Den pro outloně“
/Photo from the Loris Day event/

17. 9. BEZPEČNÁ CESTA DO ŠKOLY

Burzu zájmových aktivit, která každoročně probíhá v olomouckých Smetanových sadech, navštívila jako zástupce Zoo Olomouc Petra Vyslouzilová se svými kontaktními papoušky.

27. 9. BRANNÝ ZÁVOD PRO SENIORY

Městská policie Olomouc ve spolupráci s informačním střediskem Europe Direct uspořádala pod záštitou primátora statutárního města Olomouce Mgr. Antonína Staňka, Ph.D., na Svatém Kopečku akci, pro jejíž zázemí zoo již tradičně poskytla prostor na dětském hřišti ve svém areálu. Několikačlenná družstva měla za úkol zdolat tříkilometrovou trasu doplněnou vědomostními úkoly.

28.-30. 9. VÍKEND ROZHLEDEN

I naše zoo zahájila 28. září Měsíc věží a rozhleden ČR. Cestu na vrchol naší rozhledny zpestřilo 10 kvízových otázek umístěných v mezipatrech. Tuto atrakci mělo k dispozici během prodlouženého víkendu 5 968 lidí.

Branný závod pro seniory
/Soldierly race for seniors/

Setkání ústavů sociální péče
/Meeting of social care institutions/

3. 10. ROZLOUČENÍ S LÉTEM - SETKÁNÍ ÚSTAVŮ SOCIÁLNÍ PÉČE

Tuto každoroční akci letos poprvé pořádal Olomoucký kraj ve vlastní režii. Pro účastníky bylo na dětském hřišti v areálu zoo připraveno posezení chráněné party stanem. Kromě prohlídky zoologické zahrady byl zajištěn doprovodný program, který moderovala Martina Kvítka Procházková z Radia Haná, někteří ze zúčastněných přispěli svým tanečním vystoupením. Pořadatelé připravili občerstvení a na závěr se tančilo i zpívalo.

3. 10. PŘEDNÁŠKA O MOŘSKÝCH ŽELVÁCH

Mgr. Hana Svobodová představila projekt Chráníme mořské želvy. Přednášky se mohli zúčastnit jak zaměstnanci zoo, tak i zájemci z řad široké veřejnosti.

4. 10. BRANNÝ ZÁVOD „O putovní pohár primátora SMOI“

Strážníci Městské policie Olomouc uspořádali na osvědčeném místě v lesích okolo Zoo

Přednáška o mořských želvách
/Lecture on sea turtles/

Foto ze setkání zaměstnanců Zoo Olomouc
/Olomouc Zoo staff meeting/

Olomouc na Svatém Kopečku a se zázemím na dětském hřišti v zoo závod, ve kterém každoročně porovnávají své schopnosti žáci základních škol ze širokého okolí.

5. 10. SETKÁNÍ ZAMĚŠTNANCŮ K UKONČENÍ SEZÓNŮ

Na terase vyhlídkové věže proběhlo setkání zaměstnanců Zoo Olomouc pořádané k ukončení hlavní návštěvnické sezóny. Gastro úsek připravil pro všechny zúčastněné bohaté občerstvení a setkání se neslo v přátelské atmosféře.

6.-7. 10. NÁRODNÍ VLČÍ TÝDEN 2018

„Vlčí stánek“ skupiny FOREST je českou verzí Národního vlčího týdne (*National Wolf Awareness Week 2018*). Cílem této osvětové kampaně je zvýšení povědomí veřejnosti o nezastupitelné úloze velkých šelem v přírodě. Bohatá expozice v altánku naproti výtěhu vlků nabídla 3 003 vikendovým návštěvníkům zoo informace o životě těchto zvířat a důležitosti jejich ochrany.

„Vlčí stánek“ skupiny FOREST
/FOREST Group's "Wolf stand"/

Den sponzorů zahájil ředitel zoo
/Sponsors' Day was opened by the zoo director/

6. 10. XXVI. DEN SPONZORŮ A PŘÁTEL ZOO

Akce pro adoptivní rodiče našich zvířat a významné partnery zoo proběhla letos za krásného podzimního počasí. Hosty přivítal ředitel zoologické zahrady, shrnul úspěchy dosažené za uplynulý rok a představil novinky a plány pro rok následující. Následovala komentovaná prohlídka zahrady, největší pozornost byla věnována nově otevřenému pavilonu KALAHARI a v květnu narozenému lvičeti. Náš gastro provoz připravil bohaté občerstvení, program zpestřila kontaktní zvířata. Velmi příjemnou atmosféru si užilo 87 účastníků.

6.-7. 10. SVĚTOVÝ DEN ZVÍŘAT

Podzimní vědomostní stezka s názvem KOLEM SVĚTA SE ZVÍŘATY, opět v režii DDM Olomouc, poskytla 3 003 malým i velkým návštěvníkům zoo zábavnou formou informace o zajímavých zvířatech žijících na různých kontinentech.

10. 10. KOMENTOVANÁ PROHLÍDKA PRO HOSTY PENZIONU FOJTSTVÍ

V odpoledních hodinách absolvovalo 90minutovou komentovanou prohlídku zoo 25 účastníků setkání konaného v penzionu Fojtství.

11.-14. 10. EXOTA OLOMOUC 2018

EXOTA Olomouc se koná v areálu Výstaviště Flora. Je to výstava, jež se nevěnuje pouze prezentaci chovu exotických ptáků, ale rovněž rozšiřuje a zvyšuje povědomí široké veřejnosti o stavu ekologie na Zemi

Představení nového projektu sponzorům
/Introducing new project to sponsors/

a prostřednictvím doprovodných akcí, jako například výstavou dětských kreseb, realizační soutěží a besed, výchovně působí také na děti a mládež. V pořadatelské organizaci „pracuje“ řada mladých chovatelů, kteří se svými chovatelskými úspěchy prezentují ve speciální expozici. Zoo Olomouc je pravidelným účastníkem už řadu let. Do expoziční části výstavy jsme tentokrát poskytli hned několik druhů ptáků – toka šedé, toka fialové a jeřáby panenské. Ve foyer pavilonu A se Zoo Olomouc prezentovala expozicí, kde si mohli návštěvníci prohlédnout slepičky a kohouta kura bankivského, zjistit prostřednictvím kvízu, co ví o opeřených obyvatelích naší planety, a seznámit se s kontaktními zvířaty.

11. 10. AKCE PRO ZAMĚSTNANCE SPOLEČNOSTI AHOOLD

Firma Ahold zajistila jako jeden z benefitů pro své zaměstnance návštěvu zoo. Naše

Naše prezentace na výstavě EXOTA
/Our presentation at EXOTA exhibition/

Křest obyvatel Králikovství
/Debut of the Rabbitdom compound inhabitants/

zahrada v rámci dlouholeté spolupráce zajistila pro šedesát účastníků komentovanou prohlídku, setkání s jedním z našich kontaktních zvířat a projížďku safarivláčkem.

27. 10. VEČER DUCHŮ

Pečlivě připravenou akci oblíbenou nejen u návštěvníků, ale i u řady zaměstnanců zoo opět kazilo počasí. Přes stále se opakující déšť přišlo poslední říjnovou sobotu 1 833 milovníků adrenalinu. Pravidelní účastníci této akce byli nadšeni z letošních novinek a průběžně nás zahrnovali chválou za skvělou přípravu a bohatou halloweenovou výzdobu. Po loňských zkušenostech jsme „Stežku hrůzy“ přesunuli na méně využívanou část prohlídkové trasy a mohli ji tedy projít jen opravdoví zájemci o děsivý zážitek. Ti bojácnější se mohli vyhnout cestě od dikobražů směrem k medvědům vedoucí pod voliérou „Bábovka“ a projít zoo místy, kde byla zachována romantická podzimní

Strašidelná atmosféra Večera duchů
/Scary atmosphere on the Ghost Night/

Naši zaměstnanci na Večeru duchů
/Our staff at the Ghost Night/

atmosféra. Déšť rovněž zapříčinil přesun volby „Miss děs“ z vyhlídky u plameňáků do pavilonu KALAHARI. Tam jsme následně také pokřtili obyvatele KRÁLÍKOVSTVÍ.

- ZAČÁTEK AKCE VE 14.00
- POKLADNY OTEVŘENY DO 18.30 A AREÁL DO 21.00
- PRO VŠECHNY DĚTSKÉ VSTUPNÉ 70 Kč
- ČARODĚJNICKÝ PUNČ A JINÉ DOBROTY
- KOSTÝMOVANÍ ZAMĚSTNANCI ZOO V AREÁLU I NA PAVILONECH
- FOCENÍ STRAŠIDEL – DUŠIČKOVÁ FOTOSTĚNA
- VOLBA MISS DĚS OD 16.00
- KŘEST OBYVATEL KRÁLÍKOVSTVÍ
- STEZKA HRŮZY OD 18.00
- ČARODĚJNÉ POKUSY Z PEVNOSTI POZNÁNÍ
- DĚSIVÉ HRY PRO DĚTI 14.00–16.00

9. 11. KOMENTOVANÁ PROHLÍDKA VEOLIA

Společnost Veolia se i letos rozhodla uspořádat pro své zaměstnance tradiční

Brigáda dětí scio školy
/Voluntary work by Scio school children/

Dětská neděle v Cinestaru
/Children's Sunday at CineStar/

procházku po zoo s průvodcem a přátelské posezení v restauraci Archa. Více než 50 lidí při večerní prohlídce vytvořilo zvědavou skupinu s výbornou atmosférou a zájmem o zvířata.

13. 11. BRIGÁDA DĚTÍ SCIO ŠKOLY

K podzimnímu úklidu v zahradě přispělo svým dílem třinácti dětí v doprovodu tří dospělých tak, že pomohly vyhrabat listí z rozsáhlého výběhu gepardů.

Zdobení stromu pro zvířata
/Decorating a tree for animals/

25. 11. DĚTSKÁ NEDĚLE V CINESTAR

Pohádkové promítání filmu „Čertí brko“ navštívila dvě zhruba roční kůzlata v doprovodu zástupců naší zoo. Většina návštěvníků se s nimi mohla seznámit ve foyer kina.

1. 12. MIKULÁŠ V DIVADLE

Kůzlata ze Zoo Olomouc s čerty a anděly z Moravského divadla Olomouc tvořili živou kulisu pro krásné fotografie, které si mohly odnést přítomné rodiny z návštěvy

Dobroty připravené pro ptáky
/Goodies prepared for birds/

Vánoční dílny jsou oblíbené zejména u dětí
/Christmas workshops are popular with children/

pohádkového představení a mikulášské nadílky.

2. 12. DEN PRO DĚTSKOU KNIHU - KNIHOVNA MĚSTA OLOMOUCE

Králíci a bělobříší ježci v doprovodu Libuše Veselé a Karly Břečkové navštívili Knihovnu města Olomouce. Děti i jejich rodiče se dozvěděli spoustu zajímavých informací a zvířecí návštěvníci prozkoumali prostor určený pro knihy i přítomné čtenáře.

Sváteční výzdoba zoo
/Festive decorations in the zoo/

14.-19. 12. VÁNOČNÍ TRHY NA FLÓŘE

K vánočním trhům na Výstavišti Flora Olomouc již neodmyslitelně patří živý betlem se zvířaty zapůjčenými ze Zoo Olomouc. Několik lam, ovcí a koz je vždy velkou atrakcí, a to nejen pro děti.

22. 12. VÁNOČNÍ STROM PRO ZVÍŘATA

Vánoční stromček v zoo není jen na ozdobu, ale musí taky chutnat ptáčkům, veverkám a ostatním volně žijícím zvířátkům. Místo baněk

Vánoční atmosféra v zoo
/Christmas atmosphere in the zoo/

Osvětlená vyhlídková věž
/Illuminated observation tower/

jsou na něm jablíčka, lojové koule, šišky obalené v semínkách a jiné dobroty. Zdobení stromů zahájila už v pátek třída dětí ze ZŠ na Svatém Kopečku, v sobotu pokračoval Dům dětí a mládeže Olomouc a připojilo se i pár dalších rodin. Ostatní zájemci mohli takto zdobit vybrané stromečky na několika místech obchůzkové trasy v průběhu celého konce roku.

22. 12. KDYŽ PŘÍRODA ZDOBÍ – VÁNOČNÍ DÍLNA

Pouze v sobotu, ale zato po dobu čtyř hodin zájemci vlastnoručně vyráběli dekorace z přírodních materiálů, které poskytla vánoční dílna v restauraci Pod Věží. Účastnily se jí většinou celé rodiny a společně strávený čas okořeněný tvůrčí atmosférou přinesl více než třiceti lidem radost a štěstí, a o to jde během Vánoc především.

24. 12. VÁNOČNÍ DÁREK PRO NÁVŠTĚVNÍKY

Dárkem, na který nebylo třeba čekat až do večera, bylo dětské vstupné pro všechny ná-

Pavilony byly svátečně nasvícené
/Pavilions had festive illumination/

Osvětlený pavilon Kalahari
/Illuminated Kalahari Pavilion/

vštěvníky. Ti si užili dopoledne Štědrého dne na čerstvém vzduchu a viděli, jak sluší zoologické zahradě vánoční kabát.

25.-30. 12. VEČERNÍ VÁNOČNÍ PROHLÍDKY

Zájem o podvečerní procházku zahradou s průvodcem ve vánočním období koncem roku má stoupající tendenci. Klid, pohoda, vánoční výzdoba, teplý punč – zkrátka úplně jiná zoo než v létě. Venku je chladno, ale v pavilonech příjemně vytopeno. A zvířata? Řada z nich je mnohem aktivnější než za letního horka. Komentované prohlídky začínaly na dětském hřišti v areálu zoo v 16.00 a 18.00 hodin. Za šest dní využilo této možnosti 1 062 osob.

*Zpracovali: Ing. Karla Břečková,
Mgr. Pavel Javůrek*

SPOLUPRÁCE S MÉDIÍ

ZOOOLOMOUC

Široké spektrum našich dlouhodobých i nových mediálních partnerů využívá možnost zpestřit svou informační nabídku zajímavými zprávami z prostředí naší zoologické zahrady, které vždy spolehlivě přitahují pozornost čtenářů, diváků i posluchačů. Skutečnost, že většina lidí ráda vymění politické, ekonomické a hlavně z velké části negativně laděné informace z běžného života za úspěchy, zajímavosti nebo novinky z výrazně pozitivnější živočišné říše, nám ulehčuje propagační činnost. Práce s médii je díky tomu dlouhodobě velmi příjemná, vedená v přátelském duchu a zároveň si udržuje vysokou úroveň. V první polovině roku jsme pokračovali v započatém trendu operativního předávání

Spolupráce s médii je na velmi dobré úrovni
/Cooperation with the media is great/

aktuálních informací formou rychlých zpráv, kdy si reportéři po obdržení základní informace e-mailem domluvili čas a způsob zpracování reportáže. Do zoo pak jezdili jednotlivě, a i když byla práce s nimi časově náročnější, vnímali velmi pozitivně individuální přístup. Také zvířata lépe snášela menší počty přítomných a lépe se s nimi pracovalo. Pohoda všech zúčastněných se samozřejmě odrážela na výstupech, na vzájemných vztazích a následně i na ochotě kdykoliv si vyjít vstříc.

Otevíření pavilonu Kalahari
/Kalahari Pavilion opens/

Představení nové tiskové mluvčí médiím
/Introducing new media spokesperson to the media/

Díky pravidelnému rozeslání elektronického měsíčníku ORYX, ve kterém zveřejňujeme zajímavé novinky a plánované akce, na adresy všech spolupracujících médií, mají redaktoři ucelený přehled o dění v zahradě a zařazují příspěvky ze zoo průběžně. Tento způsob distribuce aktualit doplňovaly tiskové zprávy, které se zabývaly vybranými tématy podrobněji, a tiskové konference pořádané ve zvláštních případech. Na podzim došlo v zoo k personální změně na postu tiskové mluvčí, kdy se z mateřské dovolené vrátila I. Gronská.

Celkem jsme v roce 2018 vydali 13 tiskových zpráv, rozeslali 13 rychlých zpráv a uspořádali 8 tiskových konferencí. Pokračuje také spolupráce s vybranými rádii – Radio Haná a s ním úzce spojená Olomoucká Drbna, Radio Čas a Impuls, Český rozhlas Olomouc a Rádio Rubi. Tyto stanice nejčastěji zařazují do svých vysílání kromě placených reklamních spotů také reportáže a zprávy o dění v naší zoo a příležitostně i přímé vstupy ze zajímavých akcí. Příspěvky následně umísťují na své webové stránky v psané podobě a doplněné fotografiemi.

Články o aktuálních událostech v naší zahradě nacházejí občané každý měsíc v Olomouckých listech, časopisu vydávaném statutárním městem Olomouc a distribuovaném zdarma do všech poštovních schránek v Olomouci. Nejen tyto listy, ale i další materiály s informacemi o naší zoo nabízí také Informační středisko Olomouc.

Hrabáči coby mediální hvězdy
/Aardvarks as media stars/

Vydané tiskové zprávy v roce 2018:

- BARIBALÍ NAROZENINY
- MLÁDATA ZE SILVESTRA A NOVÉHO ROKU
- ZUBNÍ ANABÁZE JAGUÁŘÍ SAMICE
- STAVEBNÍ NOVINKY PRO ROK 2018
- KDO MÁ V ZOO BODYGUARDA?
- SAFARI AFRIKA OPĚT DOMINUJÍ ORYXI
- KALAHARI OTEVÍRÁ BRÁNU VEŘEJNOSTI
- JUBILEJNÍ LVÍČE
- INTELIGENTI Z AFRIKY CHTĚJÍ FUŠOVAT NAŠIM ELEKTRIKÁŘŮM DO ŘEMESLA
- U SURIKAT VYROSTL BAOBAB!
- SLONI BIJÍ NA POPLACH. ROZEZNÍME ADVENTNÍ TRIANGL?
- 10. JUBILEJNÍ MRAVENEČNÍK JE TADY!
- KDYŽ VÁNOČNÍ STROM DO TMY ZÁŘÍ – VÁNOCE V ZOO OLOMOUC 2018

*Zpracovaly: Ing. Karla Břečková,
Iveta Gronská*

VZDĚLÁVÁNÍ V ZOO OLOMOUC

ZOOOLOMOUC

Zoo Olomouc patří v Olomouckém kraji nejen k významným turistickým cílům, ale dlouhodobě působí i na poli vzdělávání. Svůj čas zde tráví jak rodiny s dětmi, tak i velké množství žáků a studentů, kterým se učitelé snaží zpestřit hodiny jinak probíhající ve školních lavicích.

Ospalé zimní měsíce nejsou z pohledu návštěvníků příliš lákavé k návštěvě zoo, ovšem i v tomto čase má zahrada co nabídnout. Jsou to například večerní komentované prohlídky na přelomu roku, soutěž Zoonventura nebo Vítání jara v režii DDM. Jakmile jaro nad zimou zvítězí, stává se zahrada cílem školních skupin a kolektivů, které zde tráví čas na vzdělávacích programech i na běžných

V rámci výuky se děti seznámí i se zvířaty
/On our programs children can meet animals/

prohlídkách. Od května do září může široká veřejnost absolvovat velmi oblíbená komentovaná krmení vybraných druhů zvířat, kde se dozví celou řadu nejrůznější zajímavostí a pikantností o našich zvířecích svěřencích. Ze strany škol byl i letos největší zájem o komentované prohlídky s průvodcem. Od loňského roku máme v nabídce zařazeny také tři environmentální výukové programy z projektu Městského střediska ekologické výchovy Divizna při Zoo Liberec. V roce 2018

Školy často využívají pracovní listy
/Schools often use worksheets/

Hmyzí hotely doplnily vzdělávací prvky
/Insect hotels supplemented educational features/

naše programová nabídka zaujala 69 škol a školských zařízení a průvodcovských služeb využilo 1 954 žáků a studentů doprovázených 169 pedagogy. Zvýšený zájem byl rovněž o naučné stezky, které rozmísťujeme v areálu zahrady, ty absolvovalo celkově 234 dětí. Dalším velmi žádaným artiklem z naší nabídky byly pracovní listy a sešity, kterých se dohromady prodalo 979 ks.

V průběhu roku jsme opět uspořádali několik akcí vzdělávacího charakteru. Návštěvníci mohli absolvovat různé naučné stezky, zúčastnit se zábavných a zároveň edukačních aktivit na stanovištích v areálu zahrady a dozvědět se tak spoustu zajímavých informací od našich partnerů, kteří se zabývají ochranou přírody (ČSO, AOPK...), i zástupců ochranných projektů, do kterých je Zoo Olomouc zapojena (Kukang, Derbianus, Silent Forest). 3. června jsme spustili další kolo dnes již tradiční Zoohry, tentokrát s podtitulem Tajemná Kalahari, jenž odkazuje na otevření nového pavilonu. Princip hry je stejný jako v předchozích dvou ročnících – návštěvníci vyplňují hrací kartu, řeší úkoly na stanovištích rozmístěných v areálu zahrady, a pokud se jim podaří vše správně zodpovědět, čeká je na pokladně hezká odměna. Hra se tak vlastně stává průvodcem po zoo.

V době letních prázdnin je zoologická zahrada ideálním prostředím k trávení času. Kromě dětí, které k nám zavítají buď s rodiči, nebo v rámci svých letních táborových výletů, se v roce 2018 opět konalo 6 turnusů příměstských táborů pořádaných společností

Pro děti pořádáme řadu vzdělávacích akcí
/We organise a number of educational events/

Big Jumbo, kterých se zúčastnilo 189 dětí. Dále jsme zajistili třídní program pro dva turnusy pobytového tábora radíkovské Chaty Pod Věží. Poslední srpnový týden patřil jako každý rok dětem z příměstského tábora DDM Olomouc. Tábory s naším aktivním zapojením absolvovalo celkově 280 dětí.

*Zpracovali: Mgr. Pavel Javůrek,
Ing. Karla Břečková*

SPONZOŘI ZOO OLOMOUC

ZOOOLOMOUC

Věnováním finančních darů pomáhají sponzoři Zoo Olomouc významnou měrou plnit její hlavní cíle a poskytují možnosti k dalšímu rozvoji. Zájem jak pravidelných dárců, kteří svým adoptivním zvířatům zůstávají věrní řadu let, tak nových sponzorů, nás velmi těší. Zoologická zahrada získala od občanů, žáků základních škol, studentů středních škol, gymnázií a vysokých škol, sdružení, kroužků, podnikatelů a firem částku 569.718 Kč a prostřednictvím věcných darů dalších 27.956 Kč. Dárcům jsme za finanční a naturální příspěvky k chovu a výživě vzácných a ohrožených druhů zvířat poděkovali mimo jiné zorganizovaním „Dne sponzorů a přátel Zoo Olomouc“. V pořadí dvacáté šesté setkání proběhlo tentokrát až první sobotu v říjnu, což díky letošnímu krásnému podzimu nebylo nijak na závadu. Teplé slunečné počasí udělalo radost pořadatelům i účastníkům a akce provázená skvělou náladou a podpořená dobrým jídlem se opět vydařila. Po nezbytné prezenci a předání dárkových předmětů přivítal hosty pan ředitel, který v krátkém proslovu shrnul novinky z expozičních prostor zahrady i chovatelského zázemí a pozval všechny zúčastněné na komentovanou prohlídku. Za doprovodu pracovníků zoo proběhla téměř tříhodinová obchůzka celého areálu. Účastníci byli postupně seznamováni se změnami, které v zoo proběhly za poslední rok. Nejvíce zaujal pavilon Kalahari a lviče, ale i komentované krmení jaguára a výběh makaků. Po bohatém rautu, který připravili naši pracovníci gastro provozu v hospodářském dvoře, následovalo setkání s kontaktními zvířaty. Děti i dospělí si pohráli s králíky, povozili se na poníkovi a vyfotili se s kakadu bílým. Děkujeme všem sponzorům a dárcům za podporu chovu zvířat v naší zoologické

Sponzoři na prohlídce zoo
/Sponsors at the zoo tour/

zahradě. I díky vaší pomoci se může kolekce našich zvířat rozrůstat o další druhy. Věříme, že nám zachováte přízeň i v následujících letech a těšíme se na další setkání sponzorů a přátel zoo.

Peněžitě dary – fyzické osoby, spolky, kolektivy, kroužky

Beneš Petr, Praha
Bahníková Helena, Olomouc
Barbořík Jiří, Olomouc
Barcajová Lenka, Brno
Benešová Aneta, Poděbrady
Daňkovi Roman a Vlasta, Brno
Dittrichová Veronika, Postřelmov
Dlugosová Lenka, Prešov
Dokoupil Kryštof, Olomouc
Dudková Kateřina, Praha
Dvořák Jan, Olomouc-Lošov
Fašánková Ivana, Přerov
Filipová Alexandra, Opava
Fremder Jan, Olomouc
Godžáková Lucie, Horoušanky
Gorčica Stanislav, Boršov nad Vltavou
Hájek Kryštof, Olomouc
Hanzelková Božena, Hranice
Hanzlíková Jitka, Dub nad Moravou
Havličková Petra, Ruda nad Moravou
Hroch Tomáš, Boskovice
Hrubá Lucie, Ostrava-Zábřeh
Chvojková Tereza, Praha
Jaňurková Monika, Praha
Jordová Vladimíra, Olomouc
Jurášek Petr, Olomouc
Kaduchová Alena, Karlova Studánka

Komentované krmení šelem
/Narrated feeding of beast of prey/

Kavková Michaela, Olomouc
Kinterová Daniela, Brno
Kleiner Jan, Olomouc
Kociánová Šárka, Krnov
Kolektiv zaměstnanců odboru investic MmOL,
Olomouc
Kolocová Tereza, Žamberk
Komínková Sára, Přerov
Korčerková Gabriela, Brno
Kovář Petr, Praha
Královi Antonín a Jaroslava, Olomouc-Neředín
Krátký Martin, Lanškroun
Kurková Iva, Choceň
Leitner Štěpán, Přerov
Macáková Futerová Olga, Hořice, okr. Jičín
Machovská Zlatica, Samotičky
Majtner Robert, Příkladovice
Málková Lenka, Přerov
Maňáková Hana, Olomouc
Matoušková Iva, Šternberk
Matušek Lukáš, Olomouc
Novák Ondřej, Olomouc
Novotná Eliška, Praha
Odbor podpory řízení příspěvkových organiza-
cí, Olomouc
Ondrušová Martina, Rychnov nad Kněžnou
Orság Lukáš, Bruntál
Oškerová Marta, Ostrava
Palusková Jitka, Praha
Pastýřiková Věra, Sudkov
Pavlíková Klára, Karlova Studánka
Pecháčková Natálie, Česká Třebová
Petruželová Monika, Valašská Bystřice
Podgrabinská Eliška, Olomouc
Podgrabinský Petr, Olomouc

Připraveny byly i jízdy na ponících
/Pony rides were also prepared/

Podolská Markéta, Olomouc
Pospíšilová Pavla, Bystřice pod Hostýnem
Prázdny Jiří, Dolany u Olomouce
Prokopová Lenka, Olomouc
Rajmonová Marie, Olomouc
Reich Pavel, Přerov
Rozsival Leoš, Litovel
Rudolfová Michaela, Olomouc
Růžičková Jana, Olomouc
Scholzová Dana, Ludvíkov
Skřebský Jan, Postřelmov
Smetana Roman, Bystrovany
Správa školských zařízení, domov mládeže
a školní jídelna, p. o., Vysoké Mýto
Stavinohová Jana, Hodslavice
Suchý Milan, Olomouc
Súvová Petra, Olomouc
Ševčíková Anna, Vsetín
Špalek Radoslav, Horní Moštěnice
Špičáková Karla, Olomouc
Švancarová Markéta, Voděrády
Táborský Jan, Nový Jičín-Loučka
Thinová Lenka, Praha

Předání sponzorského daru ZŠ Senice n. H.
/ZŠ Senice n. H presents sponsorship gift/

Trhlík Tomáš, Bělkovice-Lašřany
Turnhöfer Tomáš, Ždírec nad Doubravou
Urbášková Kateřina a Milanová Eva, Uničov
Valášek Daniel, Olomouc
Vejmola Karel, Prostějov
Vejmolová Petra, Olomouc-Droždín
Vocelková Hana, Plzeň
Vondrák Martin, Chabařovice
Vysloužilová Jana, Olomouc
Wieczorková Diana, Dobrá
Wojnarová Zuzana, Brno
Zajícová Simona, Skalsko
Zapletal Josef, Brodek u Přerova
Zdražil Martin, Olomouc
Žabková Renáta, Frýdek-Místek
Žufniček Jiří, Olomouc

Peněžité dary – právnické osoby, živnostníci

Mgr. Tomáš Cimbota, advokát a patentový zástupce, Olomouc
Lékárna U Zlatého lva, Hranice
Quadiant, s. r. o., Hradec Králové
Anag, Olomouc
Nada Yaghibová, Dobruška
PLATIT, a. s., Šumperk
Hroší stavby Morava, a. s., Olomouc
PRIMA PACK, s. r. o., Olomouc
REISSWOLF likvidace dokumentů a dat, s. r. o., Kralupy nad Vltavou
Edhouse, s. r. o., Zlín
Obec Tověř, Dolany u Olomouce
Radio Haná, Olomouc

Peněžité dary – školy a zařízení zřizovaná ministerstvem školství

Centrum celoživotního vzdělání; Univerzita Palackého, Pedagogická fakulta, CCV, Olomouc
Církevní gymnázium Německého řádu, Olomouc
Gymnázium J. Škody Přerov
Katedra geografie Univerzity Palackého v Olomouci
Moravská střední škola, s. r. o., Olomouc
MŠ POHÁDKA, Zábřeh
MŠ Radova, Olomouc
MŠ Řepčinská, odd. Berušky, Olomouc
MŠ Šternberk

MŠ U Sila, Olomouc
SVOPAP, s. r. o., Praha
Tererka, z. s., Olomouc
Waldorfská ZŠ a MŠ Olomouc
ZŠ a MŠ Demlova 18, Olomouc
ZŠ a MŠ Dvorce
ZŠ a MŠ J. Schrotha, Lipová-lázně
ZŠ a MŠ Olšany u Prostějova
ZŠ a MŠ Prostějov
ZŠ a MŠ Řezníčkova, Olomouc
ZŠ a MŠ Újezd
ZŠ a MŠ Vřesovice
ZŠ a MŠ Dvorského, Olomouc-Svatý Kopeček
ZŠ Bruntál
ZŠ Břidličná
ZŠ Dlouhá Loučka
ZŠ E. Valenty, Prostějov
ZŠ Masarykova, Nezamyslice
ZŠ Na Lukách, Polička
ZŠ Senice na Hané
ZŠ Zdeny Kaprálové a MŠ Vrbátky
ZUŠ CAMPANELLA Olomouc

Věcné dary

DAJANA PET, s. r. o., Bohuňovice
Kofola ČeskoSlovensko, a. s., Ostrava-Poruba
Tenora Josef, Olomouc
Pivovary Staropramen s. r. o., Praha
Zvoska s. r. o.

Reklama

Auto Kubiček s. r. o., Šumperk
Globus ČR, k. s., Praha
GOLEM GROUP, s. r. o., Letohrad
GOLEMPRESS, s. r. o., Letohrad
Kofola ČeskoSlovensko, a. s., Ostrava-Poruba
LUNA zmrzlina ČR, spol. s r. o., Praha
MAFRA, a. s., Praha
Moravské divadlo Olomouc
NEJLEPŠÍ ADRESA, Praha
Pivovary Staropramen s. r. o., Praha
ROKOSPOL, a. s., Olomouc
Truhlářství Toman Petr, Olomouc
Unilever ČR, spol. s r. o., Praha
Vodohospodářská společnost, a. s., Olomouc
Zvoska s. r. o.

Významní partneři

Zpracovala: Ing. Karla Břečková

ZÁKLADNÍ EKONOMICKÉ ÚDAJE

Údaje o majetku Zoo Olomouc

Název položky	Stav k 1. 1. 2018 [Kč]	Stav k 31. 12. 2018 [Kč]
AKTIVA		
Software	642.290,46	642.290,46
Drobný dlouhodobý nehmotný majetek	264.195,50	249.719,50
Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	0,00	0,00
Oprávky k softwaru	-623.327,00	-630.167,00
Oprávky k drobnému dlouhodobému nehmotnému majetku	-264.195,50	-249.719,50
Pozemky	11.846.651,71	11.846.651,71
Stavby	142.055.350,48	154.933.921,12
Samostatné hmotné movité věci a soubory hmotných movitých věcí	24.103.439,06	24.145.315,31
Drobný dlouhodobý hmotný majetek	7.799.138,90	8.095.968,64
Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	11.198.277,45	19.122.396,78
Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek	0,00	208.000,00
Oprávky ke stavbám	-60.992.140,84	-65.246.204,84
Oprávky k samostatným movitým věcem a souborům movitých věcí	-22.118.797,57	-22.317.165,84
Oprávky k drobnému dlouhodobému hmotnému majetku	-7.799.138,90	-8.095.968,64
STÁLÁ AKTIVA CELKEM	106.111.743,75	122.705.037,70
Materiál na skladě	949.271,87	1.402.614,93
Zboží na skladě	868 590,09	983 980,39
Zboží na cestě	0,00	0,00
Ostatní zásoby – zvířata	7.620.503,47	7.671.256,38
Odběratelé	366.989,72	146.392,10
Krátkodobé poskytnuté zálohy	345.811,55	281.949,04
Pohledávky za zaměstnanci	88.545,00	108.666,00
Daň z příjmů	66.540,00	140.380,00
Daň z přidané hodnoty	140.506,00	0,00
Pohledávky za osobami mimo vybrané vládní instituce	0,00	26 616,00
Pohledávky za vybranými ústředními vládními institucemi	0,00	0,00

Název položky	Stav k 1. 1. 2018 [Kč]	Stav k 31. 12. 2018 [Kč]
Pohledávky za vybranými místními vládními institucemi	0,00	0,00
Náklady příštích období	225.472,51	208.898,37
Příjmy příštích období	57.604,00	36.454,00
Dohadné účty aktivní	125.910,55	100.709,73
Ostatní krátkodobé pohledávky	371 050,39	370.480,53
Běžný účet	10.272.749,99	6.163.012,01
Běžný účet fondu kulturních a sociálních potřeb	921.594,83	1.168.757,83
Ceniny	31.133,00	59.857,00
Peníze na cestě	182.000,00	273.000,00
Pokladna	321.787,32	426.400,43
OBĚŽNÁ AKTIVA CELKEM	22.956.060,29	19.569.424,74
ÚHRN AKTIV	129.067.804,04	142.274.462,44

PASIVA		
Jmění účetní jednotky – fond dlouhodobého majetku	91.021.399,01	107.406.692,96
Jmění účetní jednotky – fond oběžných aktiv	8.503.993,55	0,00
Transfery (dotace) na pořízení dlouhodobého majetku	13.995.324,86	13.643.466,17
Oceňovací rozdíly při prvotním použití metody	-13.439,00	8.503.993,55
Fond odměn	509.948,00	759.948,00
Fond kulturních a sociálních potřeb	1.099.303,55	1.375.859,55
Rezervní fond tvořený ze zlepšeného výsledku hospodaření	518.862,63	1.138.618,04
Rezervní fond z ostatních titulů	1.786.900,00	1.731.342,00
Investiční fond	4.265.302,64	2.362.447,35
Výsledek hospodaření běžného účetního období	2.869.755,41	160.033,04
VLASTNÍ KAPITÁL CELKEM	124.557.350,65	137.082.400,66
Dlouhodobé úvěry	0,00	0,00
Přijaté návratné finanční výpomoci dlouhodobé	0,00	0,00
Dlouhodobé přijaté zálohy	4.100,00	4.200,00
Dlouhodobé přijaté zálohy na transfery	0,00	0,00
Dodavatelé	1.254.992,83	1.230.650,16
Krátkodobé přijaté zálohy	0,00	0,00
Zaměstnanci	208.441,00	116.937,00
Sociální zabezpečení	673.410,00	769.013,00
Zdravotní pojištění	288.625,00	329.597,00
Důchodové spoření	0,00	0,00
Daň z příjmů	0,00	0,00
Ostatní daně, poplatky a jiná obdobná peněžitá plnění	236.862,00	277.077,00
Daň z přidané hodnoty	0,00	199.924,00

Název položky	Stav k 1. 1. 2018 [Kč]	Stav k 31. 12. 2018 [Kč]
Jiné daně a poplatky	0,00	0,00
Výdaje příštích období	114,95	4.002,00
Výnosy příštích období	342.092,00	424.246,00
Dohadné účty pasivní	34.974,61	41.044,62
Ostatní krátkodobé závazky	1.466.841,00	1.795.371,00
CIZÍ ZDROJE CELKEM	4.510.453,39	5.192.061,78
ÚHRN PASIV	129.067.804,04	142.274.462,44

Údaje o nákladech a výnosech Zoo Olomouc

Název položky	rok 2017		rok 2018		rozdíl 2018 - 2017	
	Částka [Kč]	[%]	Částka [Kč]	[%]	Částka [Kč]	[%]
Spotřeba materiálu	10.295.852,13	14,14	10.531.170,28	13,42	235.318,15	4,17
Spotřeba energie	2.593.194,77	3,56	2.774.955,79	3,54	181.761,02	3,22
Prodané zboží	8.464.500,20	11,62	7.440.199,73	9,48	-1.024.300,47	18,14
Aktivace dlouhodobého majetku	-268.994,77	-0,37	-287.340,66	-0,37	-18.345,89	0,32
Aktivace oběžného majetku - krmivo	-155.880,00	-0,21	-644.945,00	-0,82	-489.065,00	8,66
Změna stavu zásob vlastní výroby	0,00	0,00	-204.784,80	-0,26	-204.784,80	3,63
Opravy a udržování	1.496.513,97	2,05	2.703.578,68	3,44	1.207.064,71	21,38
Cestovné	130.350,80	0,18	205.969,63	0,26	75.618,83	1,34
Náklady na reprezentaci	163484,40	0,22	206147,31	0,26	42.662,91	0,76
Aktivace vnitroorganizačních služeb	-26.537,00	-0,04	-19.545,53	-0,02	6.991,47	0,12
Ostatní služby	10.448.926,20	14,35	10.457.778,47	13,33	8.852,27	0,16
Mzdové náklady	22.489.736,00	30,87	25.500.000,00	32,49	3.010.264,00	53,32
Zákonné sociální pojištění	7.297.003,00	10,02	8.211.708,00	10,46	914.705,00	16,20
Jiné sociální pojištění	113.426,00	0,16	132.167,00	0,17	18.741,00	0,33
Zákonné sociální náklady	431.922,00	0,59	481.915,00	0,61	49.993,00	0,89
Jiné sociální náklady	21.387,00	0,03	13.521,00	0,02	-7.866,00	0,14
Daň silniční	4500,00	0,01	4500,00	0,01	0,00	0,00
Daň z nemovitostí	825,00	0,00	825,00	0,00	0,00	0,00
Jiné daně a poplatky	10.487,00	0,01	4.030,00	0,01	-6.457,00	0,11
Smluvní pokuty a úroky z prodlení	534,00	0,00	1.000,00	0,00	466,00	0,01
Manka a škody	0,00	0,00	120,00	0,00	120,00	0,00
Prodaný materiál	0,00	0,00	40.681,50	0,05	40.681,50	0,72
Ostatní náklady z činnosti	3.306.626,14	4,54	4.947.892,23	6,30	1.641.266,09	29,07

Název položky	rok 2017		rok 2018		rozdíl 2018-2017	
	Částka [Kč]	[%]	Částka [Kč]	[%]	Částka [Kč]	[%]
Odpisy dlouhodobého hmotného majetku	4.398.835,00	6,04	4.479.426,00	5,71	80.591,00	1,43
Odpisy dlouhodobého nehmotného majetku	6.226,00	0,01	6.840,00	0,01	614,00	0,01
Prodaný dlouhodobý hmotný majetek - zůstatková cena	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Tvorba a zúčtování opravných položek	34.566,71	0,05	27.493,83	0,04	-7.072,88	0,13
Náklady z drobného dlouhodobého majetku	947.711,64	1,30	944.499,90	1,20	-3.211,74	0,06
Kurzové ztráty	12.739,70	0,02	26.480,53	0,03	13.740,83	0,24
Daň z příjmů	611.460,00	0,84	492.920,00	0,63	-118.540,00	2,10
Dodatečné odvody daně z příjmů	4.180,00	0,01	0,00	0,00	-4.180,00	0,07
Náklady celkem	72.833.575,89	100,00	78.479.203,89	100,00	5.645.628,00	
Výnosy ze vstupného	26.078.299,05	34,45	26.956.259,37	34,28	877.960,32	29,90
Ostatní výnosy z prodeje služeb	1.444.821,65	1,91	1.411.125,76	1,79	-33.695,89	1,15
Výnosy z pronájmu	399.275,20	0,53	375.686,72	0,48	-23.588,48	0,80
Výnosy za prodané zboží	15.764.469,28	20,82	15.312.014,09	19,47	-452.455,19	15,41
Výnosy z prodeje materiálů	937.759,16	1,24	1.524.513,62	1,94	586.754,46	19,99
Výnosy z prodeje DHM kromě pozemků	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Čerpání fondů	0,00	0,00	635.976,00	0,81	635.976,00	21,66
Ostatní výnosy z činnosti	2.754.604,94	3,64	175.7411,08	2,23	-997.193,86	33,97
Úroky přijaté	4.554,18	0,01	3.902,53	0,00	-651,65	0,02
Kurzové zisky	0,00	0,00	-37,93	0,00	-37,93	0,00
Příspěvek na činnost od zřizovatele	24.893.000,00	32,88	26.980.000,00	34,31	2.087.000,00	71,09
Příspěvek od zřizovatele na propagaci	1.960.000,00	2,59	2.210.000,00	2,81	250.000,00	8,52
Dotace od MŽP	1.167.889,00	1,54	1.113.130,00	1,42	-54.759,00	1,87
Dotace od vybr. míst. vl. inst.	0,00	0,00	7.397,00	0,01	7.397,00	0,25
Časové rozlišení transferů	298.658,84	0,39	351.858,69	0,45	53.199,85	1,81
Výnosy celkem	75.703.331,30	100,00	78.639.236,93	100,00	2.935.905,63	
Výsledek hospodaření	2.869.755,41		160.033,04			
Soběstačnost		65,06		61,14		

Údaje o dotacích

Příspěvek od zřizovatele na provoz:

26.980.000,00 Kč

Příspěvek od zřizovatele na propagaci:

2.210.000,00 Kč

Dotace na provoz ze státního rozpočtu (MŽP):

1.113.130,00 Kč

Dotace na mzdu:

7.397,00 Kč

Časové rozlišení transferů (dotace na

„Výzkumné centrum lemuru kata

a vstup do zoo“, „Safari Euroasie“, „Pavilon

levhartů“, „Informační stánky“)

351.858,69 Kč

Hospodaření Zoologické zahrady Olomouc
v roce 2018 skončilo se ziskem **160.033,04 Kč**.

Hodnota majetku spravovaného organizací se
zvýšila o **13.206.658,40 Kč**, tj. o 10,23%. Hod-
nota dlouhodobého majetku (stálých aktiv)
se zvýšila o **16.593.293,95 Kč**, tj. o 15,64 %
a hodnota oběžných aktiv se snížila
o **3.386.635,55 Kč**, tj. o 14,75 %.

V roce 2018 bylo v zoologické zahradě proinvestováno

11.714.121,29 Kč, jednalo se o tyto investiční akce:

Africké mokřady:

337.881,65 Kč

Přístřešky na odpadové kontejnery:

301.570,84 Kč

Hřiště – medvědinec:

248.943,64 Kč

Africký pavilon Kalahari:

1.360.667,47 Kč

Bezdrátový rozhlas:

151.298,98 Kč

Mrazicí box:

323.140,46 Kč

Hřiště – vstup:

26.123,35 Kč

Safari Amerika – opěrná zeď:

4.066.288,85 Kč

Hřiště – kozy:

195.905,70 Kč

Výběh makaků japonských:

174.260,07 Kč

Hřiště – pod restaurací Archa:

100.285,93 Kč

Přístřešky pro králíky:

295.729,57 Kč

Zimoviště pro zebry:

12.500,00 Kč

Voliéra „Bábovka“:

277.125,75 Kč

Rychlé občerstvení – novostavba:

35.000,00 Kč

Altán pro ptáky:

168.696,05 Kč

Odvod zřizovateli **3.638.702,98 Kč**

Zpracovala: Ing. Otilie Pernecká

GASTRO

Rok 2018 znamenal pro gastro úsek další úspěšnou sezónu. Náš tým absolvoval snad nejdlejší a nejnáročnější pracovní vytížení za posledních deset let. S ohledem na možnosti jednotlivých provozů jsme nečekali takový nárůst tržeb. Ověřená nabídka jídel a nápojů v kombinaci s vyšší návštěvností zajistila zvýšený nárůst prodeje. Nadstandardní úroveň služeb jsme si udrželi rovněž při pravidelných (valná hromada, Den sponzorů, ukončení sezóny) i mimořádných akcích (návštěvy kolegů z jiných zahrad – Vyškova, Liberce, Moskvy). Letos se Zoo Olomouc poprvé připojila k dalším zoologickým zahradám a 18. srpna uspořádala „Den bez palmového oleje“, do kterého se zapojil i náš gastrotým. Program názorně přiblížil návštěvníkům, jak souvisí intenzivní pěstování palmy olejné s odlesňováním tropických deštných lesů, a přispívá tak k ničení životního prostředí místních obyvatel, rostlin i živočichů. Klesající nezaměstnanost a nárůst minimální mzdy způsobily větší fluktuaci brigádníků. Letos byl počet podepsaných smluv o dalších 10 % vyšší než v předchozím roce. Přestože tento stav trvá již několikátou sezónu a vytváří tak neúměrný tlak na stálý personál, návštěvníci nezaznamenali žádný rozdíl v kvalitě poskytovaných služeb.

V souvislosti se změnou dodavatelů potravin a piva jsme začátkem roku nainstalovali nové informační tabule. Návštěvníci se nyní mohou lépe orientovat v nabídce jídel a nápojů. Výborným nápadem byla výměna informačního panelu v restauraci Pod Věží, který nám umožňuje operativně zařazovat, případně vyřazovat sezónní produkty a také reagovat na měnící se návštěvnost. Rovněž nově pořízené stanové krytí na terase restaurace přispělo k nárůstu tržeb, které oproti roku 2017 vzrostly o 709.000 Kč. Celková tržba letos činila 8.083.588 Kč.

Vedoucí gastro provozu Ivica Rusko
/Manager of gastro Ivica Rusko/

V tomto roce jsme sortiment nápojů v bistru U Lemurů rozšířili o ledovou kávu a tříšť. Ledové kávy se prodalo 1 200 ks a ledové tříště 8 400 ks, v celkové hodnotě zhruba 250.000 Kč. V bistru U Lemurů činila letošní tržba 2.386.513 Kč a v grilu U lvů dosáhla výše 1.916.168 Kč.

I druhá sezóna prodeje poctivých hovězích hamburgerů v restauraci Pod Věží ukázala, že vznik dalšího prodejního místa má své opodstatnění. V roce 2019 by měla v blízkosti výběhu lvů vyrůst nová provozovna nabízející hlavně hamburgery. Milovníci této masové pochoutky nebudou muset čekat v dlouhých frontách a také budou mít možnost posedět si na nové terase. Nezapomínáme ani na nejmenší návštěvníky, pro ně vzniknou nové atrakce, které je zabaví, zatímco si jejich rodiče budou v klidu vychutnávat speciality z grilu nebo šňavatý hamburger.

Stánek s točenou zmrzlinou LUNAMIL je návštěvníky velmi vyhledávaný. Slunečné léto

Provozovna Restaurace Pod Věží
/Restaurant Pod Věží/

Raut na setkání zaměstnanců zoo
/Buffet at the zoo staff get-together/

přilákalo na lahodnou nízkotučnou zmrzlinu okolo 20 000 zákazníků. Prodalo se 2 160 kg zmrzliny, což je 27 375 porcí a tržba činila 675.555 Kč. Návštěvníci zahrady dávali přednost vanilkové zmrzlině, naopak čokoládové a populární modré „šmoulové“ se prodalo méně než v loňském chladnějším létě.

Vratné kelímky jsou stále atraktivní, počet nevrácených, tedy prodaných kusů, se pohybuje kolem 60 %. Návštěvníkům jsme nabídli nové 0,5 l kelímky s motivem hrabáče a páva, 0,3 l s medvědětem. Horké počasí zvýšilo zájem o čepované nápoje, což přispělo k prodeji úctyhodných 22 500 ks kelímků. Tržby z jejich prodeje tvoří nedílnou součást nárůstu obrátu na našich provozovnách. Pro nadcházející sezónu připravujeme nové kelímky o objemu 0,3 l s medvojem a vrátíme se k některým žádaným motivům – žirafa, papoušek a levhart. Podpoříme také projekt Kukang, a to zařazením 5 000 ks kelímků s obnoveným motivem outloně váhavého. Nové kelímky budou v nabídce všech provozoven již na Velikonoce.

Občerstvení na Dnu sponzorů
/Refreshments at the Sponsors' Day/

Raut připravený k představení Kalahari
/Buffet prepared for opening the Kalahari Pavilion/

Připravenost gastronomy každoročně prověřuje návštěvníky oblíbený Večer duchů. Jeho nedílnou součástí je strašidelná výzdoba stánků, příprava tematického občerstvení a převtělení všech obsluhujících do více či méně strašidelných příšer. Letošnímu Halloweenu počasí nepřálo a účast byla poloviční než v loňském roce, přesto se prodalo bezmála 300 litrů punče. Návštěvníci si mohli pochutnat na Drákulově svačince, Zombíkových pařátcích a pizze Mumie.

Při akcích pomáhají i další zaměstnanci zoo
/Other zoo staff are helping out at events/

Také zaměstnanci zoo rádi navštěvují naše provozovny. Prostřednictvím osobních gastro VIP karet zde utratili 78.743 Kč. Díky slevám, které jim poskytli zaměstnavatel, ušetřili 13.541 Kč. Poptávka po točených nealkoholických nápojích tuto sezonu předčila veškeré předpoklady. Živnými hrdly proteklo na čtyřech provozovnách 30 000 litrů kofoly (což je 3x více než v roce 2017) a 91 hektolitřů piva. Nezklamaly ani další tradiční komodity – prodalo se úctyhodných 39 000 porcí párků v rohlíku

Obsluha na Večeru duchů
/Catering on the Ghost Night/

Stánek s „kouzelnými“ nápoji
/Stand with magic drinks/

a téměř 6 tun hranolků. Bohužel, výběrných francouzských palačinek se prodalo méně než v předchozích letech, příčinou byly trvale vysoké teploty, absence Lanáčku a nedostatek brigádníků. Prodej poklesl na 10 500 ks oproti šestnácti tisícům v loňském roce. Pizza U Medvěda je posledním místem na obhlídkové trase, kde se může hladový návštěvník nasytit. V roce 2018 zde 4 300 milovníků této italské speciality zakoupilo 6 500 kusů. 357 221 návštěvníků utratilo v občerstvení zoologické zahrady 13.701.333 Kč. Spokojený personál je základním pilířem dobrých služeb, a tak navýšení mzdových prostředků zvýšilo náklady gastru o cca 2.000.000 oproti roku 2017, náklady se tak vyšplhaly na 13.175.509 Kč. Zisk provozu gastru v roce 2018 činil 525.824 Kč.

Pro dlouhodobé udržení úspěšnosti gastru je nutné znát názory návštěvníků, reagovat na jejich přání i stížnosti. Každá nová sezóna si žádá zamyšlení nad tou, která končí. U zákazníků přibývají potravinové alergie, rozmáhají

se rozmanité výživové trendy, je tedy nevyhnutelné zařadit chutná jídla i pro tyto skupiny strávníků, jako jsou například alergici, vegetariáni, vegani apod.

V další sezóně budeme opět pracovat v obměněném týmu, takže někteří zaměstnanci gastru se s náparem sezóny setkají poprvé. Lidský potenciál tvoří základní pilíř úspěchu. Na jaře zahájíme každoroční nábor nových brigádníků. Extrémní teploty, zvyšující se požadavky zákazníků, nedostatek a nespolehlivost brigádníků, to jsou faktory, které provoz zatěžují, přispívají k vyhoření zaměstnanců a pracovní nepohodě. Přesto musí personál empaticky reagovat, aby návštěvníkům vyhověl. Je těžké vyjádřit dostatečné poděkování všem, kteří podávají profesionální výkon v mnohdy extrémních situacích a navzdory všemu jsou schopni vytvářet pozitivní atmosféru, aby se k nám naši zákazníci opětovně vraceli.

Zpracovala: Ing. Mgr. Ivica Rusko

VÝSTAVBA A ÚDRŽBA

Po ukončení velké investiční akce v roce 2017, kterou stavba Afrického pavilonu Kalahari nesporně byla, zbylo na pracovníky údržby ještě hodně dokončovacích prací, aby dotvořili interiér podle požadavků zoologů a ošetřovatelů. Bylo potřeba instalovat osvětlení, kamerový systém, zregulovat vytápění a umístit interiérové prvky.

Další investiční akcí roku 2018 bylo pokračování hrubé stavby opěrné zdi a oplocení vličního safari.

Mezi větší údržbové práce patřila výměna pletiva a nátěr konstrukce obří ptačí voliéry známé jako „Bábovka“. V rámci opravy „Bábovky“ bylo provedeno odstranění sedimentu ze sedimentační nádrže a započala stavba umělých skal.

Pokračovala i oprava pavilonů na vrstevnicové cestě. Ubikace kočky rybářské dostala novou střechu včetně krovu a klempířských prvků, byly vyměněny dveře včetně zárubní, podlahy, podlahové topení a epoxidové stěrky, byly opraveny omítky a provedeny výmalby. Přilehlé výběhy dostaly nové nátěry konstrukce i dřevěných palisád a nové pletivo.

V pavilonu servalů byly provedeny opravy podlah včetně podlahového topení a epoxidové stěrky, opravily se omítky a celý prostor byl čerstvě vymalován.

Z důvodu konce životnosti byly vyměněny samočinné dveře pavilonu netopýrů.

Pavilon opic má vyměněna popraskaná skla za nová – bezpečnostní.

Nový přístřešek přiléhající k zimovišti africké zvěře slouží ošetřovatelům k ukládání nářadí a jiných pracovních pomůcek.

Jako každý rok pokračovaly údržbové práce v hospodářském dvoře zázemí zoologické zahrady. Střechy ředitelny a účtárny dostaly nový nátěr, účtárna navíc nové podlahy a kuchyňku.

Ve vratech byla vyměněna okna a vstupní dveře. Nové vstupní dveře dostala také bytovka na ulici Šlikova.

Dosluhující mrazicí boxy na skladování potravy pro zvířata byly nahrazeny novými, což představovalo vybudování podlah a elektroinstalace pod přístřeškem vedle zámečnické dílny. První ze dvou plánovaných mrazáků je již v provozu. Pro zvýšení bezpečnosti zaměstnanců a návštěvníků došlo k výměně starého rozhlasového systému za nový – bezdrátový, jehož součástí je 37 reproduktorů rozmístěných v areálu zoologické zahrady. Rozšířen byl také kamerový systém o kamery umístěné v prostorách vratek a zimoviště africké zvěře.

Dalším vylepšením technické infrastruktury je instalace první etapy regulace čtvrt hodinového maxima, díky které jsme odbourali překračování limitu odběru elektrické energie.

V rámci plánu postupné obnovy střech probehla generální oprava střechy skladu sena v prostorách „norkárny“. Starou, popraskanou krytinu z osinkocementu kompletně nahradila nová krytina Ranilla včetně klempířských prvků a nového hromosvodu.

Kůrovcová kalamita a vichřice přispěly k četným vývratům stromů a následným škodám na oplocení a stávajícím veřejném osvětlení. Kromě běžné opravy areálového oplocení musela být demontována celá vyhlídková lávka nad výběhem rysů včetně jeho oplocení.

Významnou, i když prozatím neviditelnou, akcí je příprava projektu „Rekonstrukce inženýrských sítí Zoo Olomouc“, v rámci kterého bude přibližně na třetině rozlohy zoologické zahrady

Pavilon Kalahari po dokončení
/Kalahari Pavilion after completion/

Jiný pohled na pavilon Kalahari
/Another view of Kalahari Pavilion/

Ve výběhu surikat „vyrostl“ baobab
/Baobab "grew up" in the meerkats enclosure/

Výroba umělých skal
/Making artificial rocks/

Interiér pavilonu Kalahari
/Kalahari Pavilion interior/

Stavba opěrné zdi u safari
/Construction of retaining wall in the safari area/

Opěrná zed' po dokončení
/Retaining wall after completion/

Oprava pletiva na obří voliére
/Repairing mesh on a giant aviary/

Kostra umělé skály uvnitř voliéry
/Artificial rock skeleton inside the aviary/

Čištění rybníčku ve voliére
/Cleaning pond in the aviary/

vybudována dosud chybějící infrastruktura (kanalizace gravitační i výtlačná, veřejné osvětlení, kabely vysokého a nízkého napětí, optika atd.).

Bezpečnost a ochrana zdraví při práci

V roce 2018 proběhla pravidelná školení zaměstnanců týkající se nejen bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v následujícím rozsahu:

- Vstupní školení BOZP nových zaměstnanců
- Školení řidičů referentských vozidel
- Periodické školení BOZP nebylo provedeno vzhledem k stanoveným lhůtám. Nebyl evidován žádný pracovní úraz.

Požární ochrana

- Vstupní školení požární ochrany nových zaměstnanců
- Pravidelná revize požárních hydrantů a přenosných hasicích přístrojů

Zpracoval: Ing. Radek Dvořák

Ubikace pro makaky po dokončení
/Macaque sleeping quarters after completion/

Oprava ubikace pro kočky
/Repairing cats sleeping quarters/

PRODUKCE A NAKLÁDÁNÍ S ODPADY

V areálu zoologické zahrady je rozmístěna řada přístřešků s nádobami na tříděný odpad. Rovněž třídíme odpad, který vzniká při provozu zoologické zahrady, na jehož likvidaci jsme opět spolupracovali s Technickými službami města Olomouce.

V roce 2018 byla odvezena tato množství různých druhů tříděného odpadu:

Druh odpadu	Množství [tuny]
Odpadní tiskařské tonery	0,0125
Obaly od nebezpečných látek nebo obaly jimi znečištěné	0,9
Obaly, na jejichž sběr a odstraňování jsou kladeny zvláštní nároky s ohledem na prevenci infekce	0,036
Elektrické a elektronické přístroje	0,3
Papírové a lepenkové obaly	5,38
Plastové obaly	0,34
Plasty	4,11
Směsný komunální odpad	35,011
Motorové, převodové a mazací oleje	0,031

Tekutý odpad z jímek vyváží firma Podlas, s. r. o., a to podle potřeby. Různé druhy stavebního odpadu, například stavební odpad obsahující azbest, asfaltová suť, demoliční odpad obsahující cihly a další nespécifikované druhy odpadu od nás odváží firma LO Haná, Velká Bystřice na skládku v Mřkslesích.

Oprava sítě na výběžích levhartů
/Repairing nets for leopard pens/

Čištění kalů z rybníčku provedla odborná firma
/Cleaning of pond sludge/

Firma Hofa-Hofman, s. r. o. a firma Haná Metal, spol. s r. o., od nás vykupují kovový odpad, především staré železo, mosaz, olovené akumulátory. Odvoz chlěvské mrvy na pole do Slavonína zajišťuje dvakrát do roka, na jaře a na podzim, soukromý zemědělec pan Dostál. V roce 2018 bylo vyvezeno stejně jako v předchozím roce přibližně 160 tun tohoto odpadu.

*Zpracovaly: RNDr. Libuše Veselá,
Ing. Karla Břečková*

Instalace naučného panelu
/Installing educational panel/

PÉČE O ZELENĚ

Máme za sebou další rok – rok plný extrémů. Příroda nám stále dává najevo, že něco není v pořádku. Že by globální oteplování? Ale to prý nehrozí. Nicméně mírné zimy a extrémně suchá a horká léta dokonávají zkázu na našem lese. A pokud bude současný trend počasí pokračovat, nebude mít problém pouze stokrát zmiňovaný smrk. Stále častěji se objevují teorie, které naznačují, že vážné problémy by mohly mít i další druhy stromů. Také na národní zahradnické konferenci, která se koná každoročně v Luhačovicích, Společnost pro zahradní a krajinářskou tvorbu varovala před možným dopadem změn klimatu na původní vegetaci u nás. Vymýšlejí se nové zavlažovací technologie, probíhá vývoj nových kultivarů, které by měly lépe odolávat suchu, a především do městského prostředí jsou již doporučovány převážně druhy nepůvodní, často subtropického původu.

To jen na úvod, aby každý pochopil, jaký globální problém představuje klimatická změna. Slyšíme o tom tak často, že už to považujeme za klišé. Pravda je ovšem taková, že v reálu zaznamenáváme problémy na každém kroku. Mladé sazenice se na odlesněném území špatně ujímají, a to právě z důvodu sucha, půda degraduje, kůrovec vesele řádí již na všech věkových stádiích smrku, stále častěji jsou parazitickým hmyzem poškozovány i další druhy jako je borovice lesní nebo dokonce modřín opadavý. U jasanu, který se v ČR bohužel také pěstuje v monokulturách, se rozšířilo vážné virové onemocnění způsobující úhyn stromů. Připomeňme již opomíjené klíněnky na jirovcích nebo svažštělky na javorech. Stále častěji se stává, že na podzim vykvetou některé druhy dřevin z důvodu prudkých změn počasí. V našich zahradách hynou po generace osvědčené odrůdy ovocných stromů.

Štěpkování klestí po těžbě
/Chipping brushwood after pruning/

Bohužel stejně tak reaguje i náš les. Vlivem prudkých změn, a to jak klimatických, tak i ekologických, neprospívá vegetace našeho lesa tak, jak bychom si přáli. Po vytěžení smrkových monokultur jsou vystaveny těžké zkoušce i druhy velmi odolné jako jsou dub, buk nebo habr. Ačkoliv jde o dřeviny tzv. klimaxové, tzn. vrchol vývojového řetězce, na tak prudké změny nejsou připraveny. Často pozorujeme prosychání v koruně nebo zpomalení růstu těchto stromů. Stále častější víchřice situaci také zrovna neusnadňují. Tento dlouhý výčet problémů, kterým musí příroda a tím pádem i náš úsek čelit, částečně objasňuje vyčerpání zahradníků v posledních několika letech. Bývalo zvykem, že jsme pomáhali, kde se dalo. Bohužel zmíněnými okolnostmi jsme vyčerpáni natolik, že již nezbyvá síla a ani času věnovat se čemukoliv dalšímu.

V tomto roce jsme se v podzimním období na chvíli vymanili z nekonečné práce v lese a věnovali se výsadbám v centrální části

Příprava palivového dříví
/Preparation of firewood/

Vytěžené dřevo po kůrovci
/Felled wood affected by bark beetle/

zoo v blízkosti návštěvnické trasy. Motivací bylo právě odlesnění a zmiňované sucho, proto jsme v keřových výsadbách přistoupili k upřednostnění zástupců, jako jsou tis a bobkovišeň. Tyto dřeviny se osvědčily již dříve jako suchu odolné (především tis), a ačkoliv bobkovišeň není u nás původní, svojí stálezeleností nám částečně nahrazuje chybějící smrky. Funkce těchto keřů není pouze estetická. Smyslem výsadeb je především zpevnění svahu a ochrana půdy. Věříme,

Oprava trávníku nad vstupem do zoo
/Repair of lawn above the zoo entrance/

že rovněž pomohou omezit přelétání spadlého listí a zadržet tak humus na lesní půdě. Tuto myšlenku by měly podpořit i nižší keřové výsadby tvořené skalníkem a pámelníkem, které jsou vysazovány před větší keře. Další významné výsadby proběhly v lese. Jelikož nám v naší lesní školce opět odrostl materiál, museli jsme uspišit jeho vysazení do lesa. Takto bylo přesazeno okolo 1 000 ks odrostlých sazenic jedle bělokoré, 300 ks lípy srdčité a stejné množství habru obecného.

Svoz kmenů na další zpracování
/Collection of tree trunks for further processing/

Přes všechny nesnáze to vypadá, že se nám zalesňování holin daří dobře.

K dalším úspěchům patří kvalitně pojaté vyklízení dřevní hmoty a klestí z lesa. Po letech, kdy jsme hledali správný přístup a vystřídali několik spolupracujících firem, se nám letos podařilo zpracovávat dřevní hmotu včas a přes zimu bychom rádi douklízeli i resty z minulých let. Velkou zásluhu na tom má pan Rakus, který z lesa vyváží kulatinu, a jehož zásluhou se v roce 2018 vyvezlo 1 361,35 m³ dřevní hmoty. Nutno dodat, že to byl rok rekordní, což nás už tolik netěší, ale nemáme jinou možnost, jak se o kůrovcovou nebo větrno-kalamitní hmotu postarat. Pro upřesnění, v tomto roce bylo v nahodilých těžbách vytěženo 1 220,47 m³ dřevní hmoty, což je téměř dvojnásobek než v letech minulých a víc než desetinasobek původního hospodářského plánu. A to byla nahodilá těžba již v předchozích letech objemově větší oproti plánu. Výsledek současného hospodaření tudíž musí být viditelný. Za posledních pět let bylo vytěženo takové množství dřeva, které by za normálních podmínek odpovídalo plánu na třicet let. To se samozřejmě podepisuje na podílu holin v areálu zoo. Rozdíl těžby a vyvezené hmoty, tj. cca 140 m³, je způsoben nedostatečným vyklízením dřevní hmoty loňskou firmou, kterou za ně musel vyvézt pan Rakus. Ze zmíněného objemu dřeva činilo 673,4 m³ palivo. To je dvojnásobné množství než loni a znamená to, že po celý rok se nakládaly průměrně dvě vlečky týdně. Finančně nám palivo zajistilo přes tři sta tisíc korun. Zajímavá čísla poskytuje také statistika prodeje kulatiny a řeziva. V kulatině opustilo náš podnik 429,467 m³ dřeva za cca 768 000 Kč. V tomto roce vzrostl objem řeziva z vlastní produkce na téměř 140 m³, v účetní hodnotě se blíží půl milionu korun. Z tohoto objemu bylo cca 40 m³ využito na stavby a opravy v areálu zoo, zhruba 6,5 m³ bylo prodáno zaměstnancům a okolo 90 m³ bylo uskladněno. Ačkoliv nás problematická situace v našem lese moc netěší, tato čísla jsou důkazem snahy o maximální efektivitu.

Okus zajišťujeme vlastním traktorem
/Tree branches are collected by tractor/

Přestože bychom raději referovali o nových výsadbách a zkrášlování naší zoo, toto shrnutí zřetelně poukazuje na velký kus práce odvedený na našem úseku, za což děkují svým kolegům zahradníkům.

Zpracoval: Robert Nádvorník, DiS.

KONFERENCE A SEMINÁŘE V ROCE 2018

WAZA Světová asociace zoologických zahrad a akvárií, Bangkok, Thajsko 21.-25. 10.

73. zasedání této konference v Zoo Bangkok v Thajsku se za naši zoo nikdo nezúčastnil.

EAZA Attica Zoo, Řecko 16.-23. 9.

V roce 2018 se výroční konference EAZA konala v zoologické zahradě Attica v Řecku. Zoologická zahrada se nachází na okraji velkého města plného antických památek. Expozice i skladba zvířat jsou zde na vysoké úrovni. Zahrada má výhodu v tom, že nemusí stavět velké vyhřívané pavilony, neboť jsou zde mírné zimy. Zajímavostí je zdejší delfinárium provozované zoo. Konference se za naši zahradu zúčastnili ředitel Radomír Habáň a zooložka Jitka Vokurková. Během cesty navštívili také Zoo Sofia, Zoo Skopje a Zoo Beograd. Součástí jednání byly informace jednotlivých TAGů o in situ a ex situ populacích jednotlivých druhů a několik workshopů. Během jednání Caprini TAG byl představen nový předseda a místopředseda.

Konference EAZA se konala v Řecku
/EAZA conference took place in Greece/

Konference EARAZA proběhla v Jerevanu
/EARAZA conference was held in Yerevan/

EARAZA Euroasijská asociace zoologických zahrad a akvárií, Jerevan, Arménie 28. 10. – 2. 11.

Zasedání 24. Mezinárodní konference Euroasijské asociace zoologických zahrad a akvárií proběhlo na podzim v zoologické zahradě v Jerevanu v Arménii. Zoo Olomouc v letošním roce reprezentoval ředitel Radomír Habáň.

Valná hromada UCSZOO, Dvůr Králové nad Labem 23.-25. 5.

V květnu tohoto roku hostilo Zoo Dvůr Králové nad Labem 30. valnou hromadu UCSZOO. Setkání za Zoo Olomouc se zúčastnil ředitel Radomír Habáň.

Setkání pracovníků českých, slovenských a polských zoo, Spišská Nová Ves, Slovensko 14.-17. 6.

Letošní mezinárodní meeting se konal v polovině června v malebné slovenské Zoo Spišská Nová Ves. Za Zoo Olomouc se zúčastnili Ivana Mrtvá, Karla Břečková a Radomír Habáň.

ODBOBNÉ SEMINÁŘE

Seminář EARAZA, Moskva, Rusko 19.-20. 2.

Počátkem února 2018 se v přednáškovém sále muzea Dům Kljueva v Zoo Moskva konal seminář „Chov a rozmnožování korálů v umělých podmínkách“ organizovaný pracovní skupinou EARAZA ve spolupráci s veřejnými akvárijními expozicemi. Za Zoo Olomouc se zúčastnil Josef Drtil.

Účastníci semináře v Zoo Moskva
/Seminar participants at the Moscow Zoo/

Přehled prezentací:

- Chov a rozmnožování tvrdých korálů v umělých podmínkách Zoo Moskva (S. J. Polovov)
- Mobilní centrum „Koral-Trak“: Využití počítačových technologií ve výukových ekologických programech (A. J. Aleksandrov)
- Chemická laboratoř Plazma MS: Základní analýza mořské vody metodou ISP-MS (A. J. Sereda)
- Specifika heterotrofní výživy korálů v akváriích (M. I. Barsukov)
- Prezentace produktů Aquarium System. Proměna suchého rifového kamene v mořské akvaristice (A. V. Kupin)

Po skončení semináře jsme měli možnost prohlédnout si celou moskevskou zoo, která byla založena již v roce 1864 a její „novější“ část pochází z roku 1926. Zúčastnili jsme se komentované prohlídky zázemí pavilonu Ostrov zvířat, ve 2. a 3. poschodí tohoto pavilonu se nachází Exotarium. Pavilon z roku 1926 prošel v roce 1995 rekonstrukcí, je zde 20 akvárií o objemech 600 až 8 000 l, ve kterých je možno vidět sladkovodní i mořské živočichy, ale také mravence, včely, čmeláky a listonosy. Chovatelské zázemí se nachází v hospodářské části zoo a je moderně vybaveno. Zde probíhá výzkum a jsou tady rozmnožovány korály a karanténovány ryby. V dalších dnech jsme navštívili několik veřejných akvarijních expozic v Moskvě. Největší z nich bylo Moskvárium otevřené v roce 2014 na výstavišti VDNCH, které se skládá ze dvou částí – delfinária a akvária. V delfináriu je možné kromě delfínů vidět i lachtany,

Andrey Telegin nás provází po Moskváriu
/Andrey Telegin guides us through Moskváriu/

kosatky a běluhy. V akváriu je 80 velkých akvarijních expozic se spoustou zajímavých a neobvyklých živočichů a dvě obrovská akvária s akrylátovými tunely – sladkovodní s arapaimami a mořské se žraloky. Viděli jsme zde i tuleně bajkalské.

Další zajímavou expozicí bylo tubusové akvárium s výtahem přes 4 patra uprostřed v obchodním centru Oceánia a nejvyšší válcové akvárium na světě v obchodním centru Avia Park z roku 2015, které je vysoké 20,31 metrů. V expozicích akvárium v Moskváriu a v OC Oceánia jsme měli možnost seznámit se také s rozsáhlým zázemím.

EAZA Directors' Days 2018, Antwerp, Belgium 19.-21. 4.

Setkání ředitelů EAZA v letošním roce proběhlo v dubnu v belgickém Zoo Antwerp. Za Zoo Olomouc se zúčastnil ředitel Radomír Habáň.

EAZA Midyear Meeting TAG for Gibbon Budapešť, Maďarsko 30. 4. - 2. 5.

V letošním roce proběhlo v Budapešti zasedání TAGu pro gibony společně s většinou dalších TAGů. Pozváni byli nejen koordinátoři jednotlivých programů, ale i členové komisí. Hlavním bodem programu byl management chovu těchto velmi zajímavých primátů. V chovech se rodí více samců a již delší dobu je problém s jejich umisťováním. Zasedání se zúčastnila za Zoo Olomouc Jitka Vokurková (členka EEP komise pro gibony lary).

Program jednání:

- **Workshop, space Survey** (all participant)
- **Regional collection plan** (B. Lefaux)
- **Program updates** (EEP coordinators)
- **EEP evaluation** (B. Lefaux)
- **Research activities** (P. Bolechova, Ch. Hwilsom)
- **Nutrition: comparison between spider monkey nutrition and gibbon nutrition** (F. Cabana)
- **Conservation: repatriation of captive born Javan gibbon** (M. Ford)
- **Conservation: the illegal trade crisis affecting gibbons** (S. Cheyne)
- **Gibbon enrichment and training** (M. Ford, T. Dobbs)

EAZA Small Mammal TAG Meeting, Halle, Německo 23.-26. 5.

V letošním roce proběhlo zasedání TAGu pro malé savce v Zoo Halle, v mateřské organizaci Jutty Heuer současně vedoucí tohoto TAGu. Celé zasedání probíhalo v přátelské atmosféře. Účastnilo se jej padesát delegátů ze všech koutů Evropy. Hlavním bodem programu bylo systematické rozčlenění TAGu a vyřešení nového vedení, neboť současný předseda odchází do důchodu. Bylo shlédnuto 21 prezentací, zúčastnili jsme se komentované prohlídky Zoo Halle, prohlédli si expozici malých savců v muzeu a ve sbírkách místní univerzity. Další zasedání je naplánováno na květen 2019 v Zoo Zagreb. Za Zoo Olomouc se zúčastnila Jitka Vokurková.

CITESové evergreeny „Mazlení k týrání“, Bohuslavice u Telče 6.-7. 6.

Letošní seminář byl přímo nabitý velmi zajímavými prezentacemi, účastníků se sešlo tolik, že v přednáškovém sále nezůstala ani jedna židle prázdná. Úroveň prezentací byla velmi vysoká a všichni druhý den odjížděli se spoustou nových poznatků.

Přehled prezentací:

- **Proč „Mazlení k týrání“** (S. Ucová)
- **Ukradená divočina** (F. Příbrský)
- **Mazlení k týrání? – pohled koordinátora komise UCSZOO pro velké kočky** (J. Vašák)

- **Tygrí v Čechách** (D. Formanová)
- **Jak správně prezentovat velké kočky v lidské péči** (D. Gremlicová)
- **Mazlení k týrání** (M. Krug)
- **Pomoc zoologických zahrad sdružených v UCSZOO při propagaci přirozených (od)chovů nejen kočkovitých šelem** (Š. Nováková)
- **Kontaktné ZOO na Slovensku** (R. Antoška)
- **Problematika chovu velkých šelem v ČR z pohledu veterinárního dozoru** (I. Charvátová, S. Niňčáková a M. Kamarád)
- **Mazlení k týrání** (Z. Šafaříková)
- **Etika chovu zvířat – osvěta a vzdělávání** (P. Bolechová)

ZASEDÁNÍ ODBORNÝCH KOMISÍ UCSZOO

Komise pro obojživelníky a plazy, Praha 24.-25. 1.

Koncem ledna se již po dvacáté uskutečnilo setkání členů komise UCSZOO pro obojživelníky a plazy v přednáškovém sále pražské zoo. Vyslechli jsme celou řadu zajímavých přednášek a prohlédli jsme si expozice i zázemí chovu plazů v Zoo Praha. Dozvěděli jsme se mnoho nových a zajímavých informací z chovů ostatních zoologických zahrad a velkou část těchto poznatků budeme moci v budoucnu využít v chovech plazů i v naší zoologické zahradě. Naše prezentace, kterou přednesla Eva Šlosarčíková, provedla posluchače teriáři expozicemi Zoo Olomouc a seznámila je se všemi změnami, které zde proběhly. Další-

Midyear meeting small mammal TAG v Halle
/TAG Small Mammals midyear meeting in Halle/

mi účastníky z našich řad byli Milan Kořínek a Pavel Javůrek.

Program jednání:

středa 24. 1.

- Úvodní slovo koordinátorky, statistika předloňského roku, počet druhů a odchovy (N. Velenská; Zoo Praha)
- Reprodukční cyklus chřestýšovce mangšanského (*Protobothrops mangshanensis*) - první poznatky v Zoo Praha (P. Velenský; Zoo Praha)
- Známe správná spektra světla pro osvětlení našich terárií? (J. Novák; Zoo Ostrava)
- Nová expozice anakond v Zoo Brno (M. Balcar; Zoo Brno)
- Historie chovu želv uhlířských (*Chelonoidis carbonaria*) v Zoo Dvůr Králové v letech 1998-2016 (M. Smrček; Zoo Dvůr Králové)
- Chov krajt písmenkových v rekonstruovaném pavilonu Noční Tanganika (V. Sittová; Zoo Ostrava)
- Nové chovatelsko-expoziční zařízení pro želvy ostruhaté v Zoo Ostrava (M. Fuglevič; Zoo Ostrava)
- Biotopová terária v expozicích Zoo Plzeň (J. Konáš; Zoo Plzeň)
- Chov a odchov kajmánek (*Paleosuchus trigonatus*) v Zoo Ústí nad Labem (F. Šubík; Zoo Ústí nad Labem)
- Expedice Zoo Plzeň „Za chřestýši do mexické Sonory“ - herping v Sonoře a biotopy (J. Trávníček; Zoo Plzeň)
- Exkurze do zázemí Zoo Praha

čtvrtek 25.1.

- Odchov leguánů fidžijských v Zoo Jihlava (L. Ševčíková, M. Maláč; Zoo Jihlava)

Naše prezentace na plázi komisi
/Our representation at the Reptiles Committee/

- Co nového v Zoo Olomouc (E. Šlosarčíková; Zoo Olomouc)
- Chov krajt zelených s užitím sonografie (K. Winkelhoferová; Zoo Plzeň)
- U kolika druhů plazů umíme molekulárně určit pohlaví? (L. Kratochvíl; PĚF UK)
- Želva tuniská (*Testudo graeca nabeulensis*) - poznatky z přírody (P. Velenský; Zoo Praha)
- Želva tuniská v Zoo Praha - expozice, chov, odchov (N. Velenská; Zoo Praha)

Komise pro výživu, Ostrava 13.-14. 2.

V letošním roce proběhla dvě zasedání komise pro výživu. První z nich se konala v Zoologické zahradě Ostrava a zabývala se výživou malých savců. Jelikož tato problematika je velmi rozsáhlá, byla jednání komise rozdělena do dvou dnů. Prezentace byly velmi zajímavé, přínosné a svými informacemi přispěly ke zlepšení našich současných krmných dávek. Této komise se za Zoo Olomouc zúčastnily Dana Smičková a Jitka Vokurková.

Program jednání:

Úterý 13. 2.

- Klokánek králíkovitý a klokánek krysí - potravní ekologie a krmná dávka v zoo (P. Bolechová)
- Krmné dávky vačnatců v Zoo Jihlava (R. Viduna)
- Panda červená - potravní specializace a krmná dávka v zoo (P. Bolechová)
- Pásovcovití - potravní ekologie a krmná dávka v zoo (P. Bolechová)
- Malí savci v kombinovaných expozicích (D. Gremlicová)

- **Výživa promykovitých** (P. Bolechová)
- **Problémy s chrupem u komb ušatých** (T. Kosová Dubová)
- **Otázky na odborníky výživáře** (J. Novák)

Středa 14. 2.

- **Stromoví damani v Zoo Ostrava** (M. Cholevíková, Y. Svobodová, T. Kosová Dubová, J. Kanichová, J. Pluháčková a J. Novák)
- **Krmná dávka damanů v Zoo Plzeň** (T. Jirásek)
- **Krmná dávka kuskusů medvědích (*Ailurops ursinus*) v Zoo Ústí nad Labem** (P. Padalíková)
- **Problematické výživy mravenčičků rodu *Tamandua*** (J. Vokurková)
- **Výživové požadavky lenochodů chovaných v lidské péči** (J. Vokurková)
- **Novinky z Marwell Wildlife Nutrition Conference** (T. Dubová Kosová, D. Rindtová)

Komise pro chov antilop, žiraf, koňovitých lichokopytníků a velbloudů, Praha 20.-22. 3.

Jednání těchto komisí se uskutečnilo ve dnech 20.-22. března v Zoo Praha a za olomouckou zoologickou zahradu se zúčastnila Libuše Veselá a Pavel Vidlář.

Program komise pro žirafy – jednání vedl Luděk Čulík

- **Rekapitulace uplynulého roku v chovu žiraf v ČR a SR** (L. Čulík; Dvůr Králové)
- **Žirafy v Safari ve Dvoře Králové** (L. Čulík; Dvůr Králové)
- **Giraffe Species Comitee** (J. Hrubý; Dvůr Králové)
- **Krmení žiraf pro návštěvníky v Zoo Praha** (B. Dobiášová; Praha)
- **Kastrácia subadultního samca žirafy** (I. Vojtek; Bratislava)
- **Odběr spermatu volně žijících žiraf za účelem pozdější umělé inseminace** (K. Brandlová; Dvůr Králové, ČZU)
- **Aktuálně z výzkumu žiraf** (K. Brandlová; Dvůr Králové, ČZU)
- **Žirafí výstřednosti** (J. Robovský; Liberec, JČU)
- **Kam kráčíš žirafo – vývoj managementu žirafy Rothschildovy** (L. Melichar; Liberec)

Program komise pro antilopy – jednání vedla Karolína Brandlová

- **Přehled antilopích událostí ze světa** (K. Brandlová; Dvůr Králové, ČZU)
- **Shrnutí chovu antilop v UCSZOO** (K. Brandlová; Dvůr Králové, ČZU)
- **Chov přimorožce beisa v Zoo Praha** (J. Plný)
- **Výzkum Tragelaphini – předběžné výsledky alokoinení** (K. Brandlová; Dvůr Králové, ČZU)
- **Pakoně v krizi** (J. Robovský; JČU, Zoo Liberec)
- **Sčítání velkých druhů zvířat v Niokolo Koba** (P. Hejčmanová; ČZU, Derbianus)
- **Vzděláváme v Senegalu** (M. Grůňová; Derbianus, Dvůr Králové)

Program komise pro koňovité lichokopytníky – jednání vedl Luboš Melichar

- **Úvod – seznámení s programem komise, seznámení s činností, témata setkání, koňský pas** (L. Melichar; Zoo Liberec)
- **Změny v chovech zástupců čeledi Equidae v zahradách UCSZOO** (L. Melichar; Liberec)
- **Koně v polodivokém režimu: první tři roky v bývalém vojenském prostoru Milovice** (M. Jirků)
- **Přežívá ještě někde osel nábijský?** (J. Robovský; Zoo Liberec, JČU)
- **Je kůň Převalského ferální domestikant?** (J. Robovský; Zoo Liberec, JČU)
- **Plemenné knihy stepních zebek** (L. Čulík; Dvůr Králové)
- **Příprava koňovitých na letecký transport** (J. Marek; Praha)
- **Zebry: opravdu víme, co chováme?** (L. Melichar; Liberec)

Program komise pro velbloudovité a vzácná plemena domácích zvířat – jednání vedla Dana Hyláková

- **Přehled chovu velbloudovitých v zoo ČR a SR v roce 2017** (D. Hyláková; Vyškov)
- **Nový přírůstek velblouda dvouhrbého v Zoo Hodonín** (L. Pacíková; Hodonín)
- **Reprodukce velbloudů – diagnostika březosti** (D. Hyláková; Vyškov)
- **Co vše lze zjistit z moči velbloudů, lam a skotu** (T. Fedorova; Praha, ČZU)

Komise pro kopytníky proběhla v Praze
/Ungulates Committee was held in Prague/

- **Wliv tepelného stresu na reprodukci velbloudů** (D. Hyláková; Vyškov)
- **Výcvik velbloudů pomocí klipu** (M. Piffli)
- **Agrese velblouda v říji zaměřila na nečekaný terč** (B. Blahutová; Ostrava)

Komise pro jeleny, kabary, kančily a *Caprini*, Bojnice 28.-30. 3.

Zasedání komisi proběhlo v bojnické zoologické zahradě. I přesto, že se akce konala na Slovensku, pro většinu českých zoo na vzdálenějším místě, byla účast hojná. Za naši zoo se zúčastnili Michal Trizma, Pavel Vidlář, Jitka Vokurková a Libuše Veselá. Prezentace byly velmi zajímavé a jednání plodná. Komise pro jeleny, kančily a kabary se loni zaměřila na odchyty, odchytová zařízení a narkotizaci, komise pro *Caprini* na historii chovu v jednotlivých zoologických zahradách.

Přehled prezentací komise pro jeleny, kabary a kančily:

- **12. setkání komise pro jeleny v UCSZOO** (J. Pluháček)
- **Změny v chovech českých a slovenských zoologických zahrad v roce 2017** (J. Pluháček)
- **Siberian Wapiti 2017** (J. Pluháček)
- **Odchyty, odchytová zařízení a narkotizace u jelenovitých** (M. Trizma)
- **Odchyty a narkotizace jelenovitých v Zoo Liberec** (P. Matějů)
- **Odchytávání, odchytové zariadenia a narkotizácia jelenovitých** (P. Pastorek)
- **Chov vybraných druhů jelenovitých v Zoo Ostrava** (V. Toman a M. Šafrán)

Foto z komise v Bojnících
/Photo from the committee in Bojnice/

Přehled prezentací komise *Caprini*:

- **Úvodní prezentace a novinky** (J. Robovský)
- ***Caprinae* TAG - EAZA Conference Emmen** (L. Melichar)
- **České názvosloví *Caprini*** (J. Robovský)
- **Rekapitulace chovu za rok 2017** (J. Robovský)
- **Vřísecké kozy bezoárové** (M. Ernst)
- **Genetické zhodnocení kozorožce kavkazského** (J. Robovský a J. Vokurková)
- **Historie chovu *Caprini* v UCSZOO** (všichni přítomní zástupci)

Komise pro chov papoušků, Děčín 18.-19. 4.

Jednání komise pro chov papoušků proběhlo ve dnech 18. až 19. dubna v Zoologické zahradě Děčín pod vedením Ivety Svobodové. Hlavním tématem byl chov papoušků ara. Naši chovatelé ptáků se tentokrát setkání komise nezúčastnili.

Ekonomická komise, Dvůr Králové nad Labem 23.-25. 4.

Jarní ekonomická komise proběhla společně s valnou hromadou UCSZOO koncem dubna v Zoo Dvůr Králové. Na třídením pobytu v atraktivním prostředí safari parku se spojilo příjemné s užitečným, účastníci si předali důležité informace i zkušenosti příspěvkových organizací z oblasti účtování, mezd a personalistiky. Společně se rozebírala témata jako tabulky unie, směrnice GDPR, kontroly z inspektorátu práce, BOZP a pracovní postupy se zvířaty, koeficient DPH, PAP, vstupní automaty, valutové platby, FKSP, sbírky, veřejné zakázky, registr smluv.

Ekonomická komise ve Dvoře Králové
/Economic Committee in Dvůr Králové/

Za Zoo Olomouc se zúčastnili ředitel Radomír Habáň, náměstkyně Jana Lakomá, mzdové účetní Markéta Steinerová a Šárka Šubová.

Společné jednání komisí pro poloopice, starosvětské a novosvětské primáty, gibony, lidoopy, malé a velké kočky, Hluboká nad Vltavou 24.-27. 4.

Společné jednání těchto šesti komisí se za hojně účasti odehrálo v Zoo Hluboká. Všechny čtyři jednací dny byly nabitě přínosnými prezentacemi, nechyběla ani prohlídka zoo. Všechny komise zpracovaly pro zúčastněné zoo sborníky plné zajímavých článků a následně všichni účastníci obdrželi e-mailem prezentace. Komise se za naši zoo zúčastnila Jitka Vokurková, Dana Smičková, Josef Drtil, Eva Šlosarčíková a Veronika Peterková.

Komise pro poloopice:

- **Poloopice v UCSZOO v roce 2017** (J. Vokurková)
- **Chov lemurů 2017/2018 Zoo Jihlava** (Š. Krčilová a M. Dohnal)
- **Problémy (nejen) s chrupem u komb ušatých v Zoo Ostrava** (T. K. Dubová)
- **Co nového v Prosimian TAG v 2017** (J. Vokurková)
- **Kukang 2017** (E. Šlosarčíková)
- **Poloopice v ostravské zoo 2017-2018** (J. Kaničová)
- **Hormonální podpora v reprodukci outloňů malých (*Nycticebus pygmaeus*)** (J. Vašák)

- **Novinky 2017 - aneb co se událo u poloopice** (J. Vokurková)
- **Tarsius 2017-2018** (M. Řeháková)

Komise pro starosvětské primáty:

- **Nejdůležitější události roku 2017 u OWM v UCSZOO a trocha statistiky** (P. Čolas)
- **Starosvětská primáty - EAZA member area** (P. Čolas)
- **Spojování dvou samčích skupin gueréz běloramenných (*Colobus polycomos*)** (J. Vašák)
- **Spojování mangabejů černých (*Lophocebus aterimus*) v Zoo Jihlava** (J. Vašák)
- **Kočkodan Capbellův a Lowéův, monagroup** (J. Vašák)
- **Plemenná kniha hulmanů posvátných (*Semnopithecus entellus*)** (J. Pluháčková)
- **Vliv složení krmné dávky a techniky krmení na chování kočkodanů husarských (*Erythrocebus patas*)** (P. Bolechová a T. Míšková)
- **Taxonomické změny u primátů v roce 2017** (P. Bolechová)
- **OWM v Ostravě v roce 2017 až duben 2018** (J. Kaničová)
- **Conserving Himalayan Langurs - update** (M. Anandam)
- **Historie a současnost chovu džebelad (*Theropithecus gelada*) v Zoo Zlín** (M. Čechová)

Komise pro gibony a lidoopy:

- **Představení sborníku komise pro gibony a lidoopy 2018 a novinky (nejen) z EAZY** (J. Pluháčková)
- **Zdravotní stav chovného samce orangutana bornejského v roce 2017 v Zoo Ústí** (J. Klementová)
- **Giboni v Zoo Ostrava** (T. K. Dubová)
- **Šimpanzi v Zoo Ostrava - trénink a KD** (K. Tančiboková)
- **Abnormálně správanie šimpanzov učenlivých (*Pan troglodytes*) v ZOO Bratislava a ich personalita** (M. Hadová)
- **Vizualizace nové expozice pro gibony v Zoo Ostrava** (J. Pluháčková)
- **Trénink u orangutanů v Zoo Praha** (V. Hejná)
- **Šimpanzi v Zoo Plzeň** (M. Nováková)
- **Nový RCP pro gibony** (J. Pluháčková)
- **Vliv složení potravy na zdravotní stav gibonů rodu *Nomascus*** (P. Bolechová a T. Šindelářová)

Komise pro primáty a kočky se konaly v Hluboké
/Photo from Committees on primates and cats/

Komise pro novosvětské primáty:

- Komisia UCSZOO pre *Callitrichidae* (Z. Mihálovová)
- Kotulové a kyselina listová (J. Vokurková)
- Seznámení se sborníkem „MIDAS“ (Z. Mihálovová)
- Taxonomické přehodnocení kosmanů rodu *Cebus*: Kolik existuje druhů? (M. Másilková)
- Výskyt bifidobakterií v mikrobiotě primátů (V. Bunešová)

Komise malých koček:

- Výživa malých koček v Zoo Brno (D. Gremlicová)
- TAG News (D. Gremlicová)
- Malé kočkovité šelmy v UCSZOO 2017 (J. Novák)
- Nandínia africká (*Nandinia binotata*) v Národní Zoo Bojnice (B. Tám a M. Sloviak)
- V pohledu šelmy (P. L. Pavliška)
- Situace rysů v Pošumaví (M. Jariabková)
- Novinky z naší práce z rysmi v Zoo Bojnice (B. Tám)

Komise velkých koček:

- Velké kočky a gepardi v členských institucích UCSZOO (J. Vašák)
- Krmný režim lvů v Zoo Brno (D. Gremlicová)
- Změny v taxonomii velkých koček a TAG (D. Gremlicová)

Stavební komise, Ústí nad Labem, 6.-8. 6.

Jarní setkání specializovaných pracovníků proběhlo v Zoo Ústí nad Labem. Za Zoo Olomouc se zúčastnili Radek Dvořák a Josef Valach.

Program zasedání:

- Prezentace solárního systému Vacusol (L. Vařejka)
- Prezentace umělých skal (J. Gabriš)
- Prezentace přírodních materiálů firmy Natural Stones (A. Preclík)
- Ukázka filtrace v expozici tučňáků v Zoo Ústí nad Labem
- Prohlídka staveb Zoo Ústí nad Labem

Společné jednání komise in situ projektů a komise pro ochranu fauny ČR, Zoo Olomouc 21.-22. 6.

V letošním roce jsme v naší zoo hostili zasedání těchto dvou komisí. Účastnila se Jitka Vokurková, která zároveň zajišťovala celou organizaci těchto zasedání. Po prezentacích byla komentovaná prohlídka zoologické zahrady se zaměřením na možnosti ochrany fauny ČR realizované přímo zoologickými zahradami.

Přehled prezentací a workshopů:

- Monitoring a ochrana jeřába popelavého v ČR v roce 2017 (M. Ticháčková a P. Lumpe)
- Ochrana dudka chocholatého (*Upupa epops*) na jižní Moravě (P. Suvorov)
- Osud bobra evropského (J. Šafář)
- Repatriace sysla obecného v roce 2017 (M. Jariabková)
- Proyecto Eremita - repatriční projekt ibisů skalních v Andalusii (A. Obračajová)
- Ochrana mořských želv (H. Svobodová)
- Současná situace ochrannářských projektů Filipíny (T. Ouhel)
- WAZA - korálová školka a motivace k podávání WAZA grantu (P. Zoubek)
- EAZA kampaň Silent Forest - rekapitulace (B. Tesařová a M. Adam)
- Workshop: Evaluace - návrh standardizovaného dokumentu (E. Komlossyová)
- Ekokaravan (K. Holubová)
- Koalice proti palmovému oleji (K. Holubová)
- Report z jednání pracovní skupiny EAZA o palmovém oleji (F. Příbrský)
- Ukradená divočina (L. Čižmářová a F. Příbrský)

Komise in situ projektů v Zoo Olomouc
/Committee on in situ projects at the Olomouc Zoo/

- **Etický kodex – malé zoo, představení a diskuze**
(F. Příbrský)

Komise pro chov ryb a ploutvonožců, Brno 3.-4. 10.

Počátkem října se ve výukovém centru Zoo Brno konalo společné pracovní setkání odborných komisí pro chov ryb a ploutvonožců při UCSZOO. Jednání komise pro chov ryb se zúčastnili zástupci osmi zoo a jeden host. Naši zoo zastupovali Josef Drtil a Tomáš Podhorka.

Po příjezdu jsme měli možnost projít si celou brněnskou zoo a seznámit se i se zázemím jednotlivých akvarijních expozic. V pavilonu Exotarium právě probíhala rekonstrukce menších sladkovodních akvárií. Byly nám ukázány nové zajímavé druhy ryb a bezobratlých živočichů. Například červovrci splývaví (*Typhlonectes natans*), nožovci rodu *Apteronotus*, rak zebra (*Cherax peknyi*) nebo hladinovky čtyřoké (*Anableps anableps*), které se zde už podařilo odchovat. V Tropickém království jsme viděli velká akvaterária s krokodýly, vodními želvami, piraněmi rostlinožravými a anakonďy s velkými cichlidami. Jsou zde také tři bohatě zarostlá mořská akvária. V zázemí jsme si prohlédli odchovnu korálů a nově přivezená mláďata žraloků krátkoocasých (*Pseudoginglymostoma brevicaudatum*) ze Zoo Amsterdam. V jednom z expozičních akvárií se brněnské zoo podařilo pohlavně rozmnožit bezzooxantelové korály rodu *Tubastrea*.

Komise pro chov ryb se konala v Brně
/Committee on fish breeding was held in Brno/

Přehled prezentací:

- **Novinky v Zoo Olomouc** (J. Drtil)
- **Odstraňování fosfátů pomocí chloridu železitého**
(J. Drtil)
- **Cesta za severními platami** (L. Balnar)
- **Filtrační technologie velkých nádrží v Zoo Ostrava** (O. Hruška)
- **Ohrožené rybí drahokamy v Zoo Ostrava – podpora prvního rybiho in situ projektu**
(J. Novák)
- **Zkušenosti s chovem medúz** (Z. Kymla)
- **Chovatelský rok v Zoo Brno** (D. Šudák)
- **Novinky a změny v pavilonu Jedovatá Afrika**
(P. Kalus)
- **Akvária v Zoo Hodonín** (L. Pacíková)
- **Ryby v Zoo Jihlava** (P. Hájek)
- **Seminář v Zoo Moskva** (J. Drtil)
- **Moskvárium** (J. Berka)

Společné jednání komisí pro výživu a ptáky, Liberec 17.-18. 10.

Druhá komise pro výživu v roce 2018 se konala v Zoologické zahradě Liberec. Sešla se společně s ptačí komisí vedenou Antonínem Vaidlem, jejímž hlavním tématem byl chov běžců (pštrosů nandu, emu, kasuárů) a bahňáků. Toto spojení komisí přineslo spoustu užitečných informací, rad a zkušeností. Komise se za Zoo Olomouc zúčastnila Dana Smičková a Kateřina Šteckerová.

Program jednání:

- **Pohyby zvířat v jednotlivých zoo** (zajímavé odchovy, nové a zajímavé příchody, ztracené druhy – všechny zúčastněné zoo)

- **Krmení běžců:** prezentace z Nutrition konference (P. Bolechová)
- **Chov nandu Darwinových v Zoo Liberec** (P. Bolechová)
- **Zkušenosti s nandu Darwinovými v Zoo Zlín**
- **První odchov kasuára v Zoo Zlín**
- **Monitoring inkubace vajec a růstu mláďat bahňáků ve volné přírodě** (M. Sládeček, ČZU)
- **Srovnání chovu bahňáků s ohledem na krmení, substrát atd. v jednotlivých zoo** (krátké prezentace Plzeň, Brno, Praha, Ostrava, Dvůr Králové, Ohrada, ...)
- **Sumarizace dotazníku krmivářské problematiky** (P. Bolechová)

Ekonomická komise, Brno 30. 10. - 1. 11.

Podzimní setkání ekonomů, finančních a mzdových účetních UCSZOO se konalo na přelomu října a listopadu. Šlo o jubilejní setkání, a stejně jako to první před 20 lety, se konalo v Brně. Zúčastnilo se jej kolem 30 zástupců zoologických zahrad. Ubytování bylo zajištěno na pěkném místě

u brněnské přehrady. Mezi tématy jednání ekonomů patřilo čerpání z FKSP, fasování pracovních oděvů, GDPR, porady vedení aj. Hlavním problematikou, kterou se snažíme řešit a sjednotit, je účtování zvířat. Mzdové účetní se zabývaly hlavně řešením hmotné odpovědnosti a rozdělováním odměn. Komise za naší zoo zúčastnila Jana Kešeláková.

Společné jednání komisí pro evidenci zvířat, transporty zvířat a zoologicko-legislativní komise, Kostelec nad Černými lesy 6.-7. 11.

Již tradičně koncem roku v Kostelci nad Černými lesy v penzionu Marie Terezie, kněžny Savojské, probíhá setkání pracovníků UCSZOO zabývajících se transporty a evidencí zvířat. V letošním roce se k těmto komisím přidala ještě zoologicko-legislativní. Za olomouckou zoo se zúčastnili Jitka Vokurková a Michal Trizma. Evidenční komise se opět věnovala problematice spojené s evidováním jednotlivých

Účastníci ekonomické komise v Brně
/Participants of the Economic Committee in Brno/

druhů zvířat v programech, které zahrady využívají včetně celosvětové evidence ZIMS a kompletací dat pro ročenku UCSZOO.

Transportní komise projednala záležitosti koordinace transportů v rámci zahrad UCSZOO, plánovaná zasedání ATA (Animal Transport Association) v březnu 2019 v Budapešti a výjimky na požadování CITES dokumentů.

Ve večerních hodinách proběhlo několik zajímavých prezentací a přednášek. AOPK informovala zúčastněné o problematice tzv. „mazličích zoo“ a o problémech v privátních chovech tygrů a dalších velkých kočkovitých šelem. Jitka Vokurková seznámila účastníky během své prezentace s možnostmi pozorování zvířat na Srí Lance. Zbyněk Šiša promítnul několik historických fotografií z archivu Zoo Praha. Během dopoledne 7. 11. zasedala zoologicko-legislativní komise. Řešila legislativu na Slovensku, která je částečně odlišná od legislativy v České republice. Zaměřila se na seznam invazivních druhů a na spolupráci zoologických zahrad se školami a vědeckými institucemi s ohledem na smlouvy, účast studentů na praxích a zpracovávání diplomových, bakalářských, dizertačních a dalších prací ve spolupráci se zoologickými zahradami.

Společné jednání komisí pro vzdělávání a marketing, Hluboká nad Vltavou 7.-9. 11.

Setkání členů vzdělávací a marketingové komise se konalo v Zoo Hluboká a zúčastnili se jej zástupci většiny českých a slovenských zoologických zahrad. Zoo Olomouc na zasedání komisí reprezentovali Karla Břečková, Pavel Javůrek a Milan Kořínek. V rámci přednášek jsme byli informováni o novinkách na úseku propagace a marketingu v ostatních zoo, také byla zhodnocena nová kampaň na ochranu pěvců v jihovýchodní Asii, vyslechli jsme si přednášku zástupců AOPK a ČIŽP o problematice komerčního využívání velkých šelem v kontaktních zařízeních a komerčních chovech. Ve čtvrtek nám byla umožněna večerní prohlídka zámku Hluboká s průvodcem a poslední den se uskutečnila komentovaná prohlídka zoologické zahrady.

Program jednání:

Středa 7. 11.

- **Hodnocení činnosti komise pro vzdělávání - co bylo, co plánujeme** (Š. Nováková; Zoo Ostrava)
- **Diskuze a pracovní jednání komisí**
- **Zhodnocení společných akcí a domluva na příští rok**
- **Nová podoba webu a FB UCSZOO**
- **Tabule „Zoo není jen v ...“**
- **Ochrana osobních údajů - praxe ze zoo**
- **Možnosti spolupráce CCBC a zoologických zahrad** (I. Uhrová; Zoo Hodonín)
- **Ekoklub Zoo Praha** (Zoo Praha)
- **Ukázka nového designu Zoopark Chomutov, grafický manuál, nové logo**
- **Nový zberateľský suvenír zo zoo - eurobankovka s nulovou hodnotou!** (A. Klasová; Zoo Bojnice)
- **Využití potenciálu zoo nad rámec otevřené doby; spolupráce se subjekty v regionu** (M. Švihel; Zoo Hluboká)
- **Diskuze**
- **Podnikání na náš účet**
- **Dodržování návštěvního řádu**
- **Podivní „příznivci“ zoo**

Čtvrtek 8. 11.

- **Palmový olej - novinky** (S. Lhota; Zoo Ústí nad Labem)
- **Saola** (J. Pešová; Zoo Plzeň)
- **Kampaň na ochranu pěvců v jihovýchodní Asii** (B. Tesařová; Zoo Liberec)
- **Zhodnocení pěvecké soutěže**
- **Kampaň Silent Forest v Zoo Jihlava**
- **Krátké představení kampaňových aktivit v dalších zoo**
- **„Vítejte v ptačí říši“ - film 20 minut** (Zoo Ústí nad Labem)
- **Když „Koruna ze vstupného“ nestačí - prezentace nového modelu příspěvků na ochranné projekty nazvané 4NATURE** (T. Divílek; Zoo Zlín)
- **Projekt „100 let stará škola“** (K. Misíková; Zoo Plzeň)
- **Komerční využívání kočkovitých šelem včetně blízkého kontaktu s nimi** (Zoo Liberec)
- **Komerční využívání velkých šelem v kontaktních zařízeních** (S. Ucová; AOPK)

Foto z marketingové a vzdělávací komise
/Photo from the Marketing and Educational Committee/

- Tygři v komerčních chovech (Z. Novák; ČiŽP)
- Kontaktní zvířata v zoo - kde jsou hranice? (K. Sklářová; Zoo Hluboká)
- Problematika uhynutí „ikon“ (orangutan v Ústí, medvěd v Děčíně, slůně v Ostravě) a jejich preparáty v muzeích...
- Psi v zoo
- Krmení
- Večerní prohlídka zámku Hluboká

Pátek 9. 11. 2018

- Firemní dobrovolníci - pomoc, či přítěž (Š. Nováková; Zoo Ostrava)
- Projekt cezhraničnej spolupráce so Zoo Budapešť (E. Malešová; Zoo Košice)
- Nové vzdělávací aktivity v Safari Parku Dvůr Králové (Safari Park Dvůr Králové)
- Komentovaná prohlídka Zoo Hluboká

Stavební komise, Ostrava 14.-16. 11.

Setkání účastníků komise proběhlo na podzim v ostravské zoologické zahradě.

Naši zahradu na severní Moravě zastupovali Radek Dvořák a Josef Valach.

Program zasedání:

- Prezentace mobilní úpravy vody firmy Vacusol (L. Vařejka)
- Osvětlení expozic, problematika UV osvětlení (J. Novák)
- Prezentace zavěšených sítí firmy CarlStahl (D. Pařízek)
- Prezentace univerzálního pracovního stroje Dapper (I. Chamrád)
- Prohlídka staveb v Zoo Ostrava

*Zpracovali: Dr. Ing. Radomír Habáň,
RNDr. Libuše Veselá, Ing. Jitka Vokurková,
Mgr. Dana Smičková, Ing. Karla Břečková,
Milan Kořínek, Bc. Jana Kešeláková,
Bc. Šárka Šubová, DiS, Ing. Radek Dvořák,
Josef Drtil*

ANNUAL REPORT 2018 ZOOLOGICAL GARDEN IN OLOMOUC, CZECH REPUBLIC

Summary

This annual report is a brief overview of a very successful 2018, much to the great delight of all of our visitors and zoo fans in general.

In 2018, we recorded 357 221 visitors representing an increase of nearly 20 000 on the previous year. Although not a record gate turnout, the figure is a testament of continued popularity of the Olomouc zoo.

As regard the premises, our focus shifted significantly toward construction and overall structural development of the zoo. By completing and opening the African Pavilion Kalahari with the financial support of the Statutory City of Olomouc, we now have exposition for 18 animal species from the Kalahari Desert offering a very interesting and attractive pavilion for our visitors. Another significant investment was made specifically on the construction of third stage of the Olomouc Zoo Safari and on general repairs to the bird aviary known as the "Bábovka". Other allocations worthy of note are regular investments toward improving facilities for visitors and for the zoo itself. By installing a new large capacity freezer box and replacing the roofing in the hay store, we improved the conditions in the feeding section as well.

Projects undertaken to date encompassed an enormous amount of work. In addition to

the African Wetlands project, another related project addressing the issue of surface water management is near completion. The design concept of utility networks is another very important and crucial project for the development of our zoo, which is now in its final stages.

The Olomouc Zoological Garden has been undergoing significant transformation in recent years. The continuing bark beetle calamity is impacting site appearance and hence, the composition of the forest. Spruce monoculture is gradually receding to the young mixed forest, new rest areas with a geological theme are being developed, additional playgrounds for children were added and with other minor modifications, the complex is being transformed into a rather more compact unit. Currently, we have 1 898 animals accounting for 409 species. In the course of 2018, nine new animal species were added, located predominantly in the Kalahari Pavilion. One of the most interesting novelties is the Honey Badger, which is not a commonly reared species in zoos. During the year, 327 newborns were recorded, which may be considered as an outcome comparable to previous years. Finally, I would like to thank our founder the Statutory City of Olomouc, the Ministry of the Environment of the Czech Republic, the Olomouc Region, other institutions and all Olomouc Zoo fans who support us in our activities and our mission. I would also like to extend my sincere gratitude to my colleagues who professionally manage the day-to-day operations of the zoo and for their valuable contribution in ensuring satisfaction of the visitors. I believe that in the years to come, we will find common language and maintain the position of one of the main tourist destinations of the Czech Republic and the most visited place in our region.

*Dr. Dipl.-Ing. Radomír Habáň
Director of the Olomouc Zoo*

TABLE OF CONTENTS

ZOOLOMOUC

TELEPHONE AND CONTACT DIRECTORY OF THE OLOMOUC ZOO STAFF	005
INFORMATION ABOUT THE ZOO	006
A FEW WORDS OF INTRODUCTION FROM THE DIRECTOR	134
BREEDING ACTIVITIES IN 2018	136
MAMMALS	136
CARNIVORES	136
PRIMATES	137
UNGULATES	138
OTHER MAMMALS	139
AFRICAN PAVILION KALAHARI	139
BIRDS	140
REPATRIATION OF BARN OWLS	140
TERRARIA	140
AQUARIA	141
REMOVING PHOSPHATES FROM SEAWATER	141
OTHER ACTIVITIES OF THE BREEDING SECTION	141
RESEARCH AND COOPERATION WITH STUDENTS	141
IN-SITU PROJECT FOR THE PROTECTION OF GIBBONS IN VIETNAM	141
PUBLISHING ACTIVITIES	142
BREEDER OF THE YEAR COMPETITION	142
THE KUKANG RESCUE PROGRAMME - PROTECTION OF GREATER SLOW LORIS ON SUMATRA	142
GREATER SLOW LORIS DAY	142
DERBIANUS CONSERVATION	142
THE SVOPAP EDUCATIONAL CENTRE S. R. O. IN OLOMOUC	143
VOLUNTEERS AT OLOMOUC ZOO	143
OUR COOPERATION WITH THE CENTRE FOR CHILDREN AND YOUTH IN OLOMOUC	143
RESCUE STATION FOR HANDICAPPED ANIMALS	143
BIRDS OF PREY	143
VETERINARY CARE	143
SOUTHERN TAMANDUA HEALTH PROBLEMS VERSUS NUTRITION	144

TREATMENT AND REARING OF BINTURONG CUB	144
NUTRITION AND FEEDING	144
ZOO MARKETING	145
VISITORS' TURNOUT AT OLOMOUC ZOO IN 2018	145
ZOO PROMOTION	145
HELPING OUR BIRDS	146
GEO-TRAIL	146
FACILITIES FOR VISITORS AND SOUVENIRS	146
MOST NOTEWORTHY EVENTS IN 2018	146
EASTER AT THE ZOO	146
COMMENTED FEEDING	147
MAY DAY	147
CHILDREN'S WEEKEND	147
ZOO GAME MYSTERIOUS KALAHARI	147
DAY WITHOUT PALM OIL	147
GHOST NIGHT	147
EVENING CHRISTMAS TOURS	148
COOPERATION WITH THE MEDIA	148
EDUCATION AT OLOMOUC ZOO	148
OLOMOUC ZOO SPONSORS IN 2018	148
BASIC ECONOMIC DATA	149
CATERING SERVICES	149
CONSTRUCTION AND MAINTENANCE	149
GARDENING	150
CONFERENCES, SEMINARS AND MEETINGS OF EXPERT BOARDS OF THE UNION OF CZECH AND SLOVAK ZOOLOGICAL GARDENS IN 2018	150
LIST OF ANIMAL SPECIES KEPT AT THE ZOO IN 2018	152
MAMMALS	152
BIRDS	157
REPTILES	160
FISH	162
CARTILAGINOUS FISHES	165
INVERTEBRATES	165
LIST OF PROTECTED ANIMAL SPECIES	168

BREEDING ACTIVITIES IN 2018

PAGE 8

As of 31 December 2018, the Olomouc Zoo has 409 species and 1 898 animals with a total book value of EUR 302 586.

Compared to figures of the previous year, the zoo has nine more species but 26 less animals.

The year 2018 was quite successful in breeding because a lot of young ones were born. After several years the Fennec Fox puppies, Barbary Lion cub and Patas Monkey baby were reared. Zoo Olomouc is the only zoo in the frame of Czech and Slovak zoos which is successful in reproduction of Tamanduas and rearing of two prosperous young ones is an excellent happening. There was a record number of three Binturongs in one litter and Geoffroy's Marmosets gave birth even to nine babies in three litters. Frequently we succeeded in rearing Rodrigues Fruit Bats Black-and-white Ruffed Lemur babies, West Caucasian Tur, Siberian Ibex and Markhor kids, Vietnamese Sika Deer, European Bison calves, Silvery and Pygmy Marmoset and Squirrel Monkey kids, Gemsbok, Adax and White-tailed Gnu calves, Reindeer, Hudson Bay Wolf puppies, Japanese Macaques, Meerkat and Rock Hyrax youngs and a lot of other young ones.

Among the birds we estimate young Flamingoes, Red-crowned Crane, Silver Cheeked Hornbills and Northern Bald Ibis chicks.

In vivariums Blue-spiny Lizard, Tokay Gecko and Madagascar Giant Day Gecko reproduced successfully, in aquariums keepers reared Banggai Cardinal Fish, Banded Jewel Cichlid and a lot of corals.

Species and Individuals in the Animal Collection of Olomouc ZOO as of December 31, 2018

	Species	Individuals	Loan	Price [EUR]
Mammals	96	706	138	233,967.81
Birds	60	387	53	38,582.01
Reptiles	30	98	12	7,685.96
Fish	117	363		5,909.83
Chondrichthyes	4	5		13,819.07
Invertebrates	93	365	1	4,167.96
Total	400	1 924	204	304,132.63

MAMMALS

PAGE 9

CARNIVORES

PAGE 9

Binturongs managed to raise three female cubs, the smallest one had to be put on supplemental feed for a while. By the end of the year, two of them had left our zoo and travelled to the Zie-Zoo in Netherlands and to the Zoo di Pistoia in Italy. The last one will leave in January 2019. We only keep the Yellow Mongoose male group for the exposition. To date, Long-nosed Cusimanse have not reared young. Meerkats newly inhabit the Kalahari Pavilion; one elder female remains in the lower section. European Lynx were moved to the Liberec Zoo in autumn (strong gales destroyed their outdoor enclosure); before moving, one female kitten was reared. Male Fishing Cat (as recommended by the coordinator) was moved to the Rotterdam Zoo; the female was moved due to reconstruction to the Beast of Prey pavilion. The situation in relation to breeding of Amur Leopard Cat (young couple) and European Wild Cat (couple in senior age) remains the same. Serval female gave birth to cubs, but rearing was not successful. Barbary Lion raised one young male cub (two more cubs were stillborn). At this moment, 152 individuals of this lion is kept in the zoos, over the last 12 months 11 cubs were born. The young Amur Leopard travelled to the Colchester Zoo in April. Our leopard breeding

pair is already old and has health problems. Making Jaguar female pregnant has not been successful to date. Amur Tigers did not get recommendations on breeding this year. At this moment, two species of wolves live in the zoo. The North American Arctic Wolves expect the arrival of a male for a female in our zoo. The Hudson's Wolf pack reared three cubs this year. They have not yet been moved to a new enclosure within the Safari Amerika – delays to the planned modifications and security measures. The Alpha male, unfortunately, died in the second half of the year. He was already advanced in years (just like the female and as a consequence we will have to put together a new pack). The last Black-backed Jackal (male) was moved to the Pilsen Zoo and we ended the breeding. For details about Honey Badger, see the section on Kalahari Pavilion. Black Bear cubs were already weaned from their mother, at the end of September they travelled to the Sainte Crox Zoo in France to be placed in a group of similarly old individuals. The Black Bear female was matched to a male, thus further cubs may arrive during winter. The old Malayan Sun Bear female has not yet had any major health problems, only occasionally issues associated with age.

PRIMATES

PAGE 15

With prosimians, we were rejoicing the birth of two Black and White Ruffed Lemur female young and four younglings of Ring-tailed Lemur. White-headed Lemurs have not breed young and we have only Black Lemur females. The biggest “babyboom” of Marmosets occurred with White-fronted marmosets – during one year, one female gave birth to nine young in three litters (January, June and November), and all were successfully bred in this family. Silvery Marmoset and Pygmy Marmoset family group may boast further reproduction. With Goeldi's Monkeys and Emperor Tamarins, we only

keep exposition animals. The coordinator recommended matching of a new breeding golden lion tamarin pair. In 2018 South American Squirrel Monkeys reared eight young in total (some at the beginning of the year, remaining were born during November and December). The male from the Zlin Zoo (born in Vienna) proved to be successful in breeding; also with a general change to the feed rations and with folic acid supplements to pregnant females, we managed to solve part of the reproductive problems of this species. The coordinator has promised the placement of surplus young males this spring, probably to the Bratislava Zoo. We currently have two species of Old World primates. The first is the Patas Monkey; a young male Lenon attained maturity and so one young was born by the end of the year. Other females are currently pregnant, further young are expected in 2019. Another species is the Japanese Macaque. Two young were born this year and currently, apart from the adults, seven young born within the last three years are happily chasing each other in the enclosure. For the welfare of animals, construction of sleeping quarters with tempered floor has been completed here, feeding and watering is carried out onsite and it will be easier for the keeper to capture animals for vaccination or for any veterinary treatment. We keep gibbons in four family groups. Births have not taken place as the coordinators stopped reproduction due to the small number of keepers with suitable conditions for breeding (higher percentage of males than females are born). Juvenile female from the White-handed Gibbon family travelled to the Wuppertal Zoo in Germany. Young brothers from the Yellow-cheeked Gibbon family travelled to the Košice Zoo. We have been collaborating for a long time on CULS research projects relating to gibbons genus *Nomascus* on vocalisation and nutrition. Our zoological garden is also involved in in-situ project on the protection of this species in Vietnam.

UNGULATES

PAGE 20

African Safari and African ungulates

Working of African Safari enclosure with the herd of Gemsbok was without problems in the last year again. Because the weather was nice and warm early in spring, Gemsbok females could go to the enclosure with the male in the half of April, and as the autumn was also kindly they could stay there till the half of November. It was the longest time in the history of their breeding. In spring 2018 eight calves were born, unfortunately most of them were males. The females having been mated early in spring some of the calves was born before the New Year 2019. The composition of pellets changed a little and the weight of new-born calves increased. Gemsbok females are surviving quite long in our zoo, the oldest of them is 22 years old.

In Rothschild's Giraffes there was not any change during the whole year and the same situation was in the herd of Chapman's Zebras. In both the species we were without breeding male at the end of the year 2018. In spring 2018 one Addax female was born. Keeping of this critically endangered species in Olomouc Zoo is complicated because of the aggressive behaviour of one female and her offspring.

The status of White-tailed Gnus in European zoos is low and their situation in wild is not very good, so we plan to pay more attention to this species. In the season 2017 we kept the male separated from the females till August and so the calves were not born in their winter house but in the enclosure. By this way we avoided the injuries in the calves when they were going out for the first time. In spring 2018 3 females have given birth to their calves, now we are looking for a new unrelated male.

The hot summer was very good for African hoofed animals but it was worse for all the northern and mountain animals, especially because of the lack of fresh grass and leaves for feeding. The Chamois females being

without an adult male since December 2017 were mated in February after a new male's arrival from Košice and so 4 kids were born later in summer 2018. We also received a new Markhor male from Helsinki. Unfortunately the Muscox male died and so we have not the species in our collection at present. Reindeer calves were reared again but breeding of reindeer brought a lot of worries in the last year because we fight against a bacterial infection, especially in the very old females and young specimens. The new Reindeer breeding male born in Brno was in the herd of females for the first time during the heat season. After about 20 years one of our Bactrian Camel females is pregnant. We changed the male and our new young male Camel from Ostrava.

Safari Eurasia and other ungulates

Breeding of mountain ungulates has been marked by the lack of grazing and tree branches due to drought. On the other hand, we had a lower incidence of parasites. Eight cubs were born to Siberian Ibex (six were reared). Only four West Caucasian Tur females gave birth (one cub died during summer). Wild Goat herd reared six cubs. We keep them together with Mesopotamian Fallow Deer, Indochinese Sika Deer and European Mouflon in the large safari enclosure. Four Indochinese Sika Deer females gave birth (some of them not until summer), other elderly females are out of reproduction. Mouflons reared five lambs, fallow deer none. Two young European Bison females born in 2017 were moved to the Nordens Ark Zoo in Sweden. Two European Bison breeding females gave birth to two other females. We are planning discussion with coordinator about their inclusion in the repatriation programme. The older Pygmy Hippopotamus female (32 years old) born in the Ústí nad Labem Zoo has problems with her legs, so we made part of her enclosure as a soft bed and she regularly receives medication for arthrosis.

OTHER MAMMALS

PAGE 28

The lower floor in the Southern Two-toed Sloth and Southern Tamandua enclosure is newly used by the Brazilian Guinea Pigs, which regularly breed. The Brush-tailed Bettong female was moved to Jihlava; not suitable for further breeding in our zoo. A genetically valuable male from Hungary will be matched with a suitable female in 2019. Kangaroo feed rations began to be supplemented with mushrooms, which they eat in the wild. For a Giant Anteater young male (born 2017), we expect referral for transfer. The breeding female is pregnant again at this time; she should give birth at the beginning of 2019. Male anteater is permanently suffering from chronic skin disease. Two Southern Tamandua females reared 3 young without complications this year. The elder one gave birth at the end of 2017 and then at the end of this year, the younger female gave birth to her first young in October. The older sloth female is kept in the background, the younger one in the South American pavilion should give birth during 2019. The number of The Rodrigues Flying Foxes is optimal for size of night pavilion. This year, 7 young of these flyers were born. Before the end of the year, nine males were transferred to the Emmen Zoo in Netherlands at the recommendation of the coordinator. In this pavilion, we also keep the Bolivian Night Monkeys, Brush-tailed Bettongs, and in winter, the Central American Agouti and Eurasian Scops Owls. Separate quarters for Fennec pair is located in the central part of the pavilion that after several unsuccessful attempts raised offspring in December.

At the beginning of the year 2018 we had a herd of 16 Red Kangaroos. During the year there were many changes, some animals were born and some of them died or left our zoo but the number was approximately the same during the whole year. We lost one of our Red Kangaroo breeding males. The new

Parma Wallaby male was imported from Salzburg.

In summer 2018 we had the highest number of Porcupines in the history of zoo. Having reared five young ones there were 14 Porcupines in the enclosure, but some of them left our zoo to some other breeding institutions. At the beginning of April an American Porcupine was born, but unfortunately the mother died after the birth. The young one was reared with a little help of keepers. The pair of Hairy Armadillo and the breeding group of Rock Hyrax are not available for visitors at present. We hope in a near future the Rock Hyrax will complete the species in Kalahari pavilion. In the last year we reared two young hyraxes.

AFRICAN PAVILION KALAHARI

PAGE 32

On 11th May 2018 the new exhibition Kalahari was opened for visitors finally. In the new pavilion there are several attractive species of animals which are living not only in Kalahari Desert but also in other places of Africa southwards of Sahara - it is Aardvark, Honey-badger, Rock Hyrax, Cape Ground Squirrel and of course the visitors' favourite species Meerkat. The pavilion is completed by several vivariums with African reptiles and insects and also by a bevy of weaver finch. Completing of a group of Meerkat is not quite easy usually, in our breeding group there is a female born in our zoo with two cubs and five males from Dvůr Králové. They are living together with Cape Ground Squirrels and they succeeded in rearing one litter of cubs in September. We received the Aardvark male from Ekaterinburg Zoo a year ago and the female came from Prague the last year. The Honey-badger were late a little, they were imported from a private breeding facility at the end of August. We plan to place the Rock Hyrax to the new exhibition after a small adaptation of the indoor enclosure.

BIRDS

PAGE 36

The most valuable rearing among birds is the Northern Bald Ibis offspring. We have a group of 5 males and 6 females in this species but only three adult females are there and we reared 4 young from 3 nesting pairs. Now we are preparing a new breeding facility for them. In 2018 we planed to take part in the Red-crowned Crane reintroduction programme which is organized by means of Zoo Brno in the frame of EARAZA. Unfortunately the Russian state veterinary authorities stopped the transport of the fertile eggs to Chabarovsk because aviar influenza occurred in the North Germany.

The most attractive birds from visitors' view are parrots. In addition to the pair of Arakanga and Ararauna in the exhibition aviary there are 3 Turquoise-fronted Amazon males which came to our zoo as a gift from a private bird-keeper, we also completed the pair of Maxmillian Parrot and a group of 6 young sun parakeet. We reared 4 young Flamingoes, one of them was hatched in incubator and put back to one of the nests again.

The most significant import is the Secretary Bird male from Planckendael. The young male not being interested in the female preferred communication with keepers. We received a Southern Screamer male from Schönbrunn. The male seemed to be stressed in winter accomodation but we found his left eye is sightless. In summer they created a pair with our female but were not successful in breeding unfortunately.

In spite of the fact that our aviary for eagles is old and not very big, the pair of Steppe Eagles were successful in reproduction again having two chicks. Some of the reared young eagles are working with falconers. The King Vultures broke their egg, later they laied an egg again but it was not fertile.

The Silver Cheeched Hornbill after the break in 2017 reared two young again. We tried to leave the African Ground Hornbill chick with the parents but they were not successful

in rearing it again. The new bird species is Shallow's Touraco.

REPATRIATION OF BARN OWLS

PAGE 43

In 2018, five chicks were reared from two clutches. They were handed to Mr. Karel Poprach of the TYTO Society, z. s., who placed them in nest boxes under the natural nesting pairs of barn owls

TERRARIA

PAGE 44

The Schneider's Skink (*Eumeces schneideri*) group was added to the giraffe pavilion in the African terrarium. In the near future, we should get a female for the African Pancake Tortoise male (*Malacochersus tornieri*). Nine terrariums were built within the Kalahari Pavilion; one large terrarium (for breeding larger group of animals in several species), five medium and three small ones. After the terrarium was completely refurbished, animals were released into expositions, namely: five species of lizards – Tropical Girdled Lizard (*Cordylus tropidosternum*), Common Flat Lizard (*Platysaurus intermedius*), Blue-throated Agama (*Acanthocercus atricollis*), Yellow-throated Plated Lizard (*Gerrhosaurus flavigularis*) and Giant Plated Lizard (*Gerrhosaurus validus*); three species of snakes – Brown House Snake (*Boaedon fuliginosus*), Cape Coral Snake (*Aspidelaps lubricus lubricus*) and East African Sandboa (*Gongylophis colubrinus*) and several invertebrate species. After less than a year, the composition stabilised, no skirmishes or problems occur. Animals are not yet reproducing (except for the brown house snakes). We recorded breeding in Tokay Geckos (*Gekko gekko*), Blue-spiny Lizards (*Sceloporus cyanogenys*) and Madagascar Giant Day Geckos (*Phelsuma grandis*). Also, facilities in the terrariums underwent changes to facilitate better and easier maintenance

and handling by the keepers. New species, such as six the European Pond Turtle (*Emys orbicularis*) hatchlings were placed there, for which (when mature) one unused pond in the aviary of flamingos is designated. We also acquired three Amur Ratsnakes (*Elaphe schrenkii*) from the Zoopark Chomutov, which may also be used as part of the zoo promotion.

AQUARIA

PAGE 49

Owing to the planned renovation, no major changes took place this year. The exposition was extended with the Banggai Cardinal Fish (*Pterapogon kauderni*), Bennett's Sharpnose Puffer (*Canthigaster bennetti*), Blue-streak Cleaner Wrasse (*Labroides dimidiatus*), Canary Wrasse (*Halichoeres chrysus*) and Black-blotched Wrasse (*Halichoeres chloroptherus*). Furthermore, several new species of corals were added, which we acquired from the Aquarium Committee held at the Brno Zoo, most of which managed to reproduce. From other invertebrates, we have added urchins and starfish. We successfully reared Banded Jewel Cichlid (*Hemichromis elongatus*), which is not reared in our zoo yet, specimens were imported in 2017 from West Cameroon. They are kept at the African Dwarf Crocodile exposition and four more liters are in the backgrounds. In the aquarium in entrance hall, we had to carry out several major interventions in the growing colonies of corals; the collection of fish and other animals is stable here.

REMOVING PHOSPHATES FROM SEAWATER

PAGE 52

We decided to test the FeCl_3 chloride method, used in the Arnhem Zoo in Netherlands, due to the increasing phosphate content in large seawater reservoirs, which have high stocking density of fish. Filtering, in our zoo, was reduced from 500 litres to 50 litres; FeCl_3 flow rate was reduced to one tenth.

Using this filter method is simple and inexpensive, keeping the principles safe, and in the water at the filter outlet we measured significantly lower phosphate values. We managed to reduce the phosphate content from 1.5 mg/l to 0.2 mg/l in the quarantine tank with large fish within four months.

OTHER ACTIVITIES OF THE BREEDING DEPARTMENT

PAGE 55

RESEARCH AND COOPERATION WITH STUDENTS

PAGE 55

Olomouc Zoo collaborates with many universities and other institutions in the Czech Republic and other countries in the field of research. Many students work in our zoo on their bachelor, master and doctoral theses, and some students directly acquire experience as veterinary practice.

IN-SITU PROJECT FOR THE PROTECTION OF GIBBONS IN VIETNAM

PAGE 56

This project has been located in the Kon Ka Kinh National Park in Vietnam since 2016 and focuses on a species of *Nomascus annamensis*, and follows a similar project aimed at the Yellow-cheeked Gibbon (*Nomascus gabriellae*) in the Nam Nung Nature Reserve. Both species (northern *Nomascus annamensis* and southern *Nomascus gabriellae*) have high conservation priority due to their small population in the wild. The territory of the Kon Ka Kinh National Park has great biodiversity value (different climatic conditions and vegetation levels). The project activities monitor the gibbon family groups, serve for training of rangers in the methods of monitoring and identification of individual

animals and explain to local population information about protection of animals.

PUBLISHING ACTIVITIES

PAGE 57

In 2018, the zoological garden published the 19th Proceedings of the UCSZOO Committee for Prosimians. All zoos, which keep prosimians, received these proceedings, in printed and electronic format, relating to the seminar of the Expert Committee for Prosimians held at the Ohrada Zoo.

BREEDER OF THE YEAR COMPETITION

PAGE 58

Results of the annual White Elephant – Breeder of the Year 2017 competition were declared in the premises of the former Capuchin Monastery in Fulnek on 6th April 2018. The Olomouc Zoo entered several species; however, we did not receive any awards this time.

THE KUKANG RESCUE PROGRAMME - PROTECTION OF GREATER SLOW LORIS ON SUMATRA

PAGE 58

Teaching of English and environmental education takes place in the new school. The new building was built for the needs of children's education and now three Indonesian teachers teach 30 pupils. Our new publication: "How to protect your farm against animals while letting them live" has already been distributed to farmers with whom we collaborate in our terrain area. This area will be the future location for the release of rehabilitated slow lorises; consequently, we are developing other conservation and educational activities here. We will also distribute this publication to other sites and then evaluate its impact on mitigating the conflict between farmers and wildlife. One of the other ongoing

educational activities is the new project "Waste Sorting in Kuta Male". The project's aim is to reduce pollution in parts of the protected ecosystem, which is adjacent to the Gunung Leuser National Park, setting up waste management system in the neighbouring Kuta Male village. This should contribute to the protection of the unique biodiversity in this territory with the presence of critically endangered animals. Another major project, co-founded by The Kukang Rescue Programme, is the new campaign - Stolen Wildlife. This is the first comprehensive campaign in the Czech Republic to reveal overlooked facts about illegal animal trade - www.stolenwildlife.org. In the past year, several lectures on the programme activities were held in the Czech Republic and the Kukang Rescue Programme is also supported by the Zoo Hodonín (CR) and the Wrocław Zoo (PL).

All activities and news relating to The Kukang Rescue Programme and Stolen Wildlife may be followed on our website: www.kukang.org or Facebook: <https://www.facebook.com/project.kukang/>; <https://www.facebook.com/IAmNotYourToy/> and <https://www.facebook.com/ukradena.divocina/>

GREATER SLOW LORIS DAY

PAGE 60

Our zoo organised an event to support the Kukang conservation project on Sunday 9th September. Zoo volunteers and members of Rysi and Křišťál groups (from the Duha civic association) were acquainted on the stands with the issue of protection of Greater Slow Loris and their natural environment. It was also attended by the staff working in Sumatra. It was possible to buy souvenirs to support the project.

DERBIANUS CONSERVATION

PAGE 61

Zoo Olomouc is a member of Derbianus Conservation. In September 2018 The Day for Antelope took place again. People were

informed about the situation of Derby's Eland which is the biggest African antelope, they have got known what each of them can do for saving this endangered antelope, they could buy T-shirts, bags and other things with Derby's Eland motif, we offered also face-painting. The Day for Antelope took place near the African Safari enclosure where the maquette of Derby's Eland in life size is placed. The profits of this event was used for the Derby's Eland conservation.

THE SVOPAP EDUCATIONAL CENTRE IN OLOMOUC

PAGE 61

"Animal keeper in the zoo" retraining course was held for the fourth time in our zoo from Friday 13th July to Sunday 15th July. The course included animal nutrition in zoos, the basics of biology, breeding of small mammals and the breeding of *Caniformia*.

VOLUNTEERS AT OLOMOUC ZOO

PAGE 62

Volunteers started working in the zoo in 2013. This year they helped during 4 events.

OUR COOPERATION WITH THE CENTRE FOR CHILDREN AND YOUTH IN OLOMOUC

PAGE 62

Each Thursday afternoon 25 children at the age of 6 to 15 years attended Zooklub with a very attractive programme. Zoo Olomouc cooperated with the Centre of children in the organization of several marketing events for visitors, two trips for Zooklub members and for other zoo friends took place. At the end of August a suburban camp for children took place. We try to enable children to meet animals at close range and we educate them so that they and save like nature and animals.

RESCUE STATION FOR HANDICAPPED ANIMALS

PAGE 63

Owing to the incidence of infection, the station can no longer receive birds or other wild animals. In the event of finding an injured or otherwise handicapped bird or other animal, please contact the above-mentioned stations.

BIRDS OF PREY

PAGE 64

In 2018, the exposition of birds of prey at the Olomouc Zoo celebrated its 22nd anniversary. It was established in 1996 and based on the ecological education project in 1996. Since June 2002, the exhibition has been open all year round. At present, there are seven permanently handicapped birds of prey, three birds of prey from our zoo and three birds of prey undergoing training for falconry.

VETERINARY CARE

PAGE 66

Veterinary care in Olomouc Zoo is provided by MVDr. Lenka Chrastinová and MVDr. Ivana Amoussa. MVDr. Michael Mazoch's Veterinary Clinic deputises if required. The zoo collaborated with SVU Olomouc and was under the supervision of the KVS SVS Olomouc during the whole year.

Carried out actions:

Preventive – vaccination, deworming, change of feed rations according to animals' health conditions, preventive collection of blood samples and their appraisal. Dermatological patients – Giant Anteater, Alpaca, Amur Leopard, Jaguar, Binturong, pony, Coatis, Malaysian Sun Bear. Dental patients – female Jaguar, Red Kangaroos, Parma Wallaby, rabbits. Ophthalmologic cases – genetically conditioned iris shape change in Little Owl, change of iris color after an accident in Ring-tailed Lemur, eyelid injuries in Old World monkey, Japanese Macaque and Common

Squirrel Monkeys. Caring for geriatric patients – arthrosis in Bactrian Camel female and Rothschild's Giraffe, recurrent problems with the respiratory and circulatory apparatus in female Malayan Sun Bear, motion problems in Barbary lion, chronic skin changes in Pygmy Hippopotamus, COPD in pony. Neonatal patients – underdeveloped Binturong cub. Reproduction – intrauterine sonographic measurement of size of Southern Tamandua young. Treatment of Nordic animals, mountain goats and Chamois who became ill due to hot summer, which mostly had peracute course, sometimes with the fatal outcome.

SOUTHERN TAMANDUA HEALTH PROBLEMS VERSUS NUTRITION

PAGE 69

Last year's annual report describes the Southern Tamanduas health problems leading to some deaths. This forced us to return to the original feed that the animals received when we commenced breeding in our zoo and which did not include Termant or any other similar mixture. Consequently, all problems with digestion were quickly resolved. Feed ration without adding Termant suits the female Tara and her young Kryštof (born on 31st December 2017), the female Morgana and her young Fida (19th October 2018) and the male Chaco. Furthermore, Tara gave birth to another young on 21st December 2018. All are thriving and willingly accepting new feed rations. Thus, our anteaters (especially reared young) are more satisfied with the original feed rations than the manufactured mixtures.

TREATMENT AND REARING OF BINTURONG CUB

PAGE 69

A litter of three Binturong cubs arrived on 1st January. The first weeks passed without

any problems. On 14th January, one of the cubs showed signs of disease (either CNS infection or the result of an accident after falling from the bunk); it was enfeebled with nervous symptoms. The cub was separated and fed with a puree of mixed banana, yolk, honey and yoghurt. Antibiotics, corticosteroids and other medicines were administered. After two days, the acute symptoms disappeared, but the cub was weak and needed intensive care. On the fourth day, very severe nervous symptoms and convulsions occurred when the cub refused to eat. We administered large doses of magnesium and vitamins in the form of Supradyn. From the fifth day, the condition began to improve rapidly; it was feeding well on the replacement food in the form of puree and diluted Tatra milk (every two hours, about 20 ml of feed). The feed ration was gradually reduced and the feeding interval was prolonged. The cub was returned to the mother on 22nd February and a layer of straw was placed in the quarters (to ease any potential falls). The cub did not show any symptoms of illness, was suckling from the mother and supplemented with puree (the same as siblings). From 24th February, we began to leave the little female cub with the other binturongs overnight. For a few weeks, we provided supplemental feed to the cub and regularly weighed, when opportune. At this moment, it is the biggest cub.

NUTRITION AND FEEDING

PAGE 71

In 2018, EUR 226 421 was spent on nutrition and feeding, thus cost per 1 feed a day is EUR 620. Part of the costs were covered by a subsidy from the Ministry of Environment, amounting to EUR 39 694. Again this year, we wish to thank the sponsors for providing our zoological garden with in-kind gifts that form part of the feed rations, particularly Dajana Pet, Ahold ČR and many others.

ZOO MARKETING

PAGE 73

VISITORS' TURN-OUT AT THE OLOMOUC ZOO IN 2018

PAGE 73

This year we had the highest visitor turnout since 2012, namely 357 221 visitors (18 000 more than previous year). The highest number was in July (67 421 persons), but the record for one day was achieved on Easter Monday, 2nd April, when 5 368 people passed through the turnstiles. In the Christmas season, the zoo welcomed 10 417 people; the whole of December had a great result with 13 076 visitors.

ZOO PROMOTION

PAGE 75

The zoo is promoted through the media, billboards, advertising spaces (e.g. projection walls), partners of the zoo (e.g. contributory organizations of the Statutory City of Olomouc, main Olomouc sports clubs, suppliers, Fort Science, EXOTA, Šantovka, CineStar ...) and websites and Facebook (likes increased by 1 073 to 14 392). Within the zoo area, we use signs, educational panels, interactive elements and video projections in pavilions as a unified visual. This year, the KALAHARI Pavilion opened, further work was carried out on the completion of the next phase of the SAFARI AMERIKA stage and repairing the largest bird aviary, the African Wetlands project was initiated and Králikovství (Kingdom of rabbits) appeared in the goat's enclosure.

African pavilion Kalahari

All building and refurbishment works on the pavilion were completed this year. Visitors have the opportunity to see new animals: Aardvarks, Honey Badgers, weavers, armadillo lizards, millipedes, flat lizards, African House Snakes, Cape Coral Snake

(the first venomous snake of our zoo), and additionally Meerkats and Cape Ground Squirrels.

Safari Amerika

The third building phase will connect with the Eurasia spacious grounds. A double gate will separate large herds of ungulates from the white wolves. Thus, the original smaller wolf enclosures at the lower part of the zoo will merge and expand.

The project had to be extended by the construction of a retaining wall of almost 150 meters (due to bark beetle calamity and the unsupported slope). Part of the path will be widened and a view will be built. Everything will be put into operation in the following year.

African wetlands

It is planned to enlarge the pond opposite the Kalahari Pavilion, to build an island and to modify the area for breeding African animals. Building works were to start in autumn but during the design stage, a question arose about the most appropriate water treatment technologies. Because of the very dry years, we find it appropriate to extend the project to enable the best possible use of local rainfall to the benefit of the zoo. This will prolong the construction period but will have a positive impact on this exposition.

Aviary "Bábovka"

Work began on our largest, almost thirty-year-old aviary, in April 2018 carried out by a professional mountaineering company. Before the start of the holidays, the "Bábovka" basic structure was checked and painted, the foundation wall was modified and a new net installed. During the summer, visitors could see Turkey Vultures and the Southern Ground Hornbills. By the end of the summer, the birds were captured and moved. A company hired to build a basalt rock with nesting areas commenced works, which will continue in the spring of 2019. Furthermore, it is necessary to build a breeding facility and to adapt the

interior of the aviary in order to create a modern walk-through exposition.

Králikovství/Rabbitdom

During June, an area fenced by acacia wood was built in the goat enclosure, complemented by three rabbit houses and two pergolas that provide shade in the summer and shelter from rain. It is small “Rabbit Kingdom”.

HELPING OUR BIRDS

PAGE 78

In 2018, with the support of the Ministry of Environment subsidy programme, we created a new recreational and educational zone for visitors – a wooden gazebo planted in a forest environment. Inside, several types of birdhouses mounted on panels with a visual of a suitable environment for meaningful hanging. Functionally linked information about the bird box appearance for a particular bird may be found here, how its nest looks and how it may be recognised by voice. Models of the Great Tit, Black Redstart, Common Blackbird, Collared Flycatcher, Boreal Owl and Common Swift may be found here. Birdhouses for nesting of wild birds will be placed in the gazebo vicinity.

GEO-TRAIL

PAGE 78

We started the geo-trail building project at the end of 2016. Six posts were created between 2016 and 2017. Post 5 “Sedimentary Rocks” and Post 6 “Moravian greywacke” jointly located under the observation tower were completed this year. The entire geo-trail route will include twelve stops when finished; each will have several geological objects and two types of panels (one descriptive and the other educational). Some stops are complemented by rest areas with gabion benches and tables. Thus, a comprehensive geological exposition is created throughout the zoo area.

FACILITIES FOR VISITORS AND SOUVENIRS

PAGE 80

A new ATM was installed at the zoo exit. We also managed to roof and find better location for waste bins across the zoo area. Additionally, six commemorative coins machines were installed within the premises, which are complemented by two banknote-change machines. Visitors used the safari train, visited the observation tower; only the Lanáček rope centre will be operational next year. The Zoo Shop in the entrance hall is open all year round. A range of items promoting the Kalahari Pavilion and wooden gift items have been added this year – magnets, pad with wooden boards and “retro” spinning top with the zoo logo. We also offer a new tourist logbook for tourist cards with the motif of our zoo and other varied promotional items. The wooden house, located on the children playground, selling feed and souvenirs was definitely closed.

MOST NOTEWORTHY EVENTS IN 2018

PAGE 82

In 2018, several smaller events were cancelled but new events with greater potential were included. The most significant and traditional ones were again Easter, Children’s Weekend, Ghost Night and Christmas, but also the favourite narrated feeding taking place at regular intervals from May to September. We have recently included May Day, Day without palm oil and Zoos Day. It seems that the Zoo game has gained its permanent place. Visitors make extensive use of the opportunity to revive a visit to the zoo with this activity, which takes them through the whole area.

EASTER AT THE ZOO – 29TH MARCH TO 1ST APRIL

The opportunity to experience some of the world’s other traditions and explanation on why Easter is celebrated offered a programme

prepared at the zoo to celebrate this holy day. At the weekend, we created five stations for children and adults taking part in competitions, creative tasks, seeking and finding, etc., not only Europe but also in the Philippines. Narrated feeding of ten species had a premiere this weekend. From Thursday to Monday, the Olomouc Zoo was visited by 11 676 people.

COMMENTED FEEDING - 1ST MAY TO 30TH SEPTEMBER

Commented feeding introduces visitors to the interesting world of animals. The first one is on Easter weekend; the next ones are in May, June and September on weekends and holidays; in July and August every day. Commented feeding is for the following animals: Greater Flamingos, kangaroos and Black-tailed Prairie Dogs, Meerkats, Giant Anteaters, Bactrian Camels, big cats (jaguars, lions and tigers), Japanese Macaques, American Black Bears, Ring-tailed Lemurs and Rothschild's Giraffes.

MAY DAY - 12TH MAY

The member organisations of The European Association of Zoos and Aquaria (EAZA) contribute to the protection of endangered species and ecosystems around the world. EAZA protection campaigns are a unique tool to attract the attention of millions of zoo visitors. The new campaign SILENT FOREST introduces us this time to Southeast Asia, home to the most remarkable species of singing birds. Like other zoos, we organised a campaign day to raise awareness of bird-related issues not only in Southeast Asia. In the gazebo beside the Gemsbok enclosure, we created a stopover with cages, information panels and promotional materials. 2 714 visitors in total had the opportunity during the whole day to attend a nature trail with a variety of information not only about the campaign but also about European bird species.

CHILDREN'S WEEKEND - 2ND JUNE TO 3RD JUNE

As part of this year's programme to join the International Children's Day, it was possible

to take a competition trail at the edge of the woods immediately after entering the zoo. Fairy-tale creatures were giving out prizes for carrying out tasks. At the children's playground, falconry was demonstrated to children. 3 525 people visited the zoo on Saturday and Sunday.

ZOO GAME MYSTERIOUS KALAHARI - 3RD JUNE TO 31ST DECEMBER

From June, the new pavilion draws attention to the continuation of a competition game that not only enhances the view of the zoo but also tests the knowledge, skilfulness and orientation skills. Anyone who is able to read and write can play, children and adults, small and big, young and old. With a pen and a playing card competitors walk to 10 locations across the zoo with three tasks each. Before leaving, a prize may be claimed at the cashier's desk against completed the playing card.

DAY WITHOUT PALM OIL - 18TH AUGUST

In the zoological gardens across the Czech and Slovak Republic, this event has taken place several times and the Olomouc Zoo joined it for the first time. 2 660 people who visited the zoo could learn more about the problem of palm oil growth and its consequences on biodiversity. A speciality was also the narrated feeding of gibbons, Binturongs and Patas Monkeys, who are directly influenced by the decline in the natural environment due to planting of African oil palm. At several stands, options for avoiding palm oil in everyday life were shown.

GHOST NIGHT - 27TH OCTOBER

Weather again did not support the carefully prepared event that is popular with visitors and zoo staff. Despite the constantly recurring rain, 1 833 adrenaline lovers came on the last October Saturday. Regular participants were enthusiastic about the novelties that we added to this year's event and continuously praised us for the superb preparation and the rich Halloween decoration.

“Horror Trail” newly included last year was moved, based on the experience gained, to the less-used section of the tour route where only people really interested in ghostly experiences could pass by. Due to the rain, “Miss Horror” event was moved from the prospect of flamingos to the KALAHARI Pavilion where the inhabitants of the Králikovství had debut.

EVENING CHRISTMAS TOURS - 25TH DECEMBER TO 30TH DECEMBER

Increasing interest is shown in the afternoon guided walk through the zoo at the Christmas end of the year. Peace, sense of well-being, Christmas decorations, hot punch – completely different to the zoo in summer. It’s cold outside, but pavilions are agreeably warm. And the animals? Many of them are much more active than in the summer heat. The guide starts at the children’s playground in the zoo at 16 hrs and 18 hrs. In six days, 1 062 people took advantage of this offer.

COOPERATION WITH THE MEDIA

PAGE 98

Altogether, we released 13 press releases in 2018, sent 13 instant messages (i.e. current information for a potential news report) and organised eight press conferences. The electronic monthly magazine ORYX was distributed regularly to all collaborating media and also to the wide public. Cooperation with selected radio stations continued, namely Rádio Haná and the closely linked Olomoucká Drbna, Rádio Čas and Rádio Impuls, the Český rozhlas Olomouc and Rádio Rubi. Articles about current events in our zoo were published every month in the Olomoucké listy and in other periodicals.

EDUCATION AT THE OLOMOUC ZOO

PAGE 100

This year, schools showed the greatest interest in guided tours. Since last year,

we have also included three environmental education programmes from the project of the Municipal Centre of Ecological Education Divzna at the Liberec Zoo. In 2018, 69 schools and school facilities showed interest in our programme offer and 1 954 pupils and students accompanied by 169 educators took guided tours. Increased interest was also shown in educational trails, which was attended by 234 children in total. Other very popular items from our offer were the worksheets and work exercise books, which together sold 979 units. Many educational events with focus on nature conservation took place (e.g. in collaboration with the Czech Society for Ornithology, Nature Conservation Agency of the Czech Republic ...) or directly on conservation projects (e.g. Kukang, Derbianus, Silent Forest). Another round of the traditional Zoo game was launched on 3rd June, with the subtitle Mysterious Kalahari. During the summer holidays, six suburban camp sessions organised by the company Big Jumbo were attended by 189 children. We also arranged for a three-day programme of two sessions of the residence camp at the Chata Pod Věží in Radíkov. The last week of August belonged, as every year, to children from the suburban camp DDM Olomouc. 280 children in total attended camps with our active participation.

OLOMOUC ZOO SPONSORS IN 2018

PAGE 102

The zoo received EUR 20,801 from citizens, elementary school pupils, secondary school students, grammar schools and universities, associations, clubs, entrepreneurs and companies. Our thanks to the donors for the financial and in-kind contributions to the breeding and nutrition of rare and endangered animal species include, among other things, the “Day of Sponsors and Friends of the Olomouc Zoo”. Unusually, the twenty-sixth gathering took place the first Saturday in

October. Even so, it was warm and sunny and the sponsors enjoyed narrated tour with feeding of animals, small gift items, ample buffet and meeting with contact animals. We thank all sponsors for the financial and in-kind support.

BASIC ECONOMIC DATA

PAGE 106

Founders' funding for operation:

1,048,785.20 EUR

Founders' funding for PR

85,908.70 EUR

State funding (MŽP):

47,035.96 EUR

Transfers (funding for „Kata lemurs research center and zoo entrance“, „Safari Eurasia“, „Leopard pavilion“, „Info pages“)

13,677.69 EUR

The operations of the Olomouc Zoological Gardens in 2018 ended with a profit of **EUR 6,220.91**. The value of assets managed by the organization increased by **EUR 513,378.34**, i.e. by 10.23 %. The value of fixed assets (fixed assets) increased by **EUR 645,026.00**, i.e. by 15.64 %, and the value of current assets increased by **EUR 131,647.65**, i.e. by 14.75 %.

CATERING SERVICES

PAGE 111

High fluctuation of temporary staff caused extensive problems (10% higher than in 2017). Due to change of main commodity suppliers, we installed new information boards at the beginning of the year. A canvas cover was installed at the Pod Věží restaurant terrace. The changes here undeniably contributed to the increase in sales by EUR 27,561 compared to the previous year, i.e. the total sales amounted to EUR 314,231. Assortment of drinks was improved at the Bistro U Lemurů – 1 200 ice coffees and 8 400 cups of flavoured crushed ice were sold, all for approximately EUR 9,718; total

sales came to EUR 92,770. Takings at the Grill U lvů reached EUR 74,487, and in 2019, the new facility near the lions' enclosure, offering mainly hamburgers, will be built. The LUNAMIL ice cream kiosk served around 20 000 customers selling 2 160 kg of ice cream in 27 375 servings with takings of EUR 26,261. The number of unreturned, i.e. returnable tubs was around 60 %, namely 22 500 tubs. This year, newly, 0.5 l cups will be with aardvark and peacock motifs; 0.3 l with bear cub. Almost 300 litres of punch was sold during the Ghost Night. Visitors enjoyed Dracula's snacks, Zombie Claws and the Mummy pizza. Using personal gastro VIP cards, staff spent EUR 3,061 from their salaries and thanks to the discounts provided by their employers saved EUR 526. At four premises, 30 000 litres of kofola was sold (3 times more than in 2017) and 91 hectolitres of beer. 39 000 servings of hot dogs and almost 6 tons of French fries were sold. Nearly 10 500 pancakes were sold compared to 16 000 last year. Pizzeria U Medvěda sold 6 500 pieces of this Italian specialty. The visitors spent EUR 532,608 in the zoo refreshment establishments (costs amounted to EUR 512,168; profit before taxes amounted to EUR 20,440).

CONSTRUCTION AND MAINTENANCE

PAGE 115

All finishing works on the Kalahari Pavilion were completed this year. Works on the rough construction of the retaining wall and the wolf safari fencing continued. Among the major maintenance works were the net replacement and painting of the giant bird aviary structure known as "Bábovka". As part of the repair of the "Bábovka", sludge was removed from the sedimentation tank and the construction of artificial rocks commenced.

Repairs to pavilions on the contour road continued. The Fishing Cat quarters got a new roof, including rafters and gutters

elements; doors and their frames, floors, floor heating and epoxy screeds were replaced, plasterwork was repaired and painting carried out. Structures in adjacent enclosures were given new coating, wooden palisades and a new net. Floors and plasterworks were repaired in the serval pavilion, which also was painted. Due to the end of its service life, the automatic door in the bats pavilion was replaced. Cracked glass in the monkey pavilion was replaced with a new safety glass. A new shelter adjacent to the African wildlife winter quarters is used by keepers to store tools and other work equipment. The head office and the accounting department roofs were given a new coat of paint and in addition, the accounting office was fitted with a new floor and a kitchenette. Windows and entry doors were replaced in the gatehouse. The apartment house in Šlikova Street was also fitted with a new entry door. Worn out freezer boxes for storing food for animals have been replaced by new ones. To increase the safety of employees and visitors, the old radio was replaced with a new wireless one (37 speakers within the area). The camera system was also extended (cameras in the gatehouse and the African wildlife winter quarters). We installed the first stage of the quarter-hour peak control (to eliminate excessive consumption of electricity). General repairs to the hay barn roof were carried out within the „mink cottage“ premises. The bark beetle calamity and storms have contributed to numerous blowdown of trees and subsequent damage to the fencing and the existing public lighting. In addition to the routine repairs of the area fencing, the sightseeing footbridge above the lynx enclosure and its fencing had to be dismantled owing to the bark beetle calamity and storms. The „Reconstruction of the Olomouc Zoo Engineering Networks“ project is being prepared (missing infrastructure will be built, namely gravity and discharge sewerage, public lighting, high and low voltage cabling, optics, etc.).

GARDENING

PAGE 119

We have another year behind us and it was a year of extremes. Mild winters and dry and hot summers are devastating our forest. After logging the spruce monocultures, even the very resistant species such as oak, beech or hornbeam are subject to the heavy test. More and more frequent gales do not make the situation easier.

This year, during autumn, we left the endless work in the woods for a while and devoted time to planting in the central part of the zoo near the visitor's route. The purpose of these plantings is mainly to strengthen the slopes and soil protection. We further believe that these plantings will help to reduce the flyover of fallen leaves and thus hold humus on the forest soil.

After so many years, this year we managed to process wood in time and, over the winter, we would like to finish tasks from the previous years. It should be added that this was a record year, when 1 220.47 m³ yield was reached in random logging, almost twice the previous years and more than ten times than the original economic plan. Of this volume of wood, 673.4 m³ was used as fuel. In this year, the volume of timber from own production grew to almost 140 m³, accounting for nearly half a million crowns. I think that although the problematic situation in our forest is not very welcoming, these figures are the evidence of our effort to maximise efficiency.

CONFERENCES, SEMINARS AND MEETINGS OF EXPERT BOARDS OF THE UNION OF CZECH AND SLOVAK ZOOLOGICAL GARDENS IN 2018

PAGE 122

Just as in the years past, we also participated in many conferences and seminars in 2018. Dipl.-Ing. Habáň, represented our zoo at the

EAZA meeting held in Attica Zoo, Greece, together with Dipl.-Ing. Vokurková. Dipl.-Ing. Habáň also participated in the annual UCSZOO (The Union of Czech and Slovak Zoological Gardens), which was held at the Dvůr Kralové Zoo, Czech Republic. Meeting of the Czech, Slovak and Polish Zoological Gardens staff was held at the Spišská Nová Ves in Slovakia, which was attended by Mgr. Mrtvá, Dipl.-Ing. Břečková and Dipl.-Ing Habáň. The EARAZA conference was held in Yerevan, Armenia; however, it was not attended by our representatives. Within the Union of Czech and Slovak Zoological Gardens meeting programme, our staff attended meetings on reptiles and amphibians, felines, primates, aquarium fish, deer, giraffes, antelopes and odd-toed ungulates, and in the meeting of committees on education and marketing, on animal nutrition, and many others.

PŘEHLED CHOVANÝCH DRUHŮ ZVÍŘAT V ROCE 2018

SAVCI MAMMALIA

Název /Species/	Stav k 1. 1. 2018 /Status/	Příchod /Arrival/	Narození /Births/	Odchovy mířáťat /Breed/ /Breeds/	Odchod /Departure/	Jiné úbytky /Other decrease/	Úhyn /Death/	Stav 31. 12. 2018 /Status/
Vačnatci (Marsupialia)								
klokan parma <i>Macropus parma</i>	1.7 RDB=NT	1.0	0.2	0.2			1.2	1.7
klokan rudý <i>Macropus rufus</i>	5.11 ESB,RDB=LC	1.0	2.4	2.4	4.0		2.1	2.14
klokánek králikovitý <i>Bettongia penicillata</i>	0.2 EEP,RDB=CR,CITES=I	1.0			0.1		0.1	1.0
Chudozubí (Xenarthra)								
lenochod dvouprstý <i>Choloepus didactylus</i>	2.2 ESB,RDB=LC							2.2
mravenečník čtyřprstý <i>Tamandua tetradactyla</i>	2.2 ESB,RDB=LC		1.1	1.1				3.3
mravenečník velký <i>Myrmecophaga tridactyla</i>	2.1 EEP,ISB,RDB=VU							2.1
pásovec štetinatý <i>Chaetophractus villosus</i>	1.1 RDB=LC							1.1
Letouni (Chiroptera)								
kaloň rodriguezský <i>Pteropus rodricensis</i>	17.26 EEP,ISB,RDB=CR		4.3	4.3	9.0		4.2	8.27
listonos světlý <i>Phyllostomus discolor</i>	18.12 RDB=LC		0.0.4	0.0.4	5.3		1.0	12.9.4
Primáti (Primates)								
gibon lar <i>Hylobates lar</i>	2.3 EEP,RDB=EN,CITES=I				0.1			2.2
gibon zlatolící <i>Nomascus gabriellae</i>	4.3 EEP,RDB=EN,CITES=I				2.0			2.3
kalimiko <i>Callimico goeldii</i>	1.1 EEP,ISB,RDB=VU,CITES=I							1.1
kočkodan husarský <i>Erythrocebus patas</i>	1.4 ESB,RDB=LC		0.0.1	0.0.1				1.4.1
kosman běločelý <i>Callithrix geoffroyi</i>	7.5 EEP,RDB=LC		1.4.4	1.4.4	1.3		1.0	6.6.4

Název /Species/	Stav k 1. 1. 2018 /Status/	Příchod /Arrival/	Narození /Births/	Odchovy mláďat /Breed/	Odchod /Departure/	Jiné úbytky /Other decrease/	Úhyn /Death/	Stav 31. 12. 2018 /Status/
kosman stříbřitý <i>Mico argentatus</i>	2.3 ESB,RDB=LC		0.0.3	0.0.1				2.3.1
kosman zakrslý <i>Callithrix pygmaea pygmaea</i>	8.2 RDB=LC	2.0	0.0.5	0.0.2	6.1		1.0	3.1.2
kotul veverovitý <i>Saimiri sciureus</i>	3.17 EEP,RDB=LC	1.0	1.1.6	1.1.6			1.2	4.16.6
lemur běločelý <i>Eulemur albifrons</i>	1.2 RDB=EN,CITES=I		0.1					1.2
lemur černý <i>Eulemur macaco</i>	0.3 EEP,ISB,RDB=VU,CITES=I							0.3
lemur kata <i>Lemur catta</i>	1.4 ESB,RDB=EN,CITES=I		3.1.2	3.0.1			0.1	4.3.1
lviček zlatý <i>Leontopithecus rosalia</i>	1.0 EEP,ISB,RDB=EN,CITES=I	1.1			1.0			1.1
makak červenolící <i>Macaca fuscata</i>	11.10 RDB=LC		1.1	1.1			1.0	11.11
mirikína bolivijská <i>Aotus azarai boliviensis</i>	3.1 RDB=LC		0.1		1.0			2.1
siamang <i>Hylobates syndactylus</i>	2.0 EEP,RDB=EN,CITES=I							2.0
tamarin bělovousý <i>Saguinus mystax</i>	1.1 RDB=LC							1.1
tamarin vousatý <i>Saguinus imperator subgrisescens</i>	1.2 EEP,ISB,RDB=LC							1.2
vari černobílý <i>Varecia variegata</i>	1.2 EEP,ISB,RDB=CR,CITES=I		0.2	0.2				1.4

Šelmy (*Carnivora*)

baribal <i>Ursus americanus</i>	2.2 RDB=LC				1.1			1.1
binturong <i>Arctictis binturong</i>	2.1 EEP,RDB=VU		0.3	0.3	1.2			1.2
fenek <i>Vulpes zerda</i>	1.1 ESB,RDB=LC		0.0.4	0.0.2				1.1.2
gepard štihlý <i>Acinonyx jubatus</i>	1.3 EEP,ISB,RDB=VU,CITES=I							1.3
charza žlutohrdlá <i>Martes flavigula</i>	0.1 RDB=LC							0.1
jaguár <i>Panthera onca</i>	0.1 EEP,RDB=NT,CITES=I							0.1
jaguár – černá forma <i>Panthera onca</i>	1.0 EEP,RDB=NT,CITES=I							1.0
kočka evropská <i>Felis silvestris silvestris</i>	0.2 CROH=KOH,RDB=LC							0.2
kočka krátkouchá <i>Prionailurus bengalensis euptilurus</i>	2.1 RDB=LC				1.0			1.1

Název /Species/	Stav k 1. 1. 2018 /Status/	Příchod /Arrival/	Narození /Births/	Odchovy mláďat /Breed/	Odchod /Departure/	Jiné úbytky /Other decrease/	Úhyn /Death/	Stav 31. 12. 2018 /Status/
kočka rybářská <i>Prionailurus viverrinus</i>	1.1 EEP,ISB,RDB=VU				1.0			0.1
lev berberský <i>Panthera leo leo</i>	1.1 RDB=VU		1.0	1.0				2.1
levhart mandžuský <i>Panthera pardus orientalis</i>	2.2 EEP,ISB,RDB=CR,CITES=I				1.0			1.2
mangusta liščí <i>Cynictis penicillata</i>	4.1 RDB=LC				1.1			3.0
mangusta tmavá <i>Crossarchus obscurus</i>	1.1 RDB=LC							1.1
mangusta trpasličí <i>Helogale parvula</i>	1.1 RDB=LC							1.1
medojed <i>Mellivora capensis</i>	RDB=LC	1.1						1.1
medvěd hnědý <i>Ursus arctos</i>	ESB,CROH=KOH,RDB=LC	1.1						1.1
medvěd malajský <i>Helarctos malayanus</i>	0.1 ESB,RDB=VU,CITES=I							0.1
mýval severní <i>Procyon lotor</i>	0.2 RDB=LC							0.2
nosál červený <i>Nasua nasua</i>	1.2 RDB=LC							1.2
rys karpatský <i>Lynx lynx carpathicus</i>	3.1 ESB,CROH=SOH,RDB=LC		0.1.1	0.1	3.2			
serval <i>Leptailurus serval</i>	1.1 RDB=LC		1.1.1					1.1
surikata <i>Suricata suricatta</i>	9.4 RDB=LC		0.0.10	0.0.2	1.0		2.0	6.4.2
šakal čabrákový <i>Canis mesomelas</i>	1.0 RDB=LC				1.0			
tygr ussuríjský <i>Panthera tigris altaica</i>	1.1 EEP,ISB,RDB=EN,CITES=I							1.1
vlk arktický <i>Canis lupus arctos</i>	1.1 CROH=KOH,RDB=LC,CITES=I						1.0	0.1
vlk Hudsonův <i>Canis lupus hudsonicus</i>	7.9 CROH=KOH,RDB=LC,CITES=I		2.1	2.1			1.0	8.10
Damani (Hyracoidea)								
daman skalní <i>Procavia capensis</i>	5.3 ESB,RDB=LC		2.0.1	2.0			1.0	6.3
Lichokopytníci (Perissodactyla)								
kůň domácí – minipony <i>Equus caballus</i>	1.1							1.1
kůň domácí – shetlandský pony <i>Equus caballus</i>	2.3							2.3

Název /Species/	Stav k 1. 1. 2018 /Status/	Příchod /Arrival/	Narození /Births/	Odchovy mláďat /Breed/	Odchod /Departure/	Jiné úbytky /Other decrease/	Úhyn /Death/	Stav 31. 12. 2018 /Status/
osel domácí – zakrslý <i>Equus asinus</i>	0.1							0.1
zebra Chapmanova <i>Equus quagga chapmani</i>	0.5 RDB=NT							0.5
Hrabáci (<i>Tubulidentata</i>)								
hrabáč kapský <i>Orycteropus afer</i>	1.0 ESB,RDB=LC	0.1						1.1
Sudokopytníci (<i>Artiodactyla</i>)								
adax <i>Addax nasomaculatus</i>	1.4 EEP,ISB,RDB=CR,CITES=I		0.1	0.1				1.5
alpaka <i>Vicugna pacos</i>	6.13		3.4	2.3	3.3	0.1		5.12
daněk evropský <i>Dama dama</i>	1.2 RDB=LC							1.2
daněk mezopotámský <i>Dama mesopotamica</i>	2.1 EEP,ISB,RDB=EN,CITES=I		0.1					2.1
hrošík liberijský <i>Choeropsis liberiensis</i>	0.1 EEP,ISB,RDB=EN							0.1
kamzík alpský <i>Rupicapra rupicapra rupicapra</i>	1.2 RDB=LC	1.0	1.1	0.1	1.0			1.3
kamzík horský <i>Rupicapra rupicapra</i>	2.5 RDB=LC		2.0	2.0	2.0		0.1	2.4
koza bezoárová <i>Capra aegagrus</i>	0.4 RDB=VU		4.2	4.2				4.6
koza domácí – anglo-nubijská <i>Capra hircus</i>		0.1						0.1
koza domácí – kamerunská <i>Capra hircus</i>	2.26.18		0.11.6	0.11.6	0.4.6	0.4.2	0.1.1	2.28.15
koza domácí – kašmířská <i>Capra hircus</i>	0.5					0.1		0.4
koza krétská <i>Capra hircus cretica</i>	2.0				1.0			1.0
koza šrouborohá <i>Capra falconeri</i>	3.12 RDB=NT,CITES=I	1.0	6.5	5.4	2.0		1.1	6.15
kozorožec kavkazský <i>Capra caucasica</i>	12.11 ESB,RDB=EN		2.2	2.1				14.12
kozorožec sibiřský <i>Capra sibirica</i>	5.12 RDB=LC		4.4	4.2	3.2		1.0	5.12
los evropský <i>Alces alces</i>	0.1 CROH=SOH,RDB=LC							0.1
muflon <i>Ovis aries musimon</i>	0.20	2.0.2	0.0.5	0.0.5	1.0	0.1		1.19.7
oryx jihoafrický <i>Oryx gazella</i>	5.14 RDB=LC		6.4	1.3	1.1	2.0		3.16

Název /Species/	Stav k 1. 1. 2018 /Status/	Příchod /Arrival/	Narození /Births/	Odchovy mláďat /Breed/	Odchod /Departure/	Jiné úbytky /Other decrease/	Úhyn /Death/	Stav 31. 12. 2018 /Status/
ovce domácí <i>Ovis aries aries</i>			0.7	0.7				0.7
ovce domácí – kamerunská <i>Ovis aries aries</i>	1.6.8		5.4	5.4	6.5.1			0.5.7
ovce domácí – valašská <i>Ovis aries aries</i>	0.4	0.2				0.1		0.5
pakůň běloocasý <i>Connochaetes gnou</i>	1.4 <i>RDB=LC</i>		2.1	2.1				3.5
přízmoň grónský <i>Ovibos moschatus wardi</i>	1.0 <i>EEP,ISB,RDB=LC</i>					1.0		
sika <i>Cervus nippon</i>	3.4 <i>RDB=LC</i>				2.0			1.4
sika vietnamský <i>Cervus nippon pseudaxis</i>	1.11 <i>EEP,ISB,RDB=LC</i>		2.2	2.2				3.13
sob <i>Rangifer tarandus</i>	5.15 <i>RDB=VU</i>		3.3	3.1	5.0	1.1	0.5	2.10
štětkoun kamerunský <i>Potamochoerus pictus</i>	0.2 <i>EEP,RDB=LC</i>							0.2
velbloud dvouhrbý – domácí <i>Camelus bactrianus</i>	1.3	1.2			1.2			1.3
vikuña <i>Vicugna vicugna</i>	2.1 <i>EEP,ISB,RDB=LC,CITES-I</i>							2.1
zubr <i>Bison bonasus</i>	1.4 <i>EEP,ISB,RDB=VU</i>		0.2	0.2	0.2			1.4
žirafa Rothschildova <i>Giraffa camelopardalis camelopardalis</i>	2.11 <i>EEP,RDB=VU</i>							2.11

Hlodavci (Rodentia)

aguti středoamerický <i>Dasyprocta punctata</i>	1.1 <i>RDB=LC</i>						1.0	0.1
dikobraz srstnatonosý <i>Hystrix indica</i>	4.5 <i>RDB=LC</i>		0.0.6	0.0.6	2.2.5			2.3.1
morče divoké <i>Cavia aperea</i>	1.2.10 <i>RDB=LC</i>		0.0.8	0.0.4	0.0.1	0.0.6		1.2.7
morče domácí <i>Cavia porcellus</i>	1.6.9		0.0.9	0.0.9	0.0.3			1.6.15
osinák africký <i>Atherurus africanus</i>	<i>RDB=LC</i>	1.1						1.1
psoun prériový <i>Cynomys ludovicianus</i>	0.1.32 <i>RDB=LC</i>							0.1.32
urzon kanadský <i>Erethizon dorsatum</i>	3.5 <i>RDB=LC</i>	1.0	1.0	1.0	1.0		0.1	4.4

Název /Species/	Stav k 1. 1. 2018 /Status/	Příchod /Arrival/	Narození /Births/	Odchovy mláďat /Breed/	Odchod /Departure/	Jiné úbytky /Other decrease/	Úhyn /Death/	Stav 31. 12. 2018 /Status/
Zajíci (<i>Lagomorpha</i>)								
králík domácí – belgický obr <i>Oryctolagus cuniculus v. edulis</i>	0.3	1.0						1.3
králík domácí – francouzský beran strakáč <i>Oryctolagus cuniculus v. edulis</i>	2.3		0.0.2	0.0.2	0.0.2			2.3
králík domácí – zakrslý <i>Oryctolagus cuniculus v. edulis</i>		0.0.4			0.0.2			0.0.2

PTÁCI (AVES)

Název /Species/	Stav k 1. 1. 2018 /Status/	Příchod /Arrival/	Narození /Births/	Odchovy mláďat /Breed/	Odchod /Departure/	Jiné úbytky /Other decrease/	Úhyn /Death/	Stav 31. 12. 2018 /Status/
Nanduové (<i>Rheiformes</i>)								
nandu pampový <i>Rhea americana</i>	1.0.5 <i>RDB=NT</i>							1.0.5
Kasuárové (<i>Casuariiformes</i>)								
emu hnědý <i>Dromaius novaehollandiae</i>	0.0.3 <i>RDB=LC</i>							0.0.3
Brodiví (<i>Ciconiiformes</i>)								
čáp černý <i>Ciconia nigra</i>	1.1 <i>ESB,CROH=SOH,RDB=LC</i>							1.1
ibis skalní <i>Geronticus eremita</i>	8.6 <i>EEP,RDB=CR,CITES=I</i>		0.0.6	0.0.4	3.0		0.1	5.5.4
volavka popelavá <i>Ardea cinerea</i>	1.1.1 <i>RDB=LC</i>					1.1	0.0.1	
Plameňáci (<i>Phoenicopteriformes</i>)								
plameňák růžový <i>Phoenicopus roseus</i>	25.25.6 <i>RDB=LC</i>		0.0.3	0.0.3			2.1.3	23.24.6
Vrubozobí (<i>Anseriformes</i>)								
čája obojková <i>Chauna torquata</i>	1.3 <i>RDB=LC</i>	1.0						2.3
husa tibetská <i>Anser indicus</i>	1.0 <i>RDB=LC</i>							1.0
husice egyptská <i>Alopochen aegyptiacus</i>	1.1 <i>RDB=LC</i>					1.0		0.1
husice rezavá <i>Tadorna ferruginea</i>	2.1.2 <i>RDB=LC</i>							2.1.2
husička dvoubarvá <i>Dendrocygna bicolor</i>	0.0.8 <i>RDB=LC</i>							0.0.8

Název /Species/	Stav k 1. 1. 2018 /Status/	Příchod /Arrival/	Narození /Births/	Odchovy mláďat /Breed/	Odchod /Departure/	Jiné úbytky /Other decrease/	Úhyn /Death/	Stav 31. 12. 2018 /Status/
kachnička karolinská <i>Aix sponsa</i>	0.0.2 RDB=LC					0.0.1		0.0.1
kachnička mandarinská <i>Aix galericulata</i>	2.1.6 RDB=LC	3.0	0.0.11	0.0.11	1.0.3	0.0.2		4.1.12

Dravci (Falconiformes)

hadilov pisař <i>Sagittarius serpentarius</i>	1.1 ESB,RDB=VU	1.0						2.1
kondor havranovitý <i>Coragyps atratus</i>	1.0 RDB=LC							1.0
kondor královský <i>Sarcoramphus papa</i>	1.1 ESB,RDB=LC							1.1
kondor krocanovitý <i>Cathartes aura</i>	2.0 RDB=LC							2.0
orel stepní <i>Aquila nipalensis</i>	1.1 RDB=EN		0.0.2	0.0.2	0.0.1			1.1.1

Hrabavi (Galliformes)

bažant Wallichův <i>Catreus wallichii</i>	1.0 RDB=VU,CITES=I	0.1						1.1
koroptev polní <i>Perdix perdix</i>	1.1.3 CROH=OH,RDB=LC							1.1.3
křepel horský <i>Oreortyx picta</i>	1.1 RDB=LC						0.1	1.0
kur bankivský <i>Gallus gallus</i>	1.1.14 RDB=LC		0.0.10	0.0.10	0.0.10		0.0.8	1.1.6
páv korunkatý <i>Pavo cristatus</i>	2.2.6 RDB=LC	5.6	0.0.1	0.0.1	1.3			6.5.7

Krátkokřídlí (Gruiformes)

jeřáb bělošijí <i>Grus vipio</i>	3.0 EEP,ISB,RDB=VU,CITES=I							3.0
jeřáb mandžuský <i>Grus japonensis</i>	2.2 EEP,ISB,RDB=EN,CITES=I		1.0.1	1.0				3.2
jeřáb panenský <i>Anthropoides virgo</i>	0.1 RDB=LC	1.0						1.1
jeřáb popelavý <i>Grus grus</i>	1.1 CROH=KOH,RDB=LC							1.1

Měkkozobí (Columbiformes)

holub nikobarský <i>Caloenas nicobarica</i>	1.0 RDB=NT,CITES=I							1.0
hrdlička damarská <i>Streptopelia capicola</i>	0.3.2 RDB=LC							0.3.2
hrdlička chechtavá <i>Streptopelia roseogrisea</i>	0.0.6 RDB=LC						0.0.1	0.0.5

Název /Species/	Stav k 1. 1. 2018 /Status/	Příchod /Arrival/	Narození /Births/	Odchovy mláďat /Breed/	Odchod /Departure/	Jiné úbytky /Other decrease/	Úhyn /Death/	Stav 31. 12. 2018 /Status/
Papoušci (Psittaciformes)								
agapornis hnědohlavý <i>Agapornis nigrigenis</i>	0.0.20 RDB=VU		0.0.11	0.0.11	0.0.5			0.0.26
agapornis růžovohlavý <i>Agapornis lilianae</i>	0.0.35 RDB=NT		0.0.10	0.0.10	0.0.6		0.0.3	0.0.36
agapornis šedohlavý <i>Agapornis canus</i>	1.1 RDB=LC						0.1	1.0
amazoňan modročelý <i>Amazona aestiva</i>	RDB=LC	3.0						3.0
ara arakanga <i>Ara macao</i>	1.1 RDB=LC,CITES=I							1.1
ara ararauna <i>Ara ararauna</i>	1.1 RDB=LC							1.1
ara vojenský <i>Ara militaris mexicana</i>	1.1 ESB,RDB=VU,CITES=I							1.1
aratinga sluneční <i>Aratinga solstitialis</i>	3.3 RDB=EN	0.2					0.1	3.4
kakadu bílý <i>Cacatua alba</i>	1.0 RDB=EN							1.0
nandej černohlavý <i>Nandayus nenday</i>	0.3.11 RDB=LC	0.0.1	3.0.2	2.0.2	2.3.1		0.0.1	0.0.12
papoušek černotemenný <i>Pionites melanocephala</i>	2.2 RDB=LC		1.0.1	1.0	1.0			2.2
papoušek mniší <i>Myiopsitta monachus</i>	0.0.30 RDB=LC		0.0.3	0.0.3		0.0.1	0.0.3	0.0.29
papoušek šupinkový <i>Pionus maximiliani</i>	1.0 RDB=LC	0.1						1.1
Kukačky (Cuculiformes)								
banánovec obecný <i>Musophaga violacea</i>	2.2 ESB,RDB=LC							2.2
turako Schalowův <i>Tauraco schalowi</i>	RDB=LC	1.1						1.1
Sovy (Strigiformes)								
sova pálená <i>Tyto alba</i>	4.3 CROH=SOH,RDB=LC	0.1	1.0.5	1.0.5	0.0.5			5.4
sovice sněžní <i>Nyctea scandiaca</i>	1.3 RDB=LC	1.1.1				0.0.1	0.2	2.2
sýček obecný <i>Athene noctua</i>	3.4 CROH=SOH,RDB=LC	0.2	1.0.3	1.0	1.0	0.1	0.2	3.3
výr velký <i>Bubo bubo</i>	1.0 CROH=OH,RDB=LC							1.0
výřeček malý <i>Otus scops</i>	2.5.1 CROH=KOH,RDB=LC						0.2	2.3.1

Název /Species/	Stav k 1. 1. 2018 /Status/	Příchod /Arrival/	Narození /Births/	Odchovy mláďat /Breed/	Odchod /Departure/	Jiné úbytky /Other decrease/	Úhyn /Death/	Stav 31. 12. 2018 /Status/
Srostloprstí (Coraciiformes)								
toko Deckenův <i>Tockus deckeni</i>	1.1 ESB,RDB=LC							1.1
toko šedý <i>Tockus nasutus</i>	0.1 RDB=LC	0.1						0.2
zoborožec kaferský <i>Bucorvus leadbeateri</i>	2.1 ESB,RDB=VU							2.1
zoborožec šedolící <i>Ceratogymna brevis</i>	2.2 RDB=LC	0.1	1.1	1.1	1.2			2.2
zoborožec tmavý <i>Anthracosceros malayanus</i>	1.1 ESB,RDB=NT							1.1

Šplhavci (Piciiformes)

arassari zlatolící <i>Selenidera culik</i>	RDB=LC	0.1				0.1		
vousák senegalský <i>Lybius dubius</i>	1.0.3 RDB=LC							1.0.3

Pěvci (Passeriformes)

hýl mexický <i>Carpodacus mexicanus</i>	0.1.1 RDB=LC		0.0.3					0.1.1
kraska červenozobá <i>Urocissa erythrorhyncha</i>	1.1 RDB=LC							1.1
křivka obecná <i>Loxia curvirostra</i>	2.1.3 RDB=LC						2.0	0.1.3
snovač Jacksonův <i>Ploceus jacksoni</i>	0.0.7 RDB=LC						0.0.1	0.0.6
snovač oranžový <i>Euplectes franciscanus</i>	RDB=LC	3.0			3.0			
snovač rudozobý <i>Quelea quelea</i>	0.0.16 RDB=LC						0.0.3	0.0.13
snovač zahradní <i>Ploceus cucullatus</i>	0.0.8 RDB=LC						0.0.2	0.0.6

PLAZI (REPTILIA)

Název /Species/	Stav k 1. 1. 2018 /Status/	Příchod /Arrival/	Narození /Births/	Odchovy mláďat /Breed/	Odchod /Departure/	Jiné úbytky /Other decrease/	Úhyn /Death/	Stav 31. 12. 2018 /Status/
Želvy (Chelonia)								
kajmanka dravá <i>Chelydra serpentina</i>	0.0.2 RDB=LC							0.0.2
klapavka obecná <i>Sternotherus odoratus</i>	2.0 RDB=LC				2.0			
želvaamboinská <i>Cuora amboinensis</i>	0.0.1 ESB,RDB=VU							0.0.1

Název /Species/	Stav k 1. 1. 2018 /Status/	Příchod /Arrival/	Narození /Births/	Odchovy mláďat /Breed/	Odchod /Departure/	Jiné úbytky /Other decrease/	Úhyn /Death/	Stav 31. 12. 2018 /Status/
želva bahenní <i>Emys orbicularis</i>	ESB,CROH=KOH,RDB=NT	0.0.6						0.0.6
želva ostruhatá <i>Centrochelys sulcata</i>	2.2 RDB=VU							2.2
želva skalní <i>Malacochersus tornieri</i>	2.0 ESB,RDB=VU						1.0	1.0
želva stepní <i>Testudo horsfieldii</i>	5.6.2 RDB=VU	0.1			1.1			4.6.2
želva tuniská <i>Testudo graeca nabeulensis</i>	3.0 RDB=VU							3.0
želva zelenavá <i>Testudo hermanni</i>	2.2 RDB=NT							2.2

Krokodýli (Crocodylia)

krokodýl čelnatý <i>Osteolaemus tetraspis tetraspis</i>	1.1 ESB,RDB=VU,CITES=I							1.1
--	---------------------------	--	--	--	--	--	--	-----

Šupinatí (Squamata)

agama černohrdlá <i>Acanthocercus atricollis</i>		2.2.3					1.0.1	1.2.2
agama límcová <i>Chlamydosaurus kingii</i>	1.1 RDB=LC							1.1
agama vousatá <i>Pogona vitticeps</i>	1.0				1.0			
agama západoafrická <i>Agama africana</i>	7.2.1 RDB=LC						4.0	3.2.1
felzuma <i>Phelsuma grandis</i>	0.3.2 RDB=LC		0.0.2	0.0.2			0.0.1	0.3.3
felzuma Standingova <i>Phelsuma standingi</i>	1.2 RDB=VU						0.1	1.1
gekon obrovský <i>Gekko gecko</i>	2.1.5		0.0.12	0.0.11	0.0.14		1.1	1.0.2
hroznýš Dumerilův <i>Acrantophis dumerilii</i>	0.2 RDB=VU,CITES=I							0.2
hroznýš královský <i>Boa constrictor</i>	1.2							1.2
chameleolis vousatý <i>Anolis barbatus</i>	2.2				0.1		2.0	0.1
chameleolis západní <i>Anolis porcus</i>		4.3			3.1		0.1	1.1
ještěrkovec <i>Gerrhosaurus validus</i>		0.0.6				0.0.1		0.0.5
ještěrkovec žlutohrdlý <i>Gerrhosaurus flavigularis</i>		0.0.3						0.0.3
kobřík kapský <i>Aspidelaps lubricus</i>	2.2							2.2

Název /Species/	Stav k 1. 1. 2018 /Status/	Příchod /Arrival/	Narození /Births/	Odchov mláďat /Breed/	Odchod /Departure/	Jiné úbytky /Other decrease/	Úhyn /Death/	Stav 31. 12. 2018 /Status/
korovec jedovatý <i>Heloderma suspectum</i> <i>suspectum</i>	3.0 <i>EEP,RDB=NT</i>							3.0
krajta Macklotova <i>Liasis mackloti</i>	1.1							1.1
krajta zelená <i>Morelia viridis</i>	0.0.1 <i>RDB=LC</i>							0.0.1
kruhochvost nížinný <i>Cordylus tropidosternum</i>		0.0.2						0.0.2
leguán fidžijský <i>Brachylophus fasciatus</i>	1.0 <i>ESB,RDB=EN,CITES=I</i>							1.0
leguánek modrý <i>Sceloporus cyanogenys</i>	3.2 <i>RDB=LC</i>		0.0.2	0.0.2			0.2	3.0.2
leiocefalus kýlnatý <i>Leiocephalus carinatus</i>	2.0 <i>RDB=LC</i>							2.0
plochoještěr prostřední <i>Platysaurus intermedius</i>		0.1.6					0.1.3	0.0.3
scink dlouhonohý <i>Eumeces schneideri</i>		1.2						1.2
tilikva obrovská <i>Tiliqua gigas</i>	2.0							2.0
trnorep skalní <i>Uromastyx acanthinura</i>	2.0				1.0		1.0	
trnorep zdobený <i>Uromastyx ornata</i>	<i>RDB=LC</i>	0.0.3			0.0.1		0.0.2	
užovka amurská <i>Elaphe schrencki</i>		0.0.3						0.0.3
užovka červená <i>Pantherophis guttatus</i>	0.1 <i>RDB=LC</i>							0.1
užovka domácí <i>Boaedon fuliginosus</i>		2.2	0.0.2	0.0.2			0.1	2.1.2
varan Mertensův <i>Varanus mertensi</i>	0.0.2							0.0.2
vejcožrout rezavý <i>Dasypeltis medici</i>	1.1							1.1

RYBY (PISCES)

Název /Species/	Stav /Status/ 1. 1. 2018	Stav /Status/ 31. 12. 2018
--------------------	-----------------------------	-------------------------------

Holobříš (Anguilliformes)

muréna hvězdotvá <i>Echidna nebulosa</i>	0.0.1	0.0.1
---	-------	-------

Název /Species/	Stav /Status/ 1. 1. 2018	Stav /Status/ 31. 12. 2018
--------------------	-----------------------------	-------------------------------

Trnoblíš (Characiformes)

kolosoma brazilská <i>Colossoma macropomum</i>	0.0.1	0.0.4
---	-------	-------

Název /Species/	Stav /Status/ 1. 1. 2018	Stav /Status/ 31. 12. 2018
metynis rostlinožravý <i>Metynnis hypsauchen</i>	0.0.34	0.0.26
piraňa Nattererova <i>Pygocentrus nattereri</i>	0.0.20	0.0.8

Sumci (*Siluriformes*)

anténovec červenoočasný <i>Phractocephalus hemiliopterus</i>		0.0.1
---	--	-------

Volnoostní (*Gasterosteiformes*)

jehla Janssova <i>Doryrhamphus janssi</i>	0.0.1 RDB=LC	0.0.1
--	-----------------	-------

Ropušnicotvární (*Scorpaeniformes*)

perutýn ohnivý <i>Pterois volitans</i>	0.0.4 RDB=LC	0.0.4
---	-----------------	-------

Ostnoploutví (*Perciformes*)

bičonoš zobanovitý <i>Zanclus cornutus</i>	0.0.1 RDB=LC	0.0.1
bodlok bahamský <i>Acanthurus bariene</i>	0.0.1	0.0.1
bodlok běloprsý <i>Acanthurus leucosternon</i>	0.0.1 RDB=LC	0.0.1
bodlok bezrohý <i>Naso lituratus</i>	0.0.1 RDB=LC	0.0.1
bodlok Desjardinův <i>Zebrasoma desjardini</i>	0.0.2 RDB=LC	0.0.2
bodlok Dussumierův <i>Acanthurus dussumieri</i>	0.0.1 RDB=LC	0.0.1
bodlok dvouskvrnný <i>Ctenochaetus binotatus</i>	0.0.1 RDB=LC	0.0.1
bodlok fialový <i>Zebrasoma xanthurum</i>	0.0.1 RDB=LC	0.0.1
bodlok hnědý <i>Zebrasoma scopas</i>	0.0.1 RDB=LC	0.0.1
bodlok japonský <i>Acanthurus japonicus</i>	1.0 RDB=LC	1.0
bodlok krátkorohý <i>Naso brevirostris</i>	0.0.1 RDB=LC	0.0.1
bodlok maskovaný <i>Acanthurus pyroferus</i>	0.0.1 RDB=LC	0.0.1
bodlok modropáskovaný <i>Acanthurus blochii</i>		0.0.1
bodlok modrý <i>Acanthurus coeruleus</i>	0.0.1 RDB=LC	0.0.1
bodlok olivový <i>Acanthurus olivaceus</i>	0.0.1 RDB=LC	0.0.1

Název /Species/	Stav /Status/ 1. 1. 2018	Stav /Status/ 31. 12. 2018
bodlok pestrý <i>Paracanthurus hepatus</i>	0.0.4 RDB=LC	0.0.3
bodlok plachtonoš <i>Zebrasoma veliferum</i>	0.0.2 RDB=LC	0.0.2
bodlok proužkovaný <i>Acanthurus lineatus</i>	0.0.2 RDB=LC	0.0.2
bodlok půvabný <i>Naso elegans</i>	0.0.1 RDB=LC	0.0.1
bodlok rudomošský <i>Acanthurus sohal</i>	0.0.1 RDB=LC	0.0.1
bodlok tominský <i>Ctenochaetus tominiensis</i>	0.0.3 RDB=LC	0.0.3
bodlok zlatolemý <i>Acanthurus nigricans</i>	0.0.1 RDB=LC	0.0.1
bodlok žlutý <i>Zebrasoma flavescens</i>	0.0.9 RDB=LC	0.0.9
bradáč šupinoploutvý <i>Pseudanthias squamipinnis</i>	0.0.8 RDB=LC	0.0.6
hlaváč korálový <i>Gobiodon citrinus</i>	0.0.1	0.0.1
hlaváč modropásý <i>Valenciennea strigata</i>	0.0.1	0.0.1
hlaváč opásaný <i>Cryptocentrus cinctus</i>	0.0.1	0.0.1
hlaváčovec nádherný <i>Nemateleotris decora</i>	0.0.2 RDB=LC	0.0.1
chňapal vláknoploutvý <i>Symphoricarichthys spilurata</i>	0.0.1	0.0.1
chňapal žlutoočasný <i>Caesio cuning</i>	0.0.1 RDB=DD	0.0.1
chrochtal <i>Plectorhynchus diagrammus</i>	0.0.1	0.0.1
chrochtal prasečí <i>Anisotremus virginicus</i>	0.0.1	0.0.1
kanic modroskvrnný <i>Cephalopholis miniata</i>	0.0.1 RDB=LC	0.0.1
kanic rubínový <i>Liopropoma rubre</i>	0.0.1 RDB=LC	0.0.1
kanic tečkovaný <i>Cromileptes altivelis</i>	0.0.2 RDB=VU	0.0.2
kanic žlutomodrý <i>Epinephelus flavocaeruleus</i>	0.0.1 RDB=LC	0.0.1
klaun Allardův <i>Amphiprion allardi</i>	0.0.2	0.0.2
klaun Clarkův <i>Amphiprion clarkii</i>	0.0.1	0.0.1

Název /Species/	Stav /Status/ 1. 1. 2018	Stav /Status/ 31. 12. 2018
klaun očkatý <i>Amphiprion ocellaris</i>	0.0.9	0.0.7
klaun sametový <i>Premnas biaculeatus</i>	0.0.2	0.0.2
klaun sedlatý <i>Amphiprion ephippium</i>	0.0.3	0.0.3
klaun severoindický <i>Amphiprion sebae</i>	0.0.1	0.0.1
klaun tmavý <i>Amphiprion melanopus</i>	0.0.1	0.0.1
klaun uzdičkatý <i>Amphiprion frenatus</i>	0.0.1	0.0.1
klipka <i>Heniochus varius</i>	0.0.1	0.0.1
klipka červenoocasá <i>Chaetodon collaris</i>	0.0.1 RDB=LC	0.0.1
klipka dlouhonosá <i>Forcipiger longirostris</i>	0.0.1	0.0.1
klipka hroctová <i>Heniochus acuminatus</i>	0.0.4 RDB=LC	0.0.4
klipka Kleinova <i>Chaetodon kleinii</i>	0.0.3 RDB=LC	0.0.3
klipka poloměsíčitá <i>Chaetodon lunula</i>	0.0.1 RDB=LC	0.0.1
kněžík Hardwickův <i>Thalassoma hardwicke</i>	0.0.1 RDB=LC	0.0.1
kněžík ocasoskvrnný <i>Halichoeres pictus</i>	0.0.1 RDB=LC	0.0.1
kněžík zelenoploutvý <i>Halichoeres chloropterus</i>		0.0.1
kněžík žlutý <i>Halichoeres chrysus</i>	0.0.1 RDB=LC	0.0.1
komorník běloocasý <i>Dascyllus aruanus</i>	0.0.5	0.0.4
komorník černoocasý <i>Dascyllus melanurus</i>	0.0.4	0.0.4
komorník síťovaný <i>Dascyllus reticulatus</i>	0.0.2	0.0.2
komorník třískvrnný <i>Dascyllus trimaculatus</i>	0.0.1	0.0.1
králíčkovec dvojpruhý <i>Siganus virgatus</i>	0.0.1	0.0.1
králíčkovec liščí <i>Siganus vulpinus</i>	0.0.2 RDB=LC	0.0.2
králíčkovec modropruhý <i>Siganus puellus</i>	0.0.1 RDB=LC	0.0.1

Název /Species/	Stav /Status/ 1. 1. 2018	Stav /Status/ 31. 12. 2018
králíčkovec zlatoskvrnný <i>Siganus punctatus</i>	0.0.1 RDB=LC	0.0.1
králíčkovec žlutosedlý <i>Siganus guttatus</i>	0.0.1 RDB=LC	0.0.1
oblohlav vysokoploutvý <i>Calloplepsiops altivelis</i>	0.0.1	0.0.1
parmovec průsvitný <i>Apogon leptacanthus</i>	0.0.1	0.0.1
parmovec příčnopruhý <i>Sphaeramia nematoptera</i>	0.0.4	0.0.2
parmovec skvělý <i>Pterapogon kauderni</i>	0.0.9 RDB=EN	0.0.15
perlovka skvrnitá <i>Hemichromis elongatus</i>	0.0.18 RDB=LC	0.0.18
peštěnec tanganický <i>Neolamprologus brichardi</i>	0.0.34 RDB=LC	0.0.34
ploskozubec dvoubarevný <i>Cetoscarus bicolor</i>	0.0.1 RDB=LC	0.0.1
ploskozubec modropruhý <i>Scarus ghobban</i>	0.0.1 RDB=LC	0.0.1
pomčik citrónový <i>Centropyge flavissima</i>	0.0.1 RDB=LC	0.0.1
pomčik dvoubarevný <i>Centropyge bicolor</i>	0.0.1 RDB=LC	0.0.1
pomčik korálový <i>Centropyge bispinosus</i>	0.0.2 RDB=LC	0.0.2
pomčik ohnivý <i>Centropyge loricula</i>	0.0.1 RDB=LC	0.0.1
pomec indický <i>Apoemichthys xanthurus</i>	0.0.1 RDB=LC	0.0.1
pomec paví <i>Pygoplites diacanthus</i>	0.0.1	0.0.1
pomec skvělý <i>Pomacanthus navarchus</i>	0.0.1 RDB=LC	0.0.1
pyskoun Dianin <i>Bodianus diana</i>	0.0.1 RDB=LC	0.0.1
pyskoun rohatý <i>Novaculichthys taeniourus</i>	0.0.2 RDB=LC	0.0.2
pyskoun rozpůlený <i>Labroides dimidiatus</i>	0.0.14 RDB=LC	0.0.9
pyskoun šestipruhý <i>Pseudocheilinus hexataenia</i>	0.0.2 RDB=LC	0.0.2
pyskoun zlatoskvrnný <i>Bodianus perditio</i>	0.0.1 RDB=LC	0.0.1
sapín zelený <i>Chromis viridis</i>	0.0.24	0.0.21

Název /Species/	Stav /Status/ 1. 1. 2018	Stav /Status/ 31. 12. 2018
sapínek Allenův <i>Pomacentrus alleni</i>	0.0.1	0.0.1
sapínek Talbotův <i>Chrysiptera talboti</i>	0.0.6	0.0.6
sapínek zlatoocasý <i>Chrysiptera parasema</i>	0.0.17	0.0.14
sapínek žlutomodrý <i>Chrysiptera hemicyanea</i>	0.0.5	0.0.5
sapínovec Fridmannův <i>Pseudochromis fridmani</i>	0.0.1	0.0.1
sapínovec páskovaný <i>Labracinus lineatus</i>	0.0.1	0.0.1
slizoun dvoubarevný <i>Ecsenius bicolor</i>	0.0.1 RDB=LC	0.0.1
slizoun pruhovaný <i>Salarias fasciatus</i>	0.0.1 RDB=LC	0.0.1
slizoun vločkovitý <i>Salarias ramosus</i>	0.0.1 RDB=LC	0.0.1
šavliatka kopinatá <i>Equetus lanceolatus</i>	0.0.1	0.0.1
štětíčkovec dlouhohlavý <i>Oxycirrhites typus</i>	0.0.1 RDB=LC	0.0.1

PARYBY (CHONDRICHTHYES)

Název /Species/	Stav /Status/ 1. 1. 2018	Stav /Status/ 31. 12. 2018
--------------------	-----------------------------	-------------------------------

Žralouni (Carcharhiniformes)

žralok černoploutvý <i>Carcharhinus melanopterus</i>	0.1 ESB,RDB=NT	0.1
žralok lagunový <i>Triaenodon obesus</i>	0.1 RDB=NT	0.1

BEZOBRATLÍ (EVERTEBRATA)

Název /Species/	Stav /Status/ 1. 1. 2018	Stav /Status/ 31. 12. 2018
--------------------	-----------------------------	-------------------------------

Žahavci (Cnidaria)

stolon <i>Coelogorgia</i> sp.	5	5
větevnik <i>Acropora tumida</i>	2 RDB=DD	2

Název /Species/	Stav /Status/ 1. 1. 2018	Stav /Status/ 31. 12. 2018
tlamovec mosambický <i>Oreochromis mossambicus</i>	0.0.8 RDB=NT	0.0.8
tlamovec Füllebornův <i>Labeotropheus fuelleborni</i>	0.0.3 RDB=LC	0.0.3
tlamovec modroztlutý <i>Metriaclima estherae</i>	0.0.4 RDB=VU	0.0.4
vrubozubec paví <i>Astronotus ocellatus</i>	0.0.1	0.0.1
vřeténka mandarínská <i>Synchiropus splendidus</i>	0.0.1	0.0.1
zobec obecný <i>Chelmon rostratus</i>	0.0.3 RDB=LC	0.0.3

Čtverzubci (Tetraodontiformes)

havýš rohatý <i>Lactoria cornuta</i>	0.0.1	0.0.1
hranobřích Bennettův <i>Canthigaster bennetti</i>		0.0.1
pilníkotrn šedozeleň <i>Acreichthys tomentosus</i>	0.0.1 RDB=LC	0.0.1
pilníkotrn třásnitý <i>Chaetodermis penicilligera</i>	0.0.1	0.0.1

Název /Species/	Stav /Status/ 1. 1. 2018	Stav /Status/ 31. 12. 2018
--------------------	-----------------------------	-------------------------------

Rejnoci (Rajiformes)

siba atlantská <i>Rhinoptera bonasus</i>	2.0 RDB=NT	2.0
trnucha modroskrvná <i>Taeniura lymma</i>	0.1 ESB,RDB=LC	0.0.1

Název /Species/	Stav /Status/ 1. 1. 2018	Stav /Status/ 31. 12. 2018
--------------------	-----------------------------	-------------------------------

větevnik <i>Acropora yongei</i>	1 RDB=LC	1
větevnik <i>Acropora elegans</i>	1 RDB=VU	1
laločnick <i>Xenia</i> sp.		1

Název /Species/	Stav /Status/ 1. 1. 2018	Stav /Status/ 31. 12. 2018
laločník <i>Pinnigorgia</i> sp.	4	4
pórovník <i>Pocillopora</i> sp.	1	1
trsovník <i>Menella</i> sp.	1	1
houbovník <i>Fungia</i> sp.	1	1
rohovítka <i>Gorgonia</i> sp.	2	2
laločnice <i>Sarcophyton</i> sp.	6	6
laločnice <i>Sinularia</i> sp.	11	11
laločnice <i>Cladiella</i> sp.	2	2
laločnice <i>Lobophytum</i> sp.	4	4
útesovník <i>Favia</i> sp.	1	1
montipóra <i>Montipora confusa</i>	2 RDB=NT	2
montipóra <i>Montipora capricornis</i>	2 RDB=VU	2
sasankovec <i>Zoanthus</i> sp.	3	7
turbinatka <i>Euphyllia</i> sp.	10	10
turbinatka <i>Euphyllia paraancora</i>	RDB=VU	1
větevnik útlý <i>Acropora tenuis</i>	6 RDB=NT	6
stolon zelený <i>Clavularia viridis</i>	1	1
laločník šedý <i>Anthelia glauca</i>	2	2
merulína plochá <i>Merulina ampliata</i>	1 RDB=LC	1
dírkovník obecný <i>Porites porites</i>	1 RDB=LC	1
pórovník úhledný <i>Seriatopora caléndrum</i>	1 RDB=NT	1
útesovník bodavý <i>Echinopora lamellosa</i>	1 RDB=LC	1
korálovník ušatý <i>Rhodactis mussoides</i>	1	1

Název /Species/	Stav /Status/ 1. 1. 2018	Stav /Status/ 31. 12. 2018
sasanka tečkovaná <i>Phymanthus crucifer</i>	1	1
papírník lékařský <i>Pectinia paeonia</i>	1 RDB=NT	1
houbovník lupenitý <i>Pavona decussata</i>	2 RDB=VU	2
dendrofyla vousatá <i>Duncanopsammia axifuga</i>	1 RDB=NT	1
varhanítko červená <i>Tubipora musica</i>	1 RDB=NT	1
okulina kuželovitá <i>Galaxea fascicularis</i>	1 RDB=NT	1
pórovník bodlinatý <i>Seriatopora hystrix</i>	2 RDB=LC	2
útesovník pichlavý <i>Hydnophora exesa</i>	6 RDB=NT	6
sasanka čtyřbarevná <i>Entacmaea quadricolor</i>	16	18
houbovník kaktusový <i>Pavona cactus</i>	5 RDB=VU	5
větevnik proměnlivý <i>Acropora valida</i>	3 RDB=LC	3
laločník žlábkovaný <i>Capnella imbricata</i>	10	10
pórovník různotvarý <i>Stylophora pistillata</i>	3 RDB=NT	4
montipóra prstovitá <i>Montipora digitata</i>	2 RDB=LC	3
útesovník vidličnatý <i>Caulastrea furcata</i>	10	10
útesovník rozvětvený <i>Hydnophora rigida</i>	1 RDB=LC	1
houbovník chorošovitý <i>Pachyseris rugosa</i>	1 RDB=VU	1
dendrofyla listovitá <i>Turbinarina mesenterina</i>	1 RDB=VU	1
sasanka <i>Heteractis</i> sp.	1	1
větevnik <i>Acropora</i> sp.	4	5
řifovník <i>Acanthastrea</i> sp.		1
řifovník <i>Lobophyllia</i> sp.	1	1
řifovník <i>Symphyllia</i> sp.	1	1

Název /Species/	Stav /Status/ 1. 1. 2018	Stav /Status/ 31. 12. 2018
laločník <i>Heteroxenia</i> sp.	1	1
pórovník <i>Stylophora subseriata</i>	1	1
dírkovník <i>Alveopora</i> sp.		1
laločnice <i>Sinularia notanda</i>	1	1
turbinatka <i>Nemenezophyllia</i> sp.	1 RDB=VU	1
korálovník <i>Actinodiscus</i> sp.	3	3
korálovník <i>Discosoma</i> sp.	3	3
korálovník <i>Ricordea</i> sp.	1	1
laločnice dura <i>Sinularia dura</i>	1	1
rifovník zubatý <i>Lobophyllia hemprichii</i>	1 RDB=LC	1
rifovník Welsův <i>Blastomussa wellsi</i>	1 RDB=NT	1
laločnice měkká <i>Sinularia mollis</i>	1	1
korálovník juma <i>Ricordea yuma</i>	2	2
houbovník obecný <i>Fungia fungites</i>	1 RDB=NT	1
korálatec modrý <i>Heliopora coerulea</i>	1 RDB=VU	1
sasanka velkolepá <i>Heteractis magnifica</i>	1	1
turbinatka hladká <i>Euphyllia glabrescens</i>	1 RDB=NT	1
rohovitka svazčitá <i>Rumphella aggregata</i>	1	1
laločnice elastická <i>Sarcophyton glaucum</i>	1	1
laločnice houbovitá <i>Sarcophyton ehrenbergi</i>	1	1
laločnice hvězdnatá <i>Sinularia asterolobata</i>	2	2
útesovník plástvový <i>Favia fava</i>	1 RDB=LC	1
turbinatka lištvitá <i>Plerogyra sinuosa</i>	1 RDB=NT	1
sasanka čtyřbarevná – red <i>Entacmaea quadricolor</i>	7	7

Název /Species/	Stav /Status/ 1. 1. 2018	Stav /Status/ 31. 12. 2018
--------------------	-----------------------------	-------------------------------

Členovci (Arthropoda)

krab <i>Gecarcinus quadratus</i>	4	2
veleštír Petersův <i>Heterometrus petersii</i>	20	8
strašilka ďábelská <i>Peruphasma schultzei</i>		5
poustevníček <i>Dardanus arrosor</i>		2
kreveta drsná <i>Stenopus hispidus</i>	2	1
šváb velkokřídlý <i>Archimandrita tessellata</i>	70	70
ostreop americký <i>Limulus polyphemus</i>	1 RDB=VU	1
strašilka ostruhatá <i>Eurycantha calcarata</i>	5	1
mnohonožka obrovská <i>Archispirostreptus gigas</i>		1
sklípank parahybyský <i>Lasiodora parahybana</i>	1	1
mnohonožka <i>Dendrostreptus macracanthus</i>	20	7

Ostnokožci (Echinodermata)

ježovka <i>Diadema</i> sp.	5	5
ježovka diadémová <i>Diadema setosum</i>	7	9
ježovka Mathaeova <i>Echinometra mathaei</i>	2	2
ježovka pruhovaná <i>Echinothrix calamaris</i>	1	1
hvězdice Linckova <i>Protoreaster linckii</i>	3	7
hvězdice páskovaná <i>Archaster typicus</i>	6	6
hvězdice strukovitá <i>Pentacaster mammillatus</i>	1	2
ježovka olivovězelená <i>Euclidaris tribulooides</i>	1	1
hvězdice hranatá <i>Archaster angulatus</i>	2	2
hvězdice uzlovitá <i>Protoreaster nodosus</i>	3	3

Zpracovali: Ing. Jitka Vokurková,
Milan Kořínek

PŘEHLED CHRÁNĚNÝCH DRUHŮ ŽIVOČICHŮ

CITES – Úmluva o mezinárodním obchodu s ohroženými druhy volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin. Taxony jsou podle stupně ohrožení rozděleny do tří skupin:

- **CITES I** – zahrnuje na 500 druhů živočichů a 300 druhů rostlin, které jsou bezprostředně ohroženy vyhubením. Mezinárodní obchod s těmito druhy je zakázán; povoluje se jen výjimečně.
- **CITES II** – zahrnuje na 4 000 druhů živočichů a 25 000 druhů rostlin, které by mohly být ohroženy, pokud by mezinárodní obchod s nimi nebyl regulován.
- **CITES III** – zahrnuje 220 druhů živočichů a 8 taxonů rostlin. Jedná se o druhy, které jsou ohroženy mezinárodním obchodem pouze v určitých zemích a jsou chráněny na návrh těchto zemí.

RDB – Kategorie IUCN „Red List of Threatened Species“ (tzv. „Červená kniha“ nebo také „Červený seznam ohrožených druhů“). Lze jej nalézt na webové adrese www.iucnredlist.org.

- **DD** – málo informací o daném druhu (*data deficient*)
- **LR** – málo ohrožený druh (*lower risk*)
- **VU** – zranitelný druh (*vulnerable*)
- **EN** – ohrožený druh (*endangered*)
- **CR** – kriticky ohrožený druh (*critically endangered*)
- **EW** – druh vyhubený ve volné přírodě (*extinct in the wild*)
- **EX** – vyhubený druh (*extinct*)

ČR-OH – Chov ohrožených druhů chráněných v České republice podle zákona

č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny.

Tyto druhy se dále rozdělují na:

- **KOH** – kriticky ohrožené druhy
- **SOH** – silně ohrožené druhy
- **OH** – ohrožené druhy

EEP – Chov ohrožených druhů zařazených do evropských záchranných programů.

ISB – Chov ohrožených druhů zařazených do mezinárodních plemenných knih.

ESB – Chov ohrožených druhů zařazených do evropských plemenných knih.

Gfond – Chov vzácných a vymírajících plemen domácích zvířat za účelem záchrany jejich jedinečných genofondů.

V roce 2018 jsme chovali 29 druhů zařazených do evropských záchranných programů, 24 druhů zařazených do mezinárodních plemenných knih, 31 druhů zařazených do evropských plemenných knih, 4 druhy chráněné v ČR a zařazené mezi druhy kriticky ohrožené, 5 druhů patřících mezi silně ohrožené a 2 druhy ohrožené. Ze seznamu CITES jsme chovali 110 druhů. Jako vzácná a vymírající plemena domácích zvířat za účelem záchrany jejich genofondů chováme pouze jediný druh, a sice ovce valašský v počtu 0,5.

Stav ke dni: 31. 12. 2018		CITES	RDB	ČR-OH	EEP	ISB	ESB	[kusů]
Savci (Mammalia)								134,254,49
adax	<i>Addax nasomaculatus</i>	I	CR		✓	✓		1,5,0
aguti středoamerický	<i>Dasyprocta punctata</i>	III						0,1,0
baribal	<i>Ursus americanus</i>	II						1,1,0
binturong	<i>Arctictis binturong</i>	III					✓	1,2,0
daman skalní	<i>Procavia capensis</i>						✓	6,3,0
daněk mesopotámský	<i>Dama mesopotamica</i>	I			✓			2,1,0
fenek	<i>Vulpes zerda</i>	II	DD				✓	1,1,2
gopard štihlý	<i>Acinonyx jubatus</i>	I	VU		✓	✓		1,3,0
gibon lar	<i>Hylobates lar</i>	I	LR		✓			2,2,0
gibon zlatolící	<i>Hylobates concolor gabriellae</i>	I			✓	✓		2,3,0
hrabáč kapský	<i>Orycteropus afer</i>						✓	1,1,0
hrošík liberijský	<i>Hexaprotodon liberiensis</i>	II	VU		✓	✓		0,1,0
charza žlutohrdlá	<i>Martes flavigula</i>	III					✓	0,1,0
jaguár	<i>Panthera onca</i>	I	LR				✓	0,1,0
jaguár - černá forma	<i>Panthera onca</i>	I	LR				✓	1,0,0
kalimiko	<i>Callimico goeldii</i>	I	VU		✓	✓		1,1,0
kaloň zlatý	<i>Pteropus rodricensis</i>	II	CR		✓	✓		8,27,0
klokan parma	<i>Macropus parma</i>		LR					1,7,0
klokan rudý	<i>Macropus rufus</i>						✓	2,14,0
klokánek králikovitý	<i>Bettongia penicillata</i>	I	LR		✓	✓		1,0,0
kočka evropská	<i>Felis silvestris silvestris</i>	II		KOH				0,2,0
kočka krátkouchá	<i>Prionailurus bengalensis euptilura</i>	II						1,1,0
kočka rybářská	<i>Prionailurus viverrinus</i>	II	LR		✓	✓		0,1,0
kočkodan husarský	<i>Erythrocebus patas</i>	II					✓	1,4,1
kosman běločelý	<i>Callithrix geoffroyi</i>	II	VU		✓			6,6,4
kosman stříbřitý	<i>Mico argentata</i>	II					✓	2,3,1
kosman zakrslý	<i>Callithrix pygmaea pygmaea</i>	II						3,1,2
kotul veverovitý	<i>Saimiri sciureus</i>	II			✓			4,16,6
koza bezoárová	<i>Capra aegagrus</i>		VU					4,6,0
koza krétská	<i>Capra aegagrus cretica</i>		VU					1,0,0
koza šrouborohá	<i>Capra falconeri</i>	I	EN		✓			6,15,0
kozorožec kavkazský	<i>Capra caucasica</i>		EN				✓	14,12,0
lemur běločelý	<i>Eulemur fulvus albifrons</i>	I	LR					1,2,0
lemur kata	<i>Lemur catta</i>	I	VU				✓	4,3,1
lemur tmavý	<i>Eulemur macaco macaco</i>	I	VU		✓	✓		0,3,0
lenochod dvouprstý	<i>Choloepus didactylus</i>		DD				✓	2,2,0
lev berberský	<i>Panthera leo leo</i>	II	VU					2,1,0
levhart mandžuský	<i>Panthera pardus orientalis</i>	I	CR		✓	✓		1,2,0

Slav ke dni: 31. 12. 2018		CITES	RDB	ČR-OH	EEP	ISB	ESB	(kusů)
los evropský	<i>Alces alces alces</i>			SOH				0,1,0
lvíček zlatý	<i>Leontopithecus rosalia</i>	I	CR		✓	✓		1,1,0
makak červenolící	<i>Macaca fuscata</i>	II	DD			✓		11,11,0
medojed	<i>Mellivora capensis</i>	III						1,1,0
medvěd hnědý	<i>Ursus arctos</i>	II		KOH				1,1,0
medvěd malajský	<i>Helarctos malayanus</i>	I	DD				✓	0,1,0
mirikina noční	<i>Aotus azarae boliviensis</i>	II						2,1,0
mravenečník čtyřprstý	<i>Tamandua tetradactyla</i>						✓	3,3,0
mravenečník velký	<i>Myrmecophaga tridactyla</i>	II	VU		✓	✓		2,1,0
oryx jihoafrický	<i>Oryx gazella gazella</i>		LR					3,16,0
pakůň běloocasý	<i>Connochaetes gnou</i>		LR					3,5,0
psoun prériový	<i>Cynomys ludovicianus</i>		LR					0,1,32
serval	<i>Leptailurus serval</i>	II						1,1,0
siamang	<i>Hylobates syndactylus</i>	I	LR		✓			2,0,0
sika vietnamský	<i>Cervus nippon pseudaxis</i>		CR		✓	✓		3,13,0
štětkoun kamerunský	<i>Potamochoerus porcus pictus</i>						✓	0,2,0
tamarin bělovousý	<i>Saguinus mystax</i>	II						1,1,0
tamarin vousatý	<i>Saguinus imperator subgriseus</i>	II			✓	✓		1,2,0
tygr ussurijský	<i>Panthera tigris altaica</i>	I	CR		✓	✓		1,1,0
vari černobilý	<i>Varecia variegata variegata</i>	I	EN		✓	✓		1,4,0
vikuňa	<i>Vicugna vicugna</i>	I	LR		✓	✓		2,1,0
vlk arktický	<i>Canis lupus arctos</i>	II						0,1,0
vlk hudsonův	<i>Canis lupus hudsonicus</i>	II						8,10,0
zebra Chapmanova	<i>Equus burchelli chapmani</i>		DD					0,5,0
zubr	<i>Bison bonasus</i>		EN		✓	✓		1,4,0
žirafa Rothschildova	<i>Giraffa camelopardalis rothschildi</i>		LR		✓			2,11,0

Ptáci (Aves)

81,67,142

amazonian modročelý	<i>Amazona aestiva</i>	II						3,0,0
ara arakanga	<i>Ara macao</i>	I						1,1,0
ara ararauna	<i>Ara ararauna</i>	II						1,1,0
ara vojenský	<i>Ara militaris mexicana</i>	I	VU			✓	✓	1,1,0
aratinga černohlavý	<i>Nandayus nenday</i>	II						0,0,12
aratinga sluneční	<i>Aratinga solstitialis</i>	II						3,4,0
bažant Wallichův	<i>Catreus wallichii</i>	I						1,1,0
čáp černý	<i>Ciconia nigra</i>	II		SOH			✓	1,1,0
hadilov pisař	<i>Sagittarius serpentarius</i>	II					✓	2,1,0
holub nikobarský	<i>Caloenas nicobarica</i>	I	LR					1,0,0
hrdlička chechtavá	<i>Streptopelia roseogrisea</i>	III						0,0,5
husice egyptská	<i>Alopochen aegyptiacus</i>	III						0,1,0

Stav ke dni: 31. 12. 2018		CITES	RDB	ČR-OH	EEP	ISB	ESB	(kusů)
husička dvoubarvá	<i>Dendrocygna bicolor</i>	III						0,0,8
ibis skalní	<i>Geronticus eremita</i>	I	CR		✓	✓		5,5,4
jeřáb bělošijí	<i>Grus vipio</i>	I	VU		✓	✓		3,0,0
jeřáb mandžuský	<i>Grus japonensis</i>	I	EN		✓	✓		3,2,0
jeřáb panenský	<i>Anthropoides virgo</i>	II						1,1,0
jeřáb popelavý	<i>Grus grus</i>	II		KOH				1,1,0
kakadu bílý	<i>Cacatua alba</i>	II	VU					1,0,0
kondor havranovitý	<i>Coragyps atratus</i>	II						1,0,0
kondor královský	<i>Sarcoramphus papa</i>	II					✓	1,1,0
kondor krocánovitý	<i>Cathartes aura</i>	II						2,0,0
koroptev polní	<i>Perdix perdix</i>			OH				1,1,3
nandu pampový	<i>Rhea americana</i>	II	LR					1,0,5
orel stepní	<i>Aquila rapax nipalensis</i>	II						1,1,1
papoušek černotemenný	<i>Pionites melanocephala</i>	II						2,2,0
papoušek mniší	<i>Myiopsitta monachus</i>	II						0,0,29
papoušek šupinkový	<i>Pionus maximiliani</i>	II						1,1,0
papoušek hnědohlavý	<i>Agapornis nigrigenis</i>	II	VU					0,0,26
papoušek růzovohlavý	<i>Agapornis lilianae</i>	II						0,0,36
papoušek šedohlavý	<i>Agapornis cana</i>	II						1,0,0
plameňák růžový starosvětský	<i>Phoenicopterus ruber roseus</i>	II						23,24,6
snovač zahradní	<i>Ploceus cucullatus</i>	III						0,0,6
sova pálená	<i>Tyto alba</i>	II		SOH				5,4,0
sovice sněžní	<i>Nyctea scandiaca</i>	II						2,2,0
sýček obecný	<i>Athene noctua</i>	II		SOH				3,3,0
turako fialový	<i>Musophaga violacea</i>	III					✓	2,2,0
výr velký	<i>Bubo bubo</i>	II		OH				1,0,0
výreček malý	<i>Otus scops</i>	II		KOH				2,3,1
zoborožec Deckenův	<i>Tockus deckeni</i>						✓	1,1,0
zoborožec kaferský	<i>Bucorvus leadbeateri</i>						✓	2,1,0
zoborožec tmavý	<i>Anthracoceeros malayanus</i>	II	LR				✓	1,1,0

Plazi (Reptilia)

20,20,17

kruhochost nížinný	<i>Cordylus tropidosternum</i>	II						0,0,2
felzuma madagaskarská	<i>Phelsuma madagascariensis grandis</i>	II						0,3,3
felzuma standingova	<i>Phelsuma standingi</i>	II	VU					1,1,0
hroznýš Dumerilův	<i>Acrantophis dumerilii</i>	I	VU					0,2,0
hroznýš královský	<i>Boa constrictor</i>	II						1,2,0
korovec jedovatý	<i>Heloderma suspectum suspectum</i>	II	VU		✓	✓		3,0,0
krajta vodní	<i>Liasis mackloti</i>	II						1,1,0
krajta zelená	<i>Chondropython viridis</i>	II						0,0,1

Slav ke dni: 31. 12. 2018		CITES	RDB	ČR-OH	EEP	ISB	ESB	(kusů)
krokodýl čelnatý	<i>Osteolaemus tetraspis tetraspis</i>	I	VU				✓	1,1,0
leguán fidžijský	<i>Brachylophus fasciatus</i>	I	EN				✓	1,0,0
varan Mertensův	<i>Varanus mertensi</i>	II						0,0,2
želva amboinská	<i>Cuora amboinensis</i>	II	VU				✓	0,0,1
želva bahenní	<i>Emys orbicularis</i>		LR	KOH				0,0,6
želva čtyřprstá	<i>Testudo horsfieldii</i>	II	VU					4,6,2
želva ostruhaťá	<i>Geochelone sulcata</i>	II	VU					2,2,0
želva skalní	<i>Malacochersus tornieri</i>	II	VU				✓	1,0,0
želva zelenavá	<i>Testudo hermanni</i>	II	LR					2,2,0
želva žlutohnědá tuniská	<i>Testudo graeca nabeulensis</i>	II						3,0,0
Paryby (Chondrichthyes)								0,1,2
trnucha modroskvrnná	<i>Taeniura lymma</i>		LR				✓	0,0,1
žralok černoploutvý	<i>Carcharhinus melanopterus</i>		LR				✓	0,0,1
žralok lagunový	<i>Triaenodon obesus</i>		LR					0,1,0

Přehled počtů chráněných druhů živočichů

		Druhů			Paryby	Kusů			
		Savci	Ptáci	Plazi		Savci	Ptáci	Plazi	Paryby
CITES	I	20	7	3	0	78	29	5	0
	II	23	30	15	0	166	226	46	0
	III	4	8	0	0	7	20	0	0
	Celkem	47	45	18	0	251	275	51	0
RDB	DD	5	0	0	0	31	0	0	0
	LR	12	3	2	3	97	9	10	3
	VU	10	4	8	0	51	32	27	0
	EN	4	1	1	0	57	5	1	0
	CR	6	1	0	0	64	14	0	0
	Celkem	37	9	11	3	300	60	38	3
Ochrana v ČR	OH	0	2	0	0	0	5	0	0
	SOH	2	3	0	0	1	17	0	0
	KOH	2	1	1	0	4	8	6	0
	Celkem	4	6	1	0	5	30	6	0
EEP		25	3	1	0	185	22	3	0
ISB		19	4	1	0	122	24	3	0
ESB		17	8	4	2	93	20	5	2

Zpracovali: Ing. Jitka Vokurková, Mgr. Dana Smičková, Milan Kořínek

ZPRÁVA NEZÁVISLÉHO AUDITORA

ZPRÁVA NEZÁVISLÉHO AUDITORA

Společnost	Zoologická zahrada Olomouc, příspěvková organizace Darwinova 222/29, Svatý Kopeček, 779 00 Olomouc IČ: 000 96 814
Příjemce zprávy	ředitel příspěvkové organizace
Zástupce společnosti	Dr. Ing. Radomír HABÁŇ – ředitel
Audit účetní závěrky za období:	1.1.2018 – 31.12.2018
Součástí účetní závěrky:	Rozvaha k 31.12.2018 Výkaz zisku a ztráty za období 1.1.2018 – 31.12.2018 Příloha k účetní závěrce za období 1.1.2018 – 31.12.2018 Výroční zpráva za rok 2018
Auditor:	Ing. Vladimíra JORDOVÁ Božetěchova 945/5, 772 00 Olomouc Oprávnění KAČR č. 1398

Výrok auditora

Provedla jsem audit přiložené účetní závěrky společnosti Zoologická zahrada Olomouc, příspěvková organizace (dále také „Společnost“) sestavené na základě českých účetních předpisů, která se skládá z rozvahy k 31.12.2018, výkazu zisku a ztráty za rok končící 31.12.2018, a přílohy této účetní závěrky, která obsahuje popis použitých podstatných účetních metod a další vysvětlující informace.

Podle mého názoru účetní závěrka podává věrný a poctivý obraz aktiv a pasiv společnosti Zoologická zahrada Olomouc, příspěvková organizace k 31.12.2018 a nákladů a výnosů a výsledku jejího hospodaření za rok končící 31.12.2018 v souladu s českými účetními předpisy.

Základ pro výrok

Audit jsem provedla v souladu se zákonem o auditorech a standardy Komory auditorů České republiky pro audit, kterými jsou mezinárodní standardy pro audit (ISA) případně doplněné a upravené souvisejícími aplikačními doložkami. Moje odpovědnost stanovená těmito předpisy je podrobněji popsána v oddílu Odpovědnost auditora za audit účetní závěrky. V souladu se zákonem o auditorech a Etickým kodexem přijatým Komorou auditorů České republiky jsem na společnosti Zoologická zahrada Olomouc, příspěvková organizace nezávislá a splnila jsem i další etické povinnosti vyplývající z uvedených předpisů. Domnívám se, že důkazní informace, které jsem shromáždila, poskytují dostatečný a vhodný základ pro vyjádření mého výroku.

Ostatní informace uvedené ve výroční zprávě

Ostatními informacemi jsou v souladu s §2 písm. b) zákona o auditorech informace uvedené ve výroční zprávě mimo účetní závěrku a moji zprávu auditora. Za ostatní informace odpovídá vedení společnosti Zoologická zahrada Olomouc, příspěvková organizace.

Můj výrok k účetní závěrce se k ostatním informacím nevztahuje. Přesto je však součástí mých povinností souvisejících s ověřením účetní závěrky seznámení se s ostatními informacemi a posouzení, zda ostatní informace nejsou ve významném (materiálním) nesouladu s účetní závěrkou či s mými znalostmi o účetní jednotce získanými během ověřování účetní závěrky nebo zda se jinak tyto informace nejeví jako významně (materiálně) nesprávné. Také posuzuji, zda ostatní informace byly ve všech významných (materiálních) ohledech vypracovány v souladu s příslušnými právními předpisy. Tímto posouzením se rozumí, zda ostatní informace splňují požadavky právních předpisů na formální náležitosti a postup vypracování ostatních informací v kontextu významnosti (materiality), tj. zda

případné nedodržení uvedených požadavků by bylo způsobilé ovlivnit úsudek činěný na základě ostatních informací.

Na základě provedených postupů, do míry, jež dokáži posoudit, uvádím, že

- ostatní informace, které popisují skutečnosti, jež jsou též předmětem zobrazení v účetní závěrce, jsou ve všech významných (materiálních) ohledech v souladu s účetní závěrkou a
- ostatní informace byly vypracovány v souladu s právními předpisy.

Dále jsem povinna uvést, zda na základě poznatků a povědomí o společnosti Zoologická zahrada Olomouc, příspěvková organizace, k nimž jsem dospěla při provádění auditu, ostatní informace neobsahují významné (materiální) věcné nesprávnosti. V rámci uvedených postupů jsem v obdržených ostatních informacích žádné významné (materiální) nesprávnosti nezjistila.

Odpovědnost vedení společnosti Zoologická zahrada Olomouc, příspěvková organizace za účetní závěrku

Vedení společnosti Zoologická zahrada Olomouc, příspěvková organizace odpovídá za sestavení účetní závěrky podávající věrný a poctivý obraz v souladu s českými účetními předpisy a za takový vnitřní kontrolní systém, který považuje za nezbytný pro sestavení účetní závěrky tak, aby neobsahovala významné (materiální) nesprávnosti způsobené podvodem nebo chybou.

Při sestavování účetní závěrky je vedení společnosti Zoologická zahrada Olomouc, příspěvková organizace povinno posoudit, zda je společnost Zoologická zahrada Olomouc, příspěvková organizace schopna nepřetržitě trvat, a pokud je to relevantní, popsat v příloze účetní závěrky záležitosti týkající se jejího nepřetržitého trvání a použití předpokladu nepřetržitého trvání při sestavení účetní závěrky, s výjimkou případu, kdy vedení společnosti plánuje zrušení společnosti nebo ukončení její činnosti, resp. kdy nemá jinou reálnou možnost, než tak učinit.

Odpovědnost auditora za audit účetní závěrky

Mým cílem je získat přiměřenou jistotu, že účetní závěrka jako celek neobsahuje významnou (materiální) nepravdnost způsobenou podvodem nebo chybou a vydat zprávu auditora obsahující můj výrok. Přiměřená míra jistoty je velká míra jistoty, nicméně není zárukou, že audit provedený v souladu s výše uvedenými předpisy ve všech případech v účetní závěrce odhalí případnou existující významnou (materiální) nepravdnost.

Nesprávnosti mohou vznikat v důsledku podvodů nebo chyb a považují se za významné (materiální), pokud lze reálně přepokládat, že by jednotlivé nebo v souhrnu mohly ovlivnit ekonomická rozhodnutí, která uživatelé účetní závěrky na jejím základě přijmou.

Při provádění auditu v souladu s výše uvedenými předpisy je mojí povinností uplatňovat během celého auditu odborný úsudek a zachovávat profesní skepticismus. Dále je mojí povinností:

- Identifikovat a vyhodnotit rizika významné (materiální) nepravdnosti účetní závěrky způsobené podvodem nebo chybou, navrhnout a provést auditorské postupy reagující na tato rizika a získat dostatečné a vhodné důkazní informace, abych na jejich základě mohla vyjádřit výrok. Riziko, že neodhalím významnou (materiální) nepravdnost, k níž došlo v důsledku podvodu, je větší než riziko neodhalení významné (materiální) nepravdnosti způsobené chybou, protože součástí podvodu mohou být tajné dohody (koluze), falšování, úmyslná opomenutí, nepravdivá prohlášení nebo obcházení vnitřních kontrol
- Seznámit se s vnitřním kontrolním systémem společnosti relevantním pro audit v takovém rozsahu, abych mohla navrhnout auditorské postupy vhodné s ohledem na dané okolnosti, nikoli abych mohla vyjádřit názor na účinnost jejího vnitřního kontrolního systému.
- Posoudit vhodnost použitých účetních pravidel, přiměřenost provedených účetních odhadů a informace, které v této souvislosti vedení Společnosti uvedeno v příloze účetní závěrky.
- Posoudit vhodnost použití předpokladu nepřetržitého trvání při sestavení účetní závěrky představenstvem a to, zda s ohledem na shromážděné důkazní informace existuje významná (materiální) nejistota vyplývající z událostí nebo podmínek, které mohou významně zpochybnit schopnost Společnosti nepřetržitě trvat. Jestliže dojde k závěru, že taková významná (materiální) nejistota existuje, je mojí povinností upozornit v mojí zprávě na informace uvedené v této souvislosti v příloze účetní závěrky, a pokud tyto informace nejsou dostatečné, vyjádřit modifikovaný výrok. Moje závěry týkající se schopnosti Společnosti nepřetržitě trvat vycházejí z důkazních informací, které jsem získala do data mojí zprávy. Nicméně budoucí události nebo podmínky mohou vést k tomu, že Společnost ztratí schopnost nepřetržitě trvat.

- Vyhodnotit celkovou prezentaci, členění a obsah účetní závěrky, včetně přílohy, a dále to, zda závěrka zobrazuje podkladové transakce a události způsobem, který vede k věrnému zobrazení.

Mojí povinností je informovat vedení společnosti radu mimo jiné o plánovaném rozsahu a načasování auditu a o významných zjištěních, která jsem v jeho průběhu učinila, včetně zjištěných významných nedostatků ve vnitřním kontrolním systému.

Datum zprávy auditora :

18. února 2019

Ing. Vladimíra JORDOVÁ

Božetěchova 945/5,

772 00 Olomouc

Oprávnění KAČR č. 1398

ZOOLOMOUC

**OKO DO SVĚTA
DIVOČINY**

EUROPEAN ASSOCIATION
OF ZOOS AND AQUARIA

EUROASIAN REGIONAL ASSOCIATION
OF ZOOS AND AQUARIA

World Association of Zoos
and Aquariums | **WAZA**
United for Conservation

INTERNATIONAL ZOO
EDUCATORS ASSOCIATION

UCSZOO
UNIE ČESKÝCH A SLOVENSKÝCH
ZOOLOGICKÝCH ZAHRAD

ZOOOLOMOUC

OKO DO SVĚTA DIVOČINY

**ZOOLOGICKÁ
ZAHRADA OLOMOUC**
DARWINOVA 29
779 00 OLOMOUC
SVATÝ KOPEČEK

+420 585 151 601
INFO@ZOO-OLOMOUC.CZ

WWW.ZOO-OLOMOUC.CZ